הארץ

50 אג' שנה נ"ד / יום ד', ו' באלול תשל"ב, 16 באוגוסט 1972 VOL. 54/16,138 / AUGUST 16

פיג'ו
המכונית הנמכרת ביותר בישראל
לפי דו"ח תוצרים לרכב פרטי של משרד התחבורה לשנת 1971

בן גוריון שינה עמדתו לגבי החזרת השטחים

נוטה לעמדת שר הבטחון * מכתבו לעזר וייצמן לא היה מקרי * השינוי ישפיע על העימות במפלגת העבודה

מאת זאב שיף
סופר „הארץ"

על שינוי משמעותי בעמדת מר ד. בן גוריון לגבי עתידם של השטחים המוחזקים, בעקבות סרובם של הערבים לחתום עם ישראל הסכם של שלום־אמת וכן לאור השינויים שהתחוללו בינתיים בשטחים וביחס הכוחות באזור — מוסרים מקורביו של מר בן גוריון. בעוד שבעבר טען מר בן גוריון, כי יש להחזיר את כל השטחים פרט לירושלים ורמת הגולן תמורת שלום־אמת, הרי עתה נסוג מעמדתו זו.

מקורביו של מר בן גוריון אומרים, כי מכתבו שפורסם ב„הארץ", בו הביע תמיכה במאמרו של יו"ר הנהלת חרות מר עזר וייצמן, אינו מקרי. מר ויצמן פירסם ביום ראשון השבוע ב„הארץ" מאמר נגד הנסי־גות, כי אין לצרף את שטחי יהודה ושומרון לישראל בגלל חששות דמוגרפיים. על כן זכה במכתב מעודד ממר בן גוריון. לאחר מכן נערכה פגישה בין השניים ומר בן גוריון נאות להצעה לפרסם את מכתבו.

תמיכה בשר הבטחון

מקורביו של מר בן גוריון אומרים כי השינוי בעמדתו של בן גוריון אינו פתאומי והמכתב לעזר וייצמן הוא רק רמז אחד. השינוי נובע, לדבריהם, מכך שבן גוריון משתכנע, כי הערבים אינם מעוניינים בשלום אמת ודוחים כל הצעה ממשית לחתום על הסכם. נוסף לכך נוכח מר בן־גוריון, כי בינתיים נעשו פעולות רבות וחיוביות בשטחים, כמקימת ישובים, מחנות ומערכות כבישים. אם אין הערבים מעוניינים בשלום, יש לנצל את הזמן — כך מגדירים מקורביו של מר בן גוריון את עמדתו עתה.

עוד אמר, כי פרסום מכתבו אינו רק תגובה למאמרו של מר וייצמן, אלא רצון להצביע על כך, כי בוויכוח על עתיד השטחים מצדד הוא בתפישתו של שר הבטחון משה דיין ולא באלה התובעים להחזיר את מרבית השטחים המוחזקים. לחיזוק עמדתם מרבים גורמים אלה לצטט את דעותיו של מר בן־גוריון. פרסום המכתב והשינוי בתפישתו של בן גוריון הוא משמעותי לקראת דיון במפלגת העבודה על עתיד השטחים המוחזקים ועמדתה של ישראל. דיון זה יהיה בלתי־נמנע לקראת מועד הבחירות.

שינוי בשלבים

מקורביו של מר בן גוריון קובעים, כי השינוי בתפישתו נעשה בשלבים. אחרי המלחמה תמך מר בן גוריון בהחזרת השטחים כולם, פרט לירושלים, אם יסכימו הערבים לשלום־אמת עם ישראל. לאחר מכן הוזמן מר בן־גוריון לביקור ברמת הגולן. בביקורו זה נלווה אליו אלוף פיקוד הצפון דאז, הרמטכ"ל כיום, רב־אלוף דוד אלעזר. מר בן גוריון ראה את הישובים הראשונים שעלו

ב. ג. במפ"ן שדמה בסיור שערך במאי ש.ז.

על הקרקע וכנראה התרשם ממראה עיניו. מאז התבטא כי על ישראל להיות מוכנה להחזיר תמורת שלום־אמת את כל השטחים, פרט לירושלים ורמת הגולן.

לפני כשנה וחצי הבחינו מקורביו, כי בהקדמה לספר על חברון כתב מר בן גוריון, כי חברון היא אחות לירושלים. הוא הסביר, כי הוא רואה את ירושלים וחברון כחטיבה אחת.

השינוי הנוסף חל כנראה לפני מספר שבועות. מציינים בקשר לכך, כי מר בן גוריון הוזמן על־ידי שר הבטחון לסיור בסיני. סיור דומה ערך לפני כשלוש שנים. בסיורו האחרון נלווה אליו מר דיין וכפי שנמסר התלהב מר בן גוריון מפעולות הבניה בחוף האי ובשארם א־שייך. לאחר מכן הביע דעתו, כי אם אין רואים שלום־אמת באופק, יש להמשיך בפעולות הבניה בשטחים.

בין מו"מ עם „הצפוניים" בפאריס לשיחות עם הדרומיים בסייגון

קפץ קיסינג'ר לחתונת-הזהב של הוריו

מאת ארתור כהן
סופר „הארץ" בירושלים

באזל, 15 (מיוחד ל„הארץ"). הנרי קיסינג'ר, יועצו המיוחד של הנשיא ניכסון לבטחון לאומי, העומד לצאת הלילה לסייגון, כדי להודיע לממשלת דרום וייטנאם על שיחותיו עם נציגי צפון וייטנאם בפאריס — הגיע היום לאתר הנופש לאקס בשוויץ בו נופשים הוריו, לחגוג עמם את חתונת־הזהב שלהם. הוריו של קיסינג'ר הם יהודים שומרי מסורת ילידי גרמניה.

קיסינג'ר הגיע לשוויץ אתמול בשעות אחר הצהריים במטוס בואינג מיוחד הנושא עליו את הכתובת „ארצות הברית של אמריקה".

כתבים וצלמים הורחקו משדה התעופה שעתיים לפני נחיתתו של המטוס.

קיסינג'ר הרווק, שהגיע עם אחיו ולטר ושני ילדיו (בת 13 ובן 10) המריאו במסוק שהעמידה לרשותו ממשלת שוויץ למקום הנופש. בבית המלון כבר המתינו להם אנשי בטחון אמריקאים וכל מי שנכנס נבדק היטב על־ידי אנשי בטחון שוויצים.

העתונאים לא הורשו להתקרב לקיסינג'ר, אך נודע כי היו לו שיחות פוריות ביותר עם נציגי צפון וייטנאם בפאריס. לאחר לחץ הבטיח קיסינג'ר לשוחח עם העתונאים לפני שימריא בדרכו לסייגון.

קיסינג'ר לסייגון להמשך המאמצים להשגת הסדר

ידווח לניכסון לפני ועידת מיאמי ביץ'

ואשינגטון, 15 (אי.פי. ע"ר) יועצו של הנשיא ניכסון ד"ר הנרי קיסינג'ר יוצא הלילה לסייגון, כדי לדון עם נשיא דרום וייטנאם נגוין ואן תיאו על מהלך המשא והמתן להשכנת שלום בווייטנאם, המתנהל בפאריס — על כך הודיע הבית הלבן.

במקביל לביקורו של קיסינג'ר לסייגון, יצא הנציג הצפון־וייטנאמי לשיחות השלום בפאריס, לה דוק תו להאנוי, כדי לקיים התייעצויות עם שולחיו.

ד"ר קיסינג'ר יבריא משוויץ, מדינה שאליה הגיע לביקור פרטי קצר לאחר שקיים סיבוב נוסף של שיחות סודיות עם נציגי צפון וייטנאם בפאריס אתמול. בהודעת הבית הלבן נאמר, כי יגיע לסייגון ביום ד' (היום) וייצא מבירת דרום וייטנאם ביום ו'.

דובר הבית הלבן סירב לגלות מה הן תוכניותיו של מר קיסינג'ר לאחר יום ו', מה שמצביע על אפשרות שיועצו של הנשיא יקיים ביקור נוסף.

עם זאת הבהיר הדובר רונאלד זיגלר, כי קיסינג'ר לא יחזור לפאריס ולא יצא לביקור סתרי להאנוי.

כשנשאל אם בתכנון יועצו של הנשיא לערוך ביקורים במוסקבה או בפקינג, סירב זיגלר לדון בתוכניותיו של קיסינג'ר לאחר צאתו מסייגון.

ד"ר קיסינג'ר ידווח לנשיא לפני שמר ניכסון יוצא לוועידה הרפובליקנית במיאמי־ביץ', שתיפתח ביום ב'.

אספקת המזון לסייגון — בסכנה

סייגון, 15 (פ"ר ע"צ יופ"יע). כוחות הוויטקונג מאיימים על אספקת המזון לעיר הבירה סייגון, לאחר שהסתננו מקמבודיה לעבר הכביש מספר 4, המשמש עורק ראשי של אספקת מזון מן הדלתה של הנהר מקונג.

בחזית קואנג־טרי, חידשו כוחות הוויטקונג התקפות נגד הבחונים הד־

(הסוף בעמוד 2, טור 3)

הכנסת דחתה הצעות לדון בהתבטאויותיו של בן אהרון

אלמוגי: ההסתדרות גוף וולונטארי ואין לדון בהכרזות אנשיו ובמאמריהם

מאת יהושע טירה
סופרו הפרלמנטרי של „הארץ"

ב־39 קולות הקואליציה לעומת 19 קולות האופוזיציה ונמנע אחד

החליטה אתמול הכנסת, לאחר דיון סוער, להוריד מסדר היום את שלוש ההצעות לסדר היום שהגישו ח"כ ש. ז. אברמוב (גח"ל), יגאל הורוביץ (צ"מ) ושמואל תמיר (המרכז החופשי) לדון בהתבטאויותיו האחרונות של מזכיר ההסתדרות מר יצחק בן אהרון. נושא ההצעות היה: „התסיסה החברתית והשלכותיה על יחסי העבודה ועל המשק". שני חברי סיעת המפד"ל הרב נריה וי. בן־מאיר לא השתתפו בהצבעה.

(ראה מאמר ראשי בעמ' 9)

שר העבודה יוסף אלמוגי, שענה בשם הממשלה, הציע להוריד מן הפרק את ההצעות בהסבירו, כי ההסתדרות היא גוף וולונטארי ולאישיה הזכות להתבטא ואין הכנסת צריכה לדון בכך.

בעת הדיון אתמול היתה תסיסה לאורך כל הישיבה שהגיעה לשיאה בעת שמר בן־אהרון מסר הודעה אישית, כשהוא מנסה לענות לטענות שהושמעו נגדו בעת הדיון.

סיעות האופוזיציה יצאו חוצץ נגד נסיון זה וטענו כי זה נגד לפרוטוקול ולמהות הודעה אישית. בסערת הרוחות שקמה בקשר לכך נאלץ יו"ר הכנסת, מר ישראל ישעיהו, להפסיק את הישיבה לעשר דקות, כדי לאפשר למר בן־אהרון לכתוב את ההודעה האישית וכדי שהיו"ר יקרא אותה לפני כן, כדרוש לפי הפרוטוקול.

אברמוב: חשש להשתלטות הדמגוגיה

בדברי ההנמקה שלו להצעה לסדר היום אמר מר ש. ז. אברמוב כי הדרישה לכינוס הכנסת איננה בגלל השביתה בעלית, כי אם עקב ההסתה סביבה. לא תבענו את כנוס הכנסת על־מנת להגביל חופש ביטוי, אלא כדי להתריע על חופש ההסתה, במקום בו מתחילה ההסתה הדמגוגיה — שם מסתיימת הדמוקרטיה, אמר.

בלי להזכיר, לאורך כל הנאום, את שמו של מזכיר ההסתדרות, תקף מר אברמוב את מר בן אהרון והאשימו בהסתה חברתית הצלולה לגרור אחריה רגשות של קיטוב חברתי ומעמדי על כל הכרוך בכך, ו„המתחיל ב„אפנדים" מסיים ב„ילדים", שכן ההסתה אינה יודעת גבולות אמר. מר אברמוב עמד על הצביעות המשתמעת מהטלת דופי ב„אפנדים" ו„פאודלים" מצד אחד, יחד עם הלהיטות לקבלם כשותפים במפעלי חברת העובדים. כאשר דיבוריו של מר בן אהרון תומכים התקפה והסמכה על ציבור שלם בישראל, מבלי להציע דרכים מעשיות לתקון הפגמים עליהם הוא מצביע, וכאשר סגנון הדיבור הזה מלהיות סגנון מכובד — נפסק הויכוח ויש חשש להשתלטותה של דמגוגיה על אורח החיים הדמוקרטי בישראל.

מר אברמוב הזהיר כי בעקבות ההסתה הידרדרו יחסי העבודה ואף הממשלה הפכה להיות קרבן ההסתה ואינה שולטת יותר במשק. לכן צפויה ירידה בהשקעות, דבר הצלול לפגוע תמורות במשק הישראלי. מר אברמוב הסתמך בדבריו על מיברקו של ויקטור קרטר מארה"ב ופניות נוס־

(הסוף בעמוד 3, טור 5)

מדענים יהודים בבריה"מ מתריעים על הפיכתם ל„עבדים של המאה ה־20"

תובעים זכות להגר

מוסקבה, 15 (צ"ר ע"צ). הפרופ' בנימין לויך ו־9 מדענים יהודים אחרים קראו היום למסיבת עתונאים בלתי פורמלית, כדי למחות על סירובם של שלטונות בריה"מ להעניק להם היתר יציאה לישראל. הם הזהירו, כי מדענים יהודים בבריה"מ נתונים לסכנה כי הפיכתם לעבדים של המאה העשרים.

פרופ' לויך, שהוא חבר האקדמיה הסובייטית למדעים ופרופסור לכימיה באוניברסיטה מוסקבה, אמר כי היהודים המבקשים לעלות לישראל מחולקים על־ידי השלטונות לפי השכלתם. ככל שרמתם גבוהה יותר, קשה יותר לקבל היתר יציאה ומדענים מומחים אינם יכולים כלל לקבל היתר יציאה. ההפרה של הזכויות האזרחיות של אנשים מסוג זה עלולה ליצור סוג אדם חדש — העבד של המאה העשרים, אמר הפרופ' לויך, אשר קרא לדעת־הקהל העולמית לגלות עירנות נוכח הסכנה הנשקפת.

לא ענין סוביטי פנימי

פרופ' לויך חלק על כך שהבעיה היהודית היא ענין סובייטי פנימי בלבד. הוא הטעים, כי בריה"מ חתמה על הצהרת האו"ם לזכויות האדם, המבטיחה לבני־אדם זכות לתנועה חופשית. מילוי או אי־מילוי של התחייבות בינלאומית אינו יכול להיחשב לענין פנימי גרידא — אמר, והוסיף: „אנו מדענים ולא פוליטיקאים ואם נאלצנו לעלות על דרך שיכולה להיחשב על־ידי השלטונות כדרך פוליטית, הרי עשינו כן מפני שזכויות האדם היסודיות שלנו נשללו באורח בלתי־חוקי ולא היה לנו מוצא אחר".

הוא אמר, כי מאז חודש מאי השנה החמיר היחס ליהודים המבקשים לעלות לישראל. הם נתקלים לא רק בגישה בלתי־סובלנית, אלא גם בצעדים בשפטים. פרופ' לויך ציין, כי יתכן שכינוס מסיבת העתונאים יגרום צרות נוספות למשתתפים בה ואמר, כי „זמן רב, אולי זמן רב מדי, ביקשנו לנגוע עיצוה. בחודש האחרון שיגרנו מכתב לנשיא בריה"מ ניקולאי פודגורני ובו הצהרנו מספר הצהרות שיהיו בכוונות להקל על פתרון הבעיה, אולם המכתב נשאר ללא תשובה".

מלבד הפרופ' לויך ובנו יוזגאני שהוא דוקטור לפיסיקה של החלל, נכחו במסיבה הפרופ' דוד איזבן — (61), הפרופ' אלכסנדר ורונל (41).

(הסוף בעמוד 2, טור 6)

מזג האויר

הטמפרטורות החזויות להיום: ירושלים 17 עד 27 מעלות, תל־אביב 22 עד 28, חיפה 23 עד 28, לוד 20 עד 30, באר־שבע 18 עד 32, אילת 26 עד 37, מפרץ שלמה 20 עד 36, רמת הגולן 15 עד 25, הר שומרון 19 עד 27, עזה 22 עד 29, יריחו 23 עד 36.

הלחות היחסית: עליה קלה.
גובה הגלים — ממטר אחד עד 1.5 מטר.

מבררים אמיתות הידיעה שבריה"מ תטיל מס־יציאה באלפי רובל על עולים אקדמאים

סיעת גח"ל יזמה מושב מיוחד של הכנסת לדיון בנושא זה

מאת סופרת „הארץ"

אין עדיין בישראל אישור מוסמך לשמועות שהגיעו מברית המועצות בדבר כוונת השלטונות הסובייטיים להטיל מס יציאה על עולים אקדמאים בסך מ־4000 עד 14,000 רובל לאדם.

ידיעות בענין זה הגיעו מוילנה למוסקבה ומשם נמסר על כך בשיחות טלפון עם ישראל. כן רווחו שמועות אלו בפי עולים שעזבו את גבולות ברית המועצות בימים האחרונים. יש הקושרים עיכוב יציאתה של קבוצת עולים ממוסקבה בידיעות המס, אך אין ראיות לקשר בין שני הדברים.

לפני לכעלה משנה רווחו שמועות ברפובליקות הבאלטיות על כוונה להטיל מס אקדמאים בסכום של 5000—6000 רובל, אולם שמועות אלו נתבדו. עתה נעשים מאמצים לאמת את מהימנות השמועות וקרוב לודאי כי תוך יומיים־שלושה יתקבלו דיווחים מהימנים יותר. סבורים, כי כ־15 אחוז מהעולים הם אקדמאים, וחלקם הגדול צעירים שיציאתם לישראל עלולה להשתהות מחוסר כסף, אם וכאשר יוטל המס האמור מבלי שיימצא מקור למימונו.

קוראים לדיון בכנסת

הכנסת תקיים מושב מיוחד נוסף, כדי לדון בידיעות על הטלת מס יציאה של אלפי רובלים על עולים בברית המועצות. את הדיון המיוחד יזמה סיעת גח"ל ואליה הצטרפו סיעות אגודת ישראל, פועלי אגודת ישראל, המרכז החפשי והעולם הזה. על הבקשה לקיום המושב המיוחד, שנמסרה אתמול ליו"ר הכנסת, חתמו 35 חכ"ים. לפי תקנון הכנסת יש צורך בחתימותיהם של 30 חכ"ים כדי לקיים מושב מיוחד. נודע, כי המושב יתקיים כנראה ביום ג' בעוד שבועיים.

אסתר מרקיש פנתה לנשיא היינמן

בון, 15 (עסט"א). מכתבה האישי של אסתר מרקיש לנשיא מערב גרמניה, גוסטאב היינמן, הועבר לטיפולו של מיניסטריון החוץ הגרמני — נמסר על ידי דובר לשכת הנשיא.

במכתבה ביקשה אסתר מרקיש מאת הנשיא היינמן כי יסייע לה ולבנה דוד לצאת מברית המועצות ולעלות לישראל. אסתר מרקיש היא אלמנתו של המשורר היהודי־הסובייטי פרץ מרקיש, אשר נרצח בתקופת שלטונו של סטאלין.

דובר לשכת הנשיא אמר, כי פרופ' היינמן העביר את המכתב למיניסטריון החוץ כדי לברר אם מתירות לו סמכויותיו להתערב בפרשה זו ואם אין זו התערבות בענייניה של מדינה־זרה.

במכתבה ציינה גב' מרקיש, כי היא החליטה לפנות לנשיא של פרופ' היינמן, בשום שהיא יודעת על פעילותו האנטי־נאצית ובשום שרוחשים לו כבוד ברוסיה הסובייטית.

„צו מ־3 באוגוסט"

סופר „הארץ" צעוט חזר מוסיף: במספר העולים שהגיעו מברית־ה־

(הסוף בעמוד 2, טור 7)

תא"ל ע. שקד קצין צנחנים ראשי וקצין חי"ר ראשי

תא"ל רפאל איתן לתפקיד בכיר אחר

מאת סופרו הצבאי
של „הארץ"

תת־אלוף עמנואל שקד, בן 42 מי שהיה עד לאחרונה ראש מחלקת מבצעים במטה הכללי, התמנה אתמול

תא"ל עמנואל שקד

לקצין צנחנים וחי"ר ראשי במקומו של תת־אלוף רפאל איתן. תא"ל איתן יתמנה לתפקיד בכיר אחר בצה"ל שלא נרצד לפרסום.

תת־אלוף שקד היה גם הוא קשור לצנחנים במבצע סיני וכן בשנות השישים. במבצע קדש היה קצין המבצעים של הצנחנים. לאחר מכן היה מפקד גדוד בנח"ל המוצנח ומג"ד של גדוד צנחנים.

שקד הוא יליד ירושלים ומיוצאי הפלמ"ח. במלחמת העצמאות לחם במסגרת הגדוד החמישי של הפלמ"ח. אחרי המלחמה מילא תפקידי פיקוד והדרכה בצה"ל. שקד היה אחד מהחבורה שהשתתפה במבצע „ירקון", כאשר לפני מבצע קדש ב־1956 יצאה לסיור עמוק בסיני במטרה לאתר דרכים, שישמשו אחר כך הוואי לחטיבה 9 שכבשה את שארם־א־שייך. על חלקו במשימה זו זכה בציון לשבח מאת הרמטכ"ל.

קודם למלחמת ששת הימים מונה למפקד מרחב הגליל העליון ובמלחמה השתתף בפריצה לרמת הגולן. בתקופת מלחמת ההתשה פקד על מרחב עמק הירדן ובית שאן, עד שנפצע בתקרית ב־1968. לאחר מכן מונה לראש מחלקת המבצעים במטכ"ל.

תת־אלוף שקד הוא בוגר האוניברסיטה בתל אביב (היסטוריה) ובית־הספר לפיקוד ומטה של המרינס בארה"ב.

השתפר מאזן התשלומים של ארה"ב

וואשינגטון, 15 (ע"ר). מאזן התשלומים של ארה"ב הצביע על שיפור ניכר בחודשים מאפריל עד יוני — על כך מסר היום משרד המסחר. הלחץ הספקולטיבי שהיה מכוון נגד הדולר נחלש בחודשים אפריל, מאי ומרבית החודש יוני.

הגרעון בשלושת החודשים האלה מסתכם ב־831 מיליון דולר, לעומת גרעון של 3277 מיליון דולר ברבע הראשון של 1972.

פישר וספאסקי סיימו בתיקו

רייקיאוויק, 15 (יופ"יע). בוריס ספאסקי ובובי פישר הסכימו לתיקו לאחר 38 מסעים במשחק ה־14 על אליפות העולם בשחמט.

לרשות פישר 8.5 נקודות, לעומת 5.5 של ספאסקי. המשחק ה־15 יערך ביום ה'.

במסע ה־20 שגה פישר ולאחר מכן איבד רגלי ורבי אמנים שנכחו במשחק התנבאו לנצחונו של ספאסקי. אולם במסע ה־27 נלכד ספאסקי במלכודת פשוטה שטמן לו פישר ואיבד את יתרון הרגלי והמצב התאזן.

בגליון זה 16 עמודים — המחיר 50 אגורות

היום בהארץ

הפרות משמעת והפרות תקנון
מאת נתי גולן
בעמוד 3
*
השגיאות בפרשת איקרית ובירעם
מאת יואל מרקוס
*
סדקים בסטטוס-קוו
מאת דן מרגלית
בעמוד 9
*
המטמון בים הצפוני
מאת אליהו הבר
*
הסתה אנטי־ישראלית ברדיו מוסקבה
מאת מיכאל גורדוס
בעמוד 10

מיזוג־אויר תדיראן

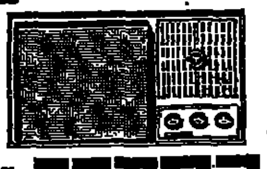

המוקדה בע"מ
רח' הרצל 20, חיפה
טל. 668340-668349

חשוב לתושבי חדרה והסביבה!
סגירת מרפסות בתריסי הזזה במחירים של, 70.— ל"י למ"ר.
הנחות מיוחדות לקבלני בנין.
„אלום — נצח"
חדרה, כביש חיפה—ת"א, טל. 063—22398

עקרת הבית!
העופות ממחסני הקירור — זולים יותר מעופות „המים".
אולם היתרון אינו רק במחיר — עופות צעירים אלה נשחטו במשחטות מהדרניות, בתנאים היגייניים ביותר, והוכנסו מיד לקירור עמוק — כדי לשמור על טריותם ועל ערכם התזונתי המלא.
כדאי לקנות — עופות מן הקירור.

יש לך רכב?
בטרם תחדש בטוח רכבך
פנה אל המומחים
לבטוח כלי רכב
דוד סופר בע"מ
רח' קרן היסוד 5
(מול טרה סנטה) ירושלים
טלפון 222829

פתרון לבעייתך ברכישת דירה!
ראה מודעה
ביום ו'
במוסף הארץ
„בן"
חברה קבלנית לבנין והשקעות בע"מ
פתח־תקוה, רח' חיים עוזר 20

אוטובוסים חדשים לישראל
אוטובוסים חדשים יופעלו בקוים העירוניים והבין־עירוניים. גם באוטובוסים חדשים קיימת בעיה. צפוף, חם, מזיעים וריחות זיעה עולים מכל צד. רוצה בבאלי פרש תפתור בעיה זו. באלי פרש סבון מיוחד לימי הקיץ החמים, מונע ריחות זיעה ומעניק הרגשה רעננה ונפלאה. (מ.)

מזוג אויר למכוניות
VOLVO
FIAT 128
*
מחירים ללא תקדים
אטמור
ת־א פישמן מימון 16
(פינת רח' סוטין)
טלפון 228166
חיפה, המקפיא, טל. 512755

היכל הכלות
לרשות כל כלה
רח' המסגר 48 ת"א טל. 31948

מערכות אזעקה
תוצרת ארצות־הברית
להגנת ביתך, משרדך, מפעלך או בית העסק שלך.
חב' **השמירה** בע"מ
הגדולה והוותיקה בישראל
המרכז: רח' אנגל 8 ת"א, טל. 621975, 623084
סניפים אזוריים:
חיפה, דרך העצמאות 19, טל. 04-640972/3/4
ירושלים, רח' כורש 12, טל. 02-27865/6
באר שבע, הדסה 22, טל. 057-2598

משרדינו עברו
לאתר הבנייה של
בית בכור
ברחוב מקדונלד 18, רמת־גן
(הכניסה מצומת ז'בוטינסקי—ביאליק)
אחים בכור
חברה לקבלנות ולבנין בע"מ

יופי ללא איפור
לא די בתכשירי איפור כדי להיראות יפה, עליך להשלים את מראך הנשי המטופח ביהלום נוצץ או בתכשיט מרהיב.
לשם כך נוסדו אולמי התצוגה שלנו. בואי אלינו, ולרקע מוזיקה רוגעת תבחרי את היהלום הנשי הדרוש לך לטיפוח החן הנשי.
כל יהלום — חלום... כל תכשיט — נאות לעינים... כדאי לך לבוא ולראות בבו"ע־עיניך כי היהלום הוא ההשקעה הבטוחה ביותר כיום.
המרכז החיפני ליהלומים
חיפה, קרית אליעזר, רח' צה"ל 10, טלפון 537285
אין בעיות חניה!

פרסום דוד יונגבזון

תיהנה הרבה יותר ממכוניתך בקיץ
עם מיזוג אויר אוויקלר!
רח' שבח 7 תל־אביב, טל: 38906 - 37157

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

השלב הבא ביחסי מצרים עם בריה"מ בנאום סאדאת במועצת העם מחר

השגריר המצרי שחזר ממוסקבה דיווח לסאדאת

מאת סופר „הארץ" לעניינים ערביים

התדרדרות היחסים בין מוסקבה לקהיר נדונה אתמול בין הנשיא סאדאת ובין השגריר המצרי בבריה"מ הסובייטית יחיא עבד אל-קאדר, אשר חזר למצרים להתייעצויות. סוכנות הידיעות המצרית שמסרה על כך ציינה, כי השיחה בין סאדאת לשגריר היתה ממושכת.

מקורות בקהיר מייחסים חשיבות לשיחה זו ולשיחתו של שר המדינה המצרי לענייני הסברה וממלא מקום שר החוץ הד"ר מוחמד חסן אל-זיאת אור ליום אתמול עם מיופה-הכח הסובייטי בקהיר אלכסנדר סטרין.

המקורות מציינים, כי חשיבותם של מגעים אלה היא בכך שהם נערכים ערב נאומו המדיני של הנשיא סאדאת במושב הנעילה של מועצת העם מחר ואשר מניחים, כי יכלול סקירה על התפתחויות האחרונות ביחסי מצרים-בריה"מ.

„הרוסים משמיצים הצבא המצרי"

עורך „אל-תאורה" הביירותי סלים אל-לוזי טען במאמרו האחרון על יחסי קהיר-מוסקבה, כי הסובייטים פתחו באחרונה במסע להשחרת פני הצבא המצרי בפרט והצבאות הערביים המשתמשים בנשק סובייטי בכלל. העורך מציין, כי בשיחות בדרגים גבוהים לא הסתירו דוברים סובייטיים ובכלל זה שגרירים בבירות ערב את מורת רוחה של מוסקבה מרמת הגורם האנושי בצבא המצרי ובחוסר יעילותו בשימוש בנשק הסובייטי החדיש.

„אל-אהרם" הקהירי פירסם אתמול ידיעה לפיה שני עתונאים סובייטיים גרמו לתאונת דרכים, בה היו מעורבים מונית ושני רוכבי חמורים. מקורות בקהיר מציינים, כי נוסח הידיעה ב„אל-אהראם" מאשים בעקיפין את שני העתונאים הסובייטיים בנהיגה רשלנית ובגרימת התאונה. לדעת המקורות מעיד הדבר על מידת ההתדרדרות ביחסים בין בריה"מ ומצרים.

מועצת העם מאשרת חוקי איחוד עם לוב

בינתיים אישרה אמש מועצת העם המצרית פה-אחד את החוקים המאפשרים לאזרחים הלוביים לעבוד במצרים, לעסוק במסחר ולרכוש קרקעות. מועצת העם פתחה אמש את מושב הדיונים לדיון בחוקי האיחוד עם לוב, בחוקים המיוחדים לשמירת „האחדות הלאומית המצרית". היום יימשכו הדיונים והוויכוחים, כי מחר יעמוד נאומו של הנשיא סאדאת במרכז ישיבת הנעילה של מועצת העם.

צפויה פגישה גאלב — קיסינג'ר

השבועון הביירותי „אל-אסבוע אל-ערבי" מסר אתמול, כי ישנם סיכויים טובים לפגישה קרובה בין שר החוץ המצרי ד"ר מראד גאלב ובין הנרי קיסינג'ר, יועץ הנשיא ניכסון לעניני בטחון לאומי. העתון מציין, כי מזכיר האו"ם ואלדהייב ומנכ"ל מוסד הנפט הסעודי הכשירו את הקרקע לפגישה, שתהיה לה השפעה על חידוש שליחות ד"ר יארינג ועל הסיכויים למציאת הסדר מדיני לבעיית המזרח התיכון. כן מציין העתון, כי הפגישה בין גאלב לקיסינג'ר תיערך כנראה בעוד ימים אחדים ותהיה פרטית ובלתי מחייבת.

פגישה ב„דרג עבודה"

מוסקבה, 15 (יופ"יצ). ההנהגה הסובייטית הציעה עריכת פגישה סובייטית—ערבית „בדרג עבודה", כדי לדון במצב העדין שבו שרויים עתה היחסים בין ברית המועצות ומצרים — זאת אמרו היום מקורות דיפלומטים מהימנים, לדברי כתב „יונייטד פרס" הנרי שפירא.

המקורות אמרו שפגישה זו נועדה לשאת אופי ארעי בלבד. במסגרתה ידונו שני הצדדים ברקע לגירוש היועצים הסובייטים על ידי מצרים ובתוצאה של צעד זה — הרעת היחסים הסובייטיים—מצריים. הם ישקלו גם צעדים אפשריים לשיפור היחסים בין שתי המדינות, שהיו בעבר ידידותיים.

הידיעות מבירות ערביות, כאילו כתב המזכיר הכללי של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית ליאוניד ברז'נייב באורח אישי לנשיא אנואר סאדאת והציע לו עריכת ועידת פיסגה, לא אושרו כאן.

המקורות אמרו, כי הקרמלין הציע פגישה בדרג נמוך יותר, כדי לדון במה שהתדרדר בין שתי המדינות, אשר עדיין קשורות בחוזה ידידות.

עוד אמרו הדיפלומאטים שאם תוכתר פגישה מעין זו בהצלחה, ייתכן שבעקבותיה תיערך ועידה בדרג עליון.

במידה שניתן היה לברר כאן טרם נערכה הפגישה „בדרג עבודה" שהוצעה על ידי ברית המועצות, על אף העובדה שמוסקבה וקהיר מקיימות מגעים דיפלומאטים מתמידים.

„בהסכמה הדדית"

יצויין, כי בברית המועצות מסתפקים למעט בהכרת הקשיים שנתעוררו ביחסים בין שתי המדינות. אמצעי התקשורת הסובייטיים הסתפקו בפרסום הודעה קצרה שבה נאמר, כי היועצים הסובייטים במצרים „חוזרים הביתה בהסכמה הדדית, לאחר שמילאו את שליחותם".

חוסיין כינס מפקדי צבאו

אל-שאווה תומך ב„אחדות שתי הגדות"

מאת סופר „הארץ" לעניינים ערביים

המלך חוסיין כינס אתמול לישיבה ממושכת את מפקדי צבאו ודן עמם במצב הצבאי באיזור. רדיו רבת עמון שמסר על כך ציין, כי לכינוס זה חשיבות מיוחדת, אך לא מסר דבר על הנושאים שנדונו בו.

בכנוס השתתפו מפקד הצבא המרשל האבס אל-מג'אלי, סגנו קאסם אל-מעאיטה, הרמטכ"ל השריף זיד בן שאקר, ראש אג"ם, קציני המטכ"ל, מפקדי החילות וקצינים בכירים. כמו כן השתתפו במיפגש יורש העצר הנסיך חסן, וראש הממשלה אחמד אל-לוזי.

רדיו רבת עמון מסר אמש, כי ראש עיריית עזה רשאד אל-שאווה הבהיר, כי הוא תומך בתכנית המלך חוסיין להקמת ממלכה ערבית מאוחדת וכי רצועת עזה היא חלק בלתי נפרד „מחבל פלשתין" שבתוך הממלכה המוצעת על בסיס „אחדות שתי הגדות". אל-שאווה שוהה עתה ברבת עמון בראש משלחת גדולה של אישי ציבור, אנשי עסקים ונכבדים מהרצועה.

לבנון: מטוסי ישראל טסו מעל שטחנו

ביירות, 15 (יופ"יצ). מטוסים ישראליים עברו היום פעמיים את התחום האווירי של לבנון — מסרה היום סוכנות הידיעות הפלשתינאית.

לדברי הסוכנות חצו בשעה 11.20 לפי שעון ישראל שני מטוסים מדגם סקייהוק את הגבול, באזור ארקוב וסיירו מעליו כ-20 דקות. לאחר שש שעות טס באזור מטוס מדגם פאנטום.

הסוכנות הוסיפה, כי בעשרת הימים האחרונים, הפרו מטוסים ישראליים שבע פעמים את התחום האווירי של לבנון.

פרון יחזור לארגנטינה

מאדריד, 15 (ע"ר). מי שהיה נשיא ארגנטינה, חואן פרון, יסיים תקופת גלות שנמשכה 17 שנים ויחזור לארצו עד סוף השנה — הודיע דוברו הראשי היום.

ד"ר הקטור קאמפורה, נציגו האישי של פרון בארגנטינה, מסר את ההודעה במסיבת עתונאים, לאחר שיחות סודיות עם פרון בן ה-76, החי במאדריד.

תנועתו של פרון הציגה את מועמדותו בבחירות לנשיאות העומדות להיערך במסגרת הבחירות הכלליות בחודש מארס 1973.

קיסינג'ר

(סוף מעמוד 1)

רום-וייטנאמים, המנסים מזה שישה שבועות לכבוש בחזרה את העיר.

מפציצים אמריקאיים מדגם ב-52 ערכו את ההפצצות הקשות ביותר שלהם כאן מאז תחילת המתקפה של הוויאטקונג במאי השנה. המפציצים הטילו מאות טונות פצצות סמוך לקוואנג טרי.

קופנהאגן, 15 (עסס"א). — ארונו של עברים אופן מאיילת השחר, שנהרג ביום ד' בתאונת דרכים בדנמרק, יוטס ביום ה' לישראל.

מת פייר בראסר

ברוניקו, איטליה, 15 (יופ"יצ ע"ר) כוכב הקולנוע הצרפתי פייר בראסר מת בחדרו בבית המלון אור ליום ג' בעיירה האיטלקית ברוניקו בקרבת בולצאנו, צפון איטליה, בן 66.

בראסר (שמו האמיתי אספינאס) הופיע בסרטים מאז תקופת הסרט האילם. בין הסרטים הידועים שהשתתף בהם: „נמל הערפל", „הגיבורים הולכים לפרו למות", „קאנדיד", „ליל גן העדן" ועוד. הוא בא לברוניקו, כדי להשתתף בסרט לפי ספרו של פרידריך דירנמאט בשם „הערב היפה ביותר בחייהם".

האזינו היום

שילוב בוגרי בתי ספר מקצועיים בתעשיה

בהשתתפות:

- תעשין —
- בוגר בית ספר מקצועי
- מפקח מטעם משרד החנוך והתרבות

במסגרת במקצב יוצר

גל ב' שעה 12.05

מנחה משה טימור

הודעה לציבור

שירותי כימאויר

אגודה שיתופית חקלאית בע"מ

(להלן כימאויר) מודיעה בזה כי תלושי הטיסה אשר נמכרו לציבור יהיו בתוקף עד ליום 30.9.72. לאחר מועד זה, לא יהיה לתלושים הנ"ל כל תוקף וכל ערך וכל הרוכש אותם, שם את כספו על קרן הצבי.

כל מי שמחזיק בתלושי טיסה כנ"ל ואין בכוונתו לנצלם עד ליום 30.9.72, רשאי להחזירם עד ליום 30.9.72 לכימאויר ולקבל בחזרה את תמורתם. לאחר יום 30.9.72 לא תקבל כימאויר בחזרה את התלושים הנ"ל ולא תינתן עבורם כל תמורה מכל סוג שהוא, ולאחר יום 30.9.72 יהיו התלושים אלה בטלים ומבוטלים.

יעקב טוביה

מנהל כללי

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

תיק עזבונות 3284/72

בענין: עזבון המנוחה קוטנבג רגינה ז"ל, ת.ז. 048556/ג, מרח' כבר... הרצל 9, ת"א, שנפטרה בב"ח תל-השומר, ביום 22.10.1971 (ג' חשון, תשל"ב).

המבקשים: 1. גוטנטג אברהם מרח' ... הכרמי 9, תל-אביב, 2. גרשט מרדכי (מוטל) קבוץ גבעת השלושה, שניהם ע"י ב"כ עו"ד ל. הירש, מרח' לילינבלום 22, ת"א.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו הכרזה על ירושת המנוחה ולקיום הצוואה והריני מזמין בזה כל אדם הרואה שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד לצווים המבוקשים לעיל — להתייצב בבית המשפט תוך חמשה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, וליתן טעם מדוע לא תיקוים הצוואה האחרונה של המנוחה, מדוע לא ינתן צו הכרזה על ירושת המנוחה, שאם לא כן יצווה בית המשפט ליתן צו כטוב בעיניו.

הדר יקין, שופט

רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

תיק עזבונות 3278/72

בענין: עזבון המנוחה דורה שיפר ז"ל שנפטרה בפתח-תקוה ביום כ"ז טבת תש"ל (5.1.1970)

המבקשת: צביה גורן בירושלים.

הזמנה

להוי ידוע לך כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו ירושה של המנוחה הנ"ל.

כל המתנגד לבקשה הנ"ל יגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו את נימוקי התנגדותו שאם לא כן יתן בית המשפט צו כבקשה.

הדר יקין, שופט

רשם בית המשפט המחוזי

בתל-אביב

מעונין לקנות / בהשכרה / בדמ"פ

אולם 200 מ"ר

במקום מרכזי בתל-אביב

בהצעות רציניות נא לפנות: ת.ד. 345 באר-שבע.

משרד הבריאות שרותי אספקה

ת.ד. 7094, תל-אביב

מכרז מס' 55/767/72

נותנה בזה הודעה לצבור כי שרותי אספקה מבקשים הצעות ל:

אספקת ביגוד לבתי חולים

פרטים אפשר להשיג במזכירות שרותי האספקה, רח' נחלת יצחק 15, תל-אביב, טלפון 253202 בשעות הרגילות.

את ההצעות יש להגיש ב-3 העתקים במעטפה שאפשר להשיג בשרותי האספקה, מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 3.9.72 בשעה 12.00 לפי הכתובת: ועדת המכרזים המרכזית, משרד הבריאות ירושלים, רח' דוד המלך, ת.ד. 1176.

על המציע לצרף ערבות בנקאית של 10% מערך הצעתו כערבון לקיום תנאי ההצעה באם תתקבל.

אין שרותי האספקה מתחייבים לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזה הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד.

פ. ראינהרודסקי

מנהל שרותי אספקה

אבדה פוליסה של „אליהו", חברה לבטוח חיים בע"מ, מס' 11695 להפצת גמלא.

בעל הפוליסה: יעקב היראבר נגופר מהנדסים יועצים בע"מ.

בר הגמלא: מרדכי קרדש.

כל המוצא פוליסה זו יפנה לת. ד. 44411, חיפה, או לחברת „אליהו" בע"מ, רח' אלנבי 113 תל-אביב.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי הרצליה

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל-אביב ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הרצליה, הופקדה תכנית מפורטת הנקראה „תכנית מס' 1145", ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש: 6541, חלקות: 6, 10—11, 23, 27, 28, 30, 32, 34, 35, 50, 52, 53, 56, 57, 70, 79, 84, 92, 109, 117, 118, 125, 126, 128—131, גוש: 6546 חלקות: 25, 27, 33, 35, 43, 45, 63, 64, 151, 206—209, 289—295, 333, 398, 399, 400—402, 231.

כל מעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

(—) ד. רוזיק

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה תל-אביב

י' אב תשל"ב (21.7.72)

הודו חוגגת חצי-יובל לעצמאותה

ראש ממשלת הודו הגב' אינדירה גנדי, נושאת נאום לפני נציגי שני בתי הפרלמנט, במושב חגיגי מיוחד לציון 25 שנה לעצמאות הודו. (צילום רדיו של אי.פי.)

ליירד ממליץ על שמירת האיזון הצבאי במזה"ת

מיאמי ביץ', 15 (עסס"א). מיניסטר ההגנה מלווין ליירד המליץ היום שארה"ב תקיים את האיזון הצבאי במזרח התיכון עד אשר יושג „הסדר של קיימא" באיזור. מר ליירד אמר את דבריו בעדות בפני מליאת ועדת-ההחלטות של המפלגה הרפובליקנית. המצע יוגש לאישור לועידת המפלגה, העומדת להיפתח כאן ביום ב' הבא.

בדבריו נמנע מר ליירד מלהזכיר את ענין הנוכחות הצבאית הסובייטית במצרים, כשם שנמנע מכך גם מיניסטר החוץ, מר ויליאם רוג'רס, בעדותו ביום ב'.

מוסקבה קוראת לתמיכה ביארינג

מאת מיכאל גורדוס, מיוחד ל„הארץ"

רדיו מוסקבה קרא אמש לכל הכוחות המתקדמים בעולם להעניק את מירב התמיכה המדינית לד"ר גונאר יארינג כדי לסייע להצלחת שליחותו.

רדיו מוסקבה הוסיף, כי יש להעניק ליארינג תמיכה במאבקו העיקבי והאמיץ נגד המדיניות ההרסנית של ישראל וארה"ב.

„ישראל מנסה להרוס גם את שליחותו הנוכחית של גונאר יארינג. שר-החוץ הישראלי אמר, כי לא נודע לו כי יארינג חידש את שליחותו והשגריר רבין אמר בטלוויזיה, כי על ישראל לחבל בהסדר שלום במזה"ת".

פרשן התחנה הסובייטית שיבח גם את הידידות הרוסית-מצרית שהיא חיונית לדבריו להגשמת הענין הערבי, אשר גם יארינג דוגל בו.

הדברים נאמרו בשידור האנגלי של רדיו מוסקבה.

מנהיג יהודי אמריקאי:

תקווה לגורל יהודי סוריה

ניו-יורק, 15 (עסס"א). מנהיג יהודי אמריקאי הביע אופטימיות לגבי גורלם של יהודי סוריה. הדברים נשמעו על ידי מר יעקב שטיין, יו"ר ועידת הנשיאים של הארגונים היהודיים העיקריים בארה"ב. מר שטיין אמר, כי השקפתו האופטימית מבוססת על שיפורים זעירים שחלו במצב הפנימי, אף על פי שהתכניות הגירה של היהודים הסוריים עודה נתקלת בקשיים.

מר שטיין אמר, כי סעיפי האפליה בחוק הסורי, המונעים בעד היהודים להגר, מנעו במקרים רבים את איחודן של משפחות מבותקות.

אין שינוי בהחלטת נשיא אוגנדה

אמין „לא שוכנע" ע"י ריפון

קאמפאלה, 15 (יופי"צ). נשיא אוגנדה הגנראל אידי אמין אמר היום, לאחר שיחות שעתיים עם השליח הבריטי, השר ג'פרי ריפון, כי גם לאחר השיחה מנוי וגמור עמו לגרש תוך 90 יום כ-60 אלף אסיאנים נושאי דרכון בריטי.

השר ריפון אמר אחרי השיחה, כי ממשלת בריטניה נוטלת על עצמה אחריות לגבי הנוגעים ותרשה להם לבוא לבריטניה.

ריפון חזר לקאמפאלה מטאנזאניה, לאחר שביום שבת הודיע הנשיא אמין, כי לא יוכל להתפנות לשיחה אתו עד יום ג'. במסיבת עתונאים משותפת עם הגנראל אמין אמר מר ריפון, כי הקושי המעשי הוא לקלוט בבריטניה מספר כה רב של אנשים בפרק-זמן קצר.

שני יהודים בניו יורק „נרצחו בטעות"

ניו-יורק, 15 (ע"ר). שני היהודים שנורו למוות ביום ו' במסעדה, נרצחו בטעות משום שתוקפיהם היו סבורים, כי השנים הם אנשי העולם התחתון — גילה היום נציב המשטרה בניו-יורק, מר פטריק מורפי.

השנים, שלדון אפשטיין ומכס טקלש, מנהלי חברת בשר כשר, נורו במסעדה זמן קצר לאחר שיצאו משם ארבעה אנשים שאותם התכוונו הרוצחים להרוג, אמר מר מורפי. שני אנשים נוספים נפצעו במסעדה על-ידי הרוצח האלמוני, שירה תשעה כדורים בשני אקדחים.

הנמלטים הם אנשי אחת ממשפחות המאפיה, וביניהם היה אלפונס פרסיקו, אחיו של כרמין פרסיקו מ„משפחת קולומבו", אחד מארגוני המאפיה הגדולים. חקירת המשטרה העלתה, כי אנשי הכנופיה של ג'ואי גאלו, שנרצח באפריל, תיכננו מעשי נקם נגד משפחת קולומבו. ראש משפחה זו נורה ונפצע פצעים קשים בעת שנאם בכנס האגודה האמריקאית-איטלקית לשוויון זכויות ב-1971.

שני ילדים בדואים נהרגו ממוקש ישן

שני ילדים משבט תיהא שליד קסיימה, שבסיני, נהרגו מהתפוצצות מוקש — מודיע דובר צה"ל. אתמול נתגלו שני קברים ובהם גוויות הילדים. בחקירה התברר, כי הילדים נהרגו בעת שהתפוצץ מוקש עמו שיחקו. הילדים נקברו על ידי בני משפחותיהם.

בסריקות נתגלו במקום עוד ארבעה מוקשים מסוג הנמצא בשימוש הצבא המצרי. המוקשים הינם ישנים ונראה שנשארו במקום עוד מתקופת הצבא המצרי.

בוטל העוצר בשטחים הבנויים ברצועת עזה

נשאר בתוקפו עוצר-לילה בחוף ובשדות

אתמול בוטל כליל העוצר בכל השטחים הבנויים ברצועת עזה המופיעים ברשימה שהתפרסמה על-ידי מפקדת האזור, מודיע דובר צה"ל.

כן חלו השינויים הבאים לגבי שעות העוצר במקומות אחרים ברצועה:

1) התנועה בכלי-רכב בלבד תהיה מותרת בכל שעות היממה הן בכביש המרכזי של הרצועה הן בכבישי הגישה ליישובים המופיעים ברשימת ההיתר.

2) בשטחים הפתוחים ייוותר עוצר הלילה בתוקפו ללא שינוי, כלומר בין השעות 22.00 ועד 3.00 לפנות בוקר.

3) העוצר יישאר בתוקפו גם לאורך חוף הים ברצועה ברוחב 300 מ' (בין השעות 20.00 ל-3.00 לפנות בוקר), לבד מהחוף של העיר עזה ומחנה הפליטים דיר אל-בלאח, שדינם כדין השטחים הבנויים.

4) ברצועת רוחב של 500 מ' לאורך הקו הירוק ולאורך הגבול הדרומי של הרצועה תישארנה בתוקפן שעות העוצר, כלומר בין השעות 20.00 ועד 3.00 לפנות בוקר.

לפני סיום שביתת הסוורים בבריטניה

לונדון, 15 (ע"ר, יופי"צ). גברו התקוות, ששביתת הסווארים ששיתקה את הנמלים הראשיים של בריטניה וצימצמה את היקף הסחר של המדינה, תסתיים עד סוף השבוע. ההחלטה המכרעת תתקבל מחר (היום) בועידת נציגי הסווארים, שהיא הגוף המוסמך לקבל החלטה על שיבה לעבודה.

5 ניספו בשטפון בשטוטגארט

שטוטגארט, 15 (ע"ר). חמישה אנשים נהרגו ורבים נפצעו שעה שבעיר שטוטגארט התחוללה סופה פתאומית עזה — מסרה המשטרה המקומית. שלושה צעירים, שארזו מקלטי רדיו וטלוויזיה במחסן השוכן במרתף, ניספו. המים הציפו את המרתף במהירות כזו שהצעירים לא הספיקו לפתוח את הדלת ולהימלט.

המשטרה סבורה, כי לפחות 40 איש נפצעו ויש חשש, כי אחדים נלכדו במינהרות הרכבת התחתית במרכז העיר, שהוצפו.

בריה"מ קוראת לאיסור על הניסויים הגרעיניים

ז'נבה, 15 (יופי"צ ע"צ). הנציג הראשי של בריה"מ בועידת האו"ם לפירוק נשק, קרא היום להטיל איסור כללי על ניסויים גרעיניים, כצעד ההגיוני הבא, בעקבות ההסכם על הגבלת הנשק האיסטראטגי שנחתם בין ארה"ב ובריה"מ.

ולדהיים השלים ביקורו בסין

פקינג, 15 (ע"ר). מזכיר האו"ם, קורט ולדהיים, יצא הבוקר מפקינג לשנחאי בדרכו לאוסטרליה לאחר ביקור של חמישה ימים בסין.

בהלך הביקור קיים ולדהיים שיחות עם אישי צמרת השלטון, לרבות שר החוץ צ'י פנג פיי וראש הממשלה צ'ו אן לאי.

לא נמסר על הנושאים שנידונו בשיחות אלה אולם ידוע כי מזכיר האו"ם עורר את בעיית ביצוע פעולות האו"ם וכן דן בבעיות בינלאומיות שונות, כמו בעיית ויאטנאם.

אל מר ולדהיים נלוו בסיורו זה אשתו ובתו הבכורה.

הסובייט העליון יתכנס בספטמבר

מוסקבה, 15 (ע"ר). הסובייט העליון של בריה"מ, יקיים את מושבו הסדיר הבא ב-19 בספטמבר — מסרה היום סוכנות הידיעות „טאס".

בידיעה לא נמסר סדר היום של המושב.

המועמדים ירגיעו את היהודים בענין מינויים למשרות

מאת רפאל רוטשטיין, סופר „הארץ" בארה"ב

ניו-יורק, 15 (מיוחד ל„הארץ"). הנשיא ניכסון והסנאטור ג'ורג' מקגאברן עשויים לפרסם הצהרות אשר יבטיחו ליהודי ארה"ב כי אינם מתכוונים להמשיך בנוהג שהחל להשתרש, הנראה בעיני היהודים כאפליה, של העדפת כושים ובני מיעוטים אחרים למשרות ממשלתיות, על חשבונם של היהודים.

נושא זה מדאיג באחרונה את היהודים נוכח העובדה שהממשל וכן מוסדות אקדמאיים מקבלים לשורותיהם יותר ויותר כושים, פורטוריקאים ובני מיעוטים לאומיים אחרים, בלי להתחשב בכישוריהם.

נושא זה הוא אחד מנקודות-התורפה במערכת הבחירות של ג'ורג' מקגאוורן, מאחר ויהודים רבים חשים שהוא הדגיש תמיכתו בישראל בשעה שהתעלם מהבעיות הפנימיות של היהודים.

ספיר נועד עם עמיתו הארגנטיני

בואנוס-איירס, 15 (ע"צ). שר האוצר הישראלי, מר פנחס ספיר, נועד היום עם עמיתו הארגנטיני, קייטאנו ליקיארדו.

שני השרים יועדו פעם נוספת, כדי לדון בתוכנית ולקבל החלטה בענין פיתוח קשרי המסחר בין שתי המדינות.

במסיבת עתונאים בבואנוס איירס, אמר ספיר כי ישראל שואפת להגביר את הסחר שלה עם ארגנטינה ולהשיג איזון במסחר בין שתי המדינות.

ישראל קנתה מארגנטינה, בשלוש השנים שחלפו, מוצרים בשווי 5.3 מיליון דולר, בעוד שמכירותיה לארץ זו הסתכמו ב-44 מיליון דולר.

בלפסט, צפון אירלנד 15 (ע"ר). מינהרה שארכה 30 מטר נתגלתה במחנה המעצר לונג קש ונראה, כי דרך מינהרה זו רצו להמלט כורדים אירים המוחזקים במחנה.

סר רוי וילנסקי, מי שהיה ראש ממשלת רודזיה, בן 65, צולם בעת שחתם על מסמכי הנישואין בטקס כלולותיו עם הגב' ואלרי סקוט, בתחילת השבוע בסולסבארי. (צילום רדיו של אי.פי.)

מדענים יהודים

(סוף מעמוד 1)

הפיזיקאי בוריס מויכוזן (34), הכימאי גריגורי זכלבסקי (43), הפיזיקאי סימון יאהים (38), המתמטיקאי דימיטרי סיכיס (24), המהנדס גורי סיניציבסקי (32), ובנאי הגשרים ויקטור גורד (37).

(עסס"א) ד"ר יהודה ליידר קיבל הודעה כי עליו להתגייס לצבא לתקופה של שבועיים, אחרת יועמד לדין על התחמקות משירות צבאי. הוא נמצא לאחרונה לעבודה כרופא.

ד"ר ליידר נמצא עתה בביתו, אך כפי שנמסר נותק הטלפון שלו.

✶ התאולוג בארקמן, שנידון בסברדלובסק לשלוש שנות מאסר ב„משטר חמור" — עומד להגיש ערעור על גזר דינו.

✶ הבלרינה אילנה גלזר המלובכת גרנביט (גריחה) בריבו בפעים לעמדה לדין; גלזר נעצר ב-ד' בפברואר ... כללי דבר השמצה נגד בריה"מ. הוא ניתוק עתה בכלא ... של אביו לבנייה פתוגורי ולשאר המנהיגים הסובייטיים באזרח ללא מענה.

בירמן כלוא עתה בבית הסוהר באודסה. הוא נעצר כאשר הגיש בקשה לעלות לישראל והאשימוהו בהתחמקות משירות צבאי.

עולה אזהרה לאסיאנים בקניה

ניירובי, 15 (ע"ר). אסיאנים בקניה הוזהרו, כי ייענשו בגלל צעדים חמורים, אם יתגלה שהם מקלים לאסיאנים מאוגנדה — על כך מסרה היום סוכנות הידיעות של קניה.

סגן נשיא קניה דניאל אראפ מוי אמר אתמול, כי גבולות קניה ייחסמו, כדי ש„אסיאתים בלתי-רצויים" לא יוכלו להיכנס.

מבררים אמיתות

(סוף מעמוד 1)

כוצצות לווינה בשמונת הימים האחרונים קטן בהרבה ממספר העולים שהיה מגיע קודם לכן. העולים שהגיעו ביומיים האחרונים לווינה לא ידעו להסביר סיבת ההאטה, אך אמרו כי ידוע להם שיש עולים רבים שקיבלו היתרי יציאה אך הודיעו להם, כי את הויזות יקבלו רק בעוד 2—3 שבועות מסיבות טכניות. בין העולים האלה יש כמה בעלי השכלה.

בשיחה טלפונית עם מוסקבה לשידורי ישראל מסרה אשה יהודיה, כי שמעה על צו שנתקבל ב-3 באוגוסט לפיו כל יהודי בעל השכלה הרוצה לעזוב יתחייב בדמים בגובה 6000—8000 רובל. בעלי התואר דוקטור למדעים יתחייבו ב-14 אלף רובל.

האשה מבריה"מ אמרה, כי באופן רשמי לא הוכרז על כך, אך למספר אנשים שבדקו את הדבר נאמר, כי יוכרז על כך בעוד מספר ימים.

היא אמרה עוד, כי מספר אנשים אמרו שראו את הצו. בווילנה אמרו הראו זאת באופן רשמי. היא אמרה, כי הסיבות לכך יכולות להיות שתיים: או שרוצים בכסף או שרוצים לעצור את העליה, או שני הדברים יחד. „איש אינו יכול לשלם סכום כזה" — אמרה.

עד כה נדרשו מועמדים לעליה לשלם 900 רובל וגם סכום זה רבים התקשו לשלמו.

הוארכה כהונת הרבנות הראשית

עד 16 באוקטובר 1972

מאת סופרו הפרלמנטרי של „הארץ"

הכנסת העבירה אתמול בקריאה ראשונה — וכעבור כחצי שעה גם בקריאה שניה ושלישית — הצעת חוק הבאה להאריך את תוקף כהונת הרבנות הראשית עד 16 באוקטובר 1972.

שר הדתות, ד"ר ז. ורהפטיג, שהביא את הצעת החוק, הסביר כי בשל עתירה לבית המשפט העליון צריכה היתה ועדת הבחירות למועצת הרבנות הראשית לחזור על כמה תהליכים בקשר לבחירות לרבנות הראשית והתברר כי הארכת התוקף הקודמת, שנקבעה ל-31 באוגוסט 1972, לא תספיק כדי לקיים עד אז את הבחירות. ד"ר ורהפטיג הדגיש כי הוא מקווה שההארכה החדשה תספק את ועדת הבחירות למועצת הרבנות הראשית ואפשר יהיה לקיים את הבחירות במועדן המחודש.

הכנסת קיימה במשך כשעתיים דיון בקריאה ראשונה ולאחר שהחוק הועבר לוועדה הופסקה הישיבה והיא חודשה לאחר השעה 3.30 אחר הצהרים. בהתחדש הישיבה נתקבל החוק בקריאה שניה ושלישית ברוב קולות כשסיעת גח"ל מן האופוזיציה וסיעת לי"ע מן הקואליציה נמנעו מהצבעה.

הכנסת דחתה הסתייגויות של סיעות אגודת ישראל ופועלי אגודת ישראל להאריך תוקף הרבנות הראשית בשנה נוספת. וכן שיראו את מועצת הרבנות הראשית כמכהנים ברציפות עד לעריכת בחירות חדשות.

נבחרו נציגי הרבנות לוועדת הבחירות

מאת מתי גולן סופר „הארץ"

הרבנים ישראלי וגולדשמידט עזבו אתמול בכעס את ישיבת מועצת הרבנות הראשית לאחר חילופי דברים קשים עם הרב הראשי נסים. העימות נוצר על רקע דרישתו של הרב נסים כי המועצה תדון לאלתר בהרכב הרבנים בגוף הבוחר לפי דרישת בג"צ. הרבנים ישראלי וגולדשמידט, שאינם חוסכים כל מאמץ כדי לדחות בכל אמצעים את הבחירות, הציעו ועדה של שישה רבנים שתבחן את רשימת הרבנים. מתוך ידיעה ברורה כי כוונת הצעה זו היא לגרום לסחבת נוספת התנגד לה הרב נסים בתוקף. כאשר לא נעתרו המציעים למשוך את הצעתם הטיח כלפיהם הרב נסים: „אז תגישו עוד בג"צ". כאן התפתחו חילופי הדברים הבאים:

הרב גולדשמידט: אתה היית הראשון שהגיש בג"צים.

הרב נסים: תסכרנה פי דוברי שקר.

הרב ישראלי: מקום שמקללים אני לא יושב (עזב את הישיבה).

הרב גולדשמידט: אני הייתי נוכח כאשר ביקש הרב נסים להגיש בג"צ נגד שר הדתות הרב טולידאנו בקשר לבחירות לרבנות ב-1964 (מסיים דבריו ועוזב את הישיבה).

לאחר עזיבת השניים נרגעו הרוחות והוחלט למנות ועדה של שלושה. שניים מחברי הועדה ימונו על ידי כל אחד מן הרבנים הראשיים והם יבחרו רב שלישי. סופר „הארץ" מעיר כי הרכב כזה אינו מבטיח אפשרות של הידברות ושיתוף פעולה בין חברי הועדה ועובדה זו עלולה לגרום לדחיית אין-קץ של מועד הבחירות.

קודם לכן בחרה הרבנות בשני נציגיה לועדת הבחירות שיבואו במקומם של הנציגים שהתפטרו מחברותם בועדה. השניים הם הרב מרדכי לופס, חבר בית הדין האזורי בתל-אביב והרב מרדכי פרנקל מחיפה.

מחבל שהגן על חברו נשבר בחקירה נגדית

מאת סופר „הארץ" ברצועת עזה

ריאד סאלח ג'אבר אל-ג'יול (18) ממחנה הפליטים שאטי ברצועת עזה, נידון אתמול על-ידי בית-הדין הצבאי בעזה ל-20 שנות מאסר עם עבודת פרך לאחר שהורשע בהשתתפות ברצח שני תושבי המחנה.

המחבל הזמין כעד הגנה במשפטו את מוחמד אבו-שריף שהתביעה מייחסת לו שורה של מעשי רצח במחנות הפליטים. כאשר עלה עד ההגנה על דוכן העדים טען כי חברו חף מפשע וכי הוא שביצע את כל מעשי הרצח שמייחסים לחברו. אולם בחקירה נגדית על-ידי התובע הצבאי סרן ירון רבינוביץ, נשבר והתברר שכל עדותו היתה שקר. השופט רב סרן יחזקאל סוויג גזר על המחבל 20 שנות מאסר עם עבודת פרך בציינו כי הוא מקל בעונשו משום שהמחבל היה בן 17 כאשר השתתף במעשי הרצח.

שביתת שעות נוספות של מנהלי עבודה בנמל חיפה

מאת סופר „הארץ" בחיפה

בנמל חיפה נמשכה אתמול שביתת עבודות נוספות של מנהלי העבודה שהוחלה בסוף שבוע שעבר על רקע חילוקי דעות בענין שכר עידוד.

כפי שנודע, הוטל על מזכיר מועצת הפועלים מר אליעזר מולק לטפל בסכסוך והוא הביע את אמונו כי המחלוקת תיושב תוך זמן קצר.

חלק מהפועלים שסולקו מהמושבים הקימו מאהלים בפרדסים

(ע). חלק מעשרות הפועלים הערביים תושבי רצועת עזה, אשר סולקו ביום ב' בערב על-ידי כוחות צבא ומשטרה מן הכפרים בית צורא, נוגה, זהור וחבל לכיש — הקימו מאהלים וסוכות בפרדסים הסמוכים למושבים אלה ולא חזרו לגבולות רצועת עזה כנדרש מהם. (ראה ידיעה קודמת בעמוד 6).

✶ מועצת סניף מפלגת העבודה בצפת שמעה שלשום את הרצאתו של ח"כ אריה אליאב במסגרת מסעו מסניף אל סניף. בתום דבריו החליטה מועצת הסניף לעודד דרך זו של הצגת יעדים בפני חברי המפלגה ולברך את מר אליאב על הדרך שנקט. ח"כ אליאב הוזמן להופיע ב-50 סניפים של מפלגת העבודה ולהרצאות בקיבוצי האיחוד ובקיבוצי הקיבוץ המאוחד.

„הכנסת כלה" בהבימה

(ע). בהצגת בכורה למוזמנים מקרב העתונות והביקורת הועלה אור לאתמול על קרשי האולם הקטן של „הבימה" העיבוד של ספרו של עגנון הכנסת כלה.

בבימוי של יוסף יזראלי ובהשתתפות מספר שחקנים ניכר ביניהם א. חלפי, ר. קלצקין, לבנה פינקלשטיין, הזמר לוליק השמעו הסיפורים המקוריים של עגנון, כולל ציור שבספר, בהדרכה קולית של חנה הכהן לפי מוסיקה מאת גיל אלדמע ופולדי שצמן. הקהל זיכה את המבצעים בתשואות כבר בסוף המערכה הראשונה והוסיף על אלה פי כמה עם סיום המערכה השניה.

בכינוס לחינוך ביולוגי

אין להסתפק רק במיבחנים בכתב

מאת סופר „הארץ"

יש להעריך את הישגי התלמידים בבתי ספר בכמה תחומים, ואין להסתפק רק במיבחנים בכתב. יש לבדוק את הישגי התלמידים גם בעבודה מעשית במעבדה ובשדה — טענו אתמול משתתפי הכינוס הרביעי של האיגוד האסיאתי לחינוך ביולוגי הנערך עתה בירושלים.

הכינוס גורס כי יש לדאוג לכך שהמבחנים לא יהוו רק מכשול עבור התלמידים, אלא שיהיו חלק מתכנית ההוראה הכוללת. סיכויים ברוח זו נעשו כבר בבחינות הביולוגיה בבחינות הבגרות בארץ. סקר שנערך בקרב 600 נבחנים בארץ הראה כי היחס אל הבחינות בביולוגיה טוב בהרבה לעומת היחס אל שאר הבחינות.

✶ „הגיע הזמן להחמיר את העונשים על עבירות התנועה, לאור ריבוי תאונות הדרכים" — אמר אתמול שופט בית המשפט העליון, משה לנדוי, בעת הדיון על ערעורו של צעיר ערבי בן 20 שנדון ל-20 חודשי מאסר בפועל ולפסילת רשיון נהיגה בשל הריגת הולך רגל בכביש הפיתים.

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה של אשתי ואמנו היקרה

זהבה פרידנברג

לבית מולצ'דסקי

ההלויה תתקיים היום, יום רביעי, ד' אלול תשל"ב, 16.8.72 בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין בחולון

אוטובוס מיוחד יצא מבית המנוחה, רח' כצנלסון 104 א', גבעתיים בשעה 1.00 ומרח' בן יהודה 7 תל-אביב בשעה 1.30 אחה"צ

המתאבלים:

בעלה: צבי פרידנברג

אחיותיה: חיה מולצ'דסקי

מיכל שטרנפלד ומשפחתה

ומשפחת: פרידנברג, ירושלים

לחברנו שלמה אברהם

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

קואופרטיב הגמל החדש חיפה

למשה בן-דרור

השתתפותנו הכנה באבלך הכבד במות

אביך ז"ל

חברת י.ב.מ.

(ישראל) בע"מ

ההנהלה וחבר העובדים

פקידים בכירים באוצר:

רק תוספת שכר גבוהה מהמתוכנן בסקטור הציבורי עלולה להביא להגדלת מסים עקיפים

מאת כופרו הכלכלי של „הארץ" בירושלים

אם לא יחולו שינויים מיוחדים במצב הנוכחי, לא יוטלו מיסים חד־שים, זאת אמרו אמש פקידים בכי־רים במשרד האוצר, בעקבות דו"ח של נגיד בנק ישראל על עליה של 15 אחוז באמצעי התשלום (כמות המזומנים ופקדונות עובר ושב ב־בנקים) בחודשים פברואר־יוני. אך הם פקידים אמרו כי רק אם תהיה תוספת שכר גבוהה מהמתוכנן בסק־טור הציבורי, היישקל האפשרות ל־הגדיל מיסים עקיפים. יצוין כי ה־מדובר רק במקרה של תוספת שכר בסקטור הציבורי, הבא מקופת האו־צר. הודגש כי אין המדובר בתוספות שכר לגבי הסקטור הפרטי. במשרד האוצר ובבנק ישראל תמימי דעים כי בכל מקרה אין להעלות את ה־מיסים החדשים.

החלטה זו נתקבלה בעקבות ני־תוח מימצאי הדו"ח על עליה אמ־צעי התשלום לחודשים פברואר־יו־ני. מתוך הדו"ח מתברר כי מחצית העליה באמצעי התשלום בכל ה־תקופה הנדונה חלה במארס. בשאר החודשים חלה עליה מתונה בלבד באמצעי התשלום.

בחודש מארס, שהוא האחרון ב־שנת התקציב שנסתיימה, ספג האו־צר כספים מהציבור ובחודשים מאי יוני הוציא סכומים שעלו כל חודש רק ב־50 מיליון ל"י מעבר להכנסו־תיו. משום כך ברור – לדברי אותם פקידים – שהעליה באמצעי התש־לום איננה נובעת כפעולות הממשלה. לדבריהם הביא יבוא הון מחו"ל ו־המרתו למטבע ישראלי לגידול הרב באמצעי התשלום. עובדה זו מסבירה את הגידול הרב שחל בחודש מארס.

באוצר ובבנק ישראל תמימי דעים שאין לפגוע ביבוא ההון ולכן לא יעשו כל פעולה לצמצומו.

הקפאת האשראי

כדי לספוג את עודפי הנזילות במשק ימליץ נגיד בנק ישראל ל־המשיך את המדיניות המוניטרית ה־נוכחית ויציע לפעול להמשך הק־פאת האשראי הבנקאי. יכולות הבנ־קים בקרנות היצוא הוקטנה חלקו של בנק ישראל בקרן. הנגיד יזהיר בדו"ח גם מפני חריגה מהתקציב וימליץ לבחון את האפשרות להאריך את ההחלטה בדבר הקפאת הקמת כיבבי ציבור, שתוקפה המקורי היה למחצית הראשונה של שנת התקציב בלבד.

בירגר: „ישו כוכב עליון" לא קיבל תמיכה

מאת כופרו הפרלמנטרי של „הארץ"

יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת פנה אל משרד המסחר והתעשיה ו־ביקש פרטים על הסרט „ישו כוכב עליון", לאור הפרסומים בעתונות על תוכן סרט זה.

בתשובה לפניה זו הודיע אתמול מר זאב בירגר, מנהל חטיבת תע־שיות קלות ומרכז הסרט הישראלי במשרד המסחר והתעשיה, כי אין הסרט מופק כסרט ישראלי ומפיקיו אף לא ביקשו תמיכה כספית – ממשלתית או פרטית – באיזו צורה שהיא.

מר בירגר הוסיף כי בהתאם ל־חוק, אין אפשרות למנוע צילומי הסרט בארץ, ולכן לא ראה המשרד דרך להתערב כדי למנוע את הפ־קה.

שביתת רעב במלון נאות מדבר

(ע). בעלת החנות למימכר מזכ־רות ותפני חן במלון נאות מדבר בבאר־שבע, מריה גלבוע, פתחה את־מול בשביתת רעב במלון בטענה שבעליו מנסים זה כשנתיים לנשלה מפרנסתה ומלהחזיק בחנות.

גב' גלבוע היא אלמנה ואם שכו־לה, שבנה נפל ליד תעלת סואץ במלחמת ההתשה. היא מחזיקה בזכות על החנות כזה 9 שנים, לפני שהבעלים הנוכחיים רכשו את המלון מכונס הנכסים לפני שנ־תיים.

בגילוי דעת מכחישה הנהלת ה־מלון את טענותיה של גב' גלבוע שההנהלה מנדה את רגליה.

משה סורוקה יובא היום למנוחות בפ"ת

מרפאות ומוסדות קופ"ח יהיו סגורים היום בין 11 ל־3.30

משה סורוקה (69), יו"ר מרכז קו־פת חולים של ההסתדרות, מת אתמול אחרי מחלת לב, בבית־החולים ביי־לינסון.

מסע הלויה ייצא היום ב־11.30 לפני הצהרים מבית מרכז קופת חו־לים ברחוב ארלוזורוב 101 בת"א ל־בית הקברות בפתח תקוה. החל מ־שעה 9.30 יוכלו מוקירי זכרו לעבור על פני הארון בבית מרכז חולים.

במרכז קופת חולים נמסר כי כל המרפאות ומוסדות קופת חולים ב־ארץ יהיו סגורים היום בין 11 ל־3.30.

*

המנוח גילם באישיותו את דמות החלוץ שעבר את שלבי ההתערות בארץ של איש העליה השלישית ו־הגיע לאותה הפסגות בעבודה ציבו־רית אולם בניגוד לעמיתיו בני דו־רו שהפכו למנהיגים פוליטיים, הג־ביל עצמו לבנין קופת חולים, בלי ליטול חלק במאבקים הפוליטיים, ה־מפלגתיים והציבוריים שסערו בארץ מאז עלה ב־1920. ראשית דרכו כאן בחדרה שבסביבתה עבד בסלילת כבישים ובמטעים.

מן הימים הראשונים בארץ, גילה ענין מיוחד בבעיות קופת חולים. שנה אחרי עלותו, ייצג את פועלי חדרה בקופת חולים, עמד בראש ה־מרפאה המקומית, ומכאן עבר לעת־לית שם טיפל בהבטחת עזרה רפו־אית לעובדי מפעלי המלח. שנים רבות נדד בשליחות קופת חולים על פני הארץ כמארגן מרפאות ובו־נה המסגרות הסדירות לביטוח ה־רפואי לפועלים. נדודים אלה הביאו אותו כמתנות העבודה בדרום עד ל־צפת, ומן העמק ליהודה ולשומרון.

אולם פעלו העיקרי של סורוקה היה בהקמת בתי החולים הגדולים בארץ. הוא נמנה עם מתכנני ומקי־מי כל בתי החולים של קופת חולים, כבית החולים המרכזי של העמק ב־עפולה, דרך בילינסון, בית החולים בנגב בבאר שבע, קפלן ברחובות בית [illegible] עוד. ב־1935 נבחר למרכז קופת חולים שהתפקיד בידיו את תיק הכספים. ל־פני ארבע שנים נבחר ליו"ר המוסד והחזיק בתפקיד זה עד מותו. הוא טיפל בכל הבעיות הגדולות בהן של מערכת הבריאות בארץ, החל מקלי־טת רופאים־עולים ועד לארגון עזרה רפואית בכל נקודת ישוב חדשה.

סורוקה, שחסר השכלה פורמאלית, התמחה במשך שנות עבודתו ב־

משה סורוקה

קופת חולים בכל סוגיות ביטוח ברי־אות ונמנה עם האנשים שבידיהם הפקידה המדינה את עיצוב מערכות הבריאות והאישפוז. היה ענין ר־פתוח לכל פניה ולכל רעיון חדש. בהיוודע דבר מותו, הגדירו המזכיר הכללי של ההסתדרות מר י. בן־אהרון כ„המוח האדיר של פיתוח ה־בריאות של ציבור הפועלים המאור־גן והמדינה. למעטים במדינה חייבים הרבים כמו למשה סורוקה".

הניח אשה, בן, בת נשואה ונכ־דים.

לפי בקשתו יובא למנוחות בפתח תקווה ליד קבר אמו.

ועד מפעלי קרית הפלדה קורא לשובתים לחזור לעבודה

(ע). ועד העובדים של מפעלי קרית הפלדה, הפיץ אתמול כרוז הקורא לפועלים השובתים של מפעל הערגול, לחזור מיד לעבודה סדירה ולקבל עליהם את סדורי עבודה החד־שים, כפי שנקבעו בהנהלת המפעל.

סכסוך עבודה במד"א

(ע). ועד עובדי מד"א בארץ הכ־ריז על סיכסוך בין העובדים לבין הנהלת מד"א.

מזכיר ועד העובדים מר יוסף בך־נון, מסר לכתב „הארץ" שהמשא ומתן ש־התנהל במשך חודשים; על רקע טע־נות בדבר אי־ביצוע מספר סעיפים בהסכם העבודה הקיבוצי משנת 1970, לא הביא תוצאות.

בכה"כ השתתפו גם נציגי הסת־דרות הפקידים הממונה על יחסי עבו־דה באיזור תל־אביב.

ועד העובדים הודיע אתמול לכל הסניפים שהוחלט כי המאבק למלוי התביעות יתנהל בשלושה שלבים, כתוך מגמה שלא לפגוע במתן ה־שרותים לאורחים. ב־3 לספטמבר תתקיים אסיפה של עובדי מד"א ב־תל־אביב שם יוחלט על סנקציות קי־צוניות שיגיעו עד לשביתה אם לא יוסדר הסדר עד אז. האמצעים עליהם הוחלט ועד מד"א אושרו על ידי מרכז הסתדרות הפקידים.

אדי מלכה פתח בשביתת רעב

(ע). אדי מלכה, איש „הפנתרים השחורים" לבני פתח תקוה, פתח אתמול לפנות ערב בשביתת רעב בכיכר דיזנגוף בתל־אביב, כמחאה על כך שראש הממ־שלה גב' גולדה מאיר מסרבת לקב־לו לשיחה על הפער החברתי של עדות המזרח.

כמה מאות עוברים ושבים, שצב־רו בכיכר, באספו לשמוע את דבריו על תביעותיו מראש הממשלה. לע־ריכת האסיפה ניתן אישור של ה־משטרה ובמקום היה כוח משטרתי. רוב הקהל התפזר בשקט לאחר הא־סיפה, אך קבוצות של צעירים ומ־בוגרים המשיכו להתגודד במקום תוך ויכוחים.

לאחר האסיפה פרש שמיכה על הדשא והחל בשביתת רעב. הוא מסר לעיתונאים כי בימים הראשונים של השביתה לא יאכל, החל מיום ו' יפסיק גם לשתות.

בנאומו באסיפה אמר, כי הפעם ישבות עד הסוף, אלא אם כן תקבלו גב' מאיר לפגישה או שתקבל את תכניתו, שלפיה יוקם צוות של אנ־שי מדע לפתרון בעיות הפער החב־רתי.

אתמול נמסר למלכה מלשכת ראש הממשלה כי גב' מאיר נמצאת בחופ־שה ומנכ"ל משרד ראש הממשלה, ש. דיניץ, יהיה מוכן להיפגש עמו.

העתונות נפרדת מאל"מ יוסף כלב

(ע). עורכי עתונים, מזכירי מע־רכות וכתבים צבאיים נפרדו במסיבה רבת משתתפים בבית סוקולוב מדו־בר צה"ל היוצא אל"מ יוסף כלב, עם פרישתו מצה"ל ומתפקידו.

בדברי הברכה שהושמעו מפי יו"ר אגודת העתונאים, מר דוד פרהצור, יו"ר האיגוד הארצי מיכאל אסף ו־זאב שיף בשם הכתבים הצבאיים צוינו הקשרים האמיצים שפיתח מר כלב עם ציבור העתונאים במשך שב־תיים וחצי שנות שירותו בתפקיד.

הדובר החדש, אל"מ פנחס להב, עמד על האתגר המיוחד של היות דובר צה"ל בתקופה בה אין צה"ל עסוק בקרבות.

* בימים אלה נפתחה בעוספיה קייטנה לנשים דרוזיות. משתתפות כ־20 נשים והיא מאורגנת על ידי מועצת הפועלות.

הורוביץ מאשר: היו מגעים להצטרפות ע"מ לגח"ל

מאת כופרו הפרלמנטרי של „הארץ"

מזכיר הרשימה הממלכתית, ח"כ יגאל הורוביץ, אישר אתמול את דברי ח"כ מנחם בגין בתכנית מו־קד לפיהם התקיימו לפני כשנה מג־עים להצטרפות הרשימה הממלכתית כסיעה שלישית בגח"ל. בהודעה לעתונות ציין מר הורוביץ כי בשם סיעתו השתתפו במגעים ח"כ מאיר אביזוהר והוא עצמו. כידוע פרש מר אביזוהר מהרשימה הממלכתית לפני כמה חודשים מכיוון שלא נתק־בלה דרישתו כי ע"מ תצטרף ל־מערך.

באותה הודעה הביע מר הורוביץ את תמיהתו על כך שמר בגין לא ציין כי הגורם שהכשיל את השי־חות היה התנגדות תנועת החרות לשינוי שיטת הבחירות. שינוי ה־שיטה, הדגיש מר הורוביץ, היה ה־תנאי היסודי להצטרפות ע"מ ל־גח"ל.

ראש עירית יריחו אורח פתח תקוה

(ע). ראש עירית יריחו, מר סעיד באלי, היה אתמול אורחה של עירית פתח־תקוה. האורח, שהגיע לפתח־תקוה יחד עם סגניו וחברי מועצת העיריה, נתקבל על־ידי ממלא מקום ראש העיריה, מר דוד טבצ'ניק. ש־אמר בקבלת הפנים שנערכה בבנין העיריה, כי רעיון הארוח עלה במהלך בעת ביקור פרטי בעירית יריחו. ב־מהלך הפגישה, התעניין האורח ב־בעיותיה של עירית פתח־תקוה, שמע על השגיה, והחליף עם מארחיו דעות בנושאים מוניציפאליים.

* **התנגדות מוחלטת** להעל־את ארנונה כללית, בשיעור עד 80%, לתעשיה במרחב שיפוטה של עירית פתח תקוה, הובעה אתמול בכנס מיוחד של תעשיינים, חברי התאחדות התעשיינים, שמפעליהם נמצאים באיזור פתח־תקוה.

הפרות משמעת – והפרת תקנון

מאת מתי גולן

ישעיהו מפר בעקביות הבטחתו לנהוג באובייקטיביות בכהונתו כיו"ר הכנסת

המושב המיוחד של הכנסת אתמול הוכיח עד כמה זמניים היו הפתרונות שנמצאו למשב־רים הממשלתיים ערב צאת ה־כנסת לפגרת הקיץ ועד כמה רעוע היסוד עליו בנויה הקוא־ליציה הממשלתית. בעת ההצב־עות בשתי ההצבעות היחידות שנערכו אתמול הופרה המשמעת הקואליציונית ועובדה זו בוודאי יהיה לה משקל בשיקולי המערך וראש הממשלה בעד ונגד עריכת בחירות מוקדמות.

התחיל במצוה חבר הכנסת ה־צעיר של המפד"ל ד"ר יהודה בן מאיר שהוא בעל עבר עשיר בנקיטת עמדות עצמאיות. הפעם הצטרף אליו חברו לסיעה הרב מ.צ. נריה, ושניהם לא הורמו בעד הצעת הממשלה להו־ריד מסדר היום את הצעת גח"ל, ע"מ והמרכז החפשי על הסתה הברוחית והשלכותיה השליליות. קודמו לדיון בכנסת ישיבות דחו־פות של סיעת המפד"ל והנהלת הקואליציה. בישיבת סיעת ה־מפד"ל הציע ד"ר בן מאיר כי הסיעה כולה תימנע בהצבעה. הוא נימק את הצעתו בכך שה־נושא, המכוון נגד התבטאויותיו של בן אהרון, אין בו כדי לפגוע בממשלה. לעצם הענין אמר כי הוא מסכים לכמה מרעיונותיו של מר בן אהרון, אבל סגנונו מהווה הסתה למלחמת מעמ־דות. מכיוון שתנועת הפועל ה־מזרחי אינה חברה בהסתדרות, עליה להשמיע את קולה בענין זה בכנסת, אמר.

ח"כ יצחק רפאל תמך בהצעה זו אולם הוסיף כי מכיוון שה־נושא אינו ממשלתי יש לדרוש כי לא הממשלה תשיב למציעים אלא חבר כנסת מן הקואליציה. הרב מ.צ. נריה אמר שמר בן אהרון מרעיל את האוירה במדי־נה ופותח חזית חדשה של ריב אחים. על רקע זה, אמר, יש הכרח שהמפד"ל תביע את דע־תה.

שר הפנים, ד"ר יוסף בורג, סיפר כי כבר הציע בישיבת ה־ממשלה למסור את זכות התשו־בה בדיון בכנסת לחבר כנסת. הוא הוסיף כי על כך נענה שלדעת הממשלה אין ענין זה נוגע לכנסת ואת זאת יש להס־ביר. השר בורג הסכים להצעה לבקש רשות להימנעות מהנהלת הקואליציה אולם הביע את ה־דעה כי אם תידחה הבקשה יש לקבל את הכרעת הקואליציה.

הכדור – להנהלת הקואליציה

הצעתו של הד"ר בורג התקב־לה והכדור עבר לידי הנהלת הקואליציה. בפתוח זה הסביר שר העבודה מר יוסף אלמוגי את עמדת הממשלה לפיה אין נושא זה שייך לכנסת והדגיש שאין לראות בגישה זו הסכמה או אי הסכמה עם ביטוייו והש־קפותיו של מזכיר ההסתדרות. יו"ר סיעת המפד"ל, גב' שושנה סנהדראי הציגה את עמדת סיע־תה וביקשה רשות להימנע בהצ־בעה.

על כך נזעק ח"כ יצחק גולן (ל"ע) ואמר כי סיעתו רואה את ביטויי בן אהרון באווירה מידה של חומרה אבל אין זה מצדיק הצבעה נגד הממשלה. ד"ר בן מאיר הציע בנדיבות כי כל סיעה תצביע בהתאם למצפונה. כאן התפתחו חילופי דברים באוקטא־בות גבוהות בין בן מאיר לגולן ובין בן מאיר ליו"ר הנהלת ה־קואליציה ח"כ משה ברעם. בסי־כומו של הדיון אמר ברעם כי הדיון במליאה על נושא זה יכול לגרום לתוצאה ההפוכה מזו ש־התכוונו אליה המציעים. הוא הציע לדחות את בקשת המפד"ל להימנע בהצבעה וכך הוחלט. מיד לאחר תום ישיבה זו שאל ד"ר בן מאיר את הגב' סנהדראי אם יוכל להימנע למרות ההחל־טה. הגב' סנהדראי השיבה בלאו תקיף. תשובה זו, כאמור, לא הזיזה את ד"ר בן מאיר מעמד־תו. סיכם הרב נריה: איך אפשר להרים יד נגד ענין כל כך צודק?

סערת־רוחות מיותרת

שוב הצליח אתמול יו"ר ה־כנסת מר ישראל ישעיהו לגרום לסערת רוחות מיותרת בגלל מנ־הג האיפה ואיפה שהוא נוהג לטובת המערך – אפילו במחיר התעלמות מתקנון הכנסת. היה זה כאשר עלה מר בן אהרון למסור הודעה אישית. הסתבר שהוא לא מילא אחר דרישת התקנון למסור מראש את ההו־דעה ליו"ר הכנסת. בקריאות בי־ניים רמות העירו אנשי האופו־זיציה על הפרה זו של התקנון אולם מר ישעיהו התעקש. רק לאחר שהתחוור ליו"ר ישעיהו כי אנשי האופוזיציה לא יתירו לבן אהרון לדבר, הכריז על הפסקה של 10 דקות כדי לאפשר למר בן אהרון לנסח את הודעתו ול־מסרה לעיונו.

תהיה זו טעות להסיק שאנשי האופוזיציה התעקשו על ענין בי־רוקרטי גרידא. באופן עקרוני לא התנגד איש לאפשר למר בן אהרון למסור הודעה אישית. ה־התנגדות נבעה מהעובדה שכאשר מדובר בחברי האופוזיציה, נוהג היו"ר לדקדק על קוצה של כל מלה בתקנון. מבחינה ענינית אין להתעלם גם מחשיבות שב־מסירת נוסח ההודעה לעיונו ה־מוקדם של היו"ר. הכוונה היא להגביל את מוסר ההודעה למס־גרת הנוסח שאושר על ידי ה־יו"ר. וכאן גרם מר ישעיהו ל־סערה נוספת כאשר התברר כי אישר נוסח הנוגד את התקנון. ההודעה אישית, לפי התקנון, חייבת להיות במשמעותה – אי־שית, ומותר שתכלול רק תשובה על האשמות ישירות נגד מוסר ההודעה או כדי לתקן אי־דיוקים שכוונו אליו. כבר לאחר משפטי הפתיחה של מר בן אהרון הת־ברר כי הודעתו אינה מתישבת עם דרישות התקנון. רובה המכ־ריע של הודעתו הוקדש להצ־הרות על מדיניות ההסתדרות. כאן המקום לציין שבמקרים ה־נוגעים לאנשי האופוזיציה נהג היו"ר להקפיד כי לא יחרוג הנוסח מהמותר לפי התקנון והוא אינו מהסס למחוק מההודעה מלים ואף משפטים שלמים. כש־מצרפים מקרה זה לשורה של [illegible] בכהונתו כיו"ר הכנסת.

הכנסת דחתה הצעות לדון

(סוף מעמוד 1)

פות שנתקבלו ברוח זו וטען כי משי־קיעים בחו"ל מהים את עמדותיו של מזכיר ההסתדרות עם זו של הממש־לה המונהגת על ידי אנשי אותה מפ־לגה. מכאן חששותיהם המרובים.

כן האשים את הממשלה כי היא מושפעת בשיקוליה יותר מאוירת ה־הסתה מאשר על ידי שיקולים מש־קים, ולא בזהר בידי מי המנהיגות המשקית – בידי שר האוצר או ב־ידי אחר שאינו בממשלה.

„גם בלי סגנון בולשביקי"

מר יגאל הורוביץ הביע חשש מ־ראש כי שר העבודה בדברי תשו־בתו ימצא עצמו חייב להסתתר מא־חורי נימוק כי אין הכנסת צריכה לדון בנושא זה והטעים כי כאן לא מדובר באישיות פוליטית שולית ש־השמצה ודברי רהב הפכו לתוכן ה־חיים שלה וכל כוחה הציבורי; מדובר במזכ"ל הסתדרות העובדים המרכז כוח פוליטי וכלכלי רב עצמה. כאי־שיות כזאת משתמשת בלשון אלי־מה וקוראת בה לאליכות תעשייתית, אי־אפשר להתבטא מאחורי נימוקים קלושים. אין אנחנו מדברים על חו־פש הדיבור, אלא על אחריות ממ־לכתית, על הטעם הטוב, הוויכוח ה־הגון וההיגיינה הציבורית. מזכ"ל ההסתדרות יכול לנהל את מאבקיו גם בלי להזדקק לסגנון בולשביקי. לא סיכסוך העבודה בעלית הוא נו־שא הדיון אלא נסיונו של מר בן אהרון להפוך סכסוך עבודה אחד ל־דגל של מלחמה בתעשיה הפרטית כולה ובעצם גם בתעשיה ההסתדרו־תית שתחת פיקוחו.

מר הורוביץ אמר עוד כי השיטה אותה תוקף מר בן אהרון מרובת לי־קויים ועיוותים חמורים, אבל דרכו של מר בן אהרון אינה מבטיחה תי־קונים אלא עיוותים נוספים. במקום שינוי חיובי במערכת הכלכלית וב־מערכת יחסי העבודה, יתגברו הש־ביתות, תפחת היציבות, יסתמו מקו־רות המימון, הרווחיות בתעשיה תרד והדבר זה יבריח משקיעים מן החוץ. לדעת הנואם נוגעת התנהגותו של מר בן אהרון לממשלה ולכן קרא למפלגת העבודה להדיח את בן אהרון בראשות ההסתדרות.

מערכת הסתה שיטתית

מר שמואל תמיר אמר כי הנושא העומד על הפרק הוא מערכת הסתה שיטתית של מר בן אהרון שבידיו הופקד ארגון יציג, בעל מעמד ב־חוק, שהכנסת מעניקה לו לעתים מ־זומנות מענקים, הקצבות ומעמדים מיוחדים.

מר תמיר סקר את פעילותו של מר בן אהרון מאז התקפה על חיים לסקוב שעמד בראש רשות הנמלים; אחר כך בא תורו של בן שמחון כ־רפ"י; ואחר כך החל לרדת לחייו של הלל זיידל מהליברלים העצמ־איים; ואחרי כן בא תורו של בדרנו בעסים שהשיג רווחים של 5–7 אחו־זים על השקעתו וכן אהרון הגדיר אותם כ„טירוף דעת".

מר תמיר המשיך וציין את „הס־תערותו" של מר בן אהרון כשאמר „העתונות מטילה זוהמה בי ובהס־תדרות", „ההסתה המרושעת של ע־תונאים ועתוני „הארץ" ו„מעריב". גם מ„דבר" לא חסך בן אהרון משב־טו, אמר מ. תמיר.

לאחר מכן, יצא בן אהרון גם נגד כלי התקשורת הממלכתיים ברדיו ו־בטלוויזיה.

בהמשך דבריו הזכיר מר תמיר את התנכלותו של בן אהרון לסגנו ירוחם משל ולמפלגת העבודה.

להלן הזכיר מר תמיר את כאמרו של בן אהרון „עת לתמורה בסדרי עדיפויות", שבו תבע 33 אחוז הכנ־סות סוציאליות וכן הבע פיטורי ייצור, כי זה התאים אז לקו שלו. אולם עכשיו יש גל חדש שמר האו־צר מגדיר אותו סגנון של צ'יל־ייר־גוסלביה.

לאחרונה הופיעה הנוסחה החד־שה של „כלכלת מלחמה". מעניין, אמר מ. תמיר, שהיא הופיעה דווקא בימים שהפסקת האש כביעה לשנה השלישית עלה. היא כביעה בימים שמשרד הבטחון רואה דרך לשחרר אנשי מילואים ולצמצם את שירו־תם. אז, לפתע, מתוך ספסרות ב־נושא המלחמה, באה הנוסחה של „כלכלת מלחמה", שהמגמה היא סוג זה או אחר של קומוניזם, או מרכסי־זם. אז, אמר מ. תמיר, מדבר בן אהרון על שיוויונות, תכנון סוטאלי, התערבות בחיי הפרט ואורח חיים פועלי כפוי למעשה.

מסתבר, אמר עוד מר תמיר שכאו־שר שלח בן אהרון ב־1953 את מיב־רק האבל התהומי על מות סטאלין למפלגה הקומוניסטית במוסקבה – ואז הוא דיבר על האסון הגדול אשר ירד על הפרולטריון העולמי ועל כל האנושות המתקדמת – הוא היה ב־איזה שהוא בקום בבולדתו הרוחנית האמיתית. מסתבר שמאז לא נגמל עד עצם היום הזה.

קריאות הביניים ליוו את כל שלו־שת הנאומים וביחוד היו פעילים ב־הן חברי מפ"ם. מר ראובן ארזי קרא אל מר אברמוב כי עצם העלאת ה־נושא הוא אקט אנטי דימוקרטי. אך ביחוד רבו קריאות הביניים בעת נאומו של מר תמיר. כאשר ציטט מר תמיר מדבריו של בן אהרון ו־השווה אותם לדיבורים על „אבר־סוביצ'ים בארצות קומוניסטיות" קר־או מספסלי המערך אל מר תמיר: „מה שאתה עושה זאת הסתה פרו־עה". „איסוף כזה של ציטטות הוא הסתה פרועה". כאשר הזכיר מר תמיר את פרשת הלל זיידל והתבטא „מצץ את דמו", קרא לו היו"ר ל־חזור בביטוי זה ומר תמיר נענה.

תשובת אלמוגי

שר העבודה מר יוסף אלמוגי לא התייחס כלל בדברי תשובתו לטענות שהזכירו שלושת הנואמים ואמר כי לענין ה„הסתה" עלינו להפריד הפ־רדה גמורה בין דיון על יחסי העבו־דה לבין השגות על הזכויות הלגי־טימיות של מוסדות וארגונים ולהת־טריים לדון ולהחליט בעינינים שונים העומדים על סדר יומם, ועם זכותם של אישים נבחרים לייצג ולהביע עמדות בשם המוסד שאותו הם מ־ייצגים. ההסתדרות הסתדרות חלוצ־ית המייצגת את חבריה בארח דמו־קרטי לפי יחסי הכוחות הפוליטיים והארגוניים הפועלים בתוכה ודעות והשגות הנשמעים בשם ההסתדרות הם ענין למוסדותיה הנבחרים לדון בו. ח"כ יצחק בן אהרון נבחר על ידי ההסתדרות הכללית, כמועמד ה־מערך לתפקיד המזכיר הכללי של ההסתדרות. בשמה הוא פועל, על דעתה הוא מתבטא, ובפניה הוא אח־ראי.

זכותה של ההסתדרות, אמר מר אלמוגי לקבל החלטה ולהביע דעות אינה פחותה מזכותה של כל מפל־גה וכל ארגון ולהתגורר אחר, ואין הכנסת דנה אם הדעות המושמעות והמאמרים הנכתבים על ידי גור־מים פוליטיים שונים גורמים או ש־אינם גורמים נזק למדינה. בכנסת אפשר לדון בכל נושא ובכל החלטה לגופה אולם אין הכנסת צריכה ויכו־לה להתערב בדיונים שנתקבלו ב־אורח דמוקרטי בארגונים ולהתגרדים בין שהחלטות אלה עולות בקנה אחד עם דעת חלק מחברי הכנסת בין שהם למורת רוחו של חלק אחר. „ל־פיכך מיותר היה לדעתי לכנס את הכנסת לישיבה מיוחדת כדי לדון ב־נושא". בראשית דבריו מסר שר ה־עבודה כמה מספרים על המצב עם הסכמי העבודה והמגיע בקשר להם.

בתום הדיון נערכו ההצבעות. בעד קיום הדיון הצביעו 19 קולות ונגד 39 – אחד נמנע. גם הצעתו של י.-ש. גרוס (אגו"י) להעביר את ה־נושא לוועדה לא נתקבלה ב־39 קו־לות נגד 22 בעד ושני נמנעים.

מר אורי אבנרי (העוה"ז) ומר א. לבנבראון (רק"ח) מסרו הודעות על סיבות הימנעותם.

בתום ההצבעות ניתנה רשות למר בן אהרון למסור הודעה אישית. מיד עם פתיחת דבריו התעוררה השאלה אם מותר לו למסור הודעה כזאת בלי שהיו"ר יראה אותה תחילה. התחילו קריאות ביניים כשמסיעות גח"ל ו־ע"מ קוראים כי דבר זה הוא בניגוד לפרוטוקול. לבסוף נתקבלה הצעתו של מר אבנרי להפסיק את הישיבה כדי לאפשר למר בן אהרון להעלות בכתב את הודעתו ולמסור אותה ל־יו"ר כדרוש לפי התקנון.

הודעה אישית

בהתחדש הישיבה קרא מר בן אה־רון את הודעתו. הוא אמר בין הש־אר כי מדיניות ההסתדרות כוונה, באחריותו, להבטחת שכר מינימום ו־להבטחת מצבן של השכבות מעוטות ההכנסה. „אנו חתמנו עד עכשיו הס־כמי עבודה כמעט בכל התעשיה ו־בחלק של השירותים, המקיפים כ־250 אלף עובדים ופועלים, שזו ה־פעם הראשונה מתקרבים להבטחת תנאים סוציאליים כשל עובדים חד־שים. בכך אנו סותמים את הפער שסיכן את כוחו של המשק וכושר התחרות שלו, על ידי משיכת כוח אדם לעבודה פרודוקטיבית העשיי־תית.

„זו הפעם אנו עומדים נוכח ה־עובדה של רווחיות גוברת בכל ענפי הכלכלה כולל התעשיה. דווקא המ־עבידים היו אלה שבמשך כל השנים דרשו מההסתדרות שגבנה את מדי־ניות השכר על מצב הרווחיות של ה־מפעלים והענפים. והנה בזו השנה הצענו להם, על מנת למנוע עליות שכר מקריות והקונינקטורליות, להפ־ריד ענין שיתוף העובדים ברווחים מהמדיניות המקצועית הכוללת. כל אדם בישוב יודע, וראש לכל המע־סיקים עצמם, שההסתדרות מובילה בשיתוף העובדים ברווחים הן בקונ־סרן כור, הן בקונסרן היצוע, הן ב־קונסרן סולל בונה והן בכל שאר המפעלים שלנו. בכל אחד מהם מת־קיים שיתוף העובדים ברווחים זה שנים אחדות, והתוצאות מצויינות.

„אינני יודע מאימתי גילו החברים שההסתדרות היא ההסתדרות של המ־עמד העובד. חברים שהצטרפו להס־תדרות וסיעות שחבריהן דיברו פה, באו להסתדרות על מנת להוריד כ־מנה את דגל המעמד. פירוש הדבר שהם ידעו שההסתדרות היא הסתד־רות המעמדית, שמדברת ולוחמת „מל־חמת המעמדות לא מראשית כהונתי בה, ולא תסתיים עם גמר כהונתי בה".

אתה מסתכל ב-29 דרכים באמצעותן יוכלו עובדיך ליהנות ב...ראש-השנה. [נוכל להראותך עוד 8000 דרכים כאלו...]

בראש השנה הזה תוכל לגרום לעובדיך הנאה על-ידי כך שתאפשר להם לבחור את מתנת ראש השנה שלהם בעצמם. בעזרת תעודות השי של שופרסל.

הסתכל, בעצמך, במבחר שלפניך. לא רק מוצרי מזון לבחירתך, כגון, מעדני גבינות מיובאים, או יינות, אלא אף כלי זכוכית, כלי אוכל, כלי גירוסטה, בדים, ביגוד, ספרים או תקליטים. למעשה יוכלו לבחור לעצמם כל מוצר או מצרך הנמכר בחנויות שופרסל ברחבי הארץ.

פשוט, החלט על ערך תעודת השי אותה הינך מעוניין לתת לעובדיך.

תן להם אפשרות ליהנות מחווית הקניה, בזמן שיבחרו לעצמם את המתנה בה הם רוצים...

הם יקבלו את תעודת השי במעטפה נאה ומתאימה וזה - כאילו אמרת להם בדרך אישית ביותר: "אני יודע שאתם מעדיפים לבחור את מתנתכם בעצמכם."

לשם קבלת פרטים נוספים אשר יאפשרו לך לגרום הנאה לעובדיך בראש השנה, אנא, התקשר עמי למשרדנו הראשי בטלפון למספר 6-11 61 78 תל-אביב. תוכל אף להתקשר עם מנהל החנות הקרובה אליך לפי מספרי הטלפון:

ירושלים
רח' אגרון 1, טל. 222909
קרית יובל מרכז מסחרי, טל. 35389
רמות אשכול — טל. 86166

תל-אביב
רחוב בן יהודה 79, טל. 229121
רחוב ארלוזורוב 57, טל. 227757
שד' נורדאו פנת אבן גבירול טל. 445565

חיפה
מרכז הכרמל, שד' הנשיא 124 טל. 85238

חולון
שד' קוגל 40, טל. 846493
רח' חנקין 77, טל. 849651

רמת-גן
רח' הרצל פינת ז'בוטינסקי, טל. 725605

גבעתיים
רח' סירקין 17, טל. 723221

בני-ברק
רח' ירושלים פינת חברון
ע"י העיריה טל. 787175

נתניה
שד' ויצמן 27, טל. 24911

ראשון לציון
רח' שפינוזה 20, טל. 945024

בברכה
רותי
רותי
טל. 781137 / 781136

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

עוד שלושה בדואים מפיתחת רפיח נעצרו כחשודים בתקיפת 4 שהסכימו לפיצויים על הפינוי

(ע). — משטרת רפיח עצרה ביום ב' שלושה בדואים נוספים מאיזור פיתחת־רפיח, החשודים בתקיפת 4 מאנשי שבט אל־חילו, שהביעו את הסכמתם לקבל פיצויים על פינויים מן השטחים שהוכשרו ברפיח לצרכי התישבות.

במוצאי־שבת התלוננו ארבעה מבני השבט כי ששה בדואים היכו אותם קשות. כוחות הבטחון והמשטרה פתחו בחקירה לאיתור התוקפים, ובאותו לילה נעצרו שלושה מהם. עתה נעצרו שלושה חשודים נוספים. באחרונה התעוררו ויכוחים חריפים בין חמולות של בדואים בפיתחת רפיח בנושאי קבלת פיצויים עבור פינויים מן השטחים שבפיתחה.

ראש שבט אבו־חילו היה בין אלה שהתריעו על סילוק הבדואים מאדמתם והיה מיוזמי הבקשות לבית־דין הגבוה לצדק בנושא זה.

עתה מסתבר, כי בשבטו מצויים אנשים המוכנים לקבל פיצויים על העברתם מחלקותיהם. התסיסה בקרב הבדואים מלובה במקרים רבים על ידי צעירים מתנועת השומר הצעיר, הפוקדים את הפיתחה לעתים קרובות ומביעים את הזדהותם עם הבדואים שטענו.

70 תלמידים השתתפו ביום עיון לרגל תחרות חיבורים על פז

70 תלמידי תיכון גילאי 16—17 מרחבי הארץ, הנוטלים חלק בתחרות חיבורים בנושאי נפט, הנערכת במסגרת חגיגות ה־50 להיוסדה של חברת „פז", השתתפו בסוף השבוע שעבר ביום עיון שקיימה החברה בבית הנפט בחיפה. בין המשתתפים בתחרות, הנערכת בשיתוף עם משרד החינוך, יחולקו חמישה פרסי שכר־לימוד בשנת הלימודים הראשונה במוסד להשכלה גבוהה בישראל. נושאי התחרות הם: נפט — הכוח המניע במאה העשרים; ישראל על מפת הנפט; הנפט ומוצריו בכלכלת ישראל; ודרכי השיווק של מוצרי נפט.

טוען שזיהה באילת סוחר שנעלם מחיפה

בתי־משפט משטרה

✶ (ע). — חייל בחופשה טען, כי זיהה באילת סוחר חיפאי, הנעדר זה 15 חודש מביתו.

מדובר במר דוידוב (42), שיצא ב־6 במאי 1971 מביתו בחיפה, לאחר שהודיע כי בכוונתו לנסוע לרגל עסקיו למירון, ומאז נעלמו עקבותיו.

למשטרה, שפתחה בחקירה, הובהר כי הסוחר לא הגיע כלל למירון וגם החיפושים אחריו אצל קרובי משפחתו מכל רחבי הארץ לא העלו דבר. בחיפה נודע כי חייל, המכיר את הנעדר אישית, שהה בימים האחרונים באילת, נתקל בנעדר באחד מבתי המלון. החייל מסר, כי ראה את האיש וזיהה אותו בלי שום ספק. הודעה על כך הועברה למשטרה אילת.

נודע כי לאחר שהאיש נעלם הופיעו בביתו, בשדרות הצבי על הר הכרמל, מספר אנשים שטענו, כי האיש חב להם כספים. מאילת נמסר, כי במשטרה המקומית לא ידוע דבר על הסוחר הנעדר.

אורחים היכו חשוד בפריצה בשיכון מורשה

מאת סופר „הארץ" לענייני משטרה

חשוד בפריצה, בן 20 מהרצליה, הוכה מכות נאמנות על־ידי אורחים בשיכון מורשה בשעה שניסה לפרוץ לדירה. זה המקרה השלישי השבוע, שבו מגלים אורחים עירנות ויעילות במלחמה בפשעים.

אור לאתמול, ב־5.30, הבחין צעיר בן 18 ממורשה באלמוני, המנסה להתפרץ לדירתו. החשוד הבחין בצעיר, שגילה את כוונתו וניסה להימלט לכיוון החצר. אולם הצעיר רדף אחריו והשיגו.

בין השניים התפתחה קטטה אלימה. אביו של הצעיר הבחין בנעשה ונחלץ לעזרת בנו. החשוד הצליח להימלט אחרי שנחבל בפניו ובחלקים אחרים של גופו.

דקות מספר לאחר מכן נעצר החשוד על־ידי שוטרים מהרצליה שחיפשו אותו. אחרי טיפול רפואי נבלא החשוד להמשך חקירתו.

שגרירי קנדה ונפאל הגישו כתבי האמנתם

(ל.) — שגרירה החדש של קנדה בישראל, מר תומס פאול מאלוש, ושגרירה החדש של נפאל, מר באל צ'נדרה שרמה, הגישו אתמול כתבי האמנתם לנשיא המדינה, מר זלמן שזר. בטקס היו נוכחים שר החוץ, מר א. אבן, עוזריהם הבכירים של השגרירים, ופקידים בכירים ממשרד החוץ ומלשכת נשיא המדינה.

כל נער עובד יחוייב ביום לימוד אחד בשבוע

(ע). — התיקון לחוק העבודה שנתקבל בכנסת ערב הפגרה, המחייב כל נער עובד ביום לימודים אחד לשבוע, הוא מהפכני משום שלא ישאיר אף נער עובד עד גיל 18 מחוץ למסגרת טיפולית של החברה הישראלית — הצהיר מר ישראל גורלניק, מנהל האגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית במשרד העבודה, במסיבת עתונאים שהתקיימה אתמול בבית אגרון בירושלים.

החוק החדש מהווה השלמה לחוק החניכות, שלפיו ניתנו אפשרויות לימודים רק לנערים העובדים במקצועות מוגדרים שהוכרו כמקצועות חניכות, והקיף למעשה רק רבע מכלל אוכלוסית הנוער העובד שהיא בת כ־60 אלף בני נוער. לפיכך נשארו כ־45 אלף בני נוער עובדים ללא מסגרות לימודיות כל שהן.

נסתיים קורס דאיה של גדנ"ע אויר

קבוצת גדנ"ע אוויר סיימה אתמול קורס דאיה. קורסים אלה נערכים זו השנה השלישית בשיתוף עם קלוב התעופה לישראל, אשר מעמיד לרשות החניכים מדריכים מנוסים ומוסמכים על ידי מינהל התעופה. בעת ביקור עתונאים, לקראת סיום אימוניהם, הוכיחו גדנ"עי האוויר את כושרם. הם ביצעו המראות, הקפות ונחיתות. חלק מן התירגול נראה בתמונה.

1000 צירים — מחציתם מחו"ל — ישתתפו בקונגרס ידידי הרוקחות הישראלית

האירוע המרכזי — חנוכת הבניין החדש של בית־הספר לרוקחות במעמד נשיא המדינה ✶ בהקמת המוסד יושקעו 3 מיליון דולר

(ע) — הבניין החדש של בית הספר לרוקחות של האוניברסיטה העברית, שבהקמתו הושקעו 3 מיליון דולר, יחנך ביום ג' הבא (22.8) במרכז הרפואי של הדסה והאוניברסיטה בעין כרם, במעמד נשיא המדינה ז. שזר.

חנוכת הבניין תהיה האירוע המרכזי במסגרת הקונגרס העולמי השני של ידידי הרוקחות הישראלית, שייפתח בשבוע הבא ביום ב' (21.8) באולם וייז באוניברסיטה, 500 צירים מ־19 מדינות ו־500 צירים מישראל.

פרטים אלה מסרו אתמול ד"ר יהושע קולברג, יו"ר הקונגרס ונשיא הסתדרות הרוקחים בישראל, ופרופסור אברהם קריזר, מנהל בית הספר לרוקחות, במסיבת עתונאים שנערכה בבית סוקולוב בתל־אביב.

מ-10 ל-230 תלמידים

הדוברים ציינו, כי בית־הספר לרוקחות, שהוקם ב־1953 עם עשרה תלמידים, במגרש הרוסים בירושלים, מונה כיום 230 תלמיד, מהם 30 הלומדים לקראת תואר מ.א. וד"ר. 200 הלומדים לקראת תואר ב.א. ו־30 מרצים. כניסת בית הספר לבניין החדש תאפשר את הגדלת מספר התלמידים. לשנת הלמודים החדשה נתקבלו 60 תלמיד חדשים במקום 48. לפי התחזית, צפוי מחסור ברוקחים בארץ, משום ש־60 אחוז מ־1835 הרוקחים בישראל עברו את גיל ה־50.

שבע מעבדות

הבניין החדש, שתוכנן על־ידי האדריכל ברוצקוס, הוא בן 7 קומות, משתרע על שטח של 8000 מ"ר וכולל שיכלולים חדישים. בבניין ישוכנו 7 מחלקות לרוקחות, פרמקולוגיה שימושית, כימיה פרמצבטית חומרי טבע ופרמקוגנוסיה (סמים), מעבדה לטכנולוגיה אורגנית, מעבדה לכימותרפיה ומעבדה לחומרי תרופה רדיואקטיביים (תרופות מסומנות).

המעבדה האחרונה, המוקמת בשיתוף עם הוועדה לאנרגיה גרעינית בנחל שורק, היא ראשונה מסוגה בארץ. כן תהיה בבניין יחידה חדשה למטבוליזים של התרופות. לצורך הקמת הבניין גוייסו 2 מיליון דולר על־ידי אגודת הרוקחות הישראלית ברחבי העולם. האגודה תגייס בעתיד מיליון דולר נוספים למטרה זו.

90 הרצאות מדעיות

במהלך הקונגרס של ידידי הרוקחות, שימשך שבוע, יושמעו 90 הרצאות מדעיות. פרופ' מרשל נירנברג, חתן פרס נובל, מארה"ב, ישא את הרצאת הפתיחה על „אבחנה גנטית של תאים סרטניים, מסויימים". בין המרצים בקונגרס יהיו פרופ' ג. ולס. דיקן הפקולטה לרוקחות בפאריס ר זקן הפרמקולוגים בעולם. מדענים מארה"ב ומערב אירופה, 6 מדענים מרומניה, 2 מדענים מהונגריה וכן אנשי מדע מניגריה, הודו ואוסטרליה. בקונגרס ישתתף גם ד"ר ב'. וינטרס, יו"ר הסתדרות הרוקחים הבינלאומית.

קונגרסים במסגרת הקונגרס — במסגרת הקונגרס ייערכו גם כינוס בינלאומי של רוקחים קתולים, בהשתתפות 100 נציגים, וקונגרס של רוקחי בתי־חולים מארה"ב, בהשתתפות 62 נציגים. ד"ר אפרים מנצל, מזכיר הקונגרס, מסר כי הוא יוקדש לנושאים: פרמקולוגיה ורוקחות קלינית, שיטות אנליטיות חדשות, פרמקולוגיה כללית וביורוקחות. הדובר ציין, כי ניצול המידע שהצטבר בניסויים פרמקולוגיים בחיות חייב זהירות בעת השימוש הרפואי בבני־אדם, כדי למנוע תופעות לוואי מסר כנות גובר המעקב האישי והקבוצתי על השפעת התרופות.

בבתי־החולים הדסה בירושלים ורמב"ם בחיפה עוסקים רוקחים מספר במעקב ישיר אחר חולים.

עובדי סולל בונה בירושלים תובעים „תוספת פיצול"

מאת סופר „הארץ" בירושלים

ועד סקטור הפקידים בסניף סולל בונה בירושלים שלח אתמול מכתב דחוף להנהלת הקונצרן בתל־אביב, ובו דרישה להורות לאלתר לשלם „תוספת פיצול" לאלה מן הפקידים העובדים יום עבודה מפוצל.

הועד מסתמך בתביעתו על החלטת מזכירות הסתדרות הפקידים במועצת פועלי ירושלים, שקבעה כי גם פקידי סולל בונה, כעובדים במוסדות הסתדרותיים אחרים, זכאים לתשלום בעד יום עבודה מפוצל.

בגילוי הדעת שהפיץ הועד בין העובדים נאמר, כי עוד באוקטובר 1971 הוגשה הפניה להנהלת סולל בונה, לשלם תוספת מיוחדת לעובדים אשר נתבקשו על ידי ההנהלה לעבוד בשעות עבודה מפוצלות. הועד מזהיר, שאם לא תורה ההנהלה על ביצוע התשלום, ינקוט הועד באמצעים.

חברה ישראלית תקים ביוגוסלביה 3 מפעלים לייצור סרטי בלמים

מאת סופר „הארץ"

חברת סראמיקסטינג הישראלית תקים שלושה מפעלים לייצור סרטי בלמים ביוגוסלביה. המפעלים ייצרו לפי ידע ישראלי והמכונות בהם תהיינה מתוצרת ישראל.

מנכ"ל החברה, מר אדוארד שורץ, מסר כי נחתמו הסכמים להקמת המפעלים, בהיקף של עשרה מיליון דולר. החברה הישראלית זכתה במכרז לאחר תחרות קשה עם חברות מגרמניה וארצות־הברית. חברת סראמיקסטינג היא מבעלי מפעל בריק באנר, לייצור סרטי בלמים, והשלימה לאחרונה הקמת מפעל חדש ברומניה, במתכונת בה יוקמו המפעלים ביוגוסלביה.

מר שורץ מסר עוד, כי היקף יצוא סרטי בלמים מישראל עלה על מיליון דולר ויגיע השנה ל־1.5 מיליון דולר. כן מסר על חתימת הסכם עם מפעלי גימי בבריטניה על מכירת מכונות וידע ישראליים לייצור סרטי בלמים ובלמי דיסקית.

ראש פינה קובלת על אופי משדר טלויזיה לרגל חג ה-90 ליסודה

מאת יהודית קנולר, סופרת „הארץ"

המועצה המקומית של ראש פינה פנתה לרשות השידור בדרישה לתקן את העוול שנגרם לה, לדעתה, בשידור בטלוויזיה שסקר ב־4.8 את חגיגות 90 שנה ליסוד המושבה. השידור סיפר על חייהם של הביטניקים הגרים במושבה. לדעת נציגי המושבה היה בכך משום עיוות, כיוון שתושבי המקום עוסקים „בחקלאות, בתיירות ובשירותי אירוח". כבר"ל שירות השידור, מר ש. אלמוג סירב להגיב על מכתב זה והפנה את סופרת „הארץ" לדובר, מר ארי אבנר, שהשיב כי זה מכתב של עורך דין, ולפיכך התשובה תהיה במישור משפטי באמצעות עורך־דין.

קרוב ל־100 משפחות עולים, רובם מארצות הרווחה, התקנו בשנה האחרונה בחבל לכיש.

תנועת מטוסים בלוד

נוחתים:

איירפראנס (197) ב־01.30 מהמזרח הרחוק, טהראן; ס.ח.אי. (S11) ב־04.10 מארה"ב, המזרח הרחוק; אל־על (100) ב־06.10 מניו־יורק; אל־על (200) ב־11.45 מניו־יורק; בי.או.איי.סי. (771) ב־11.45 מניו־דלהי, טהראן; אל־על (441) ב־07.10 מציריך; אליטאליה (738) ב־12.15 מרומא; ס.ח.אי. (740) ב־13.25 מניו יורק, פרנקפורט; אל־על (500) ב־14.40 מניו־יורק, מונטריאול; קייפרייר (302) ב־14.55 מניקוסיה; ס.ח.אי. (810) ב־15.35 מארה"ב, פאריס, רומא; אל־על (1445) ב־15.45 מפאריס, וינה; אל־על (442) ב־15.55 מציריך; אל־על (344) ב־16.10 מניקוסיה; אל־על (1446) ב־16.15 מלונדון, מרסיי; ק.ל.מ. (529) ב־16.20 מאמסטרדם; ס.ח.אי. (840) ב־16.30 מארה"ב, רומא, אתונה; קייפאייר (830) ב־17.05 מציריך; בי.או.איי.סי. (916) ב־17.35 מלונדון, רומא; אליטאליה (748) ב־17.40 מרומא; אל־על (234) ב־18.05 מנ"י, רומא; אל־על (15) ב־20.40 מניו־יורק, לונדון; סאבנה (571) ב־18.55 מבריסל, וינה; בי.או.איי.סי. (452) ב־19.15 מלונדון; אל־על (440) ב־19.50 מבריסל; איירפראנס (192) ב־20.00 מפאריס; אל־על (448) ב־21.30 מאמסטרדם, מינכן; איירפראנס (162) ב־21.35 מפאריס, ניצה; אל־על (444) ב־22.05 מרומא; אל־על (342) ב־23.10 מאיסטנבול; סויסאייר (338) ב־23.35 מציריך, ז'נבה.

ממריאים:

איירפראנס (197) ב־02.45 לפאריס; קארוס (248) ב־05.30 לניקוסיה, בר קארקם; ס.ח.אי. (811) ב־06.00 לרומא, פאריס, בוסטון; ס.ח.אי. (741) ב־06.50 לפרנקפורט, ניו־יורק; אל־על (441) ב־07.10 לציריך; סוויסאייר (331) ב־07.30 לציריך; אל־על (249) ב־07.35 לאמסטרדם, מונטריאול, ניו־יורק; ס.ח.אי. (841) ב־07.40 לאתונה, רומא, ניו־יורק; אל־על (243) ב־08.00 לרומא, ניו־יורק; אל־על (23) ב־08.15 לפאריס, ניו־יורק; אוסטריאן (712) ב־08.35 לוינה; אולימפיק (302) ב־08.30 לאתונה; איירפראנס (131) ב־08.40 לרומא, פאריס; אל־על (447) ב־09.00 למינכן, אמסטרדם; סי.או.איי. (453) ב־09.25 ללונדון; ס.ח.אי. (801) ב־09.30 לאתונה, פאריס, ניו־יורק; אל־על (449) ב־10.00 לבריסל; אל־על (347) ב־10.30 לציריך, ניו־יורק; ק.ל.מ. (525) ב־11.00 לפיינה, אמסטרדם; בי.או.איי.סי. (771) ב־12.30 ללונדון; אל־על (343) ב־13.00 לניקוסיה; אליטאליה (739) ב־13.00 לרומא; אל־על (443) ב־14.45 לרומא; קייפרייר (303) ב־15.35 לניקוסיה; ס.ח.אי. (810) ב־16.40 לבומביי, בנגקוק, הונג קונג; אל־על (1447) ב־17.40 לוינה, פאריס; סוויסאייר (337) ב־17.55 לז'נבה, ציריך; אל־על (1445) ב־18.15 ללונדון; בי.או.איי.סי. (916) ב־18.20 לטהראן, בורמה, המזרח הרחוק; אליטאליה (747) ב־18.30 לרומא; אל־על (341) ב־18.30 לאיסטנבול; איירפראנס (192) ב־21.15 לטהראן, בנגקוק, סייגון; אל־על (141) ב־23.30 לטהראן; אל־על (257) ב־23.50 לאמסטרדם, ניו־יורק.

חמישה יצאו במשלחת ידידות לברית המועצות

(ע). — משלחת בת חמישה חברים, מפעילי תנועת הידידות ישראל־בריה"מ, יצאה אתמול בצהריים במטוס נתיבי אויר קפריסאים לניקוסיה, בדרכה לברית־המועצות. המשלחת הוזמנה על־ידי ברית החברות הסובייטיות לקשרי ידידות ותרבות עם ארצות חוץ, לביקור גומלין, בעקבות ביקור משלחת סובייטית בישראל, בעת הועידה שנערכה כאן של הליגה לידידות ישראל־בריה"מ.

בראש המשלחת עומד עו"ד אברהם מלמד. שמסר בלוד, כי תנועת הידידות בישראל רואה צורך חיוני בשיפור היחסים בין בריה"מ לבין ישראל.

הוא מסר, שחברי המשלחת יביעו בעת מסעם בן השבועיים ברחבי בריה"מ את „התנגדותם לתעמולה ה"אנטי־סובייטית, המתנהלת בישראל", ויבטאו „את רצונם של ההמונים המעוניינים בקידום היחסים בין שתי המדינות על בסיס של הבנה וידידות".

בגילוי דעת, שפורסם לרגל צאת המשלחת, נאמר בין היתר: „אנו משוכנעים כי מדיניות השלום המסורתית של ברית־המועצות בעולם ובאזורנו וכיבוד זכויותיהם של כל העמים... ישמשו יסוד איתן לידידות בין שני העמים."

יתר חברי המשלחת הם: היהלומן דוד ארנפלד, מר שפיק טובי, אחיו של ח"כ תופיק טובי, מר אריה ברנלנר, מפעילי תנועת הידידות, ו־עו"ד מוחמד חג'.

שביתה כללית במועצה הדתית בבירה נגד אשרי

ההסתדרות: שביתה פראית

מאת גדעון אלון, סופר „הארץ" בירושלים

עובדי המועצה הדתית בירושלים פתחו אתמול לפנה"צ בשביתה כללית, כמחאה על כניסתו לעבודה של מנכ"ל חדש, מנחם אשרי.

ועד העובדים קובל על כך שמר אשרי הוכנס לעבודה על ידי יו"ר המועצה הדתית, מר יהושע ברוכי, ללא פרסום מכרז.

דובר מועצת הפועלים, מר ישראל כהן, ציין כי ההסתדרות רואה בשביתת עובדי המועצה הדתית בירושלים שביתה פראית. לדבריו, לא פנה ועד העובדים בבקשה להכריז על סכסוך עבודה כחוק, ופתחו בשביתה ללא כל הודעה מוקדמת.

יו"ר ועד העובדים אמר, כי העובדים לא ישתפו פעולה עם המנכ"ל החדש, כיוון שלא מילא את התנאים הנהוגים בקבלת עובד חדש: „עליך להיכנס למשרדינו דרך הדלת ולא דרך החלון", כתבו ראשי הועד למר אשרי.

חודש יולי היה קריר מן הממוצע

(ל). — יולי 1972 היה קריר מהממוצע, בדומה לחודשים שקדמו לו. הטמפרטורות הממוצעות היו נמוכות מהערכים הנורמליים של התחנות השונות ב־0.5—1.5 מעלות צלסיוס. טמפרטורות המקסימום הקיצוניות של החודש נרשמו בעיקר ב־4 והיו נמוכות מהרגיל. טמפרטורות המינימום הקיצוניות נרשמו בתאריכים שונים, בעיקר ב־9 או 10 בחודש, ולא הגיעו לערכים הראויים לציון. הלחות היחסית הממוצעת של החודש היתה קרובה לערכים הנורמליים של רוב התחנות.

תיקון

בידיעה על מפעל מרצפות חוסן („הארץ" מ־15.8) נאמר בטעות, כי היקף הייצור הוא 40 אלף מרצפות בחודש, בעוד שהייצור מסתכם ב־40 אלף מ"ר מרצפות. התפוקה השנתית היא 480 מ"ר מרצפות ולא 480 אלף מרצפות.

ראשונים בישראל
רק בסביון
אומצות (סטייקים) עסיסיות ועבות בנוסח אמריקאי
ברני מייסונ'ס
סטייק האוז
סביון

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו
תיק עזבונות 3272/72

בענין: עזבון המנוח אברהם וייס, ת.ז. 1036047, מרח' דוד המלך 15, נתניה.

המבקשת: אסתר וייס, מרח' דוד המלך 15, נתניה ע"י ב"כ עוה"ד פנינה ויואל אלראי מרח' הרצל 15, נתניה.

הזמנה

להוי ידוע, כי המבקשת הגישה לבית המשפט בקשה למינויה למנהלת עזבון המנוח אברהם וייס ז"ל.

הנני מזמין בזה כל אדם, הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הנ"ל והרוצה להתנגד לבקשה, להגיש — תוך חמשה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו — התנגדות למינוי המבוקש, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו
תיק עזבונות 3257/72

בענין: עזבון המנוח מאיר ז"ל ברברג ז"ל (ת.ז. 0238152), שנפטר בבית החולים ע"ש שיבא ביום 16.4.72 (ב' אייר תשל"ב).

המבקשת: גב' גניה זילברברג (ת.ז. 0327784) מנתניה, ע"י ב"כ עוה"ד פנינה ויואל אלראי, מרח' הרצל 15, נתניה.

הזמנה

להוי ידוע, כי המבקשת הנ"ל הגישה לבית המשפט בקשה למתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל.

הריני מזמין בזה כל אדם להתיצב בזה בבית המשפט תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, וליתן טעם, אם יש לו טעם כלשהו, מדוע לא יינתן צו המכריז על ירושת המנוח, שאם לא כן יתן ביהמ"ש צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

קולנוע „מוגרבי" ת"א
הצגות יומיות ב־4.30
עזית של הצנחנים
הצגות ערב ב־7.15—9.30
„האדגון"
עם סידני פואטייה

חלום של שבת
על שפת ים כנרת בחוף הרחצה הפרטי של המלון יום של מנוחה... רחצה... ספורט... יום שלם של אויר ואווירה עם ארוחת צהרים מסורתית —.20 ל"י לאיש כולל הכל
בילוי מהבוקר עד לפנות ערב
מלון גני חמת טבריה
טל 067.21666

„לה־שומייר"
מסעדה צרפתית
נתניה, שד' ויצמן 25 טל. 053—22565.

התיאטרון הלאומי
הבימה
הכנסת כלה
עפ"י ש"י עגנון
בימוי: יוסי יזרעאלי
מוסיקה: גיל אלדמע
פולדי שצמן
הדרכה קולית: חנה הכהן
תל־אביב האולם הקטן
מוצ"ש 19.8 ב־8.30
יום א' 20.8 ב־8.30
כרטיסים מ־6.8 כוחם יפה
יום ד' 23.8 ב־8.30

באלט המאה ה־20
מבלגיה
בחסות שגריר בלגיה בישראל
מנהל אמנותי וכוריאוגראף: מוריס בז'אר
עם להקה של שישים רקדנים

תכנית א':	
„פרחי הרע", „צפור האש", „מנחה כוריאוגראפית"	
הערב, 16.8 ירושלים, בנייני האומה	כל הכרטיסים נמכרו
מחר, 17.8, תל־אביב, היכל התרבות	כל הכרטיסים נמכרו
יום א', 20.8, קיסריה, אמפיתיאטרון	כרטיסים להשיג במספר מצומצם
תכנית ב':	
„אקטוס טרגיקוס", „שירי שוליה", „בהקטי"	
יום ו' 18.8 תל־אביב, היכל התרבות	בשעה 3.30 אחה"צ
תכנית ג':	
„אקטוס טרגיקוס", „שירי שוליה נודד", „בהקטי"	
מוצ"ש 19.8, היכל התרבות, תל־אביב	כרטיסים להשיג במספר מצומצם
יום ב' 21.8 קיסריה אמפיתיאטרון	כרטיסים להשיג במספר מצומצם
המופעים בשעה 20.30	

כרטיסים להשיג במשרדים ובערבי המופעים בקופה
הסעה לקיסריה מובטחת ע"י אגד היוזר
הפסטיבל הישראלי 1972

תיאטרוני ישראל

הערב 16.8

הבימה:
צחוקתו של כלב: תל־אביב האולם הגדול
פיקניק לשניים: תל־אביב האולם הקטן

התיאטרון העירוני חיפה:
חפץ: חיפה

ירושלים

אדיסון — שלש השעות הגורליות
אוריון — נורית
אורנע — השיטה ההולנדית
11.00 עזית של הצנחנים
ארנון — הגן של פינצי־קונטיני
הבירה — הבית הנוסף דם
חן — הארטיסטים בצבא
ירושלים — הבריחה אל השמש
סמדר — הרחק מן ההמון הסוער
עדן — עשה לי אהבה
רון — התחול בעל 9 הזנבות

חיפה

אורה — הבריחה אל השמש
אוריון — לך חבר ונקם
אורלי — גבר ארוטי
ארמון — שגעון הגדלות
בית־רוטשילד — כפיה
גל־אור — הבריחה הגדולה
חן — דקמרון
מוריה — הקמצן
מירון — פעם גנב תמיד גנב
עצמון — שמש אדומה
עממי — הטוב, הרע המכוער
רון — צעירים וסוערים
שבים הכרמל — משחק ושמו רצח

קריות (חיפה)

בית העם — החתול בעל 9 הזנבות
זוהר — יהלומים לנצח
יובל אור — מילכוד 22
יובל — הבית בצל העצים
ניצן — הבית בצל העצים

חדרה

גן־זהר פתוח — שלטון החושך
סגור: מפנה בחיים
חוף — הקשר הצרפתי

נתניה

אסתר — הלחישה שבלב
יגיל — ויילרד
סטודיו פתוח — השוטר בדיכוס
סגור: השיטה ההולנדית
שרון — ג'ו

הרצליה

דוד — אני אוהב אותך רוזה
תפארת — ג'יק הגדול
היכל — דקמרון
דגניה — כילונה

ראשון־לציון

תפארת — עזית של הצנחנים

רמת־השרון

גיל — יום הדין

רמת־גן גבעתיים

אורדע — נורית
4.00 עזית של הצנחנים
אורלי — ספור אהבה
ארמון — הפורצים
גל־אור — גרנד־הוטל
אואזיס — שגעון הגדלות
הדר — שתי דפיקות לב
לילי — רשימת הלסטרום
רמה — עירום בצל הפחד
רמת־גן — בצרת הטלפון הבלש
שבים — עזית של הצנחנים

פתח־תקוה

אורון — נערת הטלפון הבלש
הדר — אדיוס סבאטא
היכל — טורקי
שלום — נורית

חולון

ארמון — נורית
רנה — שתי דפיקות לב

בת־ים

אורנים — מחפשים את צ'ארלי
עצמאות — מיסטי
בת־ים — הארי המזוהם

יפו

נגה — הפנטומסים בג'ונגל

תל־אביב

אופיר — השור האלגנטי
אורלי — המצירבולת
אלנבי — הארטיסטים בצבא
אסתר — שמש אדומה
בן־יהודה — זנב העקרב
גורדון — הגן של פינצי קונטיני
גת — תתולים בצמרת
דן — חרב הנקם 7, 4, 2, 12, 10
ניקולס האלכסנדרה 8.45
הוד — חטיפה באוינג 707
זמיר — לשבו
חן — מלודי
קריטוריון — מגזים
מוגרבי — הארגון
4.30 — עזית של הצנחנים
מקסים — הבריחה אל השמש
מרכז — אהבה בביטוזאות
מתמיד — טרזן והמהפכה בג'ונגל
6 הצגות ליום

סינרמה
ג'ניף בכרוד
מייקל סרזין
כריסטין בלמפרד
המפתח לקשר
7.15—5.30

סטודיו — יום א' האדום
פאר — מה נשמע דוק
פריז — המכונית שלי
צפון — בנותיו העקומים
רמת אביב — חבר שלי
שדרות — נוכליב בריבירה
תכלת — מרק ביחה
תמר — בעבור חופן דולרים

קולנוע „תל־אביב"
עירית
שבוע 2

מפעלי הבירה מוכנים להיחשף ליבוא מתחרה

מבקשים ביטול הפיקוח על מחירי תוצרתם

מאת סופר „הארץ"

מפעלי הבירה הודיעו במכתב למשרד המסחר והתעשיה כי הם מסכימים לחשיפה מחולטת של יבוא בירה מתחרה מחו"ל, תוך ביטול פיקוח המחירים על תוצרתם.

הם הודיעו על כך, בעקבות הצעתו של ד"ר גולדבאום, הממונה על המחירים במשרד, שאם יבוטל הפיקוח יחשוף הוא את הבירה בפני יבוא מתחרה.

חסרים בקבוקים

יו"ר מועצת המנהלים של מפעלי הבירה הסביר לסופר „הארץ" שה־מחסור בבירה פשוטה נובע מצמצום אספקה בקבוקים מצד מפעלי פניציה.

הוא הוסיף כי תוך זמן קצר הם מקווים לספק את כל הכמויות וכי גם עתה על אף שקיבלו מחצית ה־בקבוקים החדשים הם מספקים 80 עד 90 אחוזים מהב־יה הזולה.

מר דוידסון טען, שהורידה בשיווק הבירה הזולה והעליה בשיווק הבירה היקרה התאמנו לפני שנוצר המחסור בבירה הזולה בגלל המחסור בבקבוקים. הוא הסביר זאת בכך, שמנות הרווחים הנמוך של מפעלי הבירה אינו מאפשר להם לתת שיעור רווח נאות לקמעונים תמורת שיווק ה־בירה הזולה, ועל כן הם מעודדים את רכישתה של הבירה היקרה יותר.

מתח רווחי הקמעונאים

הדבר מתייחס באופן כולל לשיווק הבירה בהשוואה לשיווק המשקאות הקלים. מתח הרווחים לקמעונאי מס־תכם לדבריו כ־5 אג' לבקבוק בירה זולה, 8 אג' לבקבוק גזוז ו־12 אג' על בקבוק קולה. הוא רואה בזאת גורם עיקרי לכך שבמשך שבע שנים לא עלתה צריכת הבירה בארץ על אף גידול של 15 אחוז באוכלוסיה בתוך המדינה ותוספת אוכלוסית השטחים. הקמעונאי הוא המשכנע לדבריו את הלקוח לקנות משקאות אחרים והוא גם המעוניין לשווק את הבירה היקרה, שבה הוא מרוויח 10 אג' לבקבוק במקום המחצית בבירה הזולה.

אפליה במיסוי

מר דוידסון האשים גם את הממ־שלה באפלית הבירה במיסוי. בירה לאגר שמכירה היה 39 אג' הבקבוק (לפני עליית המחירים האחרונה) חייבת בתשלום קרוב ל־13 אג' מס בלו. קוקה קולה שעלותה לצרכן 38 אג' היתה חייבת רק ב־2.5 אג' מס.

כתוצאה מכך עלתה בירה ללא מי־סים 26 אג', וקוקה קולה עלתה יותר מ־35 אג'. כיוון שקיבול בקבוק בי־רה לאגר היה כמעט כפול מבקבוק קולה, יצא שהמחיר בסנטיליטר מש־קה קולה היה יקר פי 2.5 לפני מיסים, מאשר אותה כמות של בירה לאגר.

נוסעים במעבר אולצו ללא צורך לרדת מן המטוס לצעידה בלוד

(ע). מטוס ט.וו.א. שבא ל־חניית ביניים אור ליום ג' ה־גיע לנמל התעופה באיחור־מה, ואנשי החברה החליטו שלא להוריד את הנוסעים כדי לה־סך בזמן.

אולם זמן קצר לפני המראת המטוס החליט הממונה על ה־בטחון שעל הנוסעים לצאת ממנו, וזאת למרות בקשתם של עובדי החברה, שהמטוס ימשיך בדרכו. הנוסעים יר־דו, צעדו לבית־הנתיבות, עלו במדרגות לאולם היציאה, פס־עו לאורך הפרוזדור ונתבקשו לחזור מיד אל המטוס.

חמש נפשות לקו בהרעלה בעזה

(ע). משפחה בת 5 נפשות מן הכפר בני סוהילה שבצפון רצועת עזה, אושפזה שלושם במצב קשה בבית החולים שיפה בעזה, לאחר שלקתה בהרעלת קיבה.

בחקירת משטרת נפת עזה הוב־רר, כי משפחת אחמד אבוליכה (60) אכלה מזון מקולקל ולקתה בהרע־לה. יחד עם אבי המשפחה אוש־פזו שלושת בניו סאלה (13) קפרע (10) ויוסף (5) ובתו בת השלוש — נאג'ת.

קבלניט מחיפה וקונדיטור מגבעתיים התחלקו בזכית 300,000 ל"י בהגרלה

בהגרלה מס' 32/1972, של מפעל הפיס, שהתקיימה ב־10.8.72 זכו ב־150,000 ל"י הכרטיסים 114328 ו־654801. הפרסים הם של קונדיטור מ־גבעתיים, ששמו לא נמסר לפרסום ושל דן שושני קבלניט, עובד הרשות לתיכנון ולהכשרת ימאים הנוהג ל־קנות מדי שבוע כרטיס קבוע. בסך 50 אלף ל"י זכה ויסמן יוסף, סבל משכונת התקוה. מספר כרטיסו הוא 063325.

שר החקלאות, מר חיים גבתי בלוית אנשי מבירד וראשי עיריה שכם וחברון, סייר ביריד החקלאי שנפתח אתמול בשכם. שייך ג'עברי התעניין במיוחד בתצוגת בעלי החיים

התעניינות רבה ביריד החקלאי בשכם

(ע). — יריד חקלאי, הראשון מסוגו ביהודה ובשומרון נפתח אתמול בשכם במעמד שר החק־לאות, מר חיים גבתי, פקידי מש־רדו, ואנשי ציבור.

בתערוכה מוצגים מדגמים שונים של תוצרת חקלאית, המבטאים את ההתקדמות בחקלאות בגדה וכניסתו של הענף לעידן הטכנולוגיה. כן מו־צגות עבודות יד של תלמידים בבתי־ספר מקצועיים ותוצרת של חברות מסחריות מהגדה ומישראל.

עדות להתקדמות רבה

שר החקלאות אמר בטקס הפתיחה כי מסיורו ביריד למד לדעת מה רבה ההתקדמות שחלה בשנים האחרונות בחקלאות של יהודה ושומרון. הוא הדגיש כי מתחוללים שינויים באופיה של החקלאות המקומית והחקלאים ב־מספר גדל והולך עוברים משיטות עיבוד מסורתיות לשימוש בטכניקה המודרנית. תהליך זה מגדיל את הס־פק העבודה מעלה את היבולים ו־משפר את רמת החיים. השר הדגיש כי משרד החקלאות עושה כל שב־יכולתו כדי לעזור לחקלאים וכי הצ־לחת העבודה תלויה בשיתוף הפעולה בין החקלאים המדריכים.

מהפכה טכנולוגית בחקלאות

להלן אמר השר, כי בשטח החק־לאות בעולם, לרבות בישראל, מת־חוללה מהפכה טכנולוגית, ואם הגע־נו בישראל ליבול של 800 ק"ג חיטה לדונם שהם יבול שיא, מעיד הדבר מה רבה הדרך שעברנו מהזמנים בהם היה היבול 100 ק"ג לדונם. גם ביהו־דה ושומרון אמר השר הגיעו החק־לאים ליבול שיא של 600 ק"ג חיטה לדונם.

ראש הוועדה החקלאית העליונה ב־יהודה ושומרון, מר עוני עבדול הא־די, ביקש משלטונות ישראל להתיר לחקלאי האזור לשלוח את תוצרתם לשוקי ישראל, ולבטל את ההגבלות.

בתום הטקס חולקו פרסים ל־ד חק־לאים מצטיינים בגדה.

אלפי מבקרים

היריד אורגן על־ידי משרדי העבו־דה, החקלאות והתיירות, בשיתוף עם עירית שכם. ביום הראשון לפתיחת היריד, שיישאר פתוח שלושה ימים, ביקרו בו אלפי אנשים, תיירים, מקו־מיים וישראלים.

בטקס הפתיחה נכחו ראש עירית שכם, חאג' מעזוז אל מסרי, שבירך את השר, ואת באי היריד, מושל ה־עיר שכם, אלוף משנה אליעזר שגב, וכן ראש עיריה חברון, שייך מוחמד עלי ג'עברי.

חברת טוטו עממי מערערת על דחיית תביעתה נגד 13 סוכנים

מאת יהודית קנולר, סופרת „הארץ"

השופט מ. קנת, הנשיא התורן של בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, דחה תביעה של החברה להפעול ולניהול הימורי ספורט (טוטו עממי), נגד 13 מפעילי תחנות הימורים, על סך של 68 אלף ל"י, בקבעו כי התביעה מס־תמכת על חוזה בלתי חוקי, כלומר נוגדת את חוק ההימורים בספורט מ־1967. השופט העביר העתק מפסק־דינו לטיפולו של היועץ המשפטי ל־ממשלה, כיוון שלפי דעתו לא היתה החברה רשאית להעביר מזכויותיה לספורטוטו ולמפעילים.

בערעור שהגישה חברת טוטו עמ־מי, באמצעות עורכי הדין מ. כספי, היא טוענת כי ההסדר נעשה בידיעתה המלאה של המועצה להי־מורים, וכי איש מהצדדים הנוגעים

במלון דיפלומט בירושלים נערכה קבלת פנים לכבוד הזמר קליף ריצ'־ארד, בה השתתפו בין השאר מפקד חיל האויר, מנכ"ל המשטרה, ואורחים אחרים. בתמונה: הזמר עם מר חיים שיף.

יצוא מוצרי בשר אווז יגיע ל־3 מיליון דולר בשנת 1973

מאת א. קרן, סופר „הארץ"

יצוא מוצרי בשר־אווז יגיע בשנה הבאה לשלושה מיליון דולר — הודיע מר דוד גרסטון, מזכיר המועצה ל־ענף הלול. כבד גלמי נמכר במחיר 14—15 דולר לק"ג והיקף היצוא כיום הוא בין 130 ל־140 טונות. המגמה היא להגיע בשנה הבאה ל־160 טו־נות. כבד אווזים מיוצא לחו"ל, ב־עיקר לצרפת, שהיא הצרכן העיקרי, פעמיים עד שלוש בשבוע בדרך ה־אויר. כן יוצאו השנה 350 טונות בשר אווזים, אמר מר גרסטון. הוא הוסיף כי במסגרת הרחבת הפעולות לייצור ושיווק מוצרי בשר אווזים נעשות עתה תכניות להקמת מפעל מקומי לעיבוד מוצרים אלה בידע צרפתי.

מר גרסטון אמר עוד, כי ישראל נחשבת כיום ליצרן השני בעולם של מוצרי בשר אווז אחרי הונגריה, ו־זאת הודות לשיטות הפיטום, שהן טובות מאלה הנהוגות בחו"ל, והעובדה שהן מבוססות על שיטות אשר נרכשו שם, מאחר „ויש לנו ידיים יותר טובות ומוח יותר טוב".

סגן שר החקלאות מר בר־ציון תל־פוז, שסיכם חמש שנות פעילות ה־ענף, אמר שהוא מבוסס בעיקר על המשק המשפחתי וכי יוכל לשמש מקור פרנסה מכובד למאות משפחות נוספות. (כיום עוסקות בענף 600 משפחות לערך). מר הלפן אמר כי עומדים להקים משחטה מודרנית וכן לפתח זן חדש של אווזים שיתנו כבד גדול יותר.

מר יוסף גאטה, מזכיר הסקציה, אמר כי לישראל יש כיום 12% מה־יצוא העולמי (המגיע לאלף טונות) 78% מהיצוא הוא מסוג א', המחיר שמקבלת ישראל בעד תוצרתה עולה על המקובל באירופה.

דנינו התפטר מראשות המועצה המקומית חצור

טוען שמוסדות המדינה מקפחים את המקום

(ע). ראש המועצה המקומית ח־צור, מר שמואל דנינו, התפטר מ־תפקידו, והמועצה בחרה ביצחק זרי־הן, חברו למפד"ל, להפקיד ראש המועצה המקומית. קצין המחוז ב־צפת, מר יהודה ראובני, שנכח של־שום בישיבה, אישר את המינוי. ראש המועצה היוצא הבהא במקומו ימסרו הערב, במסיבת עתונאים, על מניעי התפטרות.

מר דנינו הבריז פעמים מספר, ש־לא ישלים עם קיפוח חצור על ידי המוסדות הממלכתיים. הוא בשאר חבר המועצה.

מחסור חמור במורים צפוי בשנה הבאה גם במרכז

שוקלים העסקת סטודנטים ובוגרים ללא הכשרה פדגוגית ✶ נערך תרגיל פתיחת שנת הלימודים ✶ מבנים בלתי מתאימים עלולים לסכן תלמידים

מאת סופרת „הארץ" לענייני חינוך

מחסור חמור במורים בחינוך ה־יסודי צפוי בשנת הלימודים הבאה במחוזות הדרום והצפון ובירושלים. עד השנה נהנו מערכות חינוך במר־כז הארץ מרווחה יחסית במורים, וזו השנה הראשונה שדילדול הסמינרים נותן אותותיו גם במרכז.

נתונים אלה הסתברו בסיומו של תרגיל פתיחת שנת הלימודים, שנע־רך בשבוע שעבר בכל מוסדות החי־נוך בארץ, בניהולו של מר אבנר ישראלי, מנהל האגף למוסדות חי־נוך. מטרת התרגיל היתה לנסות את תיפעול המערכת בעוד מועד ולמנוע שיבושים בפתיחת שנת הלימודים ב־1 לספטמבר. במשרד החינוך נמסר כי נבדקת האפשרות להעסיק בוגרי אוניברסיטה ללא הכשרה פדגוגית וסטודנטים, כדי למלא את המחסור במורים.

בעקבות התרגיל פנה משרד החי־נוך לרשויות המקומיות והביע דאגתו נוכח המספר הניכר של מבנים בלתי תקינים מבחינה פיזית ללימודים. הובע חשש כי יישנו השיבושים ב־פתיחת שנת הלימודים מאשתקד כ־תוצאה מהזנחת הרשויות המקומיות. במקומות שונים נמצאו מבנים של מוסדות חינוך הנמצאים בשלבי בניה או שיפוץ העלולים לסכן את התל־מידים. במיוחד חמור המצב בירוש־לים. לידיעתו של מר י. גדיש מנהל מחלקת החינוך הובאו כמה מקרים, שלדברי פקידי משרד החינוך „חמו־רים באותה מידה שהיה מקרה בית־הילד אשתקד, שגרר הפגנות הורים חריפות".

זכו בלוטו

בהגרלת הלוטו מס' 33/72 ש־התקיימה הוצלו המספרים: — 05, 25, 26, 27, 35, 37 והמספר הנוסף: 31.

הגדלת הקנס על זיהום הים נשקלת במשרד התחבורה

הכוונה לקנס 100 אלף ל"י במקום 10 אלפים

מאת א. קרן, סופר „הארץ"

מגמה להגדיל את הקנס על זיהום הים (על־ידי בעלי אניות וכדומה) מסתמנת במשרד התח־בורה במסגרת מסע נגד זיהום על ידי כלי תחבורה, על ידי הגדלת הקנס על מזהמים מעשרת אלפים למאה אלף ל"י.

בפגישה שכינס שר התחבורה, מר שמעון פרס, בהשתתפות גורמים ה־קשורים בנושא ההשפעה האקולוגית של התחבורה, נתקבלה החלטות ש־מטרתן להגביר את תודעת מניעת ה־זיהום, הן באמצעות הסברה והן ב־אמצעות שורה של צעדים ממשיים.

יוקמו שני גופים

בפגישה השתתפו סגן שר האוצר, מר צבי דינשטיין, הנהלת קו צינור אילת־אשקלון, רשות שמורות הטבע, אגף הספנות, עירית אילת וכן ה־פרופסורים בור ופישלזון. הפגישה נערכה בעקבות סיור שערך שר ה־תחבורה לאורך חופי המדינה, בים התיכון ובים סוף.

סוכם על הקמת שני גופים, שיהיו כפופים לאגף הספנות. אחד מהם יהיה אחראי לחופי הים התיכון, מ־סולם צור ועד לימת ברדוויל, וה־שני — לחופי ים סוף מאילת עד שארם־אל־שייך.

יעסקו גם בניקוי

גופים אלה יעסקו גם בניקוי שו־טף של זיהומי הים או איתורם של זיהומים כאלה. סוכם גם על נסיון להגדלת התקציב לנושא זה, שהיה עד כה 200 אלף ל"י בלבד. עד ל־700 אלף ל"י לשנת הנסיון הראשונה ועל זירוז חקיקת חוק אשר יגדיל כ־אמור את הקנסות על המזהמים. מר פרס הורה על עריכת סקר, על ידי רשות הנמלים, בנושא השפעת ה־פוספטים המגיעים לים על ערש החי והצומח בשמורות חוף אילת. בסקר זה ישותפו מומחים מחו"ל. כן ביר־קש מר פרס לצרף מדענים כחברים במועצה הלאומית למניעת זיהום הים. להלן סוכם על הקמת צוות פי־קוח (מעין משטרת חופים) שיפקח על חופי הארץ ויבדוק את הזיהומים ויתריע על התקרבותם.

בעקבות דין וחשבון

הפגישה נערכה בעקבות דו"ח ש־הוגש לשר התחבורה על־ידי פרופ' משה ארנס בנושא האקולוגיה של התחבורה ואשר לפיו ייבדקו גם אפ־שרויות מניעת זיהום על־ידי התח־בורה היבשתית. דובר משרד התח־בורה, מר יחיאל אמיתי אמר בתשו־בה לשאלה כי המשרד מגלה לאחרו־נה רגישות רבה לנושא הזיהום מ־מקורות התחבורתיים והיסולו לאור גידול היקף התחבורה בארץ.

כלל ופרט

נשיא המדינה, מר זלמן שזר, קיבל אתמול את שר הפנים, הד"ר יוסף בר־ג, כן קיבל הנשיא את רבה הראשי של דוזנא, הרב א. מואף ואת רעייתו וכן את מר גבהלי בדיהודה, השגריר המיועד לסיירה ליאונה.

שר הקליטה, מר נתן פלד קיבל לשי־חת פרידה את שגריר אוסטריה ביש־ראל, ארתור אגסטנר.

יצאו מישראל

שגרירה החדש של ישראל בהולנד, מר הנן בראון — למקום כהונתו (ב„אל־על").

אסותא תל־אביב אלישע חיפה

נולדו ל:

בלה ואריה רוזין — בת

שרה ואפרים קריאל — בן

יפימה ודוד יפלוון — בן

גבריאלה ואורי בילן — בן

תוהפה ומאהר בהום — בן

שושנה ואליהו מוריוסף — בן

רבקה וגד ניימן — בת

אנג'ל וכביר עוקיל — בת

חיה ועפרון לוז — בת

פדמא וזראן האלבי — בן

מתילדה ויהודה גנון — בן

אילנה ותומא דונן — בן

ורדאר ואליה עבוד — בת

הלן וארמנד בוישמואל — בן

יושנה ואליהו חמד — בת

תנורי נירוסטה

לבישול ולאפיה בגז ובחשמל

האפנה החדישה בייצור תנורי אפיה ובישול אשר כבשה את מטבחיה האלגנ־טיים של אירופה, מעתה מיוצרים בארץ ע"י:

רויאלגז בע"מ

יצרן התנורים שזכה בפרס העיצוב בתחרות „המוצר המובחר" 1972

להשיג בסלון

מרקור

הסלון המיוחד לתנורי אפיה ובישול

נחלת בנימין 17, תל־אביב. ● טל. 625887

חסוך בהוצאות מיותרות!!

על משאבות מים

על סתמי ראש

ע"י **נקוי רדיאטור**

ב־**תל־אביב רדיאטור**

מכון למצננים – משה בנטוב

תל־אביב, רח' נירים 12, טל. 37950

(מול הסינרמה ליד דינמומטר)

✶ בדיקת הרדיאטור חינם! ✶

מלון גלי כנרת

טבריה

שמח להודיע לאורחיו

על התקנת מיזוג אויר מלא במלון

כולל אולם האוכל,

טרקלין והבאר.

החל מסוף חודש אוגוסט ועד סוף ספטמבר

יינתנו מחירים מוזלים למבקרים

להוציא את תקופת החגים.

טלפון: 067) 22331/2/3/4), ת.ד. 90 טבריה, טלקס 0655

איל"א איגוד ישראלי לעיבוד אינפורמציה

ירושלים ת.ד. 9005 הקריה בוטמה טל.

האיגוד הישראלי לעיבוד אינפורמציה

מודיע על

סמינר בינלאומי

בנושא

„חידושים בטבלאות החלטה ודרכי השימוש בהן"

בהדרכת פרופ' מ. ורהלסט — מאוניברסיטת לובין, בלגיה

הסמינר יתקיים בימים 3—4.9.72, במלון הילטון, תל אביב

● בדבר פרטים נוספים והרשמה, נא לפנות למזכירות איל"א ת.ד. 13009 ירושלים טל. 525110(02).

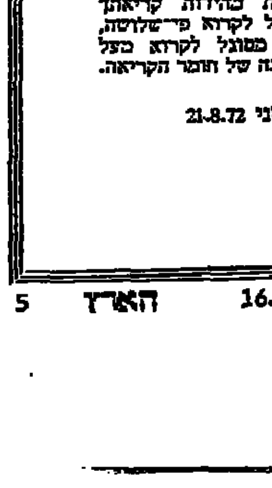

עבודות משרדיות בחופשה?

נספק לך

מזכירות וכתבניות מעולות

בכל השפות על בסיס ארעי

חבר המתורגמים

translators' pool

תל־אביב: רחוב רחל 3 טל. 230574, 238532

ירושלים: רחוב מרכוס 5, טלפון 60884

חיפה: רחוב לוטוס 8א, טלפון 84268

קרא מהר! קרא מהר! קרא מהר! קרא מהר! קרא מהר!

אין לך מה להפסיד!

מילי"ה — המכון הישראלי לשיפור הקריאה מוכן אותך!

בפתיחת הקורס: בדוק מהירות קריאתך והבנתך — הינם לאחר מכן תוכל להצטרף לקורס

קריאה מהירה

מה תוכל להפיק מהשתתפותך בקורס? אתה תכפיל את מהירות קריאתך (כהיא כיום כ־150 מלה בדקה), פי־שנים, לפחות. אולם אתה מסוגל לקרוא פי־שלושה, פי־ארבעה ופי־חמישה יותר מהר. אם תנך כשרוני במקצת, אתה מסוגל לקרוא כ־1000 מלים בדקה (כשלושה וחצי עמודים) וכל זאת, תוך קליטה הבנה של חומר הקריאה.

הקורסים יפתחו:

בתל־אביב, בבית ציוני אמריקה מחר, יום חמישי 17.8.72 וביום שני 21.8.72

בירושלים, בבית אלישבע (קטמון) היום וביום שני 21.8.72

בחיפה, בבית רוטשילד היום וביום שני 21.8.72

פתיחת כל הקורסים תתקיים בשעה 6.00 בערב.

✶ לקבוצות מאורגנות ולמוסדות — הנחות. פרטים: טל. 916185.

קרא מהר! קרא מהר! קרא מהר! קרא מהר!

עם רכישת 2 סרטי **אגפאקולור** אינסטנט – שי־חינם: „פְּרִיסְבִּי"

„פריסבי" – הצלחת המעופפת

החוזרת אל הזורק כמו בומרנג:

משחק שכבש בסערה את אמריקה

ואת אירופה – עכשיו כשי־חינם בלעדי

לכל הקונה 2 סרטי אגפאקולור

למצלמות אינסטנט.

(יתרון מיוחד נוסף:

רק מסרטי

אגפאקולור תקבל שלוש

תמונות „טריפרינט"

ללא תוספת מחיר!)

AGFA-GEVAERT

מתנות הקיץ של אגפא

מצית גז: שי־חינם עם רכישת 2 סרטי **אגפאקולור** לשקופיות

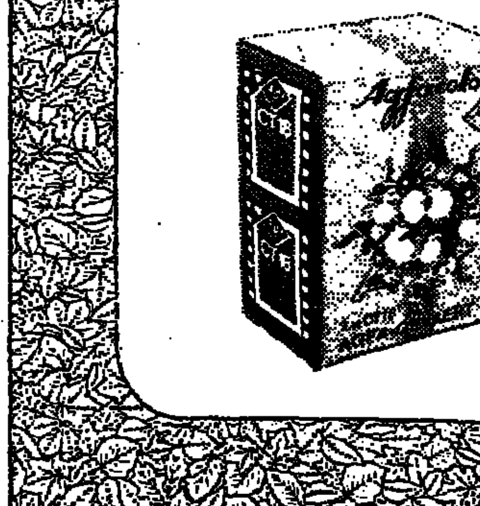

צלמי הצמרת מאוחדים בדעה

כי סרטי השקופיות של אגפאקולור

מבטיחים צילומים צבעוניים

באיכות מקצועית גבוהה

ובצבע נאמן לטבע.

עכשיו הם נמכרים בזוגות

באריזת־שי מהודרת

ובתוספת שי־חינם

שימושי ונאה:

מצית־גז תוצרת חו"ל

לשימושך האישי.

AGFA-GEVAERT

פרסום גלבלום

מכذا من الأصل

مكذا من الأمل

אזרח תל־אביבי: שוטרים היכוני עד אובדן חושים

המשטרה: התלונה תיבדק

מאת אבי יהנטין
כתב „הארץ" לענייני משטרה

תלונה על שוטרים על „שימוש באלימות מדהימה" הוגשה אתמול על־ידי מר נתן זהבי, מרחוב זכרון יעקב 8 בתל־אביב למפקד מחוז תל־אביב, ניצב דוד עופר.

זהבי מציין במכתב התלונה: „של־שום, כאשר ישבתי בבית קפה ברחוב יורדי הסירה, ירדו ארבעה גברים ממכונית ודינקו לעבר אדם המוכר לי בשם ג׳ימי וערכו חיפוש על גופו תוך כדי שימוש באלימות מדהימה. השוטרים התיזו על פניו גאז מדמיע וכבלו אותו באזיקים. אנשי המשטרה המשיכו להכות את האזרח גם לאחר שהתלונן: ,הפנים שלי שורפים, איפה הטעון שלי'. לתלונתו השיב אחד הבלשים: ,אני אשרוף אותך חי'. והחל להכות את הכבול בצורה אחד מחבריו מכות רצח אחרי שהיה נתון בתוך מכונית המשטרה".

הקהל שהתאסף במקום לא הגיב. זהבי טוען כי ניגש בנימוס לאחד הבלשים ואמר לו: „מה אתם עושים. אתם תהרגו אותו. הרי הוא כבול ואינו מגיב. הזכרו מה שאתם עו־שים".

לדבריו היתה תשובת הבלשים „מהירה ומכאיבה". „הם יצאו מה־מכונית, הכוני באכזריות בפני עד כדי אבדן חושים, הפריחו מספר איומים לעברי וחזרו למכונית".

זהבי נזקק לטיפול בבית החולים איכילוב. לדבריו הוא „סובל מסחר־חורת, וכמעט אינו רואה בעינו ה־שמאלית". הוא מבקש ממפקד המחוז להשעות את אנשי החוליה מתפקידם ולהעמידם למשפט.

תגובת המשטרה

דובר המשטרה, רב פקד עמוס אריכא, אמר בענין זה כי שלשום ב־23.20 נתקל סיור של המדור המרכזי בצעיר המוכר למשטרה ברחוב יר־מיהו פינת רחוב הירקון. לאנשי המדור היה חשד כי בחבילה שנשא בידו היו סמים. אחרי שהתנגד לשוט־רים היה צורך לעצרו תוך כדי שימוש בכוח. הוא הועבר למטה מחוז תל־אביב ושם הוברר כי בחבילה לא נמצאו סמים. הצעיר שוחרר. בענין התלונה של זהבי אמר הדובר כי היא תיבדק בדרך בה נוהגת המשטרה לגבי שאר התלונות המגיעות אליה. זהבי הגיש את התלונה אתמול אחרי הצהרים, בצירוף תעודות רפואיות.

יעוכב מענק אוגוסט לראש העין

(ל.ע.מ.). משרד הפנים הורה לע־כב תשלום המענק לאוגוסט למועצת ראש העין.

משרד הפנים בקש מראש המועצה מספר פעמים לבטל את החלטת המו־עצה בדבר תשלום לשלושה סגנים בחצי משכורת כל אחד, בנוסף לסגן אחד בשכר מלא.

מאחר שבקשת משרד הפנים לא נענתה, הורה סגן המנכ"ל לענייני שלטון מקומי לעכב את העברת המ־ענק.

נוסף לנקיטת צעד זה, בוחן עתה משרד הפנים אפשרות להגביל הת־ארה סכומי הכסף ששולמו כמשכו־רות לסגנים — בניגוד לתקנות.

הורחב הסיווג המקצועי במקצוע הפקידות

(ל.ע.מ.). שר העבודה, מר יוסף אלמוגי, חתם אתמול על מקצוע ה־פקידות כעל מקצוע מסווג. השר מסר, כי מספר המקצועות בני סיווג בפקידות הוגדל לששה, בהתאם ל־מסקנות ועדה שהוקמה לריכוז המי־דע על פעולת הדרכה והשתלמות מקצועית בשרות הציבור. כתוצאה מניתוח העיסוקים שנעשה במקצועות אלה הופרד מקצוע הפקידות הכללית לששה מקצועות נפרדים. בשנת 1971 נגשו לבחינות סוג 9214 איש מהם יותר מ־3000 במקצועות הפקידות.

נמצאה גופתו של יהודה אסמן

(ע). גופת גבר נתגלתה אתמול בחוף הים בתל־אביב מול מלון דן. הגופה זוהתה כגופתו של יהודה אס־מן (67) משדרות קרן קיימת בתל־אביב. מניחים שטבע.

ועדת מדענים ליד רשות שמורות הטבע

רשות שמורות הטבע הקימה וע־דה מקצועית עליונה המורכבת מאנ־שי מדע ומומחים שמטרתה לייעץ לרשות בבעיות השוטפות של שמירת הטבע וכן להכריע בקביעת מדיניות לפעילות הרשות ועקרונותיה. בראש הועדה עומד פרופ׳ יואב ויזל.

דובר רשות שמורות הטבע שהודיע על כך אמר שבועדה חברים מר אברהם יפה, עזריה אלון, פרופ׳ יואל ויזל, ד״ר אמוץ זהבי, פרופ׳ מ. זהרי, ד״ר מיליטב, פרופ׳ ה. מנ־דלסון, זאב משל, פרופ׳ לב פישל־זון, ד״ר א. צירנוב, מ. קולר, כן חברים בה עובדי הרשות ד״ר דבו־רה בן־שאול, גיורא אילני, עוזי פז, אביבה רבינוביץ ואדיר שפירא.

הנהלת רשות שמורות הטבע תב־קש את עזרתם של המומחים כדי להתגבר על בעיית ההתפוררות בע־בודה היום יומית באזורי הארץ השו־נים.

מאות פועלים מהרצועה חזרו מלכיש לבתיהם

חיילים ושוטרים לא מצאו את מי לפנות מהמושבים

מאת עמוס חדד
כופר „הארץ"

מאות פועלים מרצועת עזה שהת־גוררו במושבי חבל לכיש, עזבו של־שום בערב את מקום מגוריהם וחזרו לבתיהם ברצועה לאחר שהוזהרו ב־שעות הצהרים על־ידי המשטרה כי הם צפויים למעצר ולמשפט בגלל שהיה לא חוקית בלילה מחוץ ל־ביתם.

שלשום, בין השעות אחת לשלוש אחר חצות, פשטו חיילים וחוליות של אנשי משטרה מקרית־גת ואשק־לון על מושבי לכיש במטרה לסלק את הפועלים מהרצועה אך הופתעו לראות כי כל הפועלים עזבו את המקום לבתיהם.

חוגים בסתתיים השמיעו אתמול ביקורת על פינוי פועלי הרצועה מ־מושבי לכיש. הם אמרו כי מבחינה חוקית רשאים ערביי הרצועה להי־מצא בתחום ישראל מחוץ לביתם כל שעות היממה פרט לשעתיים — משעה אחת עד שלוש אחר חצות. „אם שהייתם בישראל מסוכנת ל־בטחון המדינה, הרי שהסכנה יכולה להיות גם בשעות הלילה שמחוץ ל־שעות אחת עד שלוש".

הצעה לחידוש הרשיונות

דו״ח שהוגש לשר העבודה, מר יוסף אלמוגי, על־ידי פקידים בכי־רים במשרדו, מציע להפעיל מחדש את חובת ההצטיידות ברשיונות ל־פועלי השטחים היוצאים לעבוד ב־ישראל כדי לאפשר פיקוח על תנו־עותיהם.

לפי הדו״ח נשארים ללון בישראל כ־2500 פועלים מהשטחים, רובם מ־הרצועה. מתברר, כי לפי נתוני ה־לשכה המרכזית לסטטיסטיקה חוצים כל יום את הקו הירוק כ־53,000 ערבים. כ־3000 מהם באים לישראל לטיולים ולנופש. הצעה אחרת ה־כלולה בדו״ח אומרת להפעיל יחי־דות פיקוח של שרות התעסוקה כדי למנוע את העבודה הבלתי מאורג־נת של כ־10,000 ערבים מהשטחים.

2/3 מהנכים ייקלטו במערכות שיקום תוך 3 שנים

(ל.ע.מ.). הבטוח הלאומי יקלוט באמצעות חוק ביטוח נכות, שיופעל תוך השנה הקרובה, במערכות הב־טחת הכנסה ושיקום תעסוקתי וחברתי כשני שלישים מכלל הנכים בישראל תוך חמש השנים הראשונות לפעולתו. לפי סקרים יהיו בישראל תוך תקופה זו כ־45 אלף נכים. דברים אלה אמר אתמול, ד״ר ישראל כץ, מנכ״ל ה־מוסד לביטוח לאומי ויו״ר המועצה לשיקום בסימפוזיון הנערך בחסות המינהל לשרותי שיקום של ארה״ב ועדת המחקר הישראלית לשיקום, שנערך באוניברסיטה העברית.

עם הפעלת החוק, אמר ד״ר כץ, יעמוד בפנינו אתגר לאיחוד כל מע־רכות השיקום הפועלות כיום מטעם המדינה, לצורך ניצול יעיל ומירבי של המשאבים.

התאמת הסביבה לנכה

נכות בחברה המודרנית, אמר ד״ר כץ, היא בעיה מרכזית ולא שולית כפי שנוטים לחשוב. כיום עודנו פו־עלים להתאמת הנכה לסביבתו, ב־מקום למצוא את הדרכים המתאימות להתאים גם את סביבת הנכה ל־צרכיו. לטובת המשק ולטובת הנכים ובני משפחותיהם, יש להתאים את השירותים הציבוריים ואת שוק ה־עבודה גם לצרכיהם. בעיית הנכות צריכה להלקח בחשבון בעת תיכנון ערים, שיכון, חינוך והתחבורה.

האחיות ינהלו מו״מ על הנהגת דירוג אחיד

המחלקה לאיגוד מקצועי בהנהגה אתמול לבקשת האיגוד הארצי של האחיות והאחים לאשר פתיחת מו״מ עם המעסיקים במגמה להנהיג טבלת שכר נפרדת לאחיות הנכללות כיום במסגרת הדירוג האחיד. טבלת השכר שתשמש נושא למו״מ, תובא קודם לכן לאישור המחלקה.

יו״ר המחלקה לאיגוד מקצועי, מר א. אברהמוביץ, אמר בסיכום הדיון כי לאחר שבמשך שנים חלו שיבו־שים רבים בדירוג האחיד, יהיה על ההסתדרות להתחיל בעתיד הקרוב בבחינה יסודית של מערכת השכר בשירותים הציבוריים. בחינה מקפת כזאת מצריכה מטבע הדברים זמן רב. ומשום כך יובאו השינויים שיבוצעו ב־עקבות בדיקה זו לדיון, לא לפני חידוש ההסכמים הקיבוציים ב־1974.

בי״ס לשיט ולצלילה ביפו

(ע). היבואן של סירות ומנועים לסירות, מר ד״ס גרינברג, פתח את־מול בית ספר פרטי לשיט ולצלילה בנמל יפו.

לרשות בית הספר הקרוי אברהום־דה עומדות 15 סירות שיופעלו על ידי 4 מדריכים.

ליד בית הספר הוקם גם מועדון צוללנים, ובית הספר יספק ציוד צלילה וסירות לבאי המועדון.

מחיר קורס צלילה יהיה 250 ל״י (אך הוא כרוך בהוצאות נוספות) ומחיר קורס שיט מגיע ל־350 ל״י. השיעורים בקורסים לצוללנים נו־עדו למבוגרים, צעירים ואף ילדים (באישור הוריהם). כל משתתפי ה־קורסים יצטרכו לעבור בדיקות רפו־איות.

21 חטיבות ביניים יופעלו בחיפה בתשל״ג

חטיבה אחת — גם לבני המיעוטים

מאת סופר „הארץ" בחיפה

כ־60,000 תלמידים ילמדו בתשל״ג בגני ילדים, בחינוך יסודי, בחינוך העל יסודי ובמוסדות להשכלה גבוהה בחיפה — מסר אתמול בחיפה ראש העיריה בפועל ויו״ר ועדת החינוך העירונית מר ירוחם צייזל. בדברו על הכנות העיר לקראת שנת הלי־מודים הדגיש מר צייזל את ראשו־ניותה של חיפה בהשלמת הריפורמה בחינוך ובהרחבה ללא תקדים של רשת גני ילדים עירוניים לגילאי 3—4. הוא ציין כי עתה מתרכזת העיריה בשיפור החינוך היסודי בעיר.

מר צייזל מסר עוד כי לקראת התשל״ג יופעלו בחיפה 21 חטיבות ביניים בחינוך העל יסודי בהם ילמדו 8500 ילד ופרט לכמה מוסדות בזר־נך העצמאי לא יהיו עוד בחיפה בתי ספר יסודיים לפי המיבנה הישן של שמונה כיתות. השנה תיפתח חטיבת ביניים גם לבני המיעוטים. ביצוע הריפורמה כרוך בתכנית בניה גדולה בהיקף של 21 מיליון ל״י. במסגרת הריפורמה יופעלו 82 סדנ־אות ו־29 מעבדות לפיסיקה, ביולו־גיה וכימיה. רשת גני הילדים תקיף 180 גנים לגילאי 3—4.

מר צייזל מסר כי השינויים הדמו־גרפיים בעיר ונדידת האוכלוסיה מ־העיר התחתית לשכונות אחרות, גרמו להתרוקנות בתי ספר ולבניינים מחפשים עתה יעדים חדשים. כך למשל ישמש בית הספר הכרמלי לחטיבת ביניים לחינוך המיוחד ה־דתי ואילו בית הספר מרכז יהווה חטיבת ביניים לתלמידים ערביים. כדי למנוע בעתיד השקעות בלתי חיוניות הזמינה העיריה סקר אצל צוות מומחים בראשותו של האדריכל חיים תיבון. הצוות יציע תכנית אב לפיתוח מערכת החינוך. על סמך מגמות ושינויים צפויים באוכלוסיית העיר.

ריפורמה בחינוך היסודי

מנהל המחלקה לחינוך בעירית חיפה, מר יהונתן גלי, אמר כי העיריה ניגשת עתה לביצוע ריפורמה מעשית בחינוך היסודי בעיר. רי־פורמה זאת תהיה מבוססת על תכ־נית לקידום החינוך היסודי שעובדה בידי ועדה משותפת של משרד החינוך, המחלקה לחינוך בעיריה וארגון מנהלי בתי הספר היסודיים. ריפורמה זאת כרוכה בשיפור מיבני החינוך הישנים, משימה בה יושקע השנה מליון ל״י. תורחב פעילות חברתית בכל בתי הספר ובשיתוף עם אוניברסיטת חיפה יופעל מרכז להוראה מתקנת בו ילמדו כ־60 תל־מידים שנתקלו בקשיים בלימודיהם.

חידוש חשוב בשנת תשל״ג הנעשה ביוזמת העיריה ומשרד החינוך יהיה כינון מרכז מדינ־יוני לתלמידי בתי הספר העל יסודיים כדי לטפח את התודעה הפוליטית הציבית של התלמי־דים.

מר גלי מתח באותו מעמד בקורת על משרד החינוך שפעולותיו בחיפה אינן „מקבילות לאלה של העיריה" שהיתה הראשונה להגשמת הריפור־מה בחינוך. „לא נוצרו כלים לבדיקת מידת ההצלחה של הריפורמה, אין כלים לבדיקת רמת הלימודים, ולא שמו דגש מספיק על הבעיות המינ־הליות שנוצרו עם הקמת בתי ספר גדולים הדורשים מינהלנים מומחים וכיו״ב", אמר מר גלי.

עו״ד א. זוסמן ממונה על הסכמי תעופה

(ל.ע.ב.). עו״ד אפרים זוסמן (בן־יקיר), ששימש עד כה כיועץ משפטי של מינהל התעופה האזרחית, נת־מנה אתמול לתפקיד ממונה על הס־כמים ויחסי חוץ בתעופה.

עו״ד א. זוסמן יבוא במקומו של עו״ד נ. בן־יהודה, אשר מונה ל־אחרונה שגריר ישראל בסיירה־ליאונה.

משרדי עלית-הנוער עברו לבנין חדש

המחלקה לעלית ילדים ונוער ב־סוכנות היהודית בתל־אביב הודיעה אתמול על העברת משרדיה. הנהלת המשרדים, דובר המחלקה, אגף עליה וקליטה, אגף מרכזי הנוער, אגף לשירותים סוציאליים, מדור ה־גבית ואגף לקליטת נוער מתבגר — עברו לרח׳ קפלן 12, בית מלבן, טל־פון זמני — 258311 תל־אביב.

המדורים הדרכה, השירות הרפואי, ציוד והניבוך ישארו לעת עתה ברח׳ אבן גבירול 62, קומה ג׳, תל־אביב. לרגל העברת המשרדים תהיה קבלת קהל במקום החל מיום א׳, 20 ב־אוגוסט.

נכון, אצלנו יש ויכוח!

ויכוח על הדרך הטובה, הקצרה והיעילה לדאוג לרווחת האדם העובד תוך בניית משק מודרני הנושא את עצמו. אנחנו לא מפלגה המשתיקה ויכוח גם אם הוא ויכוח נוקב.

אנחנו גורסים שאפילו חובה לעודד בירורים וויכוחים לגופם של ענינים ושאחדות איננה נקנית בהשתקת ויכוח.

ואשר לגח״ל - אצלם אין כל ויכוח וממילא הכל ברור וידוע, כי הפער מקודש על שני חלקיו, ואם יש כבר ויכוח הוא לא על עניני חברה ומדינה, אלא אם כדאי להיות מאוחדים.

אכן יש התקדמות במשק כולו ויחד עם זאת גם מצבך האישי הוטב באחרונה!

מפלגת העבודה הישראלית
מחלקת ההסברה

במלאות שלושים לפטירת יקירנו

אמיל רוזן (רוזנבאום) ז״ל

תיערך אזכרה וגילוי מצבה
ביום חמישי ז׳ אלול תשל״ב (17.8.72)
בשעה 3.30 אחה״צ
בבית העלמין בקרית שאול
ידידיו ומוקיריו זכרו נפגשים ליד השער
תודתנו נתונה לכל מנחמינו!

המשפחה

במלאות שלושים לפטירת יקירתנו

אביבה גפן ז״ל

(לבית לוין)

תערך אזכרה וגילוי מצבה ביום שישי ח׳ באלול תשל״ב 18.8.72, בשעה 1100 לפנה״צ בבית העלמין באשקלון.

תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובע״פ.

חיים, סמדר ושירלי גפן
ובני המשפחה

אנו משתתפים בצערו של חברנו
שרגא שרגר
במות עליו
אמו ז״ל

„אגד"
ההנהלה והחברים

לאיתן לופוביץ
אתך באבלך במות
אמך

חבריך לעבודה
במשרד ראש הממשלה

למרדכי גרבוב

השתתפותנו הכנה בצערך במות אחותך

פנינה פריי־צייט ז״ל

בירנברג שלמה
אפשטין יהודה
בן שמואל חיים
ומשפחותיהם

מינהל המחקר החקלאי
משתתף באבלו של
ד״ר א. ברסלר
על מות
האם

הנהלת המינהל
ועובדי המכון לקרקע ומים

למשפחת קלין

אתכם אנו באבלכם הכבד
בהלקח מכם ללא עת
הרעיה והאם
יוכבד ז״ל

מלב״ן — גוינט, ההנהלה
בית אבות נתניה
וחבר העובדים

לידידנו מנהל חברת AMES בישראל
מר אברהם אילת

השתתפות בצערך במות
אביך ז״ל

סולומון לוין ואלשטיין בע״מ
ההנהלה והעובדים

חברת כימיקלים לישראל בע״מ
מכתתפת באבלו של
מר א. שחר
מנכ״ל מפעלי ים־המלח בע״מ
במות אחותו
יוכבד קלין ז״ל
בטרם עת

למנהלנו
מר מלכיאל מקסימוב ומשפחתו

השתתפותנו הכנה באבלכם במות הרעיה—האם
יפה מקסימוב ז״ל

רם-נוף
(מיסודו של מ. מקסימוב בע״מ)

לאריה שחר

משתתפים בצערך במות
אחותך

מפעלי תובלה בע״מ
ההנהלה והעובדים.

לחברתנו
אביגל אמתי
ולמשפחת סורוקה

אתכם באבלכם הכבד
בהלקח מכם היקר באדם
משה סורוקה ז״ל

אשר בעמדו בראש קופת־חולים בנים רבות, הבקיע את מיטב כחו ומרצו בהקמת בתי־חולים, מרפאות, בתי החלמה הבראה בכל רחבי הארץ.

משרד המהנדסים
ורדימון — אמתי — סדוף
וחבר העובדים

לאל״מ גזית יצחק
במות
אמך ז״ל
משתתפים בצערך

מפקד החיל ופיקודיו

במלאות שנה לפטירת בעלי ואבינו היקר

אינג׳ ישראל קירשטיין ז״ל

נעלה לקברו ביום ו׳, ח׳ באלול תשל״ב (18.8.72) בשעה 9.00 בבוקר, לאזכרה וגילוי מצבה.

נפגשים ליד השער הראשי של בית העלמין בחוף הכרמל חיפה.

המשפחה

ביה״ס לרפואה של
האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים
אבל על מותו של
מ. סורוקה ז״ל
המנהל הכללי של קופ״ח
איש דגול ורב הפעלים

הנוטים בהלקח מאתנו מורנו וידידנו האהוב

משה סורוקה ז״ל

משתתפים באבל המשפחה

אברהם יסקי, יעקב גיל
ועובדי המשרד

משה סורוקה
איננו

שרוי באבל כבד

בית חולים בילינסון

משרד החנוך והתרבות
אגף הנוער

עירית ירושלים
המחלקה לחנוך

משרד העבודה

המכון להכשרת מדריכי נוער
מודיע על:

רישום מועמדים

ללימודים לקראת התאר

„מדריך מוסמך" (מחזור ו׳)

מתקבלים: תושבי — ירושלים בני 21—32 בעלי השכלה של 12 שנות לימוד. יועדפו מועמדים בעלי נסיון קו־דם בהדרכת נוער. במקרים מיוחדים יתקבלו גם מסיימי 11 שנות לימוד.

הלימודים: הלימודים במכון נמשכים 15 חודש ברציפות. בשע־עות לפנה״צ יתקיימו השיעורים העיוניים ואילו בשעות אחה״צ יעסקו התלמידים בעבודה מעשית מודרכת.
במשך התשעה חודשים הראשונים יקבלו תלמידי המכון מלגה חודשית בת 150.— לירות. בששה החודשים הנותרים יעסקו בהדרכת נוער בשכר. (במשרה חלקית).

הסמכה: בוגרי המכון אשר יעמדו בבחינות הגמר יועסקו בעבודת הדרכה בבתי הנוער בירושלים (או במס־גרות דומות) בתנאי שכר השווים לאלה של מורה מוסמך.
לתלמידים שיזכו להערכתו החיובית של הפיקוח, יוענק התואר „מדריך מוסמך" בתום שנה אחת של עבודה מעשית.

רישום ופרטים: במכון להכשרת מדריכי נוער שליד המדרשה לעובדים חינוכיים סוציאליים, רח׳ בית הערבה 7, ירושלים טלפון 37838, 65912—02 שעות המשרד במכון 08.00—14.30.

קהילת מבקשי דרך
רח׳ אבן גבירול 14, ירושלים
(ביסודה של התנועה הקונסרבטיבית
התנועה הריקונסטרוקציוניסטית)

מזמינה את הצבור להצטרף אליהם

תכניות לשנת תשל״ג

תפלות ראש השנה ויום הכפורים (כקוצות שמורים לחברי הקהילה ובני משפחותיהם).

תפלות שבת מתקיימות בשעות 9—11 בבוקר וכן מתקיימות תפילות בכל החגים המבודדים בלוית תכניות־חג ביהדות. חברי הקהילה מנהלים חוגי לימוד והתחלבות בהלכה, תולדות התפילה, תודעה יהודית ופילוסופיה יהודית.

מתקיימים חוגים מיוחדים לנוער ופעילויות מגוונות לצעירים; קבוצות לכוד לבני־מצוה ובנות־מצוה. הכתות תפתחנה בראשית נובמבר.

לשם קבלת פרטים נוספים נא לפנות: מר לואיס קפלן, רח׳ הפלמ״ח 64, טל. 61869 בשעות 7—9 בערב.

בהרצליה
מעוניין לקנות
שטח קרקע
של 500 מ״ר — 1 דונם
בהרצליה־פיתוח לבניה
הצעות רציניות נא לפנות: ת.ד. 345 באר־שבע

באלהכיר

הסנסציה שכל הבריטים מדברים עליה-
הויקטור החדש

73 VAUXHALL

עתה את זה מהבריטים הם יודעים מה טוב מה חזק מה בטוח. הנה, למשל, ויקטור 1973. דגם טוב חזק ובטוח וגם מהודר. מפואר ואלגנטי ויש בו מרחב פנימי לכל חמשת נוסעיו, וכוח תיפעול וקלות תימרון, ובטיחות בנסיעה ממש כמו שאמרנו.

הם יודעים לבנות - מהנדסי ג'נרל מוטורס.

ווקסהול יש קו חדש!

GM VAUXHALL

מכוניתך המשומשת (מכל דגם) תתקבל אצלנו במחירי שיא, בעת החלפתה לווקסהול חדשה

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

עם פרישתו הקרובה של אהרון ידלין

תקרא אסיפה כללית לבחירת נשיא להתאחדות הכדורגל

מאת סופר ספורט „הארץ"

מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ אהרון ידלין, המכהן גם כנשיא ההתאחדות לכדורגל פנה ליו"ר ההנהלה והורה לו לקבוע מועד אסיפה כללית יוצאת מן הכלל, לבחירת נשיא חדש להתאחדות לכדורגל במקומו.

מר ידלין פורש מתפקידו אחרי ש־

אהרון ידלין

נבחר למזכ"ל מפלגת העבודה. חברי המזכירות שדנו בנדון, זה, התבקשו גם להצביע על נושאים שיש להעלות באסיפה הכללית, מלבד בחירת נשיא חדש. האסיפה הכללית תהיה באוקטובר או בנובמבר.

דנו בדו"ח המבקר

חברי הנהלת ההתאחדות לכדורגל דנו אתמול גם בדו"ח מבקר המדינה על המוסד. הם שמעו את חוות דעת רואה החשבון של המוסד, שטען כי דו"ח המבקר מטפח את הציור.

חברי ההנהלה החליטו גם לקבוע סמכויות פעולה מוגדרות למחלקות בהתאחדות לכדורגל, ולהנהיג נוהלי עבודה קבועים. על רואה החשבון הוטל לנסח נוהלי עבודה בעניני כספים.

חברי ההנהלה הטילו על יו"ר ההתאחדות, לדון עם נשיא פיפ"א, סר סטנלי רוס, באפשרות שיבוץ ישראל באירופה. אולם עם זאת הודגש כי בינתיים יש לחזק את מעמדנו באסיה.

חברי ההנהלה שמעו את דעתו של יורה אלמוג, נציג ישראל לקונגרס הקונפדרציה האסיאתית, בענין זה. הוא אמר כי כיום מעמדנו איתן, אולם תתכן פגיעה בו בעקבות הצטרפות מדינות ערביות למוסד.

הפועל ירושלים חזר ממסע בגרמניה

קבוצת הכדורגל של הפועל ירושלים חזרה ממסע של שלושה שבועות בגרמניה, כאורחות הקבוצה הגרמנית בוכום. במסעה קיימה הקבוצה הישראלית שני משחקים בגרמניה. היא הובסה על ידי קבוצת בוכום 5:2 וניצחה את קבוצת הארצקה 0:1. כן קיימה מצעה אמונים בגרמניה.

אתמול החלה הקבוצה באימוניה במגרש בקטמון בהדרכת המאמן החדש אמציה לבקוביץ. נמסר, כי לבקוביץ הנהיג מדיניות של יד קשה בקבוצה. ראשי המשלחת מסרו, כי שחקני מפתח עמם התעוררו בעיות משמעת במהלך המסע, ישבו על הספסל ולא שותפו במשחקי המבחן.

לחצים מיותרים

מאת יהושע שגיא

לעניין הסערה המתחוללת עתה, של אי צירופם למשלחת האולימפית של ספורטאים ש„עברו את המינימום", יש לקבוע, כי ראשי הוועד האולימפי ראויים להערכה, על עמידתם האיתנה כנגד לחצים קשים ומאמצים אישיים מתשידים שליוו אותם.

החלטתם הנחושה של ראשי הוועד האולימפי לא לוותר הפעם למי שלא עבר את המינימום, או למי שהתקרב אליו מאד. היא גישה נבונה ומוצדקת שיש לברך לא רק על עצם קבלתה, אלא גם על היכולת לעמוד בהצלחה כנגד המנסים לעקוף את המסגרת המחייבת שהוחלט עליה.

אפשר להתווכח על טיבו... של המינימום שנקבע (אם כי כל אמת מידה אחרת ודאי תעורר ויכוחים ומחלוקות לא פחות חמורים), אבל אין שום ספק שחלק מעצם מהותו של המינימום הוא גם המועד המדויק שעד אליו הצטרכו הספורטאים להגיעו.

מבחינה זו, הויכוח על חשיבות יתר במבחן לשחיינים בשעתיים לוש, כמוהו כויכוח על עשירית שניה יותר או פחות בתוצאות המשחה. קבעו מועד אחרון ומינימום — יש איפוא לכבד את שניהם במידה שווה.

אלא שבלהט היצרים הסוערים יוצאים עתה למתקפה כללית על הוועד האולימפי, גם כאלה שבעבר מחו מצוה על כניעה ללחצים, הסבה נחות בשעת הרכבת הרשימה הסופית.

הוועד האולימפי הבהיר, כי הפעם לא יכנע ללחצים — וטוב שהוא עמד בהבטחתו עד הסוף.

מינכן 72

עוד 10 ימים

אשה נגד בעלה באולימפיאדה

מאת סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהאגן, 15 (מיוחד ל„ספורט הארץ"). עד כמה שידוע עד כה, יהיה יוהן שוואב רוכב הסוסים ההולנדי, המתחרה היחיד באולימפיאדת מינכן אשר יתמודד נגד אשתו, נינה, שתייצג את שוודיה.

נינה סטרופ, ילידת דנמרק, נשאה לשוואב וקיבלה אזרחות שוודית. לאחר מות בעלה הראשון — החליטה להינשא ליוהן, אותו פגשה פעמים רבות בעת תחרויות סוסים.

נינה שוואב המחזיקה באזרחות שוודית, נבחרה לייצג את מדינתה, בעוד בעלה מייצג את מולדתו — הולנד.

היום באוגסבורג: ישראל נגד כדורסלני בריטניה

אוגסבורג, 15 (שרות „ספורט הארץ"). אחרי שלושה ימים של מנוחה תתמודד ביום ד' (היום) נבחרת הכדורסל של ישראל נגד נבחרת בריטניה, בשורותיה הכדורסלנים הגבוהים ביותר בטורניר הקדם־אולימפי הנערך כאן. המשחק יהיה ב־11.15 בבוקר לפי שעון ישראל.

נבחרת ישראל חזרה למשטר אימונים לקראת המשחק. הבריטים גילו יכולת די טובה כאשר גברו אתמול על צפון קוריאה בשיעור 89:92. למרות שבנבחרת זו כדורסלנים גבוהים מסוגלת נבחרת ישראל לגבור על הבריטים בזכות עדיפות בטכניקה.

גם בנצחון זה אין בכוחו יותר לסייע לנבחרת הישראלית להתמודד על הכרטיס לגמר האולימפי במינכן. בנצחון ישראלי במשחק זה יאפשר לנבחרת להתחרות רק על המקום 5 עד 8.

במשחקים אחרים שהיו אתמול בטורניר, גברה נבחרת מכסיקו על נבחרת שוויץ 63:118; נבחרת ספרד גברה על נבחרת קנדה 68:94; ונבחרת שוודיה גברה על נבחרת [illegible] 69:70.

במשחקים אחרים יתמודדו ביום ד': מכסיקו — בולגריה, שוודיה — פולין, קנדה — יוון, פינלנד — ספרד, צפון־קוריאה — שוויץ.

בראנדג' בן ה־58 כבר הגיע לאולימפיאדה האחרונה שלו

מינכן, 15 (אי.פי.). אברי בראנדג', נשיא הוועד האולימפי הבינלאומי, הגיע לכאן, כדי להיות נוכח במשחקים האולימפיים האחרונים שלו כנשיא גוף ספורטיבי בינלאומי זה. בראנדג' בן ה־85 יפרוש מכהונתו מיד לאחר האולימפיאדה.

כאשר נשאל על ידי כתבים לדעתו על הפרשה הרודזית אמר בראנדג': „זו היא פוליטיקה. פוליטיקה מובהקת! אבל אנו איננו עוסקים בפוליטיקה. אני סבור שעל כל הספורטאים להיות כאן. לפני שנה הסכמנו, בנוכחות כל נציגי הוועדים האולימפיים הנוגעים בדבר, שרודזיה תורשה ליטול חלק במשחקים בתנאים מסוימים. לפיכך נראה לנו, בשלב זה, שהעניין סודר".

בפגישתו של וילי דאומה, יו"ר הוועדה המארגנת של האולימפיאדה אמר: „כמה משלחות אפריקאיות כבר נמצאות כאן, ואני בטוח שאלה שיש להן ספורטאים טובים יותר — תשארנה".

בינתיים הודיעה העתונות המצרית, כי מצרים וסודן יפרשו מן המשחקים אם רודזיה תורשה ליטול בהן חלק. המשלחת של סודן כבר הגיעה לכפר האולימפי, ואילו המשלחת המצרית עומדת לצאת למינכן ב־23 בחודש.

ראשי המשלחת האתיופית הודיעו, כי אין שחר לשמועות שנפוצו כאן, כאילו יארזו הספורטאים האתיופים את מזוודותיהם וישובו לארצם. „לא קיבלנו כל הוראה מסוג זה מממשלתנו, ואיננו מתכוונים כלל לעזוב".

324 ספורטאים ו־776 בלשים

הרכב המשלחת האולימפית של מזרח גרמניה

קופנהגן, 15 (מיוחד ל„ספורט הארץ"). ה„נויס־דויטשלאנד" פירסם את הרשימה המלאה של 324 הספורטאים שייצגו את מזרח גרמניה באולימפיאדת מינכן. מאחר שלוועדה המארגנת נמסרו קודם לכן שמות קרוב ל־1100 משתתפים, מותר להניח כי 776 הנותרים המצויים ברשימה, זו היתם „מלווים" מטעמי בטחון ומאמנים.

הרשימה כוללת 45 שחיינים, 62 אתלטים, 19 כדורגלנים, 16 כדורידנים, 12 כדורעפנים, 9 קלעים, 8 מתאגרפים, 32 חותרים, 16 שיטפרשיות, 9 מרימי משקלות, 5 ג'ודו וכו'.

בתחרויות חימום קדם אולימפיות באתלטיקה

בורזוב במינכן 100 מטר ב־10.1

מינכן, 15 (אי.פי.) שורה של הישגים נאים נקבעו כאן היום בתחרות אתלטיקה בהשתתפות אתלטים שיטלו חלק במשחקים האולימפיים.

בתחרויות היה רגע של הדיכה, כי אשר בריצת הגמר ל־100 מטרים; בה ניצח הסובייטי ואלרי בורזוב (10.1 שניות) מעד האתלט האמריקאי רובסון, אך המשיך לרוץ וסיים אחרון. שני היה לנקס מילר מג'מאיקה — 10.2 שניות ושלישי גרהרד ויכרד מגרמניה המערבית 10.4 שני.

בריצת 100 מ' לנשים ניצחה רנו אלונד מג'מאיקה — 11.5 שניות לפני אנגרט ריכטר מגרמניה המערבית 11.6 שניות וראלן בויל מאוסטראליה 11.6 שניות.

בהדיפה לגברים ניצח ג'ורג' וודס מארה"ב 21.16 מ'. במשולשת — ויסקור סאנייב מבריה"מ בהישג מ' עולה — 17.25 מטרים. בריצת 400 מ' לנשים ניצחה אותה מוריס מג'מאיקה — 52.3 שניות, לפני ג'ודית איה מאוגנדה 52.7 שניות.

100 מ' משוכות נשים: 1) פאמלה קילבורן־ריאן (אוסטראליה) 13.1 שניות. 2) היידי שילר (גרמניה) 13.5 שניות 3) מרגיריט באך (גרמניה) 13.6 שניות.

400 מ' גברים: 1) פרנדרהואן (ארה"ב) 45.5 שניות. 2) צ'ארלס אסאטי (קניה) 45.8 ש' 3) ג'ון אקי־באוה (אוגנדה) 46.2 ש'. רוחק: 1) ארני רובינסון (ארה"ב) 7.81 מ'. 2) פרסטון קארינגטון (ארה"ב) 7.68 מ' 3) הנס יורגן ברגר (גרמניה) 7.62 מ'. 3000 מ' מכשולים: 1) בן ג'יסקו (קניה) 8:27.1 ד'. 2) עמוס ביווט (קניה) 8:30.7 ד'. 3) קיפצ'וגה קיינו (קניה) 8:32.7 ד'.

כידון נשים: 1) אמלי קולוסקה (גרמניה) 59.60 מ'. 2) טריסטה פמטרס (גרמניה) 51.26 מ'. 3) הלמט ברזמל (גרמניה) 49.44 מ'.

עמנואל שפר (עומד), מי שהיה מאמנה של נבחרת ישראל בכדורגל, מרבים לכדורגלני בית"ר ירושלים, אותם התחיל לאמן השבוע, תרגילי כושר אישי. אימוניו המגוונים של שפר, מתקבלים בהתלהבות כבירה, המקווה שקבוצת בית"ר תזכה העונה בהישג טוב יותר מאשתקד — מקום שני.

שפר מבקש לרכוש את בן־טובים מבני־יהודה לבית"ר ירושלים

מאת גדעון אלון, סופר „ספורט הארץ" בירושלים

מאמן בית"ר ירושלים עמנואל שפר ביקש מהנהלת הקבוצה לגייס לשורותיה את החלוץ המרכזי של בני־יהודה אהוד בן־טובים.

שפר ציין, כי הקבוצה חייבת בכל מחיר לרכוש חלוץ מרכזי בעל שיעור קומה. עם זאת בכוונתו לבסס את הרכב הקבוצה על הסגל הקיים.

יו"ר הקבוצה וסגן ראש העיר יהושע מצא ציין, כי השבוע הת־קיים הקבוצה אימון מדי יום ביומו. ובשבוע הבא יתגברו האימונים ויתקיימו פעמיים ביום — בשעות לפנות בוקר ואחה"צ.

נמסר, כי שפר הביע את שביעות רצונו מהמשמעת בקבוצה הבית"רית, אך קבל על כושרם הגופני הלקוי והיכולת הטכנית של השחקנים. הוא ציין, כי משימתו להביא את הקבוצה לרמה אירופית.

שפר יפקח גם על אימוני קבוצת הנוער של בית"ר ירושלים.

בריטניה סוערת בגלל ניפוי שחיינים באשמת עישון סמים

המנופים: אשה עומדת מאחורי ההאשמות

לונדון, 15 (שרות „ספורט הארץ"). השחיין הבריטי ריי טארל, אשר נפסל יחד עם עוד שניים מתבריו מן המשלחת האולימפית של בריטניה, לאחר שהואשמו בנטילת סמים — טען היום, כי אשה עומדת מאחורי האשמות אלו.

„מישהו, ואני יודע שזו אשה, היה מעוניין להתנקם בי" — אמר השחיין. טארל הכחיש את ההאשמות לפיהן עישן סמים. „אני יודע מה התרחש, אבל בעצמי לא נטלתי חלק בעישון. אינני רוצה שיצביעו עלי באצבע כל ימי, כאילו אני מעשן סמים". שני השחיינים האחרים שהורחקו הם סירון טוצר ורולנד ג'ונס. השלושה סולקו מן הנבחרת האולימפית, לאחר שהמשטרה הבריטית פשטה על בית המלון בו התגוררו.

פשיטת המשטרה באה בעקבות הודעה שנמסרה לה טלפונית, מקוני אחת הספורטאיות. ההורים טענו, כי המידע על עישון הסמים נמסר להם מפיה של אשה שטילפנה אליהם, אך לא זיהתה את עצמה.

חברתו של טארל, לינדה האל אמרה: „זכור לי ששמעתי פעם את השחיינים מדברים על עליה לחזור לעישון. אבל לטארל לא היה כל קשר עם ענין זה. מישהו הלשין, או הלשינה, עליו בכוונה. לא ניתנה לו כל הזדמנות הוגנת להתגונן".

הפרשה מכה בינתיים גלים עכורים בציבור הבריטי, ונראה שעוד יהיו לה התפתחויות מרתקות.

הסובייטי בורזוב מסכן את עליונות האצנים האמריקאים

מינכן, 15 (אי.פי.). משך שנים שלטו האצנים האמריקאים בטרוצים הקצרים במשחקים האולימפיים ונראה שגם הפעם יעשו כן. אבל אותם שמות ידועים כבעבר לא ינרעו הפעם על המסלול.

כאשר יתיצבו הרצים למקומותיהם בתחרויות האולימפיות, תיוצג ארה"ב על־ידי אדי הארט, לארי בלאק, צ'אק סמית, ריי רובינסון ולארי ברטון. הארט, אתלט שנפצע בעבר כמה פעמים על מסלולי הריצה, התיחס הפעם ברצינות רבה לעונת התחרויות והצטרף למשלחת האולימפית של ארה"ב תודות להשג השווה לשיא העולמי בריצת 100 מטרים — 9.9 שניות. רובינסון צרך לנבחרת באותו הישג.

אבל לראשונה מזה שנים מסכן את עליונות האצנים האמריקאים רץ סובייטי. זהו ואלרי בורזוב, אתלט מוצק מאוקראינה. הוא נחשב לאחד המועמדים לזכיה במדלית הזהב ב־100 מטרים, ורק שיש להוושב בו בריצה הכפולה.

ואכן, ריצת 200 המטרים היא סימן השאלה הגדול של האולימפיאדה. דון קוארי מג'מאייקה, יוליוס סאנג מקניה ובורזוב, יהיו המתחרים המסוכנים ביותר של האמריקאים סמית ברטון וטיילור. אבל המומחים מאמינים שהאמריקאים יהיו אלה אשר יטלו את הזהב, תודות לאחד האצנים שלהם.

האולימפיים של ארה"ב עם 44.3 שניות. האיש אותו לא היה מסוגל לעבור במבחנים היה ויין קולאס, שהשיג 44.1 שניות. השלישי הוא וינס מאתיוס שהצטרף למשלחת האמריקאית עם הישג של 44.9 שניות. תוצאות אלה אינן בטווח ההישג של האתלטים האירופים.

בריצת 800 מטרים יהיה המאבק בעיקר בין האמריקאי דייב ווטל והסובייטי יבגני ארזאנוב. ווטל הוא שותף לשיא העולמי ב־800 מטרים — 1:43.3 דקה, ואילו הסובייטי נחשב לאחד הרצים המסוכנים בעולם במקצוע זה.

האמריקאים פייבוריטים גם בריצת 110 מטרים משוכות, אם כי איש אינו יודע מי ינצח בינם לבין עצמם. המאבק יתנהל בין רוד מילבורן, תום היל ווילי דייבנפורט. בריצת 400 משוכות, יהיה לראלף מאן הרסה מהמה לומר. עם הישג של 48.4 שניות לזכותו במבחנים האולימפיים, הוא מחזיק בהישג הטוב ביותר השנה ובתוצאה השניה במעלה בכל הזמנים. יריבו הקשים יהיו דייוויד האמרי, בעל השיא העולמי במקצוע זה, ששב באחרונה לפעילות וג'ון אקיבואה מאוגנדה.

בריצות השליחים סיכויי הנצחון הם שוב בידי האמריקאים. אבל נראה שארה"ב תזדקק להישג טוב יותר מ־38.2 שניות כדי לנצח את קובה, צרפת, בריה"מ, מערב גרמניה או מזרחה בריצת 100X4 מטרים. במרוץ 4X400 מטרים ייצגו את ארה"ב ארבעת הכוכבים סמית, קר לאס, מאתיוס ואוונס, שאיש אינו רואה כיצד ינוצחו, בתנאי התחרות סבירים.

האמריקאים זכו ב־11 מדליות זהב מ־16 מרוצים אולימפיים בתולדות המשחקים. השאלה הגדולה ביותר השנה היא מי יהיה האמריקאי שיזכה במרוץ זה. ג'ון סמית, שיאן העולם ב־440 יארד היה שני במבחנים

השחיין המועמד לפעמיים זהב אומר: „חבל שאינני מתאגרף"

סידני, 15 (אי. פי.). עם שתי מדליות זהב אולימפיות לזכותו, מקווה מייק ונדן להוסיף שתיים נוספות באותם משחים — 100 ו־200 מטרי חתירה. למרות שפירוט המקצועות בזמן ישתתפו השחיינים האוסטרליים במינכן יימסר רק בימים הקרובים, אין ספק שוונדן יטול חלק במשחי המיאוץ בחתירה — 100 ו־200.

ב־1968 ניצח ונדן במכסיקו בהציבו שיא עולמי חדש, ששופר ב־1970 על־ידי מרק ספיץ ל־51.9 שניות (שיא זה תוקן בינתיים ל־51.5 שניות). משך שנים לא נוצח ונדן במרחקים אלה. אבל באליפות דרום וולס החדשה סיים שני במשחה 200 מטרים חתירה, כאשר נוצח על ידי בראד קופר.

הוא גמל למנצחו באליפות אוסטרליה השנה, כאשר ניצח ב־100 מטרים בהישג של 53.9 שניות ו־200 מטרים 1:57.1 דקה.

ונדן אמר לא פעם, כי היה מעדיף להיות אלוף בענף ספורט אחר כמו איגרוף או טניס. „בענפים אלה אפשר להרויח כסף רב. אבל בשחיה איני יכול להיות יותר מאשר חובב, ולכן אני מקדיש בראש וראשונה את מחשבתי ללימודיי".

אבל עתה נמצא מייק ונדן בתוספת שה ויכול להקדיש יותר זמן לאימוניו ולשאיפתו לזכיה נוספת בשתי מדליות זהב אולימפיות. לנו לא נותר אלא להמתין ולראות מה ישיג.

לקראת החגים

ספרו של א. סולז'ניצין

אוגוסט 1914

יימכר במחיר מוזל של —.15 ל"י

להשיג בכל חנויות הספרים

ובהוצאה, עם עובד

רח' מזא"ה 22 ת"א

הופיע ספרו של אמיל מורד

מבבל במחתרת

ספור על המפנה ההיסטורי בחיי יהודי עיראק, ועל שרשרת דרמטית של פעולות המחתרת ועליה לישראל.

להשיג בכל בתי המסחר לספרים

ובהוצאה, עם עובד

רח' מזא"ה 22 ת"א

המועצה האזורית גדרות

מכרז פומבי מספר 31—72/73

המועצה האזורית גדרות מכריזה בזה על קבלת הצעות

לסלילת כבישים פנימיים בכפר־אביב.

המעונינים יכולים לקבל תכניות, רשימת כמויות, מפרט טכני ופרטים נוספים במשרד המועצה האזורית גדרות, בשעות העבודה הרגילות, תמורת תשלום של 50.— ל"י, אשר לא יוחזרו.

הכבישים מתוכננים ומסומנים במספרים 1—2—3, ויש לסכם את ההצעות לכל קטע בנפרד.

סיור קבלנים יתקיים ביום שישי — 25.8.1972 בשעה 8.00 בבקר ממשרד המועצה.

תנאי תשלום וחתימת הסכם עבודה — בסכום עם הנהלת כפר־אביב.

ההצעות במעטפות סגורות ובסימון מספר המכרז יש למסור במשרד המועצה עד יום שישי — 1 בספטמבר 1972, שעה 12.00 בצהריים. להצעה יש לצרף סכום בגובה של 10% מערך ההצעה לתקופה של 3 חדשים במזומנים או בערבות בנקאית.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה או איזה הצעה שהיא.

נחום נעים — ראש המועצה

ג' באלול תשל"ב — 13 באוגוסט 1972

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965

מרחב תכנון מקומי זמורה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת: „שינוי תכנית מפורטת מס' זמ/16/463". שהודעה על הפקדתה ביחד עם התשריט המצורף אליה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 1778, תשל"ב, עמ' 348.

השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה זמורה וכל מעונין, רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

(—) מרדכי כהנא
מ"מ יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה, מחוז המרכז

תאריך ט"ו אב תשל"ב, 27.7.72

פינת הנהג האדיב

הנהגים ששמותיהם מופיעים להלן, הצטיינו במעשי אדיבות וזכו בפרס כספי בסך —.25 ל"י כל אחד.

1. מר משה קפלנסקי מרמת גן, עצר את רכבו והגיש עזרה לנהג רכב אחר, שנעצר עקב תקר בגלגל.
2. מר אלטר שוורץ מתל־אביב, עצר את רכבו וסייע לנהג רכב אחר להתניע את מכוניתו.
3. מר שמעון רוזנברג מירושלים, אפשר לנהג רכב אחר שבא מדרך צדדית להשתלב בזרם התנועה.
4. מר ראובן רבינוביץ מרעננה, אפשר להולכי רגל אשר המתינו, לחצות את הכביש בבטחה.
5. מר אריאלי דמון מחיפה, עצר את רכבו ופינה מכשול מהכביש.

כל הכבוד לנהג האדיב!

זכור:

תן זכות קדימה לחיוך...!

המועצה הלאומית למניעת תאונות — חברת סונול

ABRIDGED FINANCIAL STATEMENTS OF

THE CENTRAL INSURANCE CO. LTD.

A. Abridged Financial Statements of the Head office in England.
Abridged Balance Sheet as at December 31, 1971

	£	Previous Year £		£	Previous Year £
Investments	563,961	2,961,113	Share Capital and Reserves	209,720	1,708,678
Other Assets	440,123	973,122	Reserve for unexpired risks in general insurance	261,439	811,332
			Outstanding claims	319,437	996,754
			Other Liabilities	213,488	417,471
	1,004,084	3,934,235		1,004,084	3,934,235

Statement of Account of Insurance Business and Revenue for the year ended December 31, 1971

	£	Previous Year £
General Insurance Premiums	627,153	1,785,815
Profit in general insurance business	11,312	47,353
Income from investments less expenses not allocated to insurance business accounts	204,157	221,023
Business Profit (before provisions)	215,469	268,376

B. Details of Insurance Business in Israel
Insurance Business and Revenue for the year ended December 31, 1971

	IL	Previous Year IL
General Insurance premiums and registration fees	487,213	385,123
Profit (Loss) in general insurance business	(88,168)	(12,918)
Income from investments less expenses not allocated to insurance business accounts	7,217	6,148
Business Profit (Loss)	(80,951)	(6,770)

Statement of Investments in Israel as at December 31, 1971

	IL	Previous Year IL
Liabilities in Israel	312,000	294,000
Recognized investments in Israel	296,000	284,000
Surplus or (Deficit) in investments in Israel	(16,000)	(10,000)

Notes:

A full and detailed report together with the Auditors' report and notes of the Management will be given at the offices of the Company at 32 Rehov Keren Hayesod, Jerusalem, to every applicant.

The above publication is in accordance with the Israel Insurance Business (Superintendent) — Law 5711 — 1961.

"SURE" AGENCIES (INSURANCE) LIMITED
Representatives in Israel

8 סימנים

28 צירופים אפשריים

9 סימנים

84 צירופים אפשריים

10 סימנים

210 צירופים אפשריים

סיכוייך גדולים יותר בטפסים שיטתיים

פרטים בכל תחנות האיסוף של צליל

מפעל הפיס

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

ביהמ"ש העליון אסר על שובתי עלית להפריע להוצאת סחורות מהמחסנים

הסכם פשרה: משמרות שקטות ✱ לנדוי מקווה ל"שלום תעשייתי" בעקבות ההסכם

מאת סופר "הארץ" בירושלים

שובתי עלית עירערו אתמול בפני בית המשפט העליון על צו המניעה הזמני שהוציא לפני שבוע השופט המחוזי בתל־אביב שלמה לובנברג.

בערעור שנשמע בפני השופטים משה לנדוי (יו"ר) יצחק קיסטר ו־משה עציוני, טען בא כח השובתים, עו"ד יעקובי, כי הצבת משמרות שובתים ליד מחסני החברה היא חלק אינטגרלי מסיכסוך העבודה. בציג המעבידים עו"ד גרוס טען כי השוב־תים לא קיימו את הצו כפי שניתן ויש בכך משום בזיון בית המשפט.

על דעת שני הצדדים ניסח השו־פט לנדוי הסכם פשרה, לפיו הוחלט לשנות את נוסח צו המניעה, כפי שניתן על ידי השופט לובנברג ב־30 ביולי ואושר על ידי השופטת אב־נור ב־7 באוגוסט. לפי השינוי מו־תר יהיה לשובתים להעמיד ליד מח־סני עלית או חברות הבת שלה (ליבר, צ.ה. וכו') "משמרות שק־טות" במובן הסייג לסעיף 211 לפקו־דת החוק הפלילי 1936, כלומר "מש־מרות שמטרתן ר קלמסור בדרכים שקטות מידע או לשכנע בדרכי שלום אנשים אחרים שימנעו מלעבוד באר־תם מחסנים. השובתים יימנעו מכל דבר־איום כלפי אלה המבקשים להי־כנס למחסנים ומכל מעשי הפרעה פיזית לכניסתם, ליציאתם ולהוצאת סחורה מהם, כולל הפרעה פיזית בדרך התנהגות פסיבית כגון ישיבה בפתח המחסנים המונעת את הגישה אליהם".

שלושה השופטים היו תמימי דעים שאין לפגוע בזכותם של השובתים להציב משמרות שקטות. בא כוחם הבטיח שיעשה נסיונות לשכנע את האנשים שלא להוציא סחורות ולא לפגוע בשביתות, אולם לא יהיה שי־מוש בכח.

בא כח עלית, עו"ד גרוס, אמר לי, לאחר קבלת ההחלטה כי אין בכוחו של בציג השובתים עו"ד יע־קובי לערוב שהבטחתו תתממש וה־שובתים לא ישתמשו בכח. לדבריו נעשה עד כה נסיון אחד להוציא סחורות מהמחסנים אך הוא נכשל בשל התנגדות השובתים.

השופט לנדוי הביע את אמונתו כי השובתים יקיימו את הסכם ה־פשרה ולא ישתמשו בכח. הוא הביע את תקוותו שהסכם זה יביא את "השלום התעשייתי" ביחסי העבודה בארץ.

יוציאו היום הסחורות

סופר "הארץ" מוסר: הנהלת עלית תוציא היום את הסחו־רות מהמחסנים בעקבות החל־טת בית המשפט. מחוגי ההנ־הלה נמסר כי הסחורות שיו־צאו היום מהמחסנים יספקו את התצרוכת המקומית לעוד שבו־עיים.

היום מצפים כי הממונה על יח־סי העבודה, עו"ד גדעון בן יש־ראל, יזמן את ההנהלה והעובדים לפגישה נוספת לחיסול השביתה.

תגובת מנהל "בימות"

"אני לא מקבל כל תמיכה ממשל־תית והייתי מסתפק באותן הלוואות שעלית מקבלת", אמר אתמול מנהל "בימות" מר יעקב אגמון בעקבות מכתב התלונה ("הארץ" מאתמול) ש־שלח מנכ"ל התאחדות התעשיינים מר פלג אמיר לשר החינוך על כי "בימות" הציגה בחינם לפני פועלי עלית.

אין מצילים בחופי גבעת עליה הקאנטרי קלאב ותל ברוך

מאת סופרת "הארץ"

בחופי הרחצה גבעת עליה, קאנ־טרי קלאב ותל ברוך, לא יפעלו היום מצילים שהחליטו להשבית עבו־דתם בטענה כי בכוח האדם המצוי אין אפשרות להפעיל כראוי שירותי הצלה.

בחוגי רשות החופים בעיריית תל־אביב הובעה לעומת זאת סברה, כי הודעת המצילים היא הבסיס לדרישת תוספת שכר יותר משהיא דאגה ל־שלום הציבור. ב־12 תחנות הצלה ב־תל־אביב עובדים 27 מצילים, בתח־נות אחדות עובדים בנוסף למצילים מוסמכים גם עוזרי מצילים שלא סיימו קורסים.

המצילים תבעו להציב בכמה מה־חופים הצפופים ארבעה מצילים ל־תחנה אולם בעירייה סבורים כי ניתן להסתדר גם בפחות מזה. העירייה פנ־תה לציבור להימנע מביקור בחופים בהם לא יהיו מצילים היום. אין עדיין משא ומתן בין הצדדים. שאר חופי הרחצה למעט הנ"ל, יופעלו היום כרגיל בפיקוח מצילים.

✱ הצעה לקבוע שני מוזיאים קבועים ואמודים בקוי הנסיעה של אגד בירושלים הועלתה אתמול על ידי מנכ"ל משרד התחבורה מר דן חירם בעת סיור שערך לאורך קוי אגד בירושלים.

גלילי אושפז לבדיקות

(ל.ע.מ.) השר ישראל גלילי נכנס אתמול לבית החולים לצורך בדיקות שגרתיות.

גילה אלמגור תשוב לשחק ביום ב'

מאת סופר "הארץ"

השחקנית גילה אלמגור תשוב ל־שחק ביום שני הקרוב ב"הגברת עם הקמליות" לאחר התאונה שאירעה לה אור לאתמול בתל־אביב. אמש נמסר מביתה כי מצבה טוב.

לגילה אירעה התאונה בשעות ה־ערב של יום ראשון בקרן הרחו־בות פרישמן בן־יהודה כאשר התנג־שה מכוניתה בה נהגה במכונית אח־רת ונפצעה בסנטרה. היא הועברה לטיפול באיכילוב ומשם נשלחה ל־ביתה.

נמשכות ההפרעות בכביש גהה

(ע). נשים מפגינות מתושבות ה־שכונות הדרומיות ברמת השרון המ־שיכו אתמול להפריע לעבודות מע"צ בכביש גהה. בגלל ההפרעות הוש־בתה העבודה במשך רוב שעות היום.

עם זבנגתוש אין סיכוי ליתוש!

זבנגתוש – המשחה האידיאלית להגנה בפני יתושים, זבובים וחרקים אחרים. בעלת ריח נעים, אינה יוצרת גירוי.

שמן

מפוחי אויר

בגדלים שונים

למפעלים, חקלאות (לולים, רפתות ובתי אמון), מלונות, מסעדות ומוסדות ציבור

מחירים ותנאים נוחים

כלן חיפה טלפון 521224
ת"א טלפון 268065

גם בעלי שמיעה מצויינת לא יופרעו מהמזגן השקט SILENTAIR

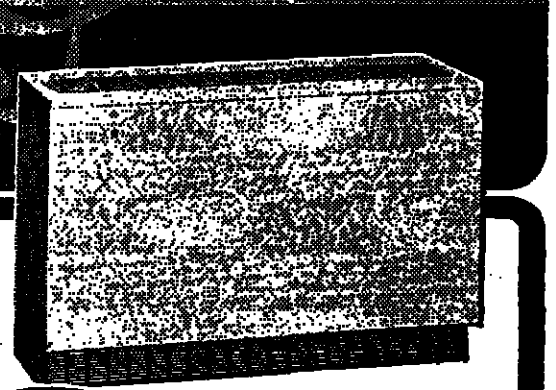

שרות נאמן שעמד במבחן **אלקטרה**

משרד התיקשורת:

הפקיד שהוחשד בפרשת רם־טרום טוהר אחרי חקירה פנימית

מאת רן כסלו
סופר "הארץ"

קצין בטחון של הדואר ערך חקי־רה בחשד כי אחד הפקידים הבכי־רים בדואר תל־אביב קיבל טובת הנאה מבעל מפעל רם־טרום בפתח תקוה, מר אברהם פינקל, המעורב בפרשיות משטרת פתח תקוה ושוחד ברשות הנמלים, הנמצאים עתה ב־חקירת המשטרה.

החקירה הפנימית בדואר נערכה לאחר שפורסם ב"הארץ" ביום ב' כי הושמעו גם האשמות שפינקל ניסה לשחד פקיד בכיר, האחראי על עבו־דות בנין בדואר תל־אביב, שעבורו מבצע רם־טרום עבודות במאות אל־פי לירות. פורסם כי הפקיד בילה יחד עם משפחתו את חג השבועות בחברתו של פינקל והתעורר חשד, כי היה זה על חשבון רם־טרום. שמו של הפקיד נכלל גם ברשימת מקבלי חבילות שי מרם־טרום, הנמצאת ב־ידי חוקרי המטה הארצי.

ממשרד התקשורת נמסר אתמול רשמית כי אמנם בילה הפקיד יחד עם אשתו את החג במלון קרוון ב־אילת, באותה עת שהיה שם גם אב־רהם פינקל. פינקל עזר לפקיד ל־השיג מקום במלון, אך הפקיד שילם את החשבון מכיסו, נאמר בהודעת משרד התקשורת. הפקיד הסביר ב־חקירה כי אמנם שילם פינקל את החשבון במלון אך אחרי כמה ימים הזמין אותו הפקיד אליו למשרד והחזיר לו את הסכום, שהיה חוב בעד השהיה במלון וכרטיסי טיסה. הפקיד הציג בפני קצין הבטחון של הדואר קבלה על הסכום עם חתימתו של פינקל.

לגבי חבילת שי של רם־טרום הס־ביר הפקיד בחקירה כי אמנם קיבל חבילה כזאת בראש השנה, אך לא ידע מי היה השולח.

פינקל התחייב לא לאיים על אברהם חנן

פינקל שוחרר בערבות

(צ). אברהם פינקל, מבעלי מפעל רם טרום בפתח־תקוה, שוחרר את־מול על ידי שופט השלום בוריס רפפורט בתל־אביב אחרי שהתחייב שלא לאיים על שותפו לשעבר, חנן אברהם, ולא להטרידו.

פינקל

אברהם פינקל, מרחוב ליבורנו 26 בבת־ים, נחשד כי ביום ו' האח־רון, בשעות אחה"צ, וכן לפני חוד־שיים, התפרץ לדירתו של גבי בר־סה ברחוב מלכ"ע בתל־אביב ואיים על חנן אברהם, בעק־בות הסכסוך הכספי ביניהם.

איש המשטרה אמר בבית המשפט כי בשלב זה הסתיימה החקירה ואין התנגדות לשחרור בערבות. עם זאת שאל השופט רפפורט את פינקל אם הוא מתחייב שלא להטריד את חנן אברהם, שכן אחרת יישאר במעצר. איש העסקים נמוך הקומה השיב ב־בטחון מוחלט כי לא יאיים על שו־תפו לשעבר. הוא חויב על ידי בית המשפט שלא לבוא בדברים עם חנן אברהם, אפילו בטלפון, ואם ירצה להתקשר איתו — יעשה זאת באמ־צעות פרקליטו. בתנאים אלה החליט השופט לשחררו בערבות של 3000 ל"י.

עתונאי: פינקל ניסה להשפיע

אבי ולנטין, סופר "הארץ" ל־ענייני משטרה, מוסר: טענה כי מר פינקל, ניסה להשפיע על דרך כתי־בתו של עתונאי כלולה במכתב ש־שלח העתונאי לשר המשטרה מר שלמה הלל ולמפכ"ל המשטרה רב ניצב אהרון סלע.

העתונאי טוען כי כבר בתחילת גילוי הפרשה, בראשית מאי השנה, אמר לו מר פינקל כי הוא עשיר ומיליונר. העתונאי טוען כי מר פינ־קל ביקש ממנו כי יימנע מלהזכיר את שמו בדיווחיו (הוא הסכים ל־ציין ראשי התיבות של שמו) ויע־ביר את הדברים שיכתוב לו. ב־תמורה יספק את כל רצונותיו.

העתונאי סרב להצעה. אחרי ש־קצינים ממשטרת פתח־תקוה הושעו מעבודתם הוא שלח מכתבים לשר ולמפכ"ל בהם גולל בפניהם את הש־קפתו על הפרשה.

תגובת המשטרה

דובר המשטרה, ניצב משנה מרד־כי תבור, אמר אמש כי המכתבים הגיעו לשר ולמפכ"ל והם יוכו ל־טיפול הרגיל הנהוג במקרים כאלה במשטרה. הוא סרב להתייחס לדרך הפעולה של המשטרה בהצעת מר פינקל ואמר כי עדיין לא ידוע אם יינקטו צעדים בענין.

א. בן־דוד ושות' בע"מ

תל־אביב, רח' אלנבי 123, ת. ד. 2566

מתכבדים להודיע על קבלת סוכנות בלעדית של

KL. & Co.

מגרמניה

יצרני:
- ברזל לבנין וברזל מכל הסוגים
- פחים דקפירט, פחים שחורים
- פחים לתעשית צינורות
- חוטי ברזל מכל הסוגים
- צנורות בכל הגדלים ומכל הסוגים

אספקה מיידית של ברזל לבנין

חגורות הבטיחות אינן מותקנות כראוי ב־32 אלף כלי רכב

32 אלף מכוניות פרטיות מותקנות חגורות הבטיחות שלא כראוי ויש לתקנן. 20 אלף מכוניות פרטיות אחרות חייבות לעבור בדיקה שת־וודא אם התקנת החגורות נעשתה כראוי. לפי הערכת מבצעי הבדי־קה יחייבו הבדיקות בכל כלי ה־רכב הללו וביצוע התיקון בהן ב־מקרים שיתגלה פגם, הוצאה שתגיע בין 3.5 מיליון ל"י ל־10 מיליון ל"י.

הבדיקה נעשתה ברכב פרטי שלא היה בו נקודת אחיזה מקורית ל־עיגון חגורות הבטיחות. בדרך כלל זה רכב שנת ייצורו מלפני 1968. בהלכה נמצא כי ב־11 אלף כלי רכב אי אפשר להתקין חגורות בטי־חות או שההתקנה תהיה יקרה מאד. המדובר במכוניות מפיברגלס, בג'י־פים וברכב ישן שקיימות בו בעיות של הלודה וחוזק מיבני.

בה־מצאים, שהוגשו לאחרונה ל־שר התחבורה, נאמר שהמשרד צריך לקבל החלטה על דרך הפעולה ל־שיפור המצב ולעבד הצעה להקמת מערכת שתבצע את התיקונים. על פי אחת ההצעות שהועלו במשרד התחבורה, מוצע שבעת הרישוי ה־שנתי יבצע המשרד את התיקונים על חשבונו. זאת מאחר שבמידה מסויימת הוא אחראי לליקויים ש־נמצאו כיום שבשעה קביעת התקנה המחייבת חגורת בטיחות, לא נקבעה צורה מחייבת של התקנתה ברכב שלא היו בו מיתקנים מקוריים.

המרכז לבטיחות בדרכים מציע לבצע התיקונים על חשבון משרד התחבורה

מאת כתבינו הכלכלי של "הארץ" בירושלים

בבדיקה שערכו הד"ר ע. הקרש וצ. היימן במרכז לבטיחות בדר־כים שליד הטכניון, הוברר כי ב־

2 מגרשים אחרונים בכפר שמריהו

3 מגרשים בראשון־לציון

4 מגרשים בצפת כנען, מיועדים לבניה.

נצלו את ההזדמנות האחרונה.

לטלפן 284712 תל־אביב.

המדד ביולי עלה ב־0.7%

מדד המחירים לצרכן עלה בחודש יולי ב־0.7 אחוזים בהשוואה למדד בחודש יוני 1972 והגיע ל־132.7 נקו־דות לעומת 131.8 נקודות ביוני. על כך מסר דובר הלשכה המרכזית לס־טטיסטיקה.

הלשכה מציינת כי העליה במדד משקפת עליות מחירים שחלו בתרבית סעיפי התצרוכת ובמיוחד את העליה במחירי הדיור. עליות מחירים אלו איזנו ברובן על ידי הירידה העונ־תית במדד מחירי ירקות ופרות ובג־די ההלבשה.

במשרד האוצר נמסר כי הציפיה הן שבחודש אוגוסט כמצב לא תהיה עליה במדד. זאת מאחר שהעליה העיקרית ביולי נבעה בהתייקרויות בדיור ובדמי בפתח. לעומת זאת היה שפע של ירקות ופירות במחירים מוזלים כפי שלא היו מזה זמן רב. לפי הערכת האוצר חלה לאחרונה התיצבות־מה במחירי הדירות ובאו־גוסט גם נמשכה האספקה הרחבה של פירות וירקות במחירים זולים. אם לצרף לכך את מכירות סוף העונ־ה אפשר לצפות, כאמור, להתיצבות המ־ד בחודש זה ואולי אף לירידה בו.

"קופקובנה פלזיה"

מפעלי תרנ"א — מלונאות ונופש בע"מ

חופש ונופש

נשארו מספר מקומות של בונגלוס להשכרה

אצלנו תקבל: בונגלוס, אוהלים, חופ־ים בפיקוח מציל, מקלחות, מזנון ושירות

פרטים והזמנות
טל. 726357 תל־אביב

הלוח הכפול

שעורים: 14, 15

הכל בכבל כבול בלוח הכפול

הרשת הירוקה בסופרמרקט

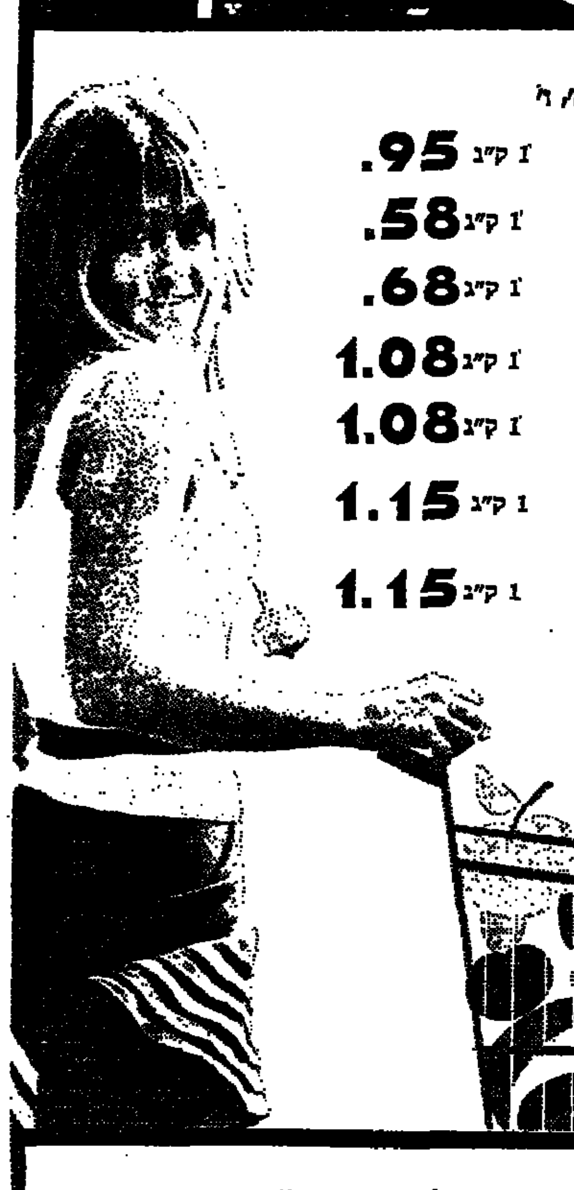

בימים ד', ה', ו'

עגבניות	1 ק"ג	.95
חצילים	1 ק"ג	.58
מלון	1 ק"ג	.68
שזיפים אירופיים	1 ק"ג	1.08
ענבים זן "תמר"	1 ק"ג	1.08
תפוחי עץ "גרנד" גודל 6¼—7	1 ק"ג	1.15
אגסים זן "ספדונה" גודל 5¼—6	1 ק"ג	1.15

אגודה צרכנית שיתופית תל־אביב בע"מ
שורשת סופרמרקטים: תל־אביב, בת־ים, חולון, ראשון־לציון, רחובות, אשדוד, קרית־גת, אילת

"דן־השרון" אגודה צרכנית שיתופית בע"מ
שורשת סופרמרקטים: רמת־גן, גבעתיים, פתח־תקוה, נתניה, כפר־סבא, בני־ברק, קרית־אונו, אור יהודה

חידוש טיסות "ארקיע" מחיפה

החל מיום שלישי, 29.8.72, תתקיימנה טיסות יום־יומיות

מחיפה לאילת

המראה מחיפה בשעה 09.00
בימי ששי — בשעה 08.00

פרטים והרשמה במשרדי "ארקיע":
תל אביב — המטמונאים 88, טל. 262105
פרישמן 11, טל. 231735
ירושלים — רח' יפו 19, טל. 225888
חיפה — רח' אבן־סינא 4, טל. 667722—3
נתניה — רח' העצמאות 4, טל. 23644
צפת — רח' ירושלים 32, טל. 31128
ואצל סוכני הנסיעות.

טוס ב־ארקיע
קוי תעופה בישראל בע"מ

מחר 2 זכיות של 150,000 ל"י 150,000 ל"י בהגרלת מפעל הפיס

כרטיסים אחרונים, ליד אולם המפעל, רחוב הפסמן 3, ת"א, ביום ההגרלה עד שעה 6.55 בערב

שיכלנו את יקירנו

משה סורוקה

מראשוניה של קופת־חולים, ממעצבי דמותה ויושב־ראש ההנהלה המרכזית (המרכז)

קופת־חולים
של ההסתדרות הכללית

הארון יוצב בבית מרכז קופת־חולים, רחוב ארלוזורוב 101 היום, יום ד' 16.8.72.

מוקירי זכרו יעברו על פניו בשעות 9.30 — 11.30. בשעה 11.30 תצא הלויה מבית מרכז קופת־חולים ותיעצר ע"י הועד הפועל של ההסתדרות בדרכה לבית הקברות בפתח־תקוה.

לאות אבל יהיו מרפאות קופת־חולים ומוסדותיה נעולים בשעות 11.00 — 15.30.

מדינת ישראל

ועדת הבחירות למועצת הרבנות הראשית

הודעה על כינוס

ועדת הבחירות למועצת הרבנות הראשית מודיעה בזה על כינוס ראשי הערים והמועצות המקומיות והאיזוריות, על פי תקנה 4 (2) לתקנות הבחירות למועצת הרבנות הראשית תשל"ב 1972.

הכינוס יתקיים ביום חמישי יד' אלול תשל"ב (24.8.1972) בשעה 11.00 לפנה"צ בהיכל שלמה, רח' המלך ג'ורג' 58 ירושלים.

במידה ובפתיחת הכינוס לא יהיה מנין חוקי, יתקיים הכינוס כעבור שעתיים כמועד הראשון ויוכשר בכל מספר משתתפים.

מרדכי [illegible]
יו"ר ועדת הבחירות.

שותפים אנו לאבלם של
חברי קופת חולים על מות

משה סורוקה ז"ל

מבוניה ומעצבי דמותה של קופת חולים

הועד המפקח הארצי
של קופת חולים

במלאת שלושים לפטירת

מאיר בננסון ז"ל

נתיחד עם זכרו
בבית העלמין בקרית שאול
מחר, 17.8.72 בשעה 4.00
נפגשים ליד שער בית העלמין בשעה הנ"ל

תמרה בננסון
אילנה וד"ר דן בנור
מילכה ואלי בננסון

הארץ

יום רביעי, ו' באלול תשל"ב
16 באוגוסט 1972

ירושלים: רח' ההבצלת 2 טל' 224245־6, ת. ד. 273 חיפה: רחוב טורדוי 20 טלפון 8—661166, ת. ד. 5259

בתל־אביב: המערכת וההנהלה מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623311. מח' המודעות רח' מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מח' הפצה ומנויים מזא"ה 75, טל' 623311 ת. ד. 233. מס' מיקוד: 61000.

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ. דפוס הארץ מזא"ה 56 ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.

HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel-P.O.B. 233, Tel. 623311

דיון בהסתה

נדמה שזו הפעם הראשונה הועמדו דיבוריו וסגנונו של מזכיר ההסתדרות על סדר יומה של הכנסת. מר בן־אהרון מרבה לדבר, ליתר דיוק, לרעוש. אך רעש זה, אשר בחברה רציונלית יותר ספק אם היה מותיר רושם, מעורר הדים בחברה העצבנית של ישראל היגעה מכוחת של 60 חודשי מלחמה. המבצר הוא לא שמר בן־אהרון מדבר כפי שהוא מדבר, אלא שחברי כנסת חשים — אולי בצדק — כי יש כאן נושא המצריך דיון פרלמנטרי.

הנהגת מפלגת העבודה צריכה את הקנאות הפרוליטארית של מזכיר ההסתדרות כמו (כדי לדבר בלשון העם) חור בראש. אך יתה זו הנהגת העבודה שהעלתה את מר בן־אהרון ושהושיבה תו על במה המצוידת במגבר־קול בעל עוצמה אדירה. עכשיו, הוא מנצל ביעילות הראויה לקנאה את מקום מושבו, לא יודעת מפלגה מה לעשות בו. תשובת שר העבודה למשתתפי הדיון בכנסת היתה עדות לכך: הוא לא הגן על חברו המותקף אלא קבע ק כי הלה, כבבחר (בפקציה זו מוסיפים להחזיק בעקשנות חברי העבודה) חברי ההסתדרות, זכאי לומר מה שעל ליבו.

אין ספק שמר בן־אהרון הוא דמאגוג: הצעותיו המעשיות, מו הרעיון התמהוני להנהיג כלכלת־מלחמה בעידן של שפע, ראויות — וגם זה רק מתוך אדיבות — ליחס סלחני או לפליאה שאכן נמצא י שחושב מחשבות כאלה. אך לגופו של דבר אין הוא מזיק או מועיל — הכל לפי זווית הראיה של המשקיף — מקודמיו. את ר פנחס ספיר „תפסו בגרגרת" בזמנו נציגי ההסתדרות כשבראשה הסולידי והשקט שבמזכיריה, מר אהרון בקר. מר בן־אהרון הוא ציר תקופה ללא אוריאנטציה עם גאות כלכלית, והוא יחלוף גם שניהם, אלא אם כן יסלקו אותו חבריו עוד קודם לכן.

הציבור זכאי לדעת

מנכ"ל משרד החוץ מר מרדכי גזית חיווה דעתו כי יש להפעיל ת שירותי הבטחון נגד מדליפים ולהכניסם לבית הסוהר. עתונאים עזורים בהדלפות מתחמשים בסחורה גנובה, לדעתו, ועל כן יש להענישם.

אם דבריו של מנכ"ל משרד החוץ משקפים הלך רוח בצמרת השלטון, העלול להתגבש בנסיון להגביל את חופש העתונות בדרך החוקתית, יש למחות נגדם כבר עכשיו במלוא התוקף. אך גם אם הם אינם מבטאים אלא רוגזו של איש אחד, ראויה התפרצות זו לגנאי. היא מעוררת תמיהה יתירה על רקע העובדה שמר גזית אישר למעשה כי מסע הפרסומים נגד השגריר רבין נערך על פי השראתו של שר החוץ הממונה הישיר מעל מר גזית. בדרך כלל צריך לשנן באוזניהם של שרים ופקידים בכירים כי הציבור זכאי לקבל מירב המידע על כל הנושאים שנודע להם ענין ציבורי, וידיעות אשר עתונאים אינם יכולים להשיג אלא מאת גורמים רש־מיים ועל דעתם, ודאי שאין לסווגן כסחורה גנובה.

בשנת העשרים וחמש לקיום המדינה צריך לקבוע בצער כי אנשי ה־רשות המבצעת — גבוהים וממונים — עד־היום לא למדו להתאים את עצמם לעקרונות הקובעים את היחסים בין השלטון לבין העתונות בכל מדינה בעלת משטר דמוקראטי. הרגלי סודיות שהיכו שרשים בימים בהם היישוב העברי בארץ היה מצווה על הסתייגות כלפי המשטר המנדאטו־רי, נהפכו כמעט לנוהג של הממשלה הישראלית הנבחרת כלפי ציבור בוחריה. שרים ופקידים בכירים עדיין מסרבים גם להודות בכך כי ככל שהם מקמצים ידיהם במסירת אינפורמציה, הם רק מגדילים את חוסר האמון מצד הציבור כלפי הממשלה. מאידך — לא פעם קורה כי מידע מסויים מוזרם לידיעת העתונות דווקא ממקורות אשר, בהזדמנויות אחרות אצים להוקיע את אמצעי התקשורת בשל חוסר הדיסקרטיות שלהם.

מכל מקום, הדיבורים האלה על סחורה גנובה ועל בית הסוהר אינם כלל במקומם. הגיעה העת שממשלת ישראל ודרגי השלטון הבכירים יחדלו מלהילחם בעתונות ובציבור. כדאי גם שילמדו סוף סוף, כי מי שמוכן להופיע במסגרת מפלגתית מאורגנת ומרצה באוזני עשרות אנשים, לא יכול לצפות לכך שדבריו לא יגיעו לפומבי. מי שמוכן להופיע במעמד כזה, חייב לדעת כי אצלנו יש תהודה גם למה שמדובר באסיפות סגורות כביכול. וטוב שכך הדבר.

אזהרות מיותרות

האיומים של נגיד בנק ישראל במס חדש אם יתבעו עובדי המדינה תוספות שכר, מחטיאים את המטרה ועלולים גם להזיק.

הם בוודאי לא יפחיתו מהשכר שכבר ניתן במסגרת הסכמי השכר שנחתמו. ספק אם ישיגו את מטרתם לגבי עובדי המדינה כל הקשורים בהם שהמשא ומתן אתם עדיין מתנהל. ההודעה על העלאות מסים אפשריות עשויה שלא להרתיע את העובדים מלתבוע תוספות שכר מוגזמות אלא להיפך. כיוון שהמושג של שכר נטו הפך חלק מחיי היום־יום, עלולים עובדים אלה להגדיל את תביעותיהם כדי להקדים תרופה למכה. דבר זה חל כמובן גם על אלה שכבר הגיעו להסכמים או שעומדים לחתום עליהם. איומים מולידים בדרך כלל התנגדות, בין אם צודק המאיים או לא.

דברים אלה בלבד דיים כדי לשלול את אמצעיו של מר זנבר. אולם אם נוסיף לכך את סכנת הדידוד לקנות מהר מחשש התייק־רויות ואת ההשפעות האינפלציוניות העלולות לצמוח מכך, האי קשה לברך על אזהרות אלה.

מסים — אם הם חיוניים — מטילים בלי אזהרות. המאבק נגד תביעות שכר מוגזמות מצד עובדי המדינה והציבור ספק אם יסתייע על־ידי שבירתו של כלל זה.

יסון בכלכלה האמריקאית

מאת אדוארד קוואן
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו יורק טיימס"

וואשינגטון

לפני שנה, בטרם הפעיל ממשל סון את הפיקוח של ימי שלום השכר והמחירים, עלו המחירים רכן בשיעור 4.4 אחוזים והשכר ה ב־7.3 אחוזים תוך 12 חודש. כיום, לאחר שנה של הפעלת ה־נית למלחמה באינפלציה, ירד מור העליה במחירים לצרכן כדי אחוזים ואילו השכר עלה רק ב־ אחוזים.

השאלה עתה היא, עד כמה יש ם ירידה זו לפיקוח וככה להופ־ ת הלוואי האחרות של הנסיגה ב־ קים בהרזלת 1970/71. נראה ש־ לכלן, בתוך או מחוץ למימ־, שיש לו תשובה בדוקה בענין

הממשל סובר, כי פעולתו היא גרמה להתפתחות זו. הדמוקרטים וגיבים עמו בדרך כלל. אבל מה אינו מוסכם הוא לגבי השאלה התכנית היתה הוגנת. ככה כן דמוקרטים ואנשי איגודים מקצו־ים טוענים כי הפיקוח על השכר שיג יעילות גדולה יותר מן הפי־ח על המחירים. העליה הגדולה ווחי האביב של החברות השונות באת כהוכחה לטיעון זה.

שורה של ראיונות מגלה, כי תב־ת הפיקוח מעלה ב־12 החודשים ראשונים טוב מאשר קיוו הספ־ים יהכהוך ומחוץ ל־ירישל. כנ־

קאי ניו־יורקי אמר, כי הטיל ספק אם הפיקוח, כהוטל כאשר נבחי־כה הקפאת השכר והמחירים בנו־במבר 1971, ישפיע באורח משמ־עותי על השכר. הוא הוסיף: רבים באנשי העסקים עמם שוחחתי אמרו לי, כי הוקל להם לדון בהסדרים שונים בעקבות החלטת מועצת ה־שכר ועדת המחירים. אם הם צוב־רים לעצמם צרה כלשהי — זו כבר שאלה אחרת.

יהיו אשר יהיו הרישגים — הנס־יון לייצוב יוצר בעיות משלו. בהן המאמץ למנוע גל חדש של אינ־פלציה, כשלב נוסף של הרפיה ש־חלה. אם לשפוט מן הנעשה בניו־יורק הרי הסרת הפיקוח על שכר הדירה, עלול להיות רע במיוחד.

דובר מטעם המימשל הסעים, כי התכנית מבקשה את הפסיכולוגיה ה־אינפלציונית ומכשירה את הקרקע להרפיית הפיקוח תוך ציפיה שה־עובדים יקטינו את ציפיותיהם ב־הסדרי שכר. מדובר על צמצום נר־סף בעליית השכר הנוכחית של 5.5 אחוזים, למען הסבות־שוליים.

המטרה המוצהרת של המימשל היא לצמצם את האינפלציה ב־3 ל־2 אחוזים עד תום השנה. אבל ה־פקידים נוהגים בכוונה תחילה בער־פול רב לגבי המועד שבו יחושבו שיעור ירידה זה; ואם כוונתם היא למחירים לצרכן, במחירים סיטונים או קנה מידה כלכלי כולל הנקוט בחישוב התוצר הלאומי.

בינואר האחרון העמיד הנשיא ניכסון כמטרה את הקטנת שעור האבטלה עד „לסביבות" 5% בסוף 197. השעור היה 5.5 אחוזים ביוני ויולי.

הצלב הכבד

כולם שוגים בפרשת איקרית ובירעם לרבות הבישוף ראיה

מאת יואל מרקוס

איננו יודע מה יהיה משקלו (ב־קילוגראמים) של צלב העץ אשר הבישוף ראיה ישא על גבו בהפגנה למען עקורי איקרית ובירעם שב־ראשה יעמוד בשבוע הבא בירוש־לים. אך אין לי ספק שיש לנו — למדינת ישראל — עסק עם צלב כבד מאוד, צלב קשה מנשוא. הש־תתפתי השבוע במסיבת העתונאים שערך הבישוף בתל־אביב. מוקף ב־מזכירותו הבלונדית היפהפיה, באורי־אבנרי בתפקיד כתורגמן, בפעילי ש״ח, ומצפן, בצלמים, מטריטים ד' עתונאים זרים, דיבר הבישוף בפא־תוס רב על ההפגנה שהוא עומד לערוך במסלולו של ישו, הוויאה דולורוזה, ועל כוונתו לצאת עם צלב עץ על גבו למסע באירופה במטרה לגייס כסף „להחזיר למר אלוני מ־מינהל מקרקעי ישראל".

לאורך כל הופעתו, בלבושו הש־חור, בשרשרת הזהב משובצת היה־לומים שהיתה תלויה על חזהו, הזי־כיר לי מיזוג שבין הארכיבישוף מאקריוס בשיא מאבקו נגד הברי־טים לבין דמותה המעונה במחזמר „ישו, סופרסטאר", המתפתלת בפני מנהיגי היהודים.

על אף הצהרות הנאמנות החוזרות ונשנות שלו (לעתים, כך היה נד־מה לי, אף המתרפסות מדי) למדי־נת ישראל ולממשלתה, לא נותר ספק שהוא מעלה באופן מודע את מאבקם של עקורי איקרית ובירעם על פסים של מסע צלב. ההפגנה בוויאה דולורוזה, שביתת התפילות של יום א', הפעלת פעמוני הכנ־סיות כמחאה על החלטות הממשלה, התפילות המאורגנות בכנסיות, הת־גייסותו של מקסימוס החמישי ב־דמשק — כל אלה העידו על נסיון מקומם להפוך בעיה אנושית השייכת למישור אמות־הצדק שבין ממשלה לקבוצת אזרחים מקופחים, למלחמת דת בין יהודים לנוצרים.

כל מי שישב באותה פגישת עתו־נאים יכול היה לחוש כי מה שהת־חיל כהתייצבותו של כהן־דת לצד צאן מרעיתו, התעוות בהדרגה ל־מאבק פוליטי על רקע דתי. תכך התגלגלו כוונות טובות (ואני רוצה להניח שפעילותו של הבישוף מ־שוחררת משיקולים של שאפתנות אישית שהיא מנת חלקם של חילונים בלבד) והפכו לצלב כבד גם על תושבי איקרית ובירעם הלוחמים מלחמה צודקת וגם על כל עם יש־ראל אשר בעיית שני הכפרים מע־סיקה אותם בלבם יותר משהם מו־כנים להודות.

*

דומה שלאורך כל הפרשה האומ־ללה הזאת פעלו הרשויות המרכזיות מתוך דחפים חיוביים אך יותר ב־אינטואיציה מאשר בשכל. זו אולי אחת הסיבות מדוע כל הצדדים ה־מעורבים עשו שגיאות. אי אפשר לצפות, למשל, שהבישוף יתעלם כליל מזעקת בני עדתו. אך בלהיטו־תו להפוך את הפרשה למסע צלב יומרני התעלם משני דברים: ש־ראש כנסייתו יושב בדמשק, הבירה העוינת ביותר לישראל, מכאן ש־נדרשת ממנו יתר זהירות בפעילותו הפוליטית אצלנו. הוא שכח גם ש־קיפוחם של בני איקרית ובירעם אינו תוצאה מיחס עוין של הממ־שלה היהודית כלפי היוונים־קאתו־לים, אלא ממחדל כללי של טיפול בבעיות עקרוניות הקשורות ביחו־סינו עם המיעוט הערבי.

נכון עשו גם תושבי שני הכפרים הללו, אזרחי מדינת ישראל, כאשר פתחו במאבק להחזרתם לכפריהם לאחר ששר הבטחון הודיע על כוו־נתו לבטל לחלוטין את הכרזת האי־זור כסגור. אך הם עשו מישגה חמור כאשר לא דחו את אותן קבוצות של שמאלנים ואנשי מחאה מקצ־ציים שגילו עד כה כשרון מפליג להיכשל בכל נושא שנזעקו לסייע לו ולהכשיל בתמיכתם החונקת את אותם הפרטים שנאבקו למען ענ־יינם הצודק. וכך, בגייסם מצד אחד את השמאלנים והמאשימים את ה־ממשלה בכל טומאות האימפריאליזם והאפליה, ומצד שני את הבישוף ראיה המאשים את הממשלה בדי־כוי נוצרים טובים — הם העבירו את מאבקם הצודק לפסים שכבר לא שייכים כל כך לעניינם, ומכאן גם — לא כל כך מועילים.

*

טוב עשתה גולדה מאיר שהביאה את הממשלה להחלטה חד־משמעית. אך רע היה שהממשלה לא בדקה את מיכלול המקרה הספציפי הזה לפחות כדי שכל השרים יהיו מ־שוכנעים כמו הגב' מאיר. ורע מזה הוא נימוקה העיקרי של גב' מאיר להחלטת הממשלה — עניין ה־תקדים. זהו לדעתי נימוק חסר שחר, אפילו דמאגוגי.

הייתי מבין אילו החליטה הממשלה כי מי שאינו משרת בצה"ל לא יוכל לחזור לכפרו, או אילו החלי־טה שכל בעיית היחסים עם הערבים בשטחים ומחוצה לה יוקפאו עד ה־שלום. אך מה עניין תקדים לכאן? האם ממשלה היא בית משפט עליון? הנה נתנה מיליון לגודיק ולא נתנה מיליון לאגמון. הנה צירפה את בר־לב לממשלה ואינה רוצה לצרף את רבין. הנה היא נותנת הטבות ל־פרופסורים שאינה נותנת לרופאים.

שום דבר שממשלה עושה אינו צריך לשמש תקדים. כי ממשלה אינה עוסקת בעודים אלא בציבו־רים, בפרטים ובנושאים שכל אחד מהם צריך להיות מקרה נפרד בפני עצמו. ממשלה המסתתרת מאחורי מבצר התקדים מעידה על חולשתה ועל חוסר אמונתה שהיא מסוגלת לע־מוד נגד לחץ.

יפה היה טיעונו של משה דיין שעלינו לחיות כאן עם הערבים־המוסלמים כך שאין הצדקה להפ־לות לטובה רק ערבים־נוצרים. אך האם לפי אותו קו מחשבה לא היה מקום לשאול: שמא יש מוסלמים בארץ שהגיעה השעה לעשות משהו גם למענם? הרי דיין הוא אבי ה־פתרונות החלקיים. הוא האיש ה־גורס שלא צריך לחכות לשלום המיוחל והפורמאלי כדי לעשות דב־רים בשטח, כדי לשלב, לקרב, לי־צור אחווה מעשית, להסיר מחסומי איבה על ידי מגע יומיומי. האין קו זה תופס גם בישראל? האם עד השלום המיוחל וההסדר הסופי של בעיית הפליטים, אין זה לפי הקו של דיין להסדיר מקרים חריגים בישראל המצפים להסרת מחסומי האיבה?

אלא שגורל איקרית ובירעם, היה כגורל בעיות עקרוניות רבות אח־רות ביחסינו עם הערבים. אלה נידחו למועד מאוחר יותר מתוך חשש בלתי מוסבר להתמודד עם בעיות מרכזיות שהגיעה שעתן או מתוך פחד מופרז להיכנס למה ש־גב' מאיר כינתה כ„לבירינט".

*

כאמור, רבים בפרשה זו עשו שגיאות. החמור במשגים הולך ו־נעשה לדעתי על ידי הבישוף ראיה אשר יצליח להכניס סופית את ה־ממשלה לעמדת יוקרה וללכד את כל תושבי ישראל היהודים נגד כדור השלג חסר השחר שהוא מתחיל לגלגל עתה.

מי שטובת העניין — כלומר הח־זרת התושבים לכפריהם — לנגד עיניו צריך לפעול להורדת הטון, לסילוק האלמנטים הקיצוניים, ל־צינון הרוחות, להורדת העניין מה־כותרות הראשיות ולהאזר בהרבה, הרבה סבלנות. מדוע? קודם כל משום שצריך לתת לממשלה מוצא של כבוד. יותר מדי פעמים אולצה הממשלה באחרונה לחזור בה בלחץ דעת הקהל מהחלטותיה, מכדי ש־אפשר יהיה להשיג ממנה משהו עתה על ידי דחיקתה לעמדת יוקרה. צריך לתת לממשלה שהות להרהור שני ומה שחשוב יותר: לא לשכוח שאנו נתונים בשנת בחירות. בסב־לנות ובלי קיצוניות אפשר יהיה ל־השיג מהממשלה הבאה — אפילו תהיה במתכונת הנוכחית — מה ש־יקשה לממשלה הזאת לתת כמטבע יוקרה.

הארכיבישוף יוסף ראיה בקרב המפגינים בבירעם

סדקים בסטטוס־קוו

משא ומתן שיתחיל מייד בין החילונים והדתיים יהיה חיובי

מאת דן מרגלית

ד"ר יצחק רפאל נענה לאתגר של שר הבטחון משה דיין והשיב בחיוב על הקריאה לשינוי הסטאטוס־קוו ביחסים בין החילונים לבין הדתיים. דיין אמר שני דברים: האחד, ש־מפלגת העבודה לא תוכל להתמיד בתמיכתה בסטאטוס־קוו ומכאן של־קראת הרכבת הממשלה הבאה יהיה צורך לנהל משא ומתן לשינויו; והאחר, שהמפד"ל ממשיכה להיות השותף הרצוי למפלגת העבודה ל־המשך השלטון הקואליציוני.

רפאל בחר לא להגן על הסטאטוס־קוו, אלא להסכים להיקונים. בדבריו ב„הארץ" פירט בהרחבה מה הם ה־סעיפים בהם הוא מבקש להטות את הכף לצד הדתיים, ורק ברמזים וב־שברי רעיונות רמז היכן הסדק והצ־והר הנפתחים לחילוניים להשיג יתרונות לעצמם עם השינוי בסטא־טוס־קוו.

גישת רפאל מובנת משתי סיבות: המפד"ל עומדת עתה לפני בחירות פנימיות וחשוב לכל מועמד להבליט את תביעותיו הדתיות; על פי נוס־חה ישראלית בדוקה הפועלת בהצל־חה בתחום המדיני, אין לאיש מה־צדדים ענין לגלות את קלפיו לפני שיושבים לשולחן המשא והמתן. כל רמז לויתור עכשיו, יתפרש כויתור „המונח מראש בכיסו" של היריב.

הבחירות הפנימיות במפד"ל יתק־יימו בראשית נובמבר 1972, וה־בחירות לכנסת שנה לאחר מכן. מדברי דיין ורפאל עולה כמובנת מאליה ההנחה, שהמשא והמתן לשי־נוי הסטאטוס־קוו יתקיים אחרי ה־בחירות לכנסת בנובמבר 1973, ל־קראת הרכבת ממשלה חדשה.

לפי שיטה זו „המובנת מאליה" מפקיד הציבור בארץ את ההכרעה בידי ראשי שתי המפלגות, לאחר שישוחררו מלחץ הבחירות הקרובות. תמוה מדוע יסכים לכך כל מי ש־ענין היחסים בין הדתיים לבין החי־לוניים קרוב ללבו.

הבוחרים זכאים להבהרות

אפשר להניח כי יש אנשים דתיים המתלבטים בין תמיכה במפד"ל לבין הצבעה בעד אגודת־ישראל. דתיים אחרים מתלבטים בין תמיכה במפל־גה דתית לבין תמיכה במפלגה חי־לונית מתונה. ובין החילוניים יש הרוצים לדעת לאילו ויתורים מוכנה מפלגת העבודה, אם תרחיק לכת לצד הדתיים. ויש הרוצים לדעת אם תהיה עמדתה פשרה הוגנה לדתיים ולחילוניים התומכים בה.

היחסים בין חילוניים לבין דתיים אינם דומים למשא ומתן מדיני. ה־רצון להסתיר קלפים מעיני מצרים או ירדן כל עוד אינן מנהלות משא ומתן עם ישראל, אינו יכול לחול על הציבור הישראלי, שאי־אפשר להס־תיר ממנו מה יוחלט ויתבצע בתחום דיני האישות, הנסיעה הציבורית ב־שבת, או מערכת החינוך.

זה מקרה מובהק בו רשאי הצי־בור לדרוש משתי המרכיבות הרא־שיות של הקואליציה להידבר ביניהן לקראת הבחירות, ולא אחריהן. כל אחת מהן חייבת לתומכיה תשובות לשאלות פתוחות רבות, ואין כל סיבה מדוע לא ירכיבו מיד ועדה משותפת, אשר תנסה לגבש את הס־כם הסטאטוס־קוו החדש לפני הבחי־רות.

הדבר יאפשר לשתי המפלגות לומר מראש לבוחרים איך יעוצבו היחסים החילוניים־דתיים לאחר שיוטלו ה־פתקים לקלפי, על מה ויתרו ומה השיגו. במצב הקיים מבקשים שני הצדדים אמון בלתי מוגבל מראש ואין סיבה להעניקו להם.

השפעת אירועים מדיניים ובטחוניים

יותר על כן, משא ומתן קואליציוני נוגע לנושאים שונים. ממשלת הלי־כוד הלאומי הוקמה בסוף 1969 בלחץ תכנית־רוג'רס. הממשלה שהמשיכה לשרת אחרי פרישת גח"ל לא שינ־תה את נוסח קוי היסוד שלה. במצב זה עלול ענין שינוי הסטאטוס־קוו להידחק לדיונים בועדת־מישנה, ואם תורכב הממשלה הבאה אחרי הבחי־רות בלחץ של אירועים מדיניים או בטחוניים חדשים, עלול ענין הסטא־טוס־קוו להישכח כליל.

אפשר לטעון שאם גם תוקם־עתה ועדה משותפת של העבודה והמפד"ל, לא תגיע לסיכום לפני הבחירות. בכל זאת תתבהר לציבור לפחות תמונה חלקית; יתבהר הקושי ל־השיג הסכם ויגלה באילו סעיפים ניתן להתקדם. תוצאותיה של הידב־רות כזאת ימצאו את מקומן במצעי שתי המפלגות.

לדיונים כאלה יהיו גם תוצאות־לוואי חשובות. הם יאלצו מפלגות אחרות לחדול מעצימת־עין בשאלות הדתיות. הליברלים העצמאיים ינצלו את המצב כדי ללחוץ על גח"ל לומר מה עמדתו. הליברלים בגח"ל ייאלצו לרענן את עמדותיהם ולהתמודד עם הבעיות בהן הם נלחצים בין חרות לבין הליברלים העצמאיים.

המצע שאינו מחייב

במערב נוהג כי מפלגות ומועמדים מספרים לקהל הבוחרים מה יעשו אם ייבחרו. יש הסבורים כי בארה"ב נעשה פירוט מיותר, אשר לבסוף אין המועמד יכול לעמוד בו ולקיימו. בישראל אין המצע מחייב, אפילו לא את חברי המפלגה עצמם. למשל, מהו הדמיון בין התורה שבעל־פה במצע המערך מ־1969, שבמסגרתו נבחר ח"כ אריה אליאב, לבין ספרו „ארץ הצבי", שעל כריכתו הוא מבקש לרכב אל שולחן הממשלה?

אך המקרה של הסטאטוס־קוו עשוי להיות אחר: הוא עשוי להציג בפני הציבור את המאמץ (או המחדל) של השותפויות הקואליציוניות הגדולות המרעננות כי ממילא הגיעה העת ל־רוויזיה בהסכם הסטאטוס־קוו.

השיגרה בלבד היא אשר גרמה לציבור לקבל כמובנת מאליה את ההנחה, שכל משא ומתן כזה חייב להיפתח אחרי הבחירות לכנסת בנו־במבר 1973. אם יוהיה הד לערעור על הנחה זו היא תתמוטט מאליה. משא ומתן אשר יתחיל מיד עשוי להיות חיובי ומרענן בשנת הבחירות הצפויה לנו.

גם הפגנת חוסר יכולת להגיע להבנה שלמה לפני הבחירות, היא בעלת משמעות ציבורית. לבוחרים יהיה ברור כי אחרי הבחירות ייאל־צו העבודה והמפד"ל להסכים לפש־רות נוספות שלא יכלו להסכים עלי־הן מראש, וגם ידיעה זו חשובה לבוחר לפני שהוא מטיל את הפתק לקלפי.

גולדה מאיר ויוסף בורג

הקומוניזם עתה (ב')

שבויים בקסם האידאולוגיה

מעמד הפועלים מתרחק מהקומוניזם כשהוא נשלט ע"י המפלגה

מאת מילובאן דג'ילאס
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

הקומוניסטים עשויים היו לקוות שעם הגיעם לשלטון יחדלו להת־קיים הניגודים שאין ליישבם, בינם לבין מעמד הפועלים. כי לפי התי־אוריה הקומוניסטית צריך היה ה־שלטון להיות רק זרוע של מעמד הפועלים נגד קשר ההתערבות. או־תה זרוע צריכה היתה להתחיל ל־התנוון מיד, ואמורה היתה להתנוון לחלוטין עם הקמת החברה הסוציא־ליסטית, חסרת המעמדות.

אולם למעשה נראה כאילו הקומו־ניזם בישר רע לעצמו: ברגע ש־נראה שהחזיות והאידיאלים הקומו־ניסטיים עומדים להתגשם, הם הופ־כים לסתירה של עצמם. למשל, כשהקומוניסטים מגיעים לשלטון, מתרחקים מעמד הפועלים והקומוני־זם זה מזה ונעשים זרים זה לזה.

מתוך ראיה בפרספקטיבה חל התה־ליך זה בעת ובעונה אחת עם הפי־כתה של הביורוקרטיה של המפלגה לשכבה בעלת זכויות־יתר, מונופו־ליסטית. נוצרה עלית חדשה — „מעמד חדש". הוא מצדיק את פעו־לתו כ„המשך המהפכה" אך זכות קיומו היא שלטון מוחלט כאמצעי לתיעוש. המוסדות המהפכניים שב־הם נשמע לפנים קולם של הפוע־לים, שומרים על צורתם, אך עתה הם בבחינת הפועלים תחת פיקוחו הישיר של מנגנון המפלגה.

ללא מודעות לאינטרסים של העובדים

מעמד הפועלים, תוך הקרבה עצ־מית, מקבל את התיעוש ואינו חס על זיעה ועד דם במלחמה באיכר־האלים; בתחום זה חופפים האינט־רסים של הביורוקרטיה של המפלגה ואלה של מעמד הפועלים.

מסיבה זו סובלים המיוחדים ב־מעמד הפועלים פחות מאשר בשכ־בות אחרות (האיכרים, האינטליגנ־ציה, הבורגנות). הבורגנות מנכרת את מעמד הפועלים מן הפוליטיקה והופכת אותו לכוח עבודה חסר־פרצוף שבלעדיו לא יוכלו להיות לא תיעוש ולא תעשיה. הפועלים הם המעמד היחיד שאינו „זר" ואינו חשוד מבחינה סוציאלית.

תנאים כאלה הופכים למעשה את מעמד הפועלים להמון, והורסים את הקשר בין היחיד לקהילה החברתית שלו. הפועל הוא איפוא פועל בל־בד, אך לא בן מעמד — אם ב־מלה מעמד מתכוונים גם לביטוי של שאיפות ואינטרסים קבוצתיים, ולא רק לתפקיד ספציפי בייצור, כפי שאומרים הכתבים הקומוניסטים.

האינטרסים והשאיפות של המע־מד ממצים את עצמם בהחלטות ה־מפלגה. והכיצד יכול היה הדבר לה־יות אחרת, אם זמן רב קודם לכן זיהו „הכרה מעמדית" עם אי־דאולוגיה, ואת האוטונומיה של ה־מעמד עם פעילות הפורום של ה־מפלגה?

למען האמת זאת היא „החברה" — לפחות באירופה המזרחית — מאז תקופת החשכה האידאולוגית של סטאלין. אך גם נכון הדבר שאף מדינה באירופה המזרחית עדיין לא הגיעה לסוג כלשהו של מודעות לאינטרסים המיוחדים של המעמד העובד, ועוד פחות מזה קיימת מו־דעות לאוטונומיה של ארגון הפוע־לים.

בתהליך הכנעתם של הפועלים ו־הפיכתם להמון חסר־פרצוף, מילאו ועדיין ממלאים האיגודים המקצו־עיים את התפקיד הפחות ראוי ל־קנאה.

„ביהים של הקומוניזם"

אישים מחוץ לקומוניזם מתקשים להבין מדוע קיימים איגודים מק־צועיים כאלה. בזמנו של לנין הת־נהל במפלגה הקומוניסטית הסובי־טית ויכוח חריף על הצורך באיגו־דים מקצועיים. השקפותיו של לנין על האיגודים כ„בית הספר של ה־קומוניזם", ניצחו.

אולם בית ספר זה לא התפתח. סטאלין הפך את האיגודים המק־צועיים, ובאותה מידה גם ארגונים בלתי־מפלגתיים אחרים, ל„חגורות העברה" בשביל מרכז המפלגה. עבו־דתם האמתית של האיגודים המק־צועיים צומצמה להגברת הייצור וה־תפוקה.

כיום הביורוקרטיה הספילה של איגודים מקצועיים היא עקרה ואב־סורדית. הדבר בולט במיוחד ביו־גוסלוויה. לא משום שהאיגודים ה־מקצועיים כאן. הם צייתנים יותר כאשר במדינות קומוניסטיות אח־רות. אדרבא, האיגודים המקצועיים היוגוסלביים הם בעלי יוזמה ותעוזה רבים יותר.

עקרותם של האיגודים המקצועיים היוגוסלביים רק נראית יותר לעין, כיוון שיוגוסלוויה הרחיקה לכת מ־שאר המדינות הקומוניסטיות בנטי־שתה את מגמת האידאולוגיה ובה־קמת כלכלת שוק.

מטרות „נעלות"

טבעו ושיטותיו של השלטון ה־קומוניסטי מעוררים את הספק ה־עמוק ביותר לגבי הקומוניזם כ־תנועת פועלים. אך אפילו כאן יש להיזהר מפני מסקנות חד־משמעיות. אין ספק שהקומוניזם מרוחק ממע־מד הפועלים וזר לו. אך בתנאים מסויימים הוא מסוגל לקשור עצמו לחלקים המיליטנטיים ביותר של מעמד זה (למשל באיטליה ובצר־פת), ואפילו להגשים כמה מהאינ־טרסים של המעמד כולו (למשל ב־שיקום ובתיעוש).

אך הקומוניזם אינו תנועת פוע־לים; המעמד העובד, מאבקיו ודרי־שותיו הם לקומוניסטים, ככל דבר אחר, רק אמצעי להשגת מטרות „נעלות" יותר.

שבויים בקסם האידאולוגיה וה־שלטון, לא הבינו הקומוניסטים מ־עולם בשלמות את מעמד הפועלים. לפי טבעו ותפקידו הוא מעמד יצ־רני ובלתי אכסקלוסיבי. מרקס יכול היה להעלות בעיני רוחו עולם ללא בורגנות, ואנו יכולים אפילו לדמ־יין עולם ללא ביורוקרטיה מפלג־תית אידאולוגית. אולם אין להע־לות על הדעת אף עולם, בעבר או בהווה, ללא מעמד פועלים.

מילובאן דג'ילאס

מבצע הפרסים הגדול של "פז"
בכל חודש
יוגרלו 4 הפלגות
לאירופה עם המכונית באחת מאניות צים קוי נוסעים "צ'לי" או "דן"

פז. הגדולה בחברות הנפט בישראל. מזמינה אותך ליטול חלק במבצע שרות. עטיר בפרסים. בו תתבקש להחוות דעתך על רמת השרות בתחנות פז ובעת חוות הדעת שלך. ושל עמיתיך הנהגים. יסייעו בידינו לשפר ולהעלות את רמת השרות בתחנותינו למענך ולהנאתך.

במבצע רשאי להשתתף כל מי שקיבל לביתו את גלויות ההשתתפות.
שים לב: אם לא קיבלת את גלויות ההשתתפות וברצונך להצטרף למשתתפים, שלח את התלוש אל: פז חברת נפט בע"מ, דרך יפו 3, ת"א, עבור: "לשרות טוב יותר".
בדואר חוזר תקבל את גלויות ההשתתפות.

שם הנהג / כתובת / מס. טלפון
מס. הרכב / סוג המכונית / דגם / תוצרת

פז

גאור - ורשבסקי

هكذا من الأصل

תל־אביב: כרך עובר על גדותיו (כ"ג)

מפרץ יפו והגבעה הוסתרו

רק 3% שטחים ירוקים * מבקשים למסחר גנים

מאת יאיר קוטלר

האדריכל האיטלקי לואיג'י פיצ'ינ־טי, שהכין תיכנון מודרני (שנגנז) בשביל חוף הים, הזהיר מפני הס־תרת אתר הנוף היחיד המצוי בכרך: מפרץ יפו־מנשיה והגבעה המקסי־מה.

פיצ'ינטי כתב לראש־העיריה כי נופה הקיים של העיר הסר כל אופי מיוחד מפאת העובדה כי הכרך נעדר נהרות, גבעות, הרים. האפשרות (לדבריו) לצבע אופי כלשהו לת"א קיימת רק באמצעות חוף הים, ש־למרות היותו ישר וכמעט שטוח אפשר לטפחו כך שיתבלטו בו כמה אלמנטים מיוחדים.

ראשית דבר — קובע פיצ'ינטי — חובה לשמור ולהדגיש את הגבעה הנושאת את העיר יפו, וכן לשמור ככל האפשר את מפרץ מנשיה ה־מדגיש אותה. האדריכל האיטלקי מתייחס אל גבעת יפו כאל „הנקודה המרשימה ביותר של תל־אביב". ה־מתכננים — הוא כותב בצער — שכחו והזניחו אתר אטראקטיבי זה בהצעותיהם.

פיצ'ינטי ראה את הנולד. העיריה הסתירה את מפרץ יפו והגבעה על ידי גן חדש (כ־150 דונם) הנושא את שמו של המיליונר הבריטי צ'אר־לס קלור, שניטע מול חורבות מנ־שיה.

פרנסי העיר ובראשם ראש־העיריה אינם מחישים לחופים, לפארקים, ל־גנים, לשטחים ירוקים. שטחים פתו־חים בעיני ראש־העיריה הם בגדר ביזבוז של אדמה יקרה. במקום גנים אפשר להקים עוד מיבנים מונומנ־טליים שינציחו לדורי דורות שמו־תיהם של תורמים וציונים היושבים בגולה.

בעשר השנים האחרונות כירסמה העיריה בחוף הים. לא רק שפכי העיר וישובי גוש דן טינפו את הים וזיהמו אותו. גם פסולת בנין, ב־כמויות עצומות, נשפכה לאורך מאות מטרים חוף מול מפרץ מנשיה. על־פי תכניתו המקורית של יהושע רבי־נוביץ, שביקש להקים סיטי חדש על חורבות מנשיה, הציעו המתכ־ננים, יבוש שטחי ים נרחבים. במג־מה לקבוע עובדות גמורות בשטח הופנתה כל פסולת הבנין של העיר לחוף. כך הרסו חוף ים מצוין לאורך כ־700 מטרים. הוא פסול לשימוש אזרחי העיר.

*

כדי לנצל את קטע החוף שנגזל ונהרס החליטו להכשירו לגן ציבו־רי — חזית אטראקטיבית למשקיעים בכוח לשם ריווקום לפיתוח מנשיה. חברת אתרים, בבעלות הממשלה ו־העיריה, נטלה על עצמה את המשי־מה הנכבדה: בניית גן קלור. איש העסקים הבריטי הסכים לתרום כ־ליון וחצי ל"י לפיתוח הפרוייקט בתנאי שישא את שמו. העיסקה נמ־צאה כדאית בשביל היהודי הבריטי. סך כל ההשקעה מסתכמת (בשלב זה, עוד בטרם נחנך הגן) בשלושה וחצי מיליונים ל"י.

ההשקעה החדשה היא בחינת ביד־בוז כספי ציבור. אחזקת הגן תהיה יקרה מאד בשל קירבתו לים. ה־מתכננים, בניצוחו של מנכ"ל חברה אתרים אורי בר־רצון, הקימו גבעות מלאכותיות כדי להגן על הצמחיה. כך הסתירו אבות העיר את מפרץ יפו המרהיב מתושבי הכרך ומתיי־רים. את הצמחיה לא יצליחו להציל מרוחות הים הסוערות גם באמצעות חומת הגבעה המלאכותית, אך הם פגעו את הנוף האופייני היחיד של תל־אביב.

כאלתי את האדריכל יעקב רכטר, האחראי לתיכנון חוף הים, לכה נתן ידו להסתרת נוף מפרץ יפו ולפיתוח גן שלא יחזיק מעמד ויהיה נטל קבוע על משלמי המסים, כמו גן העצמאות.

רכטר: כל הזמן צריכים לראות אותו נוף, אותו דבר? הגבעה כ־בינינו זה משהו שונה... יהיה ירק...

*

המחלקה לגנים ונוף בעיריה (ב־אחריותו של מ"מ ראש העיריה אריאל עמיעד) לא שותפה בתיכנון גן קלור ובביצועו. השאירו אותה מחוץ לתחום. הפקידו את הפיתוח בידי חברה אתרים, שנעזרה באד־ריכל הגנים הילל עומר. לוא נועצו במחלקה, או לוא נתבקשה להכשיר את קטע החוף שנהרס בפסולת בנין לגן ציבורי, ספק אם היו מתבזבזים כספי ציבור בעיר שקופתה נתרוק־נה כבר לפני שנים ומתקיימת ב־חסדי משרד האוצר.

מנהל המחלקה הרצל גולן קובע כ־ אחזקת גן קלור „תהיה קשה באוד." גן העצמאות, שהעיריה נגסה ממנו שטחים ציבוריים יקרים כדי להיטיב למקימי מלון הילטון, נבצא יותר גבוה בגן קלור ואף מוזהר לכמצה. בכל זאת מתקשה המחלקה לגנים ולנוף באחזקתו השוטפת. ה־רוחות והחוף המלוח גורמים נזקים הגן סובל. בגן קלור תיכנן הילל עומר (שעבודתו נאה ואין להאשימו בחוסר ראיה לטווח ארוך) צמחיה נמוכה המוסתרת בגבעות.

מר גולן לא מאמין שהעצים בגן קלור יעמדו מול עוצמת הטבע ב־מקום כל כך פרובלמאטי. אולי — הוא מתנחם — הדשאים ופינות הירק יחזיקו מעמד. בגן העצמאות, למשל, מועסקים בכל יום 15 עובדים כדי לתקן נזקים הנגרמים על־ידי אדם, אך בעיקר על־ידי הטבע. גן העצמ־אות — לדברי מר גולן — הוא „הכי יקר והכי קשה לאחזקה בגני העיר." רק לאחרונה שיפצו אותו מחדש ושיקמו חלקים שלמים בו. נותרו בו 140 דונם, אחרי שגם מחלקת ה־דרכים נוגסת ממנו בימים אלה רצועה ברוחב 10 מטרים ובאורך כמה מאות מטרים לשם הרחבת רחוב הירקון הפצוע.

*

הכרך שלנו דל בגנים. השטח ה־ירוק מקיף כ־4,000 דונם בלבד, כולל 1000 דונם פארק הירקון, שהוחל בפיתוחו עוד בתקופת ראש־העיריה חיים לבנון. עד כה העמידו לציבור רק 700 דונם מן הפארק היחיד — המרוחק — של תל־אביב. אריאל עמיעד מבקש מראש־העיריה להע־דיף תקציבים לפיתוח גנים, פאר־קים, מרגועים לנוער, נקיון, על מפעלי ראווה, כמו המיליונים ש־הוקצבו לבניית מעון לסידרת ספורט (דגם 420) ויאכטות הצמוד לבריכת גורדון — אך ללא הועיל. בגלל מדיניות זאת של העדפת ראווה על רווחה לתושבים תשאר כיכר המדינה חשופה, ללא ירק או עצים על ה־מדרכות הרחבות.

הרצל גולן (היה סגן אלוף בצה"ל והובא לעיריה על־ידי מר עמיעד) מבקש לשקם את הגנים העלובים של ת"א ולהעלות (כדבריו) את רמת חייהם, אך חסרים לו אמצעים. הוא מבקש להכניס לגנים עוד אלמנטים, לנטוע ערוגות פרחים, להחדיר צבע בעיר הגדולה, אך מקצצים בתקציב המחלקה. בשביל גן קלור מצאו מהר כספים. התקציב הרגיל לשנה זאת נקבע ל־3.3 מיליונים ל"י. לפ־תות ביקשו כמיליון וחצי ל"י — הצריכים הרבה יותר אם רוצים להנ־עים קצת את החיים לתושבי הכרך.

בשנתיים האחרונות, בהיותו מודע ורגיש לגנים, לשטחים פתוחים, ל־נקיון, הצליח אריאל עמיעד, באמ־צעות עובדיו המסורים במחלקה ל־גנים ולנוף, להוסיף כ־300 דונם שטחים ירוקים פתוחים בכל הכרך. גולת הכותרת: ההרחבות וגן ה־הרפתקאות לאורך הירקון.

העיריה הצליחה בעשור האחרון למסור את רוב השטחים הפנויים שהיו ברחובה, שחלקם הוצד לגנים. רק עוד 2,000 דונם הוקצו לגנים. ערים בעולם, חדשות יחסית כת"א, טובלות בירק, בחורשות, בפאר־קים — אך תל־אביב מוקפת חגורה של בטון, קניונים מחניקים ומבהי־לים.

אריאל עמיעד ומחלקת הגנים נאב־קים בשיניים כדי להגיע ל־5 מ"ר ירק לכל תושב בכרך. את השטחים, שחובה להקצותם לגנים, משאירים בסוף. כך המצב גם בעבר הירקון, בתכנית למד, ברובעי המגורים ה־חדשים והנוצצים. בקרוב — אומר בעצב הרצל גולן — נתחיל להזיל דמעות על הנעשה בשכונות החד־שות בעבר הירקון, על הדחיסות... הרצל גולן שואל: איפה קצת אוויר, איפה?... מינהל מקרקעי ישראל הפך לסוחר ולעיריה לא איכפת...

*

להרצל גולן מאניה (כדבריו) נגד גדרות. הוא מסיר אותם בסיטונות ובדרך קבע, אך המשטרה תמיד יוצאת נגדו, בעיקר באיי־התנועה. הוא מבקש להציל גנים ושדרות מהפיח הנפלט מהאוטובוסים המבית ירק ועצים — אך ללא הצלחה. למי איכפת? חוק כנובריץ כבר מת מוכן. העיריה איננה מודעת לניזון גני הכרך. טיילו בשדרות ירושלים, רוט־שילד, נורדאו, חן. פסי הירק בעלמו. גזעי העצים מכוסים בשכבות עבות של פיח. הספסלים מטונפים. פרחחים מחבלים בגנים, משמידים ערוגות פרחים, עוקרים ספסלים, מנפצים נו־רות בעמודי התאורה.

תל־אביב היא עיר ללא פרחים. בגלל העדר מקומות משחק לנוער מציפים הצעירים כל מגרש ריק, גודשים גנים, משחקים כדורגל על הדשאים, פוגעים בצומח. בגנים החד־שים הוקצו שטחים למשחקים, הות־קנו אלמנטים מסיבי זכוכית (פיי־ברגלאס) לילדים. אך רוב שכונות המגורים, גם החדשות, נעדרות גנים. שיכון בבלי, שראש העיר לא חדל מלנופף ברובע צפוף ומכוער זה כגולת הכותרת שלו, מסווג על־ידי הרצל גולן כ„שכונה ענייה בגנים". צעירי הכרך כה רעבים לירק עד שהם מציפים גנים הנמצאים בשלבי הכשרה ראשונים. די לערוך ביקור חטוף בגן ההרפתקאות לאורך ה־ירקון כדי לחוש בחרדות משחקם של הצעירים. הרצל גולן נאבק על שמירת הגנים מפני האובדן העסקנים למסחרם.

מתמנת מוסר כרוני בתקציבים ל־פרוייקטים שאינם מוגשמלים או לצורכי ראווה, לא מסוגלת המחלקה לגנים לאייש את הגנים והפארקים בשומרים כדי למנוע חבלות. הנזקים הנגרמים רבים, עולים על האמצעים הדרושים לקליטת כוח אדם נוסף. הסיפור הבא ימחיש: בשפת הירקון התקינה המחלקה שולחנות למשחקי שח עשויים מעץ אקליפטוס עבה — עבודה אמנותית נאה. כל פלטה עלתה 450 ל"י. היו ארבעה לחוות שח. אלמונים עקרו שניים. הרצל גולן מזועזע, אינו יכול להרגע מ־ואנדאליזם זה, שמקורו — כך סב־רתו — לא משכונות התקווה... אם נחפש טוב — הוא אומר — אנו עשויים למצוא את הפלטות באיזה חצר של וילה נוצצת ברובע צפוני. בכיכר דיזנגוף — גינה שלא מצליחים לשקמה בגלל העדר כספים וחבלות תמידיות — עקרו את שלבי הספסלים כדי להזין בעץ הסרי מ־דורות של יום העצמאות. ספסל שלם אחד עקרו על קרביו, והותירו רק את שלד הברזל.

*

לא מוצאים עובדים מוכשרים ה־מוכנים להצטרף למחלקה. הגיל ה־ממוצע של העובדים גבוה, קרוב ל־60. רוב העובדים זמניים. גם ער־בים כבר קשה להשיג. אלה משתכ־רים יותר אצל קבלנים. הרצל גולן הצליח להשיג ערבים מהגדה, אך אחרי שקיבלו את שכרם — נמלטו. פועל ערבי מקבל דרך שירות התע־סוקה 22 ל"י ליום, אך נשארות בידיו 13 עד 18 ל"י. עליו להוציא מכיסו שלוש עד שש ל"י ליום בשביל נסיעות. רבים באים לעבודה בגני ת"א משכם. הקבלן הפרטי מציע יותר, וגם נושא בהוצאות הנסיעה. הרצל גולן, אחרי מאמצים כרוני־עבים, הצליח להשיג אישור להחזיר לפועליו הערבים רק לירה אחת תמורת נסיעות בכל יום.

למחלקת הגנים חסרים לפחות 100 עובדים ביום. כמות זאת דרושה להרצל גולן כדי לטפל בקיים. אשת־קד עבדו אצלו בכל יום כ־120 עו־בים, אך השנה — רק 60. והעדרות גבוהה, של יהודים כערבים. הוא נאלץ להעסיק פנסיונרים בני 60, 70 ואף 80 — אך גם כוח אדם זה, המתאים לטיפול בגנים ולשמירה, נמלט מן העיריה בגלל תנאי השכר המשפילים. תמורת חודש עבודה, בכל יום ארבע שעות, נשארות בידי הפנסיונר 100 עד 200 ל"י נטו, תלוי במקור הכנסתו הקודם. אין שום תמריץ או עידוד לעבודה בגלל ה־מיסוי האכזר.

הרצל גולן מחפש גם אדריכל גנים — וקשה למצוא. התוצאה: פרוייקטים גדולים מוציאים לעבו־דות־חוץ למורת־רוחם של העובדים הוותיקים. הרצל גולן נדהם כשגילה כי מעולם לא העסיקה העיריה אר־דיכל גנים.

*

מתכנני משרד הפנים ה"ה דב י. רדושר (מנהל הלשכה המחוזית ל־תכנון) ודב ארביט (ממונה על תפ־קידי תכנון מיוחדים באגף התכנון) רואים בזוועה רבה את הבטונים הצומחים בעיר הדחוסה במקום גנים ופארקים. תוכנית המיתאר הארצית קבעה לכל המדינה 10% עד 11% שטחים פתוחים, גנים, פארקים ו־ירק, לצרכי נופש ובידור. על פי סיכומי משרד הפנים מצויים בת"א רק 3% (שלושה) פארקים וגנים מרוכזים, כמו הירקון, קלור וגן ה־עצמאות. שדרות, עצים ברחובות, פינות ירק חבויות בין בתים דחו־סים, אינם נחשבים כשטחים פתו־חים.

פארק הירקון — קובעים ה"ה רדושר וארביט — אינו יכול לשמש תחליף לכל צרכי הירק של העיר... ת"א היא עיר מאורכת ואין לקפח את הדרום על רובעיו ושכונותיו. מסיבה זאת מתנגד המשרד לניצול הרצועה הדרומית, כתכנויותיו של רבינוביץ, למלאכה ולתעשיה.

משרד הפנים — מדגישים שני מומחיו — רואה בעין רעה כל בי־טול של שטחים המיועדים להשאר פתוחים וירוקים לצרכי התושבים.

הסתה אנטי־ישראלית בראדיו מוסקבה

מאת מיכאל גורדוס

המאזין לשידורי רדיו מוסקבה מת־רשם כי לבריה"מ יש שלוש אויבות מסוכנות, שתיים גדולות — ישראל וארה"ב — ואחת קטנה יותר, סין העממית. מדי יום מרבות תחנות ה־רדיו של בריה"מ לשדר תעמולה אר־סית נגד ישראל. רדיו מוסקבה היא תחנת השידור הגדולה בעולם ושידו־ריה כוללים תכניות ב־70 שפות — אסיאניות, אירופיות, אפריקאיות ו־לאטיניות. אלפי משדרי תחנות השי־דור הסובייטיות ממוקמים לכל רחבה של בריה"מ, ומאפשרים לרוסים ל־שדר בעוצמה רבה לכל אזור בכדור הארץ מבלי להזדקק לתחנות־העברה בחו"ל דוגמת אלה של בי־בי־סי ו־קול אמריקה.

בעוד שהמאזין לשידורי החדשות מהמערב כגון אלה של בי־בי־סי ו־קול אמריקה מקבל מידע שוטף ו־עדכני על המתרחש בעולם, בוחרים עורכי החדשות במוסקבה רק את ה־מידע שאושר לשידור מגבוה, וכך זוכים מאזיני מוסקבה לשמוע על אי־רועי עולם מהחשובים ביותר באיחור של 24 שעות ויותר.

למשל, כאשר גורשו הרוסים ממצ־רים שודר נוסח הודעת סאדאת כ־29 שעות לאחר הודעת סאדאת. הנוסח הסובייטי הפך את סטירת הלחי ה־מצלצלת שספגה מוסקבה להסכמה ב־לחיצת־יד בין שתי המדינות. דבר מותו של נאצר שודר כ־15 שעות לאחר שפורסמה הידיעה בקהיר.

בחלוקה גסה ניתן לחלק את שי־דורי מוסקבה לשידור פנים וחוץ. שידורי החוץ מתחלקים לשידורים לכל יבשות תבל. השידור לאפריקה יהיה שונה בתכנו מזה למזה"ת או למזרח הרחוק. עיקר התעמולה האנ־טי־ישראלית משודרת בתכניות למז־רח התיכון ולאפריקה. השידורים ל־אזורנו הם בעברית ובאידיש ובער־בית לשכנינו. עורכי תכניות אלה מעודכנים בכל הקורה בארץ, ומתוכן השידורים מסתבר כי הם קוראים מדי יום את עתוני ישראל. השידורים מת־רכזים בהסברים משעממים על הצורך בנסיגה כללית של צה"ל מהשטחים ובפרשיות כלכליות סקנדלים ציבו־ריים, המשבר הבין־עדתי וכו'.

נושאי פנים ישראליים

השיטה של יוצרי התעמולה הסוב־ייטית בשידורים אלה היא לטפל ב־נושאים הנוגעים ישירות ללבו ולכי־סו של הישראלי הממוצע, כגון ה־מסים הגבוהים, שרות המילואים ה־ארוך בצבא, וארועים דוגמת ישיבתו של לנסקי בארץ. בתחילת השבוע מסר רדיו מוסקבה בשידורו לאפריקה כי מאחר שבשוק העולמי יש עתה כמות גדולה של שטרי 100 דולר מזויפים יש לשער שחלקם מופצים על ידי מדינת ישראל, המקבלת שט־רות כאלה כתרומה „הגאנגסטר ה־ציוני" מאיר לנסקי.

מאחר שלעורכי התכניות הרוסיות מותר לשקר, כאשר השקר משרת את המטרה, ניתן לשמוע לעתים כי דיין ופרס הם מרגלים בריטיים (אחד ה־קריינים בשידורי האנגלית של מוס־קבה קורא לשר הבטחון מרישה דיין בהדגש על השם הפרטי). כאשר מת־לקחות מזרות הגבול בינינו לבין ה־ערבים מובאות בשידורי ברית־המוע־צות רק הגרסאות של הצד שמנגד. השידורים הרוסים — בניגוד לשדורי אלבניה וסין העממית — אינם מיח־סים חשיבות להודעות הצבאיות של המחבלים הפלשתינאים והודעות אלה משודרות רק כאשר ידיעות מישראל מאשרות את המקרה.

השידורים בעברית ואידיש הם ה־יחידים המטפלים בבעיית יהודי ב־רית־המועצות. כאן מאמצים הרוסים את האימרה כי ההתקפה היא ההגנה הטובה ביותר. אפשר לשמוע שם יהו־דים רוסים המשדרים דברי תעמולה ארסיים נגד ישראל, בתוספת תאורי אושר חיים בקרב יהודי בריה"מ.

אורח קבוע בתכניות אלה הוא עו־רך ה„סוביאטיש היימלאנד" אהרון ורגליס, אשר גם קיים מספר הרצאות אנטי־ישראליות במערב אירופה. ה־מאמץ הרב שמשקיעים הרוסים בשי־דורי התעמולה שלהם לישראל, מהווים עדות לחשיבות שהם מייחסים לדעת הקהל בארץ, במה שקשור ל־בריה"מ.

השידורים לאפריקה

לאפריקה משדר רדיו מוסקבה כמ־עט בכל השפות החשובות המדוברות ביבשת זו, כולל אנגלית וצרפתית. כיוון שישראל פעילה מאד באפריקה מוקדש חלק גדול מהשידורים לאפ־ריקה להתקפות נגד הפעילות היש־ראלית. בהתאם לרמתו הממוצעת של המאזין האפריקאי, כוללים השדורים דברי תעמולה דמיוניים. לפי השי־דורים שלה אין משטר באפריקה ש־אותו לא ניסו התורנים ישראל־יים להפיל. רדיו מוסקבה טוען כי יד המומחים הישראלים כמעט בכל פשע באפריקה. קשרי ישראל עם ד־רום אפריקה ורודזיה מנופחים על ידי התעמולנים הרוסים המסקנה מדב־ריהם היא כי אין ידיד טוב למשטרים אלה, שהם השנואים באפריקה, מאשר ישראל.

לדברי השידורים הרוסים שותפים לנו בידידות לרודזיה — סין העממית וארה"ב, הרוכשות כרום ברודזיה. כ־אשר גורשו הישראלים מאוגנדה נשמעו קולות צהלה מרדיו מוסקבה ומאז כמעט לא עובר יום מבלי ש־יוזכר האירוע בשידורים ממוסקבה. יש להצטער שאין שידורי ישראל מסוגלים להשיב מלחמה שערה.

בשידורי רדיו מוסקבה לארה"ב ול־מזרח־הרחוק מתקיפים התעמולנים ה־סובייטים את התקפותיהם על מלחמת וייטנאם, אך מקומה של ישראל שמור גם כאן. בשידורים לארה"ב בשפה האנגלית מתקיפים הרוסים את המענק הצבאי והכלכלי לישראל, וטוענים בפני האזרח האמריקאי שההשקעה מכיסו של משלם המסים האמריקאי, היא חסרת תועלת.

מה מספרים לאזרח הסובייטי

בגלל החוש בשידורי הפנים של רדיו מוסקבה הנקרא „מאייק" (ה־מגדלור) משודרות חדשות בליווי פר־שנות כל היממה. שידורים אלה מספ־קים לאזרח הסובייטי את המידע על הקורה בעולם על פי גרסת שליטי הקרמלין. רוב חדשות חוץ מוקדשות למתרחש בוייטנאם ובמזה"ת.

מלאכתם של פרשני התחנה קשה למדי מאחר שכל הפרשנויות חוזרות על עצמן. גם בשידורי הפנים מס־לפים הרוסים את האמת וכשרוצים להוכיח למאזינים שישראל היא מדינה מיליטריסטית ניצלו את העובדה שה־רמטכ"ל לשעבר בר־לב מונה לשר מסחר והתעשיה ודיווחו כי בריגדיר מונה למעשה לשר האוצר, כן נטען כי פנחס ספיר התפטר מהממשלה ועתה תנוהל הכלכלה על־ידי גנרלים.

המשבר ביחסי מצרים—בריה"מ משתקף יותר ויותר בשידורי מוסקבה, ובשדורי הפנים המדווחים פחות על הארועים במצרים. האיחוד המצרי־לובי כמעט לא נזכר בשידורי הפנים ובשדורי־החוץ לא הוזכר כלל.

אי אמינות של רדיו מוסקבה היא הנשק היעיל ביותר נגד תחנה זו. האמינות ידוע לא רק במערב אלא גם לתושבי בריה"מ עצמם. לכן הש־פעת שידורים אלה אפסית ומינימ־לית גם בברית־המועצות.

המדליפים האמריקאיים

מקרה נוסף של פירסום מסמכים עומד לדיון בבהמ"ש העליון

מאת פרד גרהאם
מיוחד ל„הארץ" מ„ניו־יורק טיימס"

לוס אנג'לס

עד לשבוע האחרון נראה בלתי־אפשרי שארתור קונקין וג'ראלד ר. „סקופי" יתפסו את מקומם של דני־אל אלסברג ואנתוני ג' רוסו כאי־שים העומדים במרכז ההתעניינות ה־משפטית.

אלסברג ורוסו נאשמים בפרשת מסמכי הפנטאגון המפורסמת. המש־פט אמור להיות מבחן מכריע לסמ־כותה של הממשלה להעניש את אלה המפרסמים את סודותיה.

קונקין ואפלבאום, עתונאי מחת־רת העובדים ב„לוס אנג'לס פרי פראס" נאשמו בפרשה דומה מאד, „פרשת מסמכי הפנטאגון בזעיר אנ־פין". מקרה זה העלה שאלה מש־פטית זהה — האם יש להעניש אנ־שים המסדירים את פרסומם של מס־מכי ממשלה מודלפים.

עיכוב בפני בית המשפט העליון דוחה עתה את משפט אלסברג־רוסו לפחות עד אוקטובר, והדחיה עשויה להימשך עד לאחר ינואר 1973.

יתכן אפוא שפסק דינם של קונקין ואפלבאום על פרסום רשימה גנובה של סוכנים חשאיים העוסקים בסמים, התלוי ועומד בפני בית המשפט העל־יון של קליפורניה, יגיע ראשון ל־בית הדין העליון של ארצות הברית. אולי יהיה זה המבחן החוקתי ה־ראשון בעניין זה.

סחר ברכוש גנוב

הבאתם לדין של אלסברג ורוסו והמקרה של קונקין־אפלבאום הם המקרים הראשונים, בהם האשמו בסחר ברכוש גנוב, אנשים שהס־דירו את פרסומם של מסמכי ממ־שלה „מודלפים".

כמה עורכי־דין ותוקקיים מאמי־נים, שאם לא יפסול בית המשפט העליון את השימוש בחוקים כאלה כדי להעניש את המדליפים, יביא ה־דבר להתפתחות בלתי־נמנעת של צנזורה על מידע ממשלתי.

האשמותיה של הממשלה הפדרא־לית המכוונות נגד אלסברג ורוסו — גניבת רכוש ממשלתי, ריגול ו־קשירת קשר על סחר במסמכים סו־דיים ביותר שהודלפו לניו־יורק טיי־מס", מקבילות מבחינות רבות להאש־מות בפרשת „פרי פראס":

רוניק, אפלבאום וקונקין, המוציא לאור של העתון ועורכו, וכן ה„פרי פראס", האשמו כולם. רוניק הוא־שם בגניבת מסמכים ציבוריים, ו־שאר הנאשמים — על החזקת רכוש

דניאל אלסברג במסיבת עתונאים

ג'רי רוניק המתאר את עצמו כ־אמן, שעבד במשרד התובע הכללי של קליפורניה כפקיד משלוח, הוס־רד על ידי כמה אספקטים של כפיית החוק; אספקטים אלה השתקפו ב־כמה מהמסמכים הסודיים שעברו תחת ידיו.

הוא העתיק דין וחשבון בו נאמר כי הברוטליות של משטרת הקאמ־פוס באוניברסיטת קליפורניה בלוס־אנג'לס עברה ללא עונש, הוא לקח רשימה של שמות, כתובות ומספרי הטלפון של 80 סוכני הסמים של המדינה.

את כל אלה הוא מסר לגארי אפלבאום, כתב ה„פרי פראס" שהוב־טח לשלם את המחיר הרגיל של 20 דולר שמשלם בעד מידע. ה„פרי פראס" פירסם מאמרים בעמוד ה־ראשון המצליפים במשטרת אוניבר־סיטת קליפורניה, והמגנים את ה־שימוש ב„משטרה חשאית", כדי ל־הסתנן לחברה. העתון פירסם את שמותיהם, כתובותיהם ומספרי הטל־פון של כל 80 הסוכנים, וכמה מהם קיבלו איומים בטלפון.

גנוב. רוניק הורשע הראשון, הוא לא ערער, ולאחר מכן העיד נגד ה־עתונאים.

הם הורשעו על קבלת רשימת ה־סוכנים הגנובה. היתה זאת כנראה הפעם הראשונה בתולדות ארצות־הברית שבוטלו עונשים פליליים על עתונים בשל הדפסת מידע גנוב. קונ־קין קיבל תקופת מבחן של שלוש שנים וקנס של 1,000 דולר. אפל־באום ניידון למאסר על תנאי, והוא חוייב בקנס של 500 דולר, „פרי פראס" נקנס על תנאי ב־500 דולר.

במארס האחרון אישר בית הדין לערעורים של קליפורניה, ברוב של שניים נגד אחד, את פסק־הדין על פירסום רשימת סוכני הסמים. טי־עונו של בית הדין לערעורים היה שהאיום הנשקף לכפיית החוק ול־שלומם של הסוכנים, מכריע במש־קלו את שיקולי ה„פרי פראס" ה־מוטלים על הכף.

בהחלטה זאת קבע בית משפט אמריקאי לראשונה, שמידע ממשלתי המודפס על נייר הוא רכוש שפקידי ממשלה יכולים להסתירו. בית ה־דין קבע שהעתקת מסמך ממשלה פנימי במכונה היא גניבת המידע הכלול בו, ופרסום מסמך מודלף כ־זה פירושו לקבל סחורה גנובה.

בית המשפט הודה שאי־אפשר היה להחייב איש, לוא הכתיב רוניק את הרשימה בטלפון, בלי להוציא את המסמך מחוץ למשרד או להעתיקו. אך בית המשפט פסק שיהיה זה מ־ההגיון לגלות יחס שונה למסמכים שכן הם מהווים איום גדול יותר על סודות הממשלה.

שופטי המדינה ביססו חלק גדול מטיעוניהם על הצהרותיהם של ה־שופטים ביירון ר. וייט ופוטר סטיוארט, כאשר ביולי האחרון סירב בית המשפט העליון למנוע מ„ניו־יורק טיימס" ו„וואשינגטון פוסט" מלהד־פיס את מסמכי הפנטאגון.

שתי שאלות מכריעות

שני שופטים אלו, בהסכמתם ה־כללית של השופט העליון וארן בור־גר והשופטים סארגוס ת'ורגוד מרשאל והארי בלקמן, קבעו שבנסיבות מסויימות, יהיה זה בהתאם לחוקה להעניש עתונאים המפרסמים סודות ממשלה.

לבית המשפט העליון של ארצות־הברית כנראה תהיה הזדמנות לק־בוע אם כך הדבר, לאחר שבית ה־משפט העליון של קליפורניה ישמע בסתיו את הטיעונים ויפסוק את ד־ינו. שני הצדדים הביעו את הח־לטתם הנחושה לערער עד לסמכות הגבוהה ביותר.

אם אמנם יהיה כך, יצטרכו ה־שאלות מכריעות בעניין התיקון ה־ראשון לחוקה למצוא את פתרונן במשפטם של אלסברג ורוסו, בהנחה שהמשפט יתקיים לבסוף והנאשמים יורשעו.

אחת מהן, אם אפשר להשתמש ב־חוקי הריגול כדי להעניש אנשים המוסרים לציבור מחקר שהוא ב־יסודו היסטורי. השאלה השניה היא אם אפשר להביא לדין יחידים ה־מדליפים מסמכים כשהוגים לפי ה־חוק נגד קשירת קשר, בהנחה שהם קשרו קשר לפגוע במערכת ההגנה.

המטמון בים הצפוני

16 תיבות מטבעות זהב וכסף נמצאו בספינה העתיקה „אכרדאם"

מאת אליהו זהבי,
סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהאגן

בספרי ההיסטוריה הימית של הו־לנד מסופר על הספינה „אכרדאם", אשר הפליגה ב־19 בינואר 1725 בנמל אמסטרדאם אל המזרח הרחוק בבעלות החברה ההולנדית לסחר־ימי. על סיפונה של „אכרדאם" הוט־ענו 16 תיבות ובהן 80 אלף מט־בעות זהב וכסף. 200 ספנים ו־40 חיילים נועדו להגן על הספינה מפני שודדי־ים.

רב־החובל של „אכרדאם" החליט להמנע מהפלגה בתעלת לאמנש בה שרצו שודדי־ים, ובתחילת דרכה מזרחה הפליגה „אכרדאם" צפונה כדי לעקוף את איי־בריטניה. הספי־נה לא שבה מעולם מהפלגה בכר־רה זו, וסוחרים שהמתינו לסחורת המזרח, מתו בטרם נודע להם על גורל רכושם. כפי שידוע עתה, טב־עה הספינה בחודש מרס 1726 סמוך לחופי נורבגיה. מקום טביעתה ה־מדוייק לא היה ידוע עד יולי 1972.

בחודש שעבר ערכה האגודה הסב־דית־נורבגית לטיפוח דייג תת־ימי קורס לצוללנים במסגרת מחנה־קיץ ליד העיר הנורבגית אלסונד. 30 חניכי הקורס פשטו חליפות־צלילה אל עמקות האיים והמפרצים הס־מוכים בפיתוחו של הפיורד הצפוני.

אחת החוליות, שני שבדים ונורב־גי, נתקלה תוך כדי צלילה בקבה תותח עתיק המכוסה אזוב כבד. תוך כדי תיפוש אחר בסיס של התותח, גילו הצוללנים עשרות מטבעות.

השלושה שבו לבסיסם, החלו להסיר את שכבות הזוהמה שדבקה סביב למטבעות, ואז נתגלה להם זהב וכסף. עד לסיומו של הקורס שמרו השלושה את דבר הגילוי בסוד, ומייד עם התפזרות משתתפי הקורס, שכרו סירת־מנוע ויצאו לים לחפש את המטמון. התיפוש הראשון היה מאכזב. נסיונם לגלות את מקום טביעת הספינה נכתיים בכפה־נפש. רק לאחר שגררו עוגן מעל קרקעית הים, נתקלו שוב בשברי הספינה. לאחר שצברו קרוב ל־3,000 מט־בעות במשקל של 75 ק"ג, ארזו את המציאה בשקים ופנו אל תחנת ה־משטרה בעיר אלסונד. קצין המש־טרה סבור היה כי ה־3 יצאו מ־דעתם, כאשר סיפרו לו כי מצאו ב־תהומי הים המכור לשכירות אוצר של אלפי מטבעות.

הם דרשו כי תוכר זכותם על מציאה זו, וכי תובטח בלעדיות זכו־תם להמשיך ולדלות את מטבעות הזהב והכסף, בחסות המשטרה.

מרגע זה ואילך לא ניתן היה עוד לשמור בסוד את סיפור ה־מטמון.

הפירסום הראשון, בעתון היומי של אלסונד, סחף את כרבית תושבי האזור אל חוף הים. דייגים החלו להטיל רשתות לים, וניסו לתפוס את הבו־הים בחסות החשכה. מש־טרת אלסונד הזעיקה תגבורת מאוס־לו, כדי להציב משמר יום ולילה סמוך למקום טביעת הספינה ההולנ־דית. אלמלא אור היום, הנמשך ב־אזור זה קרוב ל־24 שעות בחודש יולי, ספק אם היתה המשטרה יכו־לה להצליח במשימתה.

ככל שרבו הפירסומים בעתונות, רבו מספר ההרפתקנים שנהרו אל חופי אלסונד, מי מתוך סקרנות לראות את אוצר הים המובא בשק־קים לחוף, ומי מתוך נסיון לגלות מטבעות זהב וכסף שיתכן כי נס־חפו אל אזורים סמוכים.

סוחרים לציוד דיג תת־ימי עשו בימים אלו עסקים נפלאים.

בעוד שלושת הצוללנים עוסקים בתיפוש אחר כל הזהב והכסף, ומ־אות הרפתקנים משחקים ב„שוטרים וגנבים" עם משטרת אלסונד, החלו משפטנים ועורכי־דין להרהר ביחו בעלי החוקיים של אוצר זה.

עורכי־הדין והמומחים למשפט־ ימי נחלקו בדעותיהם. אלה טענו לזכות בעלות של ממשלת נורבגיה, אלה לזכות הצוללנים להכיר באוצר כרכוש נטוש. כתבים למשפט חוק ימי פירסמו בעתונות מאמרים המ־צדדים במחלוקת. לטוענים לזכות בעלות נוסף צד שלישי: ממשלת הולנד. שגרירות הולנד באוסלו פר־סמה רשמית בדרישה כי האוצר כולו יועבר לבעליו החוקיים — דהיינו, ממשלת הולנד. לחיזוק טענתם הבי־או מסמך המעיד כי בשנת 1970 הועבר רכוש החברה לסחר ימי, ה־כולל הספינה „אכרדאם" לרשות ממשלת הולנד.

כמה מעורכי־הדין המוכשרים של אוסלו „התנדבו" להגן על זכותם של 3 הצוללנים, תמורת חלקם ב־מטמון. ערך המטמון, אם יימכר כמתכת זהב וכסף — 2 מיליון דו־לר. אם תתיר ממשלת נורבגיה למ־כור את המטבעות לאספנים, הת־קבל תמורה גבוהה בהרבה. מאידך אפילו יימכר המטמון למגליך, עשוי בסופו של דבר אוצר המדינה לז־כות בו. מס הכנסה יגבה את המס השולי המירבי על הכנסה זו והמס עשוי להגיע עד ל־90%. אם יימסר האוצר לרשות ממשלת נורווגיה יקבלו מוצאי המטמון את הפרס ה־קבוע בחוק — 10% מערך המציאה.

עד שיוחלט מה יעול בגורלם הוכ־נסו מטבעות הזהב והכסף אל כס־פות בסניף אלסונד של הבנק ה־נורבגי, ושם ימתינו עד שהמשפ־טנים יכריעו מי יזכה בהם.

אניה הולנדית מהמאה ה־18

הודעה לעקרת הבית

עופות מעולים בזול!

העופות מן הקירור הם פטמים צעירים – מן הסוג המקובל על עקרת־הבית הישראלית – אשר נשחטו לאחרונה במשחטות מודרניות, בתנאים היגייניים ביותר, והוכנסו מיד לקירור עמוק – כדי לשמור על טריותם ועל ערכם התזונתי המלא.

העופות מן הקירור נמכרים בכמויות גדולות בארה"ב, כאשר סיסמת הפרסומת של המשווקים היא

הילחם באינפלציה -
וקנה עופות מעולים בזול!

מה שנכון לגבי ארה"ב נכון בוודאי ובוודאי גם עבורנו

כדאי לקנות - עופות מן הקירור!

עמדי על זכותך ודרשי מן הקמעונאי
עופות מעולים בזול!

המועצה לענף הלול

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לבחינות
האגף לפיתוח מערכת החינוך

הודעה לנבחנים חיצוניים

המחלקה לבחינות במשרד החינוך והתרבות מביאה לתשומת לבם של הנבחנים החיצוניים, כי ההרשמה לבחינות הבגרות והבחינות המוקדמות, שתערכנה במועד אוקטובר 1972, (תשרי—חשון תשל"ג) מתקיימת בחודשים יולי—אוגוסט 1972. נבחנים חדשים אשר אין להם תיקים במחלקה לבחינות וכן אין להם עדיין שוברים לתשלום, חייבים לפתוח תיק בשלוחות המחלקה לבחינות עד ליום 15 אוגוסט 1972, (ה' אלול תשל"ב) את שוברי התשלום יקבלו באמצעות הדואר לאחר פתיחת התיק.

ההרשמה לבחינות עצמן נעשית ע"י תשלום בבנק הדואר. באמצעות שוברי תשלום עד סוף החודש אוגוסט 1972.

נבחנים שיש בידם שוברים (אותם קבלו כבר בעבר) המעונ־ינים להבחן במועד אוקטובר 1972, מתבקשים גם הם לשלם באמצ־עות השוברים שבידיהם בבנק הדואר.

המאחרים לפתוח תיק או להרשם לבחינות לפי התאריכים הנ"ל לא יוכלו להבחן במועד זה.

נמשכת ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ג

למסיימי כתות ח, ט, י,

מגמות חשבונאות, מזכירות, ממכר

תעודת גמר ממשלתית וסווג מקצועי
שכר לימוד מדורג (כתה ט' חינם)

פרטים והרשמה: במשרד בי"ס גינת, רח' בן זכאי 6 ת"א (ע"י אחד העם 35) כל יום בשעות 8—1, 4—7.

תיכון מקצועי לחשבונאות ומינהל
גינת
בפיקוח משרד החינוך
[בחסות אגף החינוך של עירית ת"א]

מכונית היוקרה והמוניטין!

לשברולט מבחר מגוון של מכוניות עילית ויוקרה שכל פרט בהן אומר שלמות. בדגמיהן החדישים והמשוכ־ללים, הפאר, התכנון והביצועים עילאיים וכל כולן מסמלות הצלחה, כבוד ומעמד.

הסוכנים: **ליאו גולדברג בע"מ**

תל־אביב, דרך פ"ת 65 — טלפון 284111 | חיפה, המגינים 64 — טלפון 522189
ירושלים, שלומציון 15 — טלפון 234536 | באר־שבע, טרומפלדור 40. טלפון 73515

כלכלה ועסקים

תפוזים ואשכוליות

הדאגה לגורלה של הפרדסנות אינה נובעת מנטיה טבעית לדאוג. נתוני העונה האחרונה, המורים על ירידה בפדיון ועליה בהוצאות, וההתפתחויות בשוקי העולם מספקים סיבות טובות לכך.

שני להבי המספריים של הביקוש וההיצע פועלים לרעת הענף. ההיצע באגן הים התיכון הולך וגדל כשמתחילה גם מצרים לתפוס מקום מכובד יותר בתמונה; אותה שעה מפגר הביקוש בגלל הצפת השוק בפירות אחרים, המתחרים עם התפוזים על כיסו של הצרכן.

אין אלו בעיות קלות ואין להן פתרונות קלים. אפילו ארצות שהתאימו עצמן בזריזות לביקוש הגובר לאשכוליות, ספק אם מצאו להן פתרון לטווח ארוך. הביקוש האופנתי לאשכוליות, הקשור באופנת ההרזיה, נתן אמנם עדיפות לארצות כקפריסין, שהקדימו אותנו אפילו בשוק הלונדוני; אולם ספק אם זהו פתרון לאורך ימים. רבים סבורים שכמות האשכוליות שמסוגל השוק העולמי לספוג מוגבלת וכי ההיצע מתקרב להדבקת הביקוש.

הסבורים כי הביקוש לאשכוליות הגיע לשיאו חוששים כי אל הבעיה של התפוזים תצטרף בעתיד גם משימה בעייתית של שיווק האשכוליות. ההבדל הוא שההוצאה על תוספות של נטיעת אשכוליות עוד לא בוצעה במלואה ועדיין יש מקום לחזור ולבדוק את גבול כדאיותה.

הפחתת מכסים

הפחתת המכסים על לבידים מ־40% ל־20% היא לכאורה צעד העונה על בעיות שהזמן גרמן. הוא בא בעקבות הביקוש המוגבר בשוק המקומי, שספג כנראה חלק מהייצור שהיה מיועד ליצוא. כיוון שההגנה באה לאפשר למפעלי הלבידים לגבות מחיר גבוה יותר מהצרכן הישראלי, כדי לסבסד בו את היצוא, נראה היה טבעי לאנשי משרד המסחר והתעשיה להוריד את ההגנה ולאפשר יותר יבוא. יתרה מזאת, הזנחתם של שוקי יצוא עלולה להרע גם את אפשרויות השיווק של הלבידים באותם מקומות בעתיד. אלה דברים העונים על הבעיות המיידיות. אולם הסבריו של משרד המסחר והתעשיה מעלות בעיות רחבות יותר, הנוגעות לא רק לשעה זו ולענף זה.

אנשי משרד מסחר ותעשיה טוענים, כי הפחתת המכסים תאפשר יבוא של לבידים מסוגים זולים בכ־25% במטבע חוץ מן הלבידים הישראלים בארצות חוץ. בלבידים זולים בארץ לצרכים שאינם מחייבים ניצול לבידי־איכות ישראליים יחסוך מטבע חוץ ביבוא ויגדיל את ההכנסות מיצוא. להבנת העניין די להזכיר את המונופול של סוג מכוניות אחד בארץ שהביא לרכישתן גם על ידי מי שהיה מעונין במכונית קטנה יותר וזולה יותר במטבע חוץ.

אולם אם כך הדבר, אין לפטור בלא־כלום את תמיהתם של אנשי הלבידים, מדוע חל כלל זה רק עליהם. האין להחיל אותו כלל של החשיפה גם על מוצרים אחרים, ענפים אחרים ומפעלים אחרים, הנהנים לעתים אף מהגנה גדולה יותר? כלל זה אפשר כמובן להפעיל לא רק בכיוון של החזרת המצב לקדמותו, אלא גם בכיוון של הרחבת הצעד החדש על פני שטחים נוספים.

שטיחי נצרת החל בייצור

מפעל שטיחי נצרת החל בימים אלה בייצור. המפעל, בשטח של 6000 מ"ר בנצרת עילית, הוקם בהשקעה של 15 מיליון ל"י. מניותיו בידי קבוצת אנשי עסקים אמריקאים, בראשות מר נתן ליפסון, יו"ר מועצת המנהלים של מפעלי השטיחים ואנצ'יור בג'ורג'יה. ואנצ'יור היא אחת החברות הגדולות בעולם ליצור שטיחים ויש לה ששה מפעלים — שנים בארה"ב, שנים באוסטרליה, אחד בבריטניה ואחד בקנדה. ואנצ'יור תספק לשטיחי נצרת ידע.

התכנית היא להגיע בשטיחי נצרת ליצור של 350 אלף מ"ר שטיחים בחודש, כלומר 4.2 מיליון מ"ר בשנה. מחזור המפעל בשנה הראשונה יגיע לכ־31 מיליון ל"י, מזה 10 מיליון ל"י שיווק מקומי ו־4 מיליון דולר יצוא. מכאן שהמחיר הממוצע למ"ר שטיח יהיה כ־7.40 ל"י. מנהל המפעל יהיה נתניאל כץ, עולה מארה"ב. השיווק בארץ יהיה באמצעות אולמי תצוגה עצמאיים (הראשון בהם ייחנך בתל־אביב בסתו) ואולמי תצוגה של חנויות רהיטים ובתי כל־בו.

ישראל תייבא חמאה מהולנד

המחירים נמוכים

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

משלוח ראשון של 50 טונות חמאה מפינלנד, מתוך הזמנה של 300 טונות, הגיע בימים אלה לארץ. עתה מתכננים לייבא נוסף של 200—300 טונות, לאחר שנתברר כי הייצור המקומי לא יספק את הדרישה.

מחירה של החמאה המיובאת נמוך עתה בהרבה מהמחיר ששולם אשתקד, נוכח ירידת המחירים הגדולה בשוק הבינלאומי, עקב הצטברות כמויות גדולות של חמאה. בשנה שעברה שולם מחיר של 1440 דולר לטונה, בעוד שבמשלוח הנוכחי שולמו 940 דולר בלבד לטונה. המחיר בפינלנד אף היה זול בכ־150 דולר לטונה מהמחיר שנדרש מספקים בארצות אחרות שהשתתפו במיכרז שפורסם ע"י מועצת החלב: צרפת, הולנד ובריטניה.

„לנו חשוב שישראל תהיה ברשימת הקונים שלנו מכיוון שהיא ידועה בעולם כקונה טוב ומפונק" — אמר נציג המוכרים מפינלנד, בהסבירו את המחיר הזול שהוצע לישראל.

חוסך סובסידיות

המחיר הזול של החמאה יחסוך לממשלה סכומים גדולים לסובסידיה מאחר וגם בעת שמחירה היה גבוה מאוד בשוקי העולם היא נמכרה בארץ במחיר הרגיל והממשלה נשאה בהפרש. ירידת המחירים בעולם נמשכת וההזמנה החדשה המתוכננת עתה זולה ב־50 דולר מאלו של ההזמנה הנוכחית.

בתצרוכת החמאה בארץ, המסתכמת ב־3000 טונות לשנה, חלה בשנה האחרונה ירידה של 2.5%, וזה בשעה שבכל מוצרי החלב האחרים יש עליה מתמדת. מנהל מועצת החלב, ש. גל, מסביר זאת בעיקר בהפרש הגדול במחיר הקיים בין מרגרינה לחמאה. הפרש זה מגיע בארץ לאחד לחמישה לטובת המרגרינה, בעוד שבעולם מקובל הפרש אחד לשניים בלבד. סיבה נוספת היא כנראה התעמולה, הבלתי מוכחת לדעת ש. גל, נגד ריבוי אכילת שומנים מסיבות בריאות.

הפעולה הנעשית עתה ע"י מועצת החלב בין חנויות המכולת לרכישת מקררים מיוחדים לחלב בכדי להגדיל את שיווק החלב בשקיות, טרם נשאה פרי וחנוונים בודדים בלבד נענו לפניית המועצה בנידון.

המקררים, המיובאים מחו"ל מאחר ואין מייצרים אותם בארץ, מוצעים לחנוונים בתנאים נוחים ביותר. מועצת החלב, בשיתוף עם משרד המסחר והתעשיה, מציעים את המקררים, שמחירם הוא אלפיים ל"י, בהלוואה לחמש שנים ובריבית של 8%. ש. גל סבור כי לאחר שהושג הסדר עם החנוונים ביחס למתח הרווחים בשיווק החלב תהיה ההיענות גדולה יותר.

אכזבה מאפשרויות הייצוא לארצות מתפתחות

הפיגורים בגלל עודף ביקוש בשוק המקומי ואיחור בהשקעות

מאת איתן ליפשיץ
סופר „הארץ"

השוואה בין היצוא בפועל בשנת 1970 לבין היצוא המתוכנן לאותה שנה בתכנית פיתוח התעשיה, שהותוותה ב־1965, מצביעה על פיגור של כ־20 אחוז — נאמר בדו"ח מעקב אחר ביצוע תכנית החומש למשק, שהושלם לאחרונה במשרד המסחר והתעשיה.

כלכלני המרכז לתכנון תעשייתי כותבים כי פיגור זה אינו רב מבחינת הזמן וכבר ב־1971, היינו שנה לאחר התכנית, הושג היעד להיקף היצוא; ד) האטיות והאחור במעבר לר. את הפיגור ביצוא מסבירים כותבי הדו"ח בגורמים הבאים: א) העדר כושר תפוקה מספיק בהון ד' מיעסקים, בעיקר באותם ענפים שבהם גדל מאוד הביקוש לשוק המקומי. ב) מגבלות של חמרי־גלם או של שווקים היצואיים (למשל במחצבים ומוצרי טקסטיל מסוימים); ג) אורך הזמן והמאמצים הדרושים להקמת הקשרים והארגונים בשיווק בחו"ל הנחוצים להרחבה ניכרת של היצוא; ד) האטיות והאחור במעבר למפעלי יצוא מובהקים מתוכננים ומאורגנים מראש, בעיקר לאספקה לשוקי־חוץ. קשור בכך גם הצורך במערכות ידע, מחקר ובקרת־איכות, לשם הבטחת המוצרים המתאימים, בעלי כושר תחרות באיכות ובמחיר. גורם זה קיבל את עיקר חשיבותו נוכח מצב של הגנת־יתר על הייצור המקומי במשך כל שנות התכנית.

כותבים אנשי המרכז לתכנון תעשייתי: ענפי התעשיה אשר הצטיינו בהשגת יעדי היצוא שהוצבו בתכנית, או אף עברו עליהם, הם: יהלומים, שימורי ירקות ופירות, מכרות ומחצבים, תעשית השמנים, חוטים ואריגים סינתטיים, מוצרי סריגה, צמיגים, חמרי הדברה, ארמטורות, כלי חיתוך, אלקטרוניקה, תעשיה אוירית, מכשירים מדויקים.

ענפים שיצואם פיגר אחר התכנית במיוחד, הם: מינרליים אל־מתכתיים, שוקולד וממתקים, משקאות אלכהוליים, אריגה, עץ ונגרות, נייר וקרטון, הדפסה והוצאה לאור, מוצרי עור ובורסקאות, מוצרי גומי ופלסטיק (פרט לצמיגים) כימיקלים (פרט לחמרי הדברה), מתכת בסיסית, מוצרי מתכת ומכונות, ציוד חשמלי לזרם חזק, כלי הובלה יבשתיים.

עיקר הפיגורים נובעים מהיעדר כושר תפוקה מתאים ומספיק נוכח התחרות, הביקושי המקומי, או איחור רב בהשקעות הדרושות. אך גם אין להוציא השפעת צפיות אופטימיות מדי בעת התכנון, בקשר לאפשרות של השגת מערכי ייצור כדאיים ליצוא.

עיקר צעדי המדיניות עליהם הומלץ בתכנית, הוגשמו. אם כי בחלקם באיחור רב החל מ־1968. עיקר הציפיות שהתבדו הן אלה הקשורות בשיתוף־פעולה עם ארצות מתפתחות. ההמלצות על ביצוע מדיניות החשיפה הוגשמו באיחור ניכר, כך שתוצאותיהן המקוות מתחילות להשפיע רק לאחר שנות התכנית.

בפרק אחר של הדו"ח נאמר כי התפוקה לעובד גדלה בכלל התעשיה בכרבע יותר מהתחזית. בקבוצות הענפים היתה עליה גדולה מהממוצעת ביהלומים ובענפי המתכת (קרוב ל־50 אחוז) ובמכרות, מחצבים ומינרליים (למעלה משליש). בענפי הטכסטיל, הלבשה ועור היתה התכנית קרובה ביותר להתפתחות בפועל, אם כי גם בהם עלתה התפוקה לעובד ב־7 אחוזים מעבר לחזויה במשך כל התקופה. בענף המזון עלתה התפוקה לעובד בפועל מעל למתוכננת בפחות מהממוצע לכלל התעשיה.

סך הכל התעסוקה התעשייתית בפועל ב־1970 היתה קטנה מהחזויה ב־27 אלף עובד, כאשר עיקר ההפרשים ניכרים בעיקר בענפים בהם היתה התפוקה לעובד בפועל גדול מהמתוכננת.

מלאי ההון הקבוע בתעשיה גדל בתקופת התכנית מ־3.55 ל־6.2 מיליארדים ל"י (מחירים 1969) ב־1.5 מיליארד ל"י פחות ממה שתוכנן.

גידול בייצוא התפוזים

ירידה ב־13 מיליון ל"י בתמורה לפרדסנות

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

פדיון הפרדסנות הישראלית במחירי פו"ב הסתכם בעונת הפרי האחרונה ב־111.5 מיליון דולר, לעומת 117.9 מיליון דולר בעונת 70/71. בעונה האחרונה יוצאו מישראל 935 אלף טונות פרי, לעומת 956 אלף טונות בעונת 1970/71. חישובים שערך הכלכלן של חברת פרדס סינדיקט מראים על ירידה בתמורה לפרדסן גם בגלל הפדיון הנמוך יותר שנתקבל בשוקי חו"ל וגם בגלל עליית עלויות הייצור בארץ.

בהערכת התמורות ביצוא הפרי בעונה האחרונה יש לקחת בחשבון כי בעונה הקודמת שרר כפור עז בספרד וגם מטעי מרוקו נפגעו קשה. בעונה האחרונה נעלמו גורמים אלה ולכן רואים הפרדסנים את תנאיהם כשווים לתנאי המתחרים. הבעיה הקשה לגבי הפרי הישראלי נשארה בענף התפוזים. בשלוש העונות האחרונות היה היקף היצוא של תפוזים בארצות אגן הים התיכון כדלקמן:

העונה	אלפי טונות	חלקה של ישראל
1971/72	2,693	25.5%
1970/71	2,336	27.4%
1969/70	2,810	23.4%

בין התמורות שחלו בעונה האחרונה בולט הגידול ביצוא ההדרים ממצרים: 91,000 טונות תפוזים בעונה האחרונה, לעומת 56,000 טונות בשנת 1970/71.

הרכב היצוא הישראלי, לפי הזנים השונים, היה כדלקמן (אלפי טונות):

הזן	71/72	70/71	69/70
שמוטי	488	454.5	486.7
אשכוליות	233.7	234.2	200.0
אפילים	176.3	228.3	152.7
לימונים	16.1	22.8	22.1
טבוריים	18.1	13.7	14.1
זנים שונים	2.8	2.5	1.2
סה"כ	935	956	876.8

לגבי הפרדסן הבודד חשובה יותר התמורה שיקבל בעד הפרי. חישובים שעשה מר מלאכי יודוביץ, הכלכלן של פרדס סינדיקט, העלו את הסיכומים הבאים:

* הפדיון מיצוא עלה בלירות ישראליות ב־5.8%: 569 מיליון ל"י, לעומת 538 מיליון ל"י בעונת 70/71. אך הוצאות היצוא עלו בשעור כפול. כן עלו הוצאות העיבוד ב־26 מיליון ל"י. משום כך ירדה התמורה לענף בכ־13 מיליון ל"י, לעומת העונה הקודמת.

* שמוטי — הפדיון למיכל נשאר באותה רמה אך קוזזה העליה בתמריץ היצוא על ידי הירידה במחיר למיכל. הפדיון עלה ב־7% כתוצאה מהגידול ביצוא. ההוצאות עלו ב־23%. התמורה ירדה ב־11 מיליון ל"י.

* אשכוליות — הפדיון למיכל עלה במידה ניכרת כתוצאה מעליית המחיר למיכל והעליה בתמריץ היצוא. ההוצאות למיכל עלו במידה מתונה יותר. התמורה עלתה ב־21 מיליון ל"י.

* אפילים — התמורה ירדה ב־8 מיליונים ל"י כתוצאה ישירה מהקטנת היצוא.

להלן פירוט השנויים שחלו לגבי כל זן בנפרד בשתי העונות האחרונות:

	1970/71	1971/72	אחוז השנוי
שמוטי			
פדיון למיכל (ל"י)	11.43	11.40	
הוצאה למיכל (ל"י)	5.36	6.20	
הפדיון (במיליוני ל"י)	253	270	+6.7%
הוצאות (במיליוני ל"י)	119	147	+23.5%
תמורה על העץ (במיליוני ל"י)	134	123	−8.9%
% ההוצאות מהפדיון	47.0%	54.4%	
אשכוליות (בכירות ורגילות)			
פדיון למיכל (ל"י)	11.30	13.97	
הוצאה למיכל (ל"י)	5.18	5.95	
פדיון (במיליוני ל"י)	139	169	+21.6%
	63	72	+14.3%
תמורה על העץ (במיליוני ל"י)	76	97	+27.6%
% ההוצאות מהפדיון	45.8%	42.6%	
אפילים			
פדיון למיכל (ל"י)	9.66 (1.65 ק"ג)	11.70 (20 ק"ג למיכל	
הוצאות למיכל (ל"י)	4.99	5.95	
פדיון (במיליוני ל"י)	124	105	−18.1%
הוצאות (במיליוני ל"י)	64	53	−20.7%
תמורה על העץ (במיליוני ל"י)	60	52	−15.4%
% ההוצאות מהפדיון	51.6%	50.5%	
טבוריים			
פדיון למיכל (ל"י)	9.78	13.64	
הוצאות למיכל (ל"י)	6.00	6.20	
פדיון (במיליוני ל"י)	7	12	+71.4%
הוצאות (במיליוני ל"י)	4	5	+25.0%
תמורה על העץ (במיליוני ל"י)	3	7	+133.3%
% ההוצאות מהפדיון	61.3%	45.5%	
לימונים			
פדיון למיכל (ל"י)	11.52	13.64	
הוצאות למיכל (ל"י)	4.60	5.00	
פדיון (במיליוני ל"י)	15	13	−15.4%
הוצאות (במיליוני ל"י)	6	5	−20.0%
תמורה על העץ (במיליוני ל"י)	9	8	−12.5%
% ההוצאות מהפדיון	40%	36.7%	
סך־הכל (במיליוני לירות)			
פדיון מיצוא	538	569	+5.8%
הוצאות ליצוא	256	282	+10.1%

מבנה „לא בריא" בחברות דרבי אשקלון ודרבי נייט

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

מניתוח־מאזני שנעשה בבנק לפיתוח התעשיה, עולה שהמבנה הפיננסי של חברות דרבי אשקלון ודרבי נייט הוא בלתי בריא. ההון העצמי (כולל הלוואות בעלים) מממן כ־29 אחוז מן הרכוש הקבוע ומהווה רק 6 אחוזים מן הפסיב. לחברה הון חוזר שלילי והיחס המהיר הוא נמוך. המצב הפיננסי של דרבי אשקלון יותר טוב.

הסקר נעשה בעקבות בקשת דרבי אשקלון להלוואה של 192 אלף ל"י ומענק של 79 אלף ל"י, הדרושים למימון תכנית השקעות חדשה בהיקף 500 אלף ל"י.

דרבי אשקלון הוקמה ב־1967 על ידי בעלי המניות של דרבי נייט ר' נרשמה בהון מניות נפרע של 400 אלף ל"י. המפעל באשקלון, המייצר בגדי נשים, הוקם ב־1967 על ידי העברת ציוד מהמפעל בנחלת יצחק בכ־150 אלף ל"י ורכישת ציוד חדש ב־350 אלף ל"י. ההשקעה הראשונית מומנה על ידי הלוואת הבנק לפיתוח התעשיה, 345 אלף ל"י.

היקף המחזור של המפעל נמצא בעליה, קובעים כלכלני הבנק לפיתוח התעשיה. בשלוש השנים האחרונות גדל המחזור מ־1.6 מיליון ל"י ב־1968/69 עד 2.7 מיליונים ל"י ב־1970/71. החברה באשקלון מוכרת את תוצרתה לדרבי נייט המשווקת את התוצרת. סך הכל המחזור של חברת דרבי נייט, הכולל את תוצרת אשקלון, גדל מ־3.3 מיליונים ל"י ב־1968/69 ל־5.2 מיליונים ב־1970/71. באותה תקופה גדל היצוא ממיליון ל"י ל־3.3 מיליונים ל"י.

המצב הפיננסי הבלתי בריא של החברות נובע בחלקו הגדול מ־570 אלף ל"י חוב הבעלים לחברת דרבי נייט. החוב נוצר כתוצאה מהעברת נכסים לחברת דרבי אשקלון ומשיכות של בעלי המניות.

כלכלני הבנק שערכו את הסקר, היה כ. זניכרובסקי ומ. גלבוע, קובעים כי הבטחונות המטריאליים המוצעים לבנק כנגד ההלוואה המבוקשת אינם מכסים את מלוא הסכום. לדעתם יש לעמוד על כך כי בעלי המניות לא יוציאו מחברותיהם סכומים כלשהם במשך תקופת ההלוואה. זה נוסף להתחייבות לאי החזרת הלוואות הבעלים המסתכמות ב־125 אלף ל"י.

נוסף לשעבודים הרגילים לדרשים כלכלני הבנק כי בעלי המניות יגדילו את הון המניות הנפרע מ־150 אלף ל"י עד שיגיע ל־550 אלף ל"י וכן שיגדילו את הלוואות הבעלים עד 225 אלף ל"י.

מהדו"ח ניתן ללמוד עוד על החברות דרבי אשקלון ודרבי נייט את הפרטים הבאים: רווחיות החברה באשקלון נמוכה ונעה בין 3 ל־6 אחוזים מן המחזור. רווחיות דרבי נייט בתל־אביב היא נמוכה יותר ומגיעה לאחוז אחד בלבד מן המחזור.

דו"ח רווח והפסד המאוחד מצביע על רווחיות כ־4 אחוזים, אך לדעת כלכלני הבנק קשה להסיק מסקנות על הרווחיות באשקלון משום א) לבעלים יש אינטרס מבחינת תשלום המס (מפעל מאושר) להעביר רווחים מהחברה בתל־אביב לחברה באשקלון; ב' החברה באשקלון מוכרה אוטומטית בערך הייצור החודשי כך שהרווח אינו משקף את הפרטים הנובעים מאחזקת מלאי שאינה באפנה.

תמצית חשבון רווח והפסד של דרבי אשקלון ל־1970/71 מראה את הנתונים הבאים: הכנסות 2.73 מיליונים ל"י, עלות ייצור 2.42 מיליונים ל"י, רווח גלמי 306 אלף ל"י, הוצאות הנהלה וכלליות 61 אלף ל"י, הוצאות מימון 61 אלף ל"י, הוצאות אחרות 20 אלף ל"י. רווח נקי לפני מס 164 אלף ל"י.

מהנתונים נראה שהרווח הגלמי נמוך. עובדה זו נובעת מכך שהחברה מיצרת מוצרים אופנתיים מיוחדים, כמו שמלה קובטיין שלא מאפשרים ייצור בסדרות גדולות ומאידך החברה לא מצליחה להשיג מחירים מספיק גבוהים בגלל העובדה שהיא משווקת את תוצרתה לחברות שרגילות לקנות סדרות גדולות במחיר נמוך ככל האפשר.

הסדר חדש של שיווק תפ"א

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

הסדר חדש של שיווק תפוחי־אדמה שהונהג ע"י „תנובה" והעוקף למעשה את הסיטונאים, גרם לאחרונה לסכסוך בין המסחר הפרטי לבין רשת השיווק הקואופרטיבית. הממשלה נדרשה להתערב בסכסוך ולהחזיר את הסדרי השיווק הקיימים.

הנוהג שהיה קיים עד עתה היה כי שלושה גופים — „תנובה" ושני גורמים פרטיים, „חקלאי חדרה" ו„יבולים ש. שרון" — היו מרכזים את תפוחי־האדמה מהיצרנים ומוסרים אותם לאיסום למועצת הירקות. באישור המועצה היו מוציאים את הסחורה מהאיסום ומוכרים אותה לסיטונאים. אלו התחייבו למכור את תפוחי־האדמה ב־52 אג' הק"ג לקמעונאים. המרכזים קיבלו קומיסיון 14.20 ל"י בעד המכירה לסיטונאים. עתה מוכרת „תנובה" בעצמה את התוצרת ועוקפת את הסיטונאים ובכך היא מרוויחה קומיסיון זה.

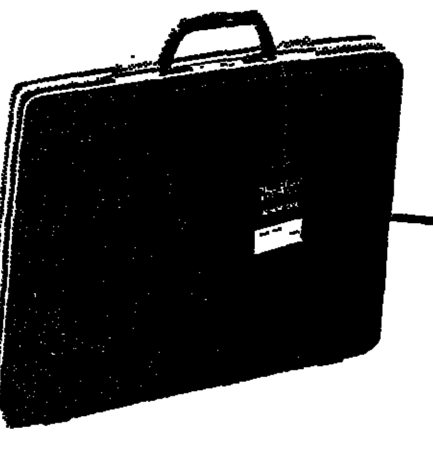

אתה בחבורה הגבוהה עם 'President' יפני

פאר תוצרת יפן

מנעולים אוטומטיים לסגירה קלה ונוחה

מבחר דגמים בצבע שחור וזית

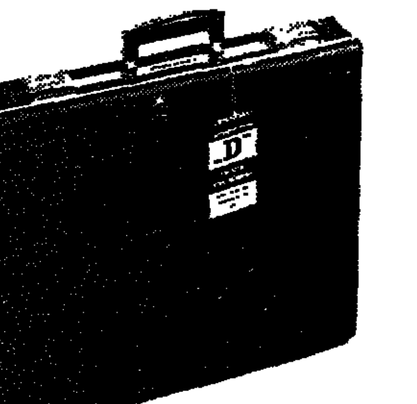

„Diplomat" ישראלי

פאר תוצרת ישראל

כל האביזרים מתוצרת יפן

מבחר צבעים

להשיג בחנויות המובחרות לארנקים וציוד משרדי, בכל חלקי הארץ

ישראפלקס חברה בע"מ

יבוא • ייצור • הפצה

המפתח לפרסום בארץ
פרסום ב־הארץ

אם יש לך משרד הוסף לו הידור עם רהיטי נצר־סירני

אם אתה מנהל חברה רצינית, ורצונך במשרד אשר יהלום את מטרות חברתך, הכנס אל אולמי התצוגה החדשים של רהיטי נצר סירני. אנו מייצרים רהיטים בעולים, בתהליכי ייצור מודרניים תוך הקפדה על פרט מסורתי אחד — הריהוט חייב להיות חזק ועמיד — הוא נועד לשמש אותך לשנים רבות.

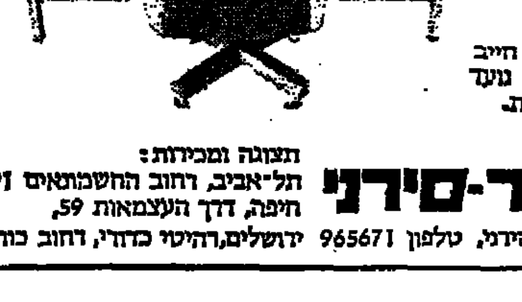

הריהוט והעיצוב עולים בהרבה על המקובל, אך המחירים הנוחים יפתיעו אף אותך. לרשותך מבחר דגמים עצום בפורניר, פורמייקה וסוגי עצים שונים. אם ברצונך לפאר את משרדך, אנא כבדנו בביקורך.

רהיטי נצר־סירני

תצוגה ומכירות:
תל־אביב, רחוב החשמונאים 91, טלפון 252884
חיפה, דרך העצמאות 59, טלפון 521387
ירושלים, רהיטי כדורי, רחוב כורש 6 טלפון 222767

המפעל: קבוץ נצר סירני, טלפון 965671

חדש מבית "רפאל"

מגוף פרפר בקטרים: 22" ו־28"

שני המגופים החדשים משלימים את סידרת המגופים של „רפאל" המיוצרים בקטרים הבאים:
3" 4" 6" 8" 10" 12" 14"
16" 18" 20" 22" 24" 28" 32"

*המגופים מיוצרים מכל סוגי החומרים, ומותאמים לשימוש לכל נוזל רצוי.

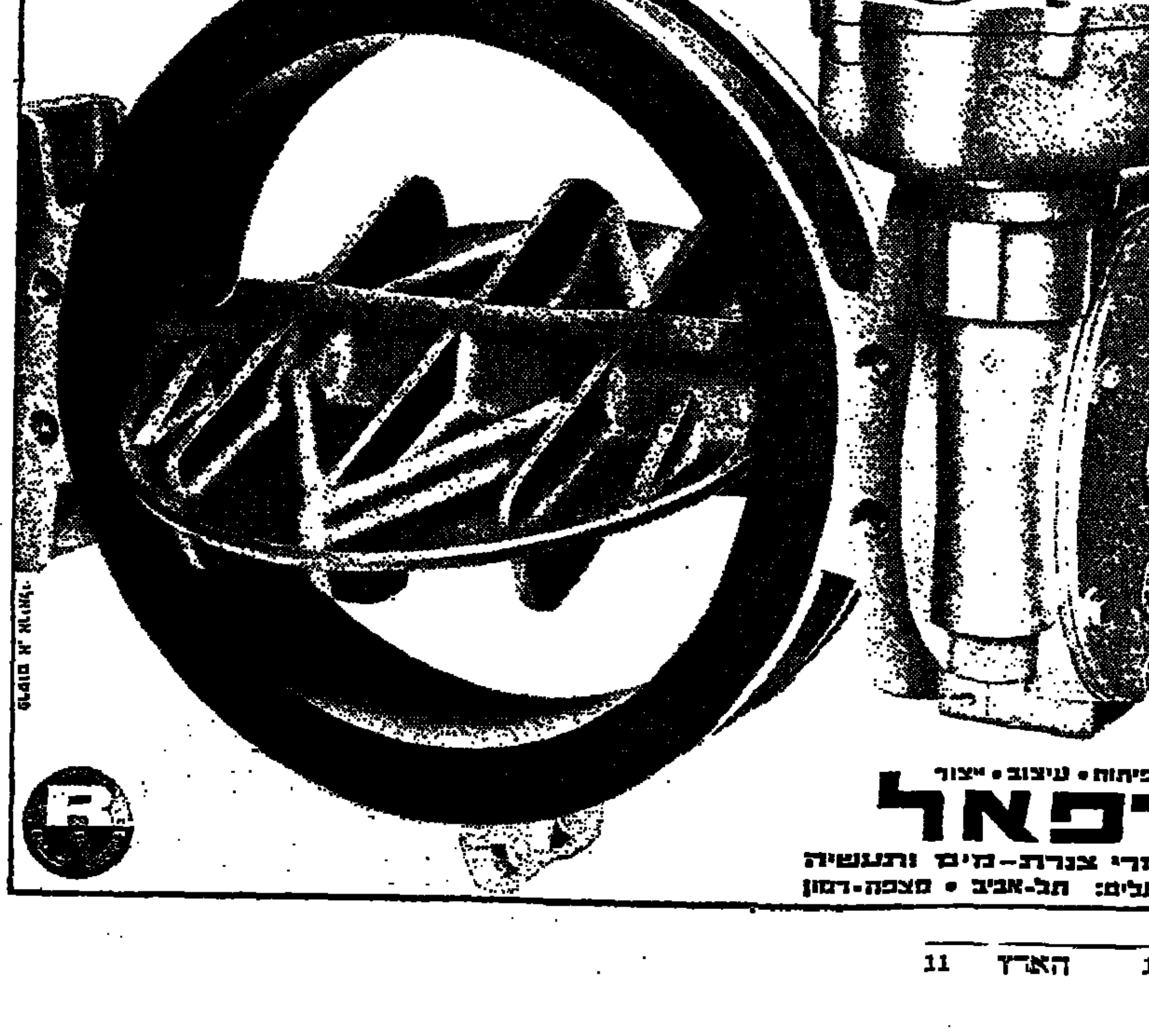

פיתוח • עיצוב • ייצור
רפאל
אביזרי צנרת־מים ותעשיה
מפעלים: תל־אביב • מצפה־רמון

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

כלכלה ועסקים

עליה חדשה בשערים ובמחזור המניות

בשוקי ההון והכספים

מאת מרדכי צבי

עליות חדות נרשמו אתמול בשערי רוב המניות. היקף העסקות גדל: המחזור היומי הסתכם ב־3.2 מיליון ל"י, מזה 2.2 מיליון ל"י בשלב ה־שערים המשתנים. המחזור בשוק אג־רות החוב הסתכם ב־2.18 מיליון ל"י, מגמת המסחר מעורבת. היצע בסך 220 אלף דולר הוריד את שער ה־נת"ד ב־4 אגורות ל־4.25 ל"י. המח־זור 23,000 דולר. בשוק השחור בסחר הדולר לפי 4.42—4.40 ל"י. מחיר הזהב ירד לכדי 9,500 הק"ג.

תפנית חדה אירעה אתמול במגמת השוק ושערי המניות שבו לרמות השיא. הבשורת הישוב למכי"ז עלתה ב־8 נק' ל־298, המחזור 120,000 ל"י ערך נקוב. וולפסון, למכי"ז עלתה ב־2.5 נק' ל־130.5 המחזור 75,000 ל"י ע"נ. דיסקונט להשקעות, חדשות על־תה ל־219, המחזור 102,000 ל"י ע"נ.

השליטה ביצוא להשקעות לידי מאיר השקעות

השליטה על חברת ההשקעות של בנק ליצוא הועברה לידי חברת מאיר להשקעות. שינוי זה הינו פורמאלי בלבד שכן גם עד כה היתה השליטה המעשית בידי האחים מאיר. העברת השליטה נעשתה בעקבות מכירת הבנק ליצוא לשם מיזוגו בבנק החדש להון חוזר שיתחיל לפעול ב־1 באוק־טובר הקרוב.

7% דיבידנד ביניים באוצר לתעשיה

אוצר לתעשיה הודיעה אתמול על חלוקת דיבידנד ביניים בשעור 7% לשנת 1972. התשלום ב־7.9 האקס ב־27.8.

שונה גודל המניות של כלל

מניות חברת כלל שהיו עד כה בנות 3,000 ל"י כל אחת שונו לגודל של 100 ל"י כל אחת. בהחלטה מיו־חדת נקבע שהון הרשום של החברה יהיה 180 מיליון ל"י, מחולק ל־1.8 מיליון מניות בנות 100 ל"י כל אחת.

מדד שערי המניות בבורסה התל־אביבית

100 — 31.3.67

	15.8.72	14.8.72
כל המניות	256.07	254.72
כספים וביטוח	195.99	195.13
מקרקעין	249.52	248.80
תעשיה ומסחר	400.08	398.57
חברות להשקעה	214.44	211.54
חברות נפט	224.32	224.28

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

15.8.1972

מניות			
תעשיה, מסחר ושירותים			
חשמל (ש)	61.5		61.5
אליאנס ב' (ש)	845		845
אלקו 1 (ש)	119	+0.5	120
אלקו 2.5 (מ)	119	+0.5	119.5
אלקטרה (ש)	254	+5	260
אלקטרה 5 (ש)	251		
ארגמן (ש)	415	—5	418
ארגמן (מ)	417	—5	416
ארגמן (ר"מ) (מ)	415.5		417
אתא ב' (ש)	169	—0.5	170
אתא ג' (ש)	169.5		170.5
אתא משנה (ש)	159.5	—1	
בית הרכב (מ)	72.5	—0.5	
דובק ר"מ (מ)	447	+13	452
קרור 1 (ש)	410		
קרור 10 (ש)	379	—3	379
כבלים (מ)	185		184.5
סריב ר"מ (מ)	132		132
ספנות (ש)	187.5		189
כימיקלים (ש)	63.5	+0.5	64
ל—אפי ר"מ (מ)	97	+0.5	98.5
מולר (ש)	184.5		
נחושתן ר"מ (מ)	285		
סבע (ש)	895	—5	
סבע (מ)	936		
פיניציה ר"מ (מ)	114	+3	115
מפעלי ניר (ש)	580		
עסיס ב' (ש)	275		280
שמן ר"מ (מ)	113.5		114
תעל ב' (מ)	232		233
כספים וביטוח			
אוצר שלטון (מ)	135		135
א'ה'ה' (כ)	293.5	+1	265
אוצר לתעשיה (מ)	399.5	—0.5	397
אי.די.בי. ר"ג (ש)	204	+1	204
אי.די.בי. ב' (ש)	225		
בנק אגוד (ש)	248.5	—1	287
אפותקי (מ)	208.5		209
איי בריט' ר"מ (מ)	270.5		
איי בריט' (ש)	248	+2	
דיסקונט א' (ש)	402	+2	415
בנק להלואות ר"מ (ש)	93		93
בנק מזרחי (מ)	133.5		132.5
פועלים (מ)	263		264
פועלים ר"מ (מ)	278		278
בנק כרמל (מ)	150		151.5
לאומי רגיל (ש)	312.5	+0.5	312.5
לאומי חדשות (ש)	308.5		308.5
משכ' בנין (מ)	159	+1.5	160
סחר חוץ (מ) ✱	367	+18	
פ' תעשיה 8%	86		85.5
פ' משכי (מ)	206		
משכ' שכי (מ)	174	+2	174
כלל תעשיות (ש)	181	+1	183
מרכזית ב' (ש)	202.5	+1	203
הסנה (מ)	195	+1.5	197
ריקמי —1 (ש)	212		213
ריקמי —10 (מ)	128.5	+0.5	130.5
ספנות ר"מ (מ)	207	—2	202
ספנות (מ)	192		191
סהר ג' (מ)	151.5	—1	152
צור (מ)	146.5		
מקרקעין ופיתוח			
אזורים (ש)	155	—2	157
אפריקה 1 (ש)	320	—7	
אפריקה 10 (ש)	283		285
הכי הישוב (ש)	290	+5	293
הכי הישוב (מ)	294.5	+4.5	298
מטעי הדר (ש)	95.5	—0.5	95
ישרום (ש)	155.5	—1	156
ג' ובנין (מ)	235.5	—0.5	238
מהדרין (ש)	187	+2	188
פרי אור (ש)	155		
אנג—ישי (מ)	126.5	+0.5	126.5
נאות אביב (ש)	85	—0.5	85.5
נכסים חדשות (ש)	230	+1	234
ריאלקו (ש)	132		132.5
רסקו ר"מ (ש)	106	+1	106
רסקו (ש)	73.5	+0.5	73.5
דלק ונפט			
דלק ג' (מ)	180	+1.5	181
דלק (ש)	166	+1	166
ירדן א (ש)	86.5	—2	
חברות להשקעה			
אלגר (מ)	87	+1.5	
אלרן (מ)	199.5	+2	200
פועלים (כ)	230		230
יצוא (מ)	98	+2.5	99
פז (מ)	114.5		115.5
אמפא (ש)	123		123
דיסקונט (מ)	231		234
עוז (ש)	183		185
דיסקונט חדשות (ש)	216.5	+2	219
לאומי (ש)	208.5	+0.5	209.5
סהר חוץ (ש)	99	+4	104
מזרחי (מ)	108.5		
פריון ב' (ש)	85		85.5
כלל (ש)	152.5		152.5
נפטא (ש)	72.5		72.5
לפידות (ש)	152.5	+0.5	153
לפידות (מ)	177.5		
מניות בכורה			
אי.די.בי. (ש)	207		212
אמישר (ש)	69		
7% בנק משכ' לשיכון (מ)	129		129
6.5% כור (ש)	169.5		169
7% צים (מ)	249	—2	
מניות הנסחרות במטבע חוץ			
אוניקו א' (מ)	79		78
8% אוניקו (מ)	90.5		
7% פ' התעשיה (ש)	217		
6% פ' התעשיה ג' (ש)	160.5		
6% פ' תעשיה גג (ש)	98.5		
6% פ' תעשיה גג 1 (ש)	97		
בזיה (ש)	65		

אגרות חוב	סגירה	שינוי
צמודות לדולר		
5% זוטא ים המלח (ש)	208.8	+0.4
5% אג"ח ים המלח (מ)	117.5	
6% חשמל חטיבה ב' (ש)	132.6	
וולפסון קלור מאיר 6.5% אג"ח (ש)	85.5	
הולליס 5	116.4	
הולליס 6	117.5	
הולליס 7	118.5	
הולליס 8	103.4	+0.1
הולליס 9	105.4	
הולליס 10	104	
הולליס 11	105.7	+0.1
הולליס 13	106.6	+0.2
הולליס 14	106.8	+0.3
הולליס 15	105	
הולליס 16	105	—0.4
הולליס 17	103.4	
הולליס 18	106	+0.1
צמודות למדד קרן ורבית		
מלוה בטחון 1967		
סדרה ה'	173.1	
סדרה כ'	172.7	
מלוה בטחון 1968		
סדרה א'	151.5	—0.5
סדרה ה'	151	+0.8
סדרה כ"א	149.2	+0.4
מלוה בטחון 1969		
סדרה א'	144.5	+0.3
סדרה ט'	139.8	
סדרה מ"א	137.9	—1
מלוה קליטה 1962		
אינדקס 132.6	153.5	
מלוה קליטה 1963		
אינדקס 132.6	217.2	+0.6
מלוה קליטה 1964		
אינדקס 138.5	197.5	—1.5
מלוה קליטה 1965		
אינדקס 110.1	179.5	—0.7
מלוה קליטה 1966		
אינדקס 118.7	150.1	+0.3

מפתח: ר"מ — רגילות מבוכרות: א' — מניה א'; ב' — מניה ב'; (ש) — על שם; (מ) — מוכ"ז; בלתי מסומנות — מניות רגילות; ● — מוכרים בלבד; ✱ — קונים בלבד.

האוצר משקיע במשק ומותר על השליטה בפועל

הניהול נמצא בידי גופים אחרים

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

מבקר המדינה מוסר בדו"ח הבי־קורת שערך לאחרונה בבנק למלא־כה על אחת התופעות התמוהות ב־משק הישראלי: בגופים רבים, בי־הם משקיעה הממשלה, קרי האוצר, סכומי כסף ניכרים היא מוותרת על הרוב המגיע לה בפועל והשליטה המעשית נמצאת בידי גופים אח־רים. דוגמא בולטת היא הבנק לפי־תוח התעשיה.

בבנק זה השקיעה הממשלה 200 מיליון ל"י, המהווים 53% מהונו ה־נפרע של הבנק. למרות זה מעני־קה השקעה זו לממשלה רק 24.4% בכח־ההצבעה ו־26% מהזכות למ־נות מנהלים. והרי מלבד ההשקעה הישירה בהון המניות מזרימה הממ־שלה מאות מליונים ל"י נוספים ב־צורת אשראי לתעשיה.

הנה רשימת הגופים המחזיקים ב־בעלות ובשליטה בבנק לפיתוח ה־תעשיה:

הגוף	היקף ההשקעה מיליונים ל"י	% מההון הנפרע	% מכח ההצבעה	% הכח למנות מנהלים
מדינת ישראל	200.02	53	24.4	26
קבוצת בל"ל	12.22	3.2	13.89	13.9
ההסתדרות	3.12	0.8	16.6	17.3
קבוצת דיסקונט	60.98	16.2	16.1	11.8
ישראל אינבסטורס קורפוריישן	8.38	2.2	9.3	9.9

הנתונים מראים כי ההסתדרות, ה־מחזיקה רק ב־0.8% מהון המניות קיבלה ששית מכח ההצבעה ושעור גדול במקצת מזה למנות מנהלים. לא פחות מתמיהה העובדה כי חב־רת ישראל אינבסטורס, בראשות איש העסקים האמריקאי סם רוטברג קיבלה 9.3% מכח ההצבעה למרות שהשקעתה איננה עולה על 2.2% של ההון.

דנאר תרחיב המפעל

מאת איתן ליפשיץ סופר „הארץ"

חברת דנאר העוסקת בייצור א־רונות־מטבח מאיכות מעולה מת־כוונת להשקיע בהרחבת המפעל 1.7 מיליון ל"י. התכנית היא להעביר את המפעל למבנים חדשים ולהרחיב את כושר הייצור. המפעל החדש מוקם בקרית ביאליק על שטח הכולל של 6 דונם. שטח המבנים 3000 מ"ר. ההשקעה במבנים ופיתוח קרקע 60 אחוז ובציוד — 40 אחוז.

חברת דנאר נוסדה ב־1963. הבע־לות היא בידי חברת דניה לפיתוח. היקף המכירות של החברה בשנים הראשונות לקיומה היה מצומצם. ב־1968/69 עם ההתאוששות הכלכ־לית חל גידול ניכר בהיקף המכי־רות שהסתכמו ב־922 אלף ל"י, ל־עומת 390 אלף ל"י בשנת 1967/68. בשנת 1971/2 הגיע מחזור החב־רה ל־2.3 מיליונים ל"י. בשנים ה־ראשונות לקיומה צברה החברה הפ־סדים אך בשנים האחרונות הגיעה לרווחיות. הרווח לפני מס ב־1971 הסתכם ב־220 אלף ל"י.

כלכלני הבנק לפיתוח התעשיה, שערכו לאחרונה סקר כלכלי מקיף על החברה, כותבים כי מיבנה ה־הון של החברה יציב. ההון העצמי עולה על הרכוש הקבוע. הנזילות טובה עקב קבלת מקדמות מלקו־חות בהיקף ניכר, על חשבון הז־מנות.

כתוצאה מביצוע תכנית ההשק־עה מקווה המפעל להכפיל את מח־זורו ולהגיע ב־1975/76 להיקף מ־כירות של 4.5 מיליונים ל"י. הרווח הצפוי לפני מס יגיע ל־520 אלף ל"י (10 אחוזים על המחזור). ה־סקר של הבנק אומר כי מוצרי ה־חברה נעשו בשנים האחרונות מקו־בלים והביקוש להם גובר. אך תח־זית השיווק של המפעל יתגשמו רק בתנאי שלא יחולו שינויים לרע ברמת החיים.

למימון תכנית ההשקעות 1.7 מיל־יון ל"י מבקשת „דנאר" הלוואה של 827 אלף ל"י (מזה 570 אלף ל"י ב־9 אחוזים ו־257 אלף ל"י ב־12 אחוז).

כלכלני הבנק ממליצים להעניק את ההלוואה כנגד הבטחונות הב־אים: התחייבות לרשום משכנתא רא־שונה על הקרקע והמבנים. שעבוד קבוע ראשון על הציוד והמכונות, שיירכשו במסגרת התכנית. ערבות בנקאית של 230 אלף ל"י, ערבות החברה־האם לכל סכום ההלוואה, וערבות אישית של מר ג. פודמן.

הוכפלו השיווק והרווחים של יפאורה

32% קיום להון עצמי ב־1972

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

מפעל יפ־אורה המיצר מיצי הדר ואת המשקים הקלים שופס, הגדיל ב־1971 את מחזור המכירות ב־שעור כ־80%, מ־10.98 מיליון ל"י ב־1970 ל־19.14 מיליון ל"י. הרווח הנקי גדל בשעור דומה: מ־506 אלף ל"י ב־1970 ל־925 אלף ל"י אש־תקד.

בבארס עברה הבעלות על כמפעל יפ־אורה לידי קרור והספקה — 69.25% ולשתי חברות הקשורות עמה: החברה לספנות הספקה ומח־סני צרובה וקרור — 25.75%.

כתוצאה מהון המניות של יפ־אורה הוחזק עד אז בידי חברת אפריקה־ישראל להשקעות. בדו"ח השנתי של קרור הספקה נמסר כי לאחר רכי־שת הבעלות על יפ־אורה יועבר ה־יצור של מיצי הדרים ומוצרי לוואי לאתר המפעל החדש ברחובות. על־ידי כך תושג אינטגרציה מלאה ב־תפעול וישוחררו 21.5 דונם קרקע בעלי ערך רב המבוקש מאד לבניית מגורים. כמפעל יפ־אורה נמצא כעת סמוך למכון ויצמן, באזור האזורים היקרים של רחובות.

בשנה שעברה קיבלה יפ־אורה ל־עיבוד 21,500 טונות פרי הדר, ל־עומת 18,000 טונות ב־1970. היצוא הגיע אשתקד ל־1.5 מיליון דולר לעומת 980 אלף דולר ב־1970. ב־שנה שחלפה מכר המפעל כ־28 מי־ליון בקבוקי שופס לעומת 11 מי־ליון בקבוקים ב־10 חודשי הפעלתו ב־1970.

שפע בפירות העונה

בשווקים היה השבוע שפע של פירות מכל המינים, בייחוד ענבים. אך המחירים נשארו גבוהים. אספקת הענבים גדלה ב־14.4%. לשווקים הובאו 1,259 טונות, לעומת 1,106 טונות בשבוע שלפני כן. באפרסקים נוהרו יותר מ־300 טונות, ומתוכם הועמדו 200 טונות. מחירם נקבע ה־חל מ־40 אג' לסוג הירוד עד 1.10 לטובים שבהם. אך בעלי החנויות והדוכנים לא הורידו את מחיריהם לפחות מלירה הק"ג.

אגסים הובאו בכמויות מצומצמות (לאחר העברת רוב היבול לאיסום). 676 טונות לעומת 819 בשבוע ה־קודם. המחירים מ־50 אג' ל־1.30. מלולחי הפוחים הולכים וגדלים ו־עולה האיכות. המועצה מוסרת ש־מחיריהם סבירים. בגלל אי ספיגת העודפים על ידי התעשיה ירדו מחי־רי שזיפים, נאמר בהודעות לצרכ־נים. אך המחירים גבוהים למעשה — 1.10 ל"י הק"ג לצרכן, לעומת מחיר כמולך — 40 אג' — 80 אג'. בחנו־יות פירות וירקות בצפון תל־אביב המחירים הם גבוהים ביותר מ־200 אחוז מהמחיר המומלץ.

גם מחירי הירקות גבוהים. מחירי כלפפונים 70 אג'. גזר — 1. ל"י הק"ג. קישואים, ירק אשר נצרך ב־מיוחד מגיע לשווקים בצורה לא סדירה, ובכאן העלאת מחירים ניכרת — 1.30 ל"י לק"ג מחיר מומלץ.

כמויות הפלפל עלו ואתם המחי־רים, למרות ההודעה על „הוזלה מ־תונה". כשלוחי בצל קטנו, המחירים גבוהים. 60 אג' הק"ג. באזור תל־אביב הודיעו על שיווק בצל ארוז ומכויץ, אך בגלל הקלה בכבונת ה־מיק לא זכו לכך הצרכנים. המחיר נשאר גבוה לבצל בתפזורת.

מחיר ביצים לצרכן נשאר מ־10 אג' עד 18 אג'.

פיתחנו שיטות חדשות למבני תעשיה
נבנו בארץ לפי שיטתנו עשרות אלפי מ"ר
כיום בבניה-12,000 מ"ר. מפעל אלקטרה החדש בראשל"צ במחיר 230 ל"י/מ"ר
4,400 מ"ר. באזור התעשיה בראשל"צ במחיר 200 ל"י/מ"ר
3,000 מ"ר. חב' כלכלית לירושלים במחיר 250 ל"י/מ"ר
ועוד אלפי מ"ר למערכת הביטחון ולאחרים.
היתרונות - (1) כלכליותם (2) מהירות הקמתם (3) מפתחיהם הגדולים (4) ואוורה צפויה (לפי פטנט מיוחד) (5) הוצאות החזקה מינימאליות (6) צורה נאה
השימושים-לתעשיה הקלה והכבדה, לתעשיות נקיות לאחסנה וכו'
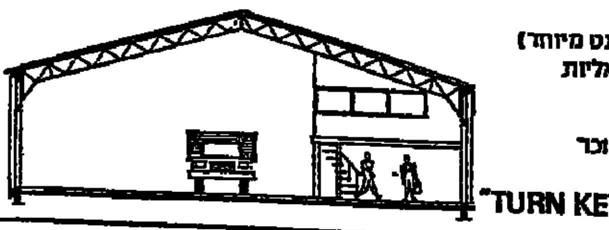
אנו מקימים מפעלים ב„מחיר מפתח"—"TURN KEY"
אנו משקיעים בפיתוח-זה טוב לך ולנו.
אבנמן בע"מ
החברה להנדסה ולפיתוח, רחוב פרץ חיות 5 תל-אביב, טל. 28 85 21

מחברים רב שימושיים ניליקון
„דוד בראון"
איכות וחסכון ללא מתחרים

במלאי — כיסוי מלא לתעשיה ומערכות הידראוליות
מבחר גדול של חורים הריצים למידות מכונות
טרקטורים ומיכון בע"מ, דרך פ"ת 126 ת"א טל. 252777.

אל ציבור הלקוחות
עקב הפחתת המכס חלה הוזלה ניכרת במחיר זכוכית.
אודנמט צבעוני
תוצרת איטלקית ורומנית
שקופה צבעונית
תוצרת בלגית וגרמנית
א. אלכסנדרוביץ ובנו בע"מ
ע. לוין
תל־אביב, מסילת וולפסון 28, טל. 823407

הסתדרות הפקידים — הועד המרכזי
המחלקה להשכלה ולחינוך מקצועי
מודיעה על פתיחת
קורס ליועצי מס
הכנה לבחינות ליועצי מס
שתתקיימנה ביולי 1973
מטעם
נציבות מס הכנסה בתל־אביב
הלימודים ייפתחו בחודש אוקטובר ויתקיימו בתל־אביב
בנושאים:
מיסים, חשבונאות, ביקורת חשבונות, ניתוח פיננסי ותמחיר.
הקורס יתקיים בהדרכת ראש אגף מס־הכנסה, פקידי שומה ומומחים בחשבונאות.
פרטים והרשמה:
הסתדרות הפקידים, רח' ארלוזורוב 93 ת"א טל. 261111

המדרשה למינהל
מודיעה
על המשך ההרשמה לקורס
תכנות ותכנון
למחשב אלקטרוני י.ב.מ. 360
חד־שנתי
פרטים והרשמה: המדרשה למינהל, רח' אלנבי 113, תל־אביב טלפון 624462.
מיסודה של הסתדרות הפקידים

השתחרר מהסבך המעיק של מילוי דו"חות
מס הכנסה
החל מ־25 ב־
השנה החכם! הפקד את העבודה בידי ה. את ר. בלוק, החברה הגדולה בעולם לשרותי מיסים. בבלוק ימלאו עבורך את טופסי מס ההכנסה, ייעצו לך בבעיות מיסוי וידריכו אותך בנושאי החזרי מס, חישובי שכר, ניכויים ועוד.
ערבות
אנו בבטיחות הגנה מחייקת על כל דו"ח מס הכנסה. אם עזיוי וגרמנו לך קנס או ריבית — נשלם אותם עבורך.
ה. את ר. בלוק
מומחי המיסים הגדולים בעולם, עם יותר מ־6000 משרדים.
ירושלים: הנביאים 70 (הפתיחה בקרוב)
תל־אביב: ככר מלכי ישראל 5, טל. 236785
חיפה: הרצל 4, טלפון 660871
בימי השבוע 9—2, 4—7. יום ו' 9—1.
אין צורך בקביעה ראיון.

פניציה זכוכית שטוחה (חיפה) בע"מ
מכרז מכירה
פרופיל מיוחד I
אנו מעמידים למכירה פרופיל ברזל (1 יחידה) דבל-טי "15×"33 באורך 11,2 מטר. משקל 3,5 טון.
נתן לראות את הפרופיל במפעלנו במפרץ חיפה בשעות העבודה הרגילות.
לפנות לאפסנאות, טלפון 723261

התאחדות התעשיינים
מועדון דור ההמשך
מודיע
היום, בשעה 18, יתקיים המפגש החודשי של חברי המועדון, בבית ההתאחדות, בת"א (מונטיפיורי 13)
אורח המועדון יהיה: —
שר המסחר והתעשיה
מר חיים בר־לב
המפגש יוקדש לשאלות ותשובות

תוך 10 ימים תקרא פי־שלושה יותר מהר! בקורס 7:
קריאה מהירה של מיל"ה
הקורס יתקיים יום־יום במרכז בבית ציוני אמריקה בתל־אביב.
הפתיחה היום בשעה 10.00 בבוקר.

מעונינים לשכור
מיכלית (טנקר)
להובלת בולר בתל־אביב, התקופה של שנה (עם או בלי נהג)
הצעות לת.ד. 18050 ת"א

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז ההדרכה
איזור תל-אביב והמרכז
קורס ראשוני לתמחיר
ייפתח בחודש ספטמבר 1972
תשקיף יישלח לפי פניה טלפונית או בכתב
פרטים והרשמה: תל־אביב, רח' סולד 4, קומה א' חדר 28 טלפון 31־31־25 שלוחה 315

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז ההדרכה
איזור תל־אביב והמרכז
קורס ניהול תעשייתי
(ניהול הייצור)
לימודי ערב דו־שנתיים בתל־אביב
החלה ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ג
הלימודים מיועדים למנהלי־ייצור ומנהלי מחלקות במפעלים תעשייתיים
תשקיף יישלח לפי פניה טלפונית
פרטים והרשמה: תל־אביב, רח' סולד 4, טל. 31־31־25 שלוחה 324

G.E.C.
ENGLISH ELECTRIC
AEI
MACHINES
ג'. אי. סי.
גדול יצרני המנועים באירופה מציע

כל סוגי מנועים עד 500 כ"ס
אספקה ישירה ומיידית מהמלאי באנגליה
ב. סופר ושות' בע"מ
רח' שאול המלך 41 בנייני הדר דפנה תל־אביב טלפון 262940

Adv. Arayo

חייג
053-27778/9
המספר להזמנת חבילות השי המעולות ביותר בראש השנה לעובדיך. חבילות השי של 778 מכילות קונפיטורות ופלאות, דבש, ריבות, פירות הסוכרים, יינות מעולאים, יינות מובים וברנדי ועוד מיני מעדנים נהדרים. אם יקשה עליך להשיג אותנו במספר טלפון זה, נסה:
ירושלים 31191
תל־אביב 30344
או 39322
חיפה 251675
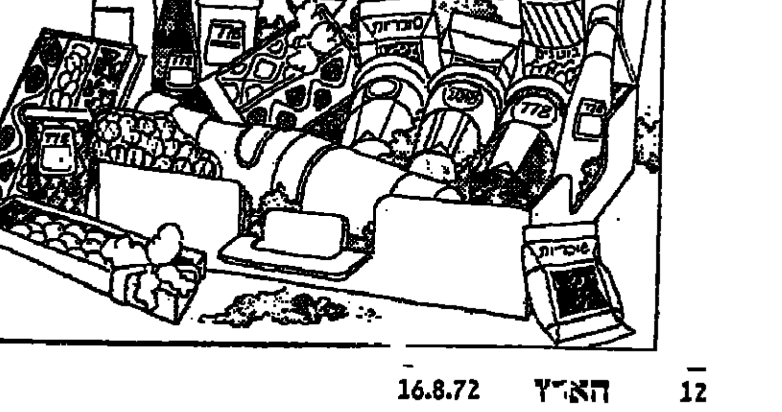

לאשה ולבית

ראש השנה
אצל בית הלחמי
רכוז גדול של
מתנות מקוריות לכל כיס
חדש! שרפרפים, כסאות מגולפים, אצטבאות, פמוטים, מאפרות ועוד — יבוא מספרד.
מערכות אכל וקפה תוצרת מקומית (סטודיו) ותוצרת חוץ, רהוט קל כפרי, כלי קרמיקה עבודת יד וחרשת, כלי קרמיקה, עץ ופוליאסטר.
אריזות חג מפוארות, משלוחים עד ערב החג לכל חלקי הארץ.
חניה בפתח החנות מובטחת
בבית הלחמי קנית במלוא התמורה זכית!
בית הלחמי מוצרי נוי בע״מ
רח' פנקס 33, תל־אביב, טל. 443523

מי ברז חומים

תוצאה של חדירת חול ✶ משרד הבריאות: אין צורך להרתיח מי שתיה ✶ נפרולוג: ייתכנו גרויים [...]עיים

מאת סופרת „הארץ"

האם לקינו במכה הראשונה מתוך עשר המכות שלקו בהם המצרים? שאלה זאת שואלים באחרונה צרכנים רבים במחוז תל־אביב, שהופתעו למראה הצבע האדמדם של המים, הנראה לעתים בעת פתיחת הברזים.

בלשכת הבריאות המחוזית אין נבהלים מן התופעה. היא ידועה בקיץ, אומר סגן מהנדס המחוז בלשכת הבריאות המחוזית בתל־אביב, נפתלי כהן. מקור התופעה — בצריכה מוגברת של המים ובשאיבת־יתר. כתוצאה מכך יורד מפלס המים בבארות וכאשר מכונות השאיבה עובדות במצב זה, הן יוצרות מערבולת בתחתית הבאר, הגורמת לחדירת חול או אדמה למים. כאשר פותחים את הברז ומתגלים מים כאלה, אפשר לתת להם לזרום עד שיגיעו מים צלולים.

אולם, מטעים מר כהן, מבחינה בריאותית אין כל נזק במים הצבועים, שכן אם בולעים מעט חול, הוא מופרש בצואה, ואילו מבחינה בקטריולוגית אין כל חשש, שכן הרשויות המקומיות דואגות בקביעות לטיב הבקטריולוגי של המים.

עם זאת, מטעים מר כהן, יכולה להיות סיבה נוספת, אם כי יותר נדירה, להופעת המים האדמדמים, האחת כתוצאה מתיקון ברשת המים. [...] קיימת אפשרות שהמים הוזהמו. [...] איל הצרכן אינו יכול לדעת מה גורם למים הבלתי־צלולים בברזים שבדירתו, מייעץ מר כהן להתקשר עם מחלקת המים ברשות המקומית ולברר את הסיבה.

על השאלה המתבקשת כאן אם לא [כדאי] יותר להרתיח את מי השתיה, [משי]ב סגן מהנדס המחוז, כי אין כל צורך להרתיח את המים מאחר והבדיקות התכופות של המים המגיעים לצרכנים מבטיחות שאין חשש שיזוהם בקטריאלי. מר כהן גם אינו ממליץ על השימוש בפילטרים המסננים למיניהם, שכן דווקא הכלים האלה, הוא מדגיש, משמשים מקום להצטברות של לכלוך וחיידקים.

[...] נפרולוג (מומחה למחלות כליות) [...] אמר לי שאכן אין כל הוכחה לכך שחול במים גורם לאבנים בכליות. אך כמובן שלא היה מייעץ לאף אחד לשתות מים עם חול כי ייתכן שהדבר יכול לגרום לגרויים [...]בעיים או לתופעות בלתי רצויות אחרות. אם המים אינם צלולים במידה סבירה, צריך פשוט לתת לחול לשקוע ולהשתמש רק במים הצלולים.

הנותן עודף יחזיק בידו השטר שקיבל

קניתי סיגריות בקיוסק ושלמתי בשטר של 10 ל״י. הקופאית נתנה לי עודף מ־5 ל״י. על טענתי, כי מגיעות לי עוד 5 ל״י, ענתה, כי אני טועה, לא הייתי מוכנה לוותר, ביקשתי את הנה[לת] פרבותו של בעל העסק. לאחר ויכוח לא נעים, שהסתיים בהכרזה: „לא מגיע לך, ואת יודעת זאת, אך אני משלם לך", עזבתי את המקום מרוגזת ונעלבת. מה עושים במקרים כאלה?

נמוס ונוהג
מאת
חנה בבלי

לוא דאגו המעבידים להדרכתה של הקופאית, היו מונעים אי־נעימות מהלקוחות וגם רע מעצמם. למען מניעת אי הבנה, — אסור על הקופאית להכניס את השטר לקופה לפני שנתנה את העודף ללקוח. שיטה משלימה: הקופאית מכריזה על ערכו של השטר שנמסר לה על ידי הלקוח. באשר לשאלתך: מה עושים? עצתי לא לקנות יותר בקיוסק זה.

האם יושבים על יד נהג מונית?

כשאני נכנסת למונית — היכן מקומי? על יד הנהג? בספסל הביניים, או בספסל האחורי? הייתי לא מזמן בחו"ל, [...] מונית, אך כשניסיתי לפתוח את הדלת הקדמית, הביט עלי הנהג בהבעה מזורה, כאלו רצה לדעת במה הענין והפנה אותי בתנועת יד לדלת האחורית.

הנהג צדק. עצתי לישראלים בחו"ל — אל תביאו את נהג המונית במבוכה ואל תנסו לשבת על ידו, אלא אם תפוסים כל המושבים בפנים. אך בארצנו, יושב לו הנוסע הבודד על פי רוב בספסל הקדמי — כאילו משעמם לו בפנים.

הגשת משקים

כמה זוגות ידידים יבואו לביתי לארוחה. רצוני להגיש להם משקה בטרם ניגש לשולחן. אצל ידידי ראיתי שהגבר הוא המטפל במשקים. כי יעשה זאת בביתי, בית רווקה, בעלת הבית או אשה שבאה לעזור? ועוד שאלה: איך להגיש את המשקים — ביד או על מגש?

לא הייתי מציעה לך להטיל את התפקיד על אשה זרה; מוטב שתטפלי במשקים בעצמך או שתבקשי את אחד הגברים לשמש שר המשקים. כשמספר האורחים אינו גדול מדי, שואלים כל אורח בנפרד מה אפשר להגיש לו. מוזגים לעיניו את המשקה המבוקש, ומגישים לו את הכוסית ביד. המלצר או העובדת השכירה, יגישו את הכוסית על מגש.

המטבח והאמבטיה – אתגר למעצב פנים

ברברה כהן מניו־יורק מבעלי גלריית רייס כהן מספרת על החידושים במקצועה כמעצבת פנים

ברברה כהן

מאת דיאנה לרנר

תחושת חלל, שימוש רב בצבעים, תערובת סגנונות מודרניים וישנים בריהוט, שימוש בכל דבר שקל לטפל בו ואפשרויות רבות מאד לקישוט חלונות ראווה — כל אלה מאפיינים היום את המגמות בעיצוב הפנים בארה"ב. עליהם אפשר להוסיף גם את חדר האמבטיה והמטבח כחדרים הצבעוניים ומושכי העין ביותר בבית. כל זה סיפרה לי ברברה כהן, מעצבת פנים ידועה מארה"ב וחברת המכון האמריקאי למעצבי־פנים.

הגב' כהן, אשה קטנה, כסופת שיער, שופעת חיוניות הנמצאת בישראל, יחד עם בעלה, איזידור כהן, לרגל פתיחתו של הסניף הישראלי של הגלריה לאמנות שלהם בארה"ב. גלריה רייס־כהן היא מהגדולות בעולם ליצירות צרפתיות של המאה ה־20. הסניף הישראלי נפתח במבנין בביתם של ביל ואמי סטרם, שעלו לארץ מארה"ב.

ביתם בן 14 החדר בניו־יורק של הזוג כהן, משמש מקום איסוף ליצירות אמנות שונות, וגם מרכז לאיסוף תרומות למטרות פילנטרופיות, יהודיות וישראליות.

בעלה של הגב' כהן ובשעתו גם הוריה (בניכין ובסי גורדון) תרמו מכשירי־עזר רפואיים לבית החולים תל־השומר. מר כהן, לשעבר יצרן בגדי גברים, תורם מדי שנה למגבית היהודית רבע מיליון דולר. הוא תרם את חדר האמנויות הצרפתיות במוזיאון ישראל וגם תרם למוזיאון תל־אביב ולמוסדות ישראליים רבים אחרים.

בני הזוג כהן פעילים בקרן תרבות ישראל, וברברה כהן עשתה את עיצוב הפנים בחמש הקומות בבניין הקרן, במרכז מנהטן. היא גם תכננה את עיצוב הפנים של כמה בנייני ציבור ידועים אחרים, מוטלים, גלריות, חנויות ובתים פרטיים. הגב' כהן זכתה בפרס הבניה של קונטיקט, בעד עיצוב הפנים של בית זמר המטרופוליטן אופרה, אציו פינזה.

הגב' כהן אומרת: הלקוח צריך לעבוד יחד אתי. איני מנסה לכפות עליו את טעמי, אלא משתדלת לבטא את טעמו. עם זאת, לעתים קרובות אני מוצאת את עצמי מלמדת אותו שלא מדעת שימוש בחומרים או בטכניקות חדשים. איני עושה משהו שאינו רוצה.

שימוש בצבעים מנוגדים, העדפת וילונות שקופים (שקל לטפל בהם) תריסים ונציאניים, ותריסים דקורטיביים על פני וילונות ואריגי ריפוד כבדים — הם לדברי ברברה כהן מסממני סגנון העיצוב המודרני. ריהוט מודרני פונקציונאלי ניתן לרכך באמצעות אביזרים ופריטי ריהוט עתיקים. עם זאת, יש לשים לב לגבהים השונים של פריטי הריהוט. למשל, אין להציב שולחן בסגנון עתיק, שהוא בדרך כלל גבוה, ליד ספה מודרנית שהיא ברוב המקרים נמוכה.

חדר הרוחצה היה לאחת הפינות החשובות ביותר מבחינת עיצוב הפנים בבית ואת יכולה לתת בו דרור לדמיונך ולתכננו כראות עינייך. גם בעיצוב המטבח חלות כל העת תמורות מהפכניות שמגמתן לעשותו קומפקטי ופונקציונאלי ככל האפשר ונאה לעין. עץ, פלסטיק, אריחים צבעוניים, טפטים — הם רק אחדים מהאמצעים במראה החדש.

הגב' כהן משתמשת בריהוט דני בעיקר בבנייני ציבור ובדירותיהם של זוגות צעירים. אלה מעדיפים סגנון זה בריהוט כאשר הם מתכננים לראשונה את ביתם. היא, באופן אישי, מעדיפה ריהוט סתות קר. עם זאת, לישראל מתאים לדעתה הריהוט הדני שהוא קל ובעל קווים ישרים, דבר ההולם את האקלים כאן.

האפשרות לצאת למרפסת שיש כמעט בכל דירה בישראל, היא לדעתה עוד [...] טיפוסית לאורח החיים בארץ. דירתה בניו יורק אמנם מוקפת סביב במרפסת גדולה, אולם אין היא יכולה לנצלה משום שהיא מלאה כל העת פיח הבא מהרחוב הסואן ולא ניתן לשמור על נקיונה.

אשת־חיל 1972 אסירת תודה

גב' אמי טיבוני שנבחרה ל„אשת־חיל 1972" מבין 20,000 עקרות־בית, הנה אחות צבורית במקצועה, אם ל־4 ילדים ועקרת־בית מנוסה.

„...אני אסירת תודה לאותה עוזרת נפלאה — „אמה". אמנם ישנם כל מיני דטרגנטים — אך אין כמו אותה „אמה" של „שמן". עדינה לידיים ומנקה להפליא כל כלי... אני ממליצה עליה בכל לב — אין טובה ממנה..." — קובעת בחיוך „אשת־חיל" המנוסה.

שמן

כרמל • בינג ליגיאל

תכנני קניות צנועות לקראת החגים

בחנות ובשוק
מאת לאה פורת

בשביל עקרות הבית, שלא כמו בשביל בעליהן וילדיהן המצפים לחופשות, יש יתרון רב בעובדה שחלק מן החגים הבאים עלינו לטובה חל בשבת. שכן, פירושו של דבר הוא פחות עבודה וטירחה וגם פחות הוצאות. אך אפילו כך, החשש בעינו עומד — החשש מפני הוצאות מיותרות בעיקר על מזון, המסתיימות למחרת החגים בפחי זבל מלאים בכל אותם מצרכים מיותרים או מקולקלים שניקנו בערב החג, כאילו היינו עומדים לפני מצור של שבועיים לפחות ולא לפני חג של יום או יומיים.

קשה מאוד להילחם נגד יצר אגירה של עקרות בית הקונות „על כל צרה שלא תבוא" — כמו אורחים בלתי צפויים — אך אם את מתעקשת למלא את הבית בדברים טובים, כדאי לזכור שיש דרכים לעשות זאת גם יותר בזול וגם תוך סיכון מינימלי של קילקול המצרכים.

חילופים בעונות הפרי

מאחר והשפע בפירות ובירקות יימשך גם בתקופת החגים — כך אמרו לי במשרד החקלאות — תוכלי להצטייד במבחר של תוצרת חקלאית טריה בלי להזדקק לאותם פירות וירקות יקרים שמחוץ לעונה. כל הפירות והירקות המצויים עתה בשוק יימצאו למכירה גם בתקופת החגים, אך כדאי לזכור שחלק מאלה כבר מתחילים לסיים את עונתם, כמו אפרסקים וזנים מסוימים של ענבים. ייתכן, איפוא, שפירות מסוג זה יתייקרו. לעומת זאת יגיעו לשוק ביכורי פירות כמו פרי הדר, שבהתחלה יהיו יקרים ומי שרוצה לחסוך, מוטב שתימנע מקנייתם.

את התוצרת החקלאית יש לאחסן במגירה התחתונה של המקרר. פירות וירקות נשמרים היטב כשהם ארוזים בשקיות פוליאתילן עם פתחי אוורור.

בשר ועופות

אשר לבשר — בקר ועופות — מסרו לי ממשרד המסחר והתעשיה וממועצת הלול, כי יהיה מלאי מספיק של בשר קפוא וכבד קפוא. כן דאגו להכנת מלאי גדול של עופות קפואים הנמכרים ב־3.50 ל״י הק״ג, לעומת כ־5 ל״י ק״ג של עוף טרי. העופות הקפואים, מבטיחים לנו, יהיו הפעם במשקל של קילו ו־200 גרם עד קילו וחצי — כפי שאוהבת עקרת הבית. אם תהיה עליה ניכרת במחירי העופות הטריים, יוציאו לשוק גם בשר הודו קפוא שיימכר לצרכן ב־8 ל״י ק״ג של חזה ו־5 ל״י ק״ג של החלק התחתון.

את הקפאה של המקרר אפשר לנצל לא רק להחסנת בשר, אלא גם לשמירת ירקות קפואים לתקופה ארוכה, העשויים לפתור את הבעיה של הופעת אורחי־פתע. דרך נוספת המבטיחה החזקת מלאי שאינו מתקלקל וגם עזרה לאיזון ההוצאות היא להצטייד בשימורי ירקות ופירות. אולם זכרי ואל תשכחי — גם שימורים אינם נשמרים לאורך זמן. בדרך כלל רצוי לנצלם תוך שנתיים לכל היותר מיום ייצורם.

עוד עצה שמשיא משרד החקלאות לעקרת הבית: הקדימי את קניותיך לחג ואל תחכי לרגע האחרון כאשר המחירים מאמירים. עופות, בשר בקר, תפוחי אדמה, בצל, תפוחים הם מסוג הדברים שאפשר לקנות שבוע עד עשרה ימים מראש ובכך להימנע מן ההתייקרות השכיחה לערבי חגים.

התסרוקת הקצרה

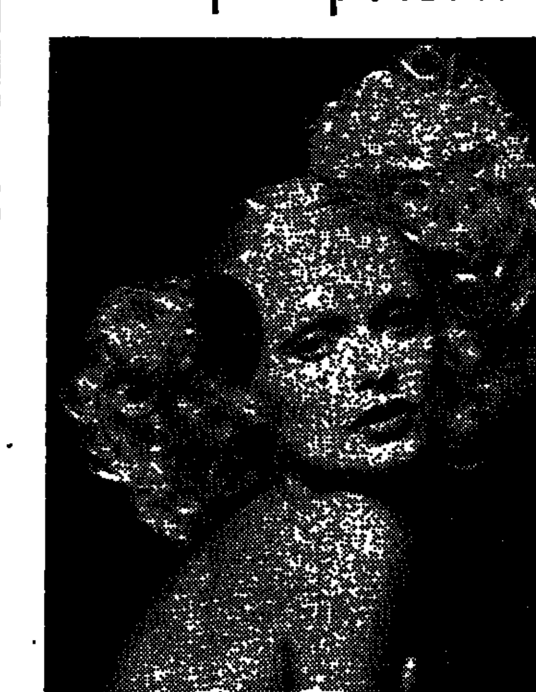

התסרוקת הקצרה שלטה באופנה הזו כבראשית הקיץ; אלא שעכשיו מקבלת היא שינוי וגיוון כדי להרבות תעסוקה לספרים. התסרוקת שבתמונה מיועדת לאירועים בערב והחלק המתולתל מסורק כלפי מעלה, בעוד שבצדדים ובעורף הסירוק הוא כלפי מטה. אל תשכחי — לכל התסרוקות הקיץ פסוק בצד או באמצע.

מטעמי האווז אינם לכל כיס

מועצת הלול ומגדלי אווזים לפיטום, ערכו השבוע בתל־אביב ארוחת ערב של מטעמי אווז וכבד אווז.

בשמחה ובגאווה סופר לנאספים כי ענף פיטום האווזים בארץ, לצרכי ייצור כבד אווז ליצוא, יסתכם השנה ב־135 טונות. כבדי אווז אינם בהישג ידה של עקרת הבית הישראלית. כמעט הכל מיוצא לחו"ל. מתוך יצוא זה, מיועדים 90 אחוזים לצרפת. רק כבדים מדרגה שלישית מצליחים בעלי מסעדות יוקרה עם קשרים טובים, להשיג למען לקוחותיהם.

עם זאת מעניין כי בעלי הענף בקשו בהזדמנות החגיגית של הארוחה הטעימה הדשנה, לחבב את האווז על עקרת הבית ואף חילקו בין המשתתפים מרשמים שהוכנו בידי טבח מלון אסטור, מר אבי שוורץ. כפי שהתברר לנו, ניתן להשיג בשר אווזים בתל־אביב, למשל, רק בחנויות ספורות: הלא הן מספר חנויות בשוק הכרמל, שוק עליה, או במרכז האווז אשר ברחוב השרון ליד התחנה המרכזית.

אם את מעוניינת לקשור קניית מזון דווקא בטיול, תוכלי להרחיק ולקנות את האווז בכפר חב"ד.

מתוך הנחה שאולי לקראת החגים תרצי לעשות מאמץ ולהשיג למען משפחתך אווז או נכון יותר חלקי אווז, הננו מביאים להלן מספר מרשמים המתייחסים לחלקים שונים של העוף, כך שתוכלי לנצל כל חלק וחלק. מחיר האווז כרגע הוא כ־17 ל״י הקילו. היות וקילו כבד אווז צריך היה לעלות למעלה כ־80 ל״י הקילו הבא ונתעלם, לפי שעה, ממטעם זה.

צואר אווז ממולא

מורידים את הצואר בזהירות, מנקים מנוצות ורוחצים היטב. רצוי להכין כמה צווארים כאלה.

שורים כמה לחמניות במים או במרק בשר קר, סוחטים אותן היטב וטוחנים עם שאריות של בשר האווז ובצל מטוגן. מוסיפים מלח, פלפל טחון, מעט שום כתוש, מיורנה, פפריקה אדומה מתוקה, ביצים קשות חתוכות לקוביות קטנות, חזה אווז מעושן חתוך לקוביות קטנות וכמה ביצים טריות. כל זאת — מערבבים היטב. את כל התערובת מכניסים כמילוי לצואר, תוך הקפדה שלא יהיה לחוץ יותר מדי חזק, היות וזה עלול לפוצץ את העור בזמן הצלייה. את שני הקצוות תופרים ושמים בתבניה במעט שמן ומכניסים לתנור בטמפרטורה גבוהה. לאחר שמקפידים לצלות את הצוארים מכל צדדיהם מוציאים אותם. למרות צבעם היפה הם עדיין לא מוכנים.

מוסיפים בתוך השומן עיגולי בצל וירקות חתוכים באופן גס. לאחר צליית הירקות, מחזירים את הצווארים, מכסים את התבנית וצולים הכל עד שהצווארים מתרככים.

מוציאים שוב את הצווארים והפעם הם מוכנים, בשעה שנשאר בתבנית מוסיפים מעט רסק עגבניות, מעט קמח ועוד נוזלים כדי לקבל רוטב טוב ומספיק. לאחר בישול הרוטב, מסננים ושומרים כתוספת.

בסיום פורמים מהצווארים את חוטי התפירה וכשהתבשיל מפשיר חותכים בהתאם לגודל המנות הרצויות לנו.

את הצואר אפשר גם להגיש קר, כמנה ראשונה.

חזה אווז מאודה

חותכים לאורך באמצעו, רוחצים את החלקים, ממליחים מעט וצולים במחבת מכל צד עד שהבשר מתחיל לקבל צבע ואח"כ מעבירים אותו לסיר. לשומן שנשאר במחבת מוסיפים בצל חתוך לעיגולים ומעט שום מקולף אותם מטגנים לצבע חום בהיר. מוסיפים מעט קמח וממשיכים לטגן. להלן — מוסיפים רסק עגבניות, גרעיני פלפל שחור, כמה עלי דפנה — ולבסוף יין לבן ומעט מרק בשר או מים.

כל זאת יוצקים על החזה שבסיר, מכסים במכסה ומאדים עד שהבשר מתרכך.

כשהתבשיל מוכן, מוציאים את החזה בעדינות, מצננים אותו ואחר־כך מורידים את הבשר מהעצם. עתה, חותכים כל חזה לרוחבו ומחזירים — על העצם כמנה. את הרוטב מסננים במסננת ומוסיפים בשעת ההגשה.

בתור תוספת אפשר להגיש — תפוחי אדמה מטוגנים עם אורז מאודה ואגסים מאודים.

„גריבנס" עם מחית תפוחי אדמה

לוקחים עור אווז עם שומן, מנקים אותו משאריות, רוחצים אותו, וחותכים אותו לחתיכות גדולות כשבכל חתיכה עושים גם חתך עם סכין.

את העור עם השומן שמים בסיר בינוני ומוסיפים מים בכמות שתכסה את השומן כליל. אפשר להוסיף ראש בצל, מקולף אבל שלם וראש שום רחוץ היטב אך לא מקולף, חתוך לחצי. מבשלים על אש גדולה עד שהמים מתאדים ורק השומן נשאר ובתוכו ניצלה ה„גריבנס" (עור האווז) — עד שהוא מקבל צבע זהב בהיר.

התבשיל מוכן, כשמערבבים עם כף עץ והחתיכות לא שוקעות יותר. מורידים מהאש, מוסיפים מעט מאוד מים קרים ומכסים לזמן מה, וכך גורמים לתבשיל להתרכך. אחר כך מוציאים עם כף סינון ושומרים במקום חם עד ההגשה.

את השומן מקררים ושומרים לשימוש אחר והוא טוב גם למריחה על פרוסות לחם עם פפריקה מתוקה ופלפל ירוק פרוס.

מאירופה
לאשה
שאיכפת לה
vionell
הספרי האינטימי המיוחד המשחרר אותך מריחות ורגשות בלתי נעימים.
VIONELL מבית BAC, גדול יצרני הדיאודורנטים המובחרים באירופה.

מבחר עשיר של
פינות אוכל
דגמים שונים בעיצוב מקורי.
✶ **מערכת סלונית**
בעיצוב יחיד במינו.
✶ **חדרי שינה**
מושלמים ומקוריים
תערוכת הרהיטים המגוונת ביותר
di
דיסיין
אינטרנשונל
תל־אביב, רחוב מאפו 26 • טלפון 226789

ארגון אמהות עובדות
מועדון ע״ש מאשה, רח' פינסקר 49
נשאר מספר מקומות מצומצם
לקורסים: אנגלית למתחילות ומתקדמות, תפירה (בוקר), התעמלות (בוקר וערב), בישול וכלכלת בית, מלאכת נוי.
פרטים והרשמה במועדון החל מ־20 לחודש אוגוסט בכל יום מ־1—8 בצהריים וביום ג' בין השעות 7—6 אחה״צ

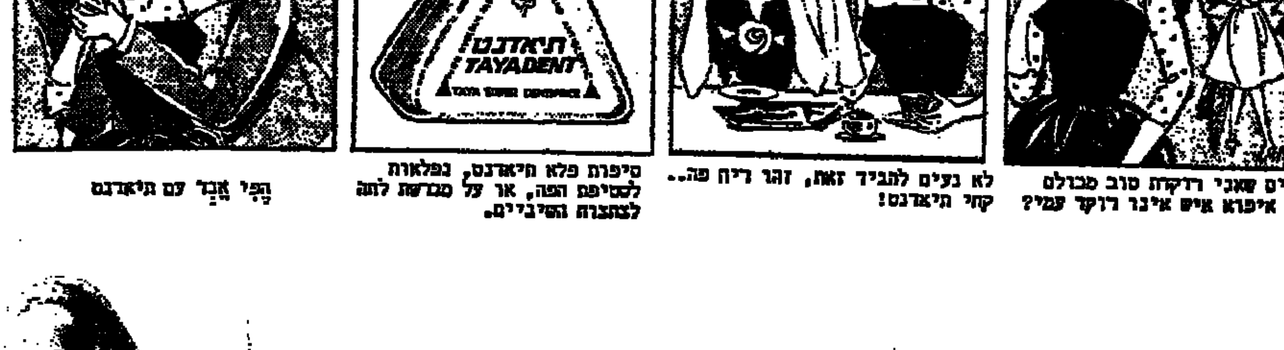

אומרים שאני רוקדת טוב מכולם מדוע איפוא איש אינו רוקד עמי?
לא נעים להגיד זאת, זהו ריח פה.. קחי תיאדנט!
טיפות פלא תיאדנט, נפלאות לטיפול הפה, או על מברשת לחה לצחצוח השיניים.
הֶפִּי אֶנְד עם תיאדנט

هكذا من الأصل

مكذا من الأصل

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 97 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י לשורה / יום ו': 1.20 ל"י לשורה

פרקי היום בתנ"ך

• דניאל, י"א-י"ב.

המשנה היומית

• נזירה ב' (א'-ב').

גל א'

6.00	"מה טובו אהליך" ושיר של יום
6.10	התעמלות בוקר
6.20	שעון מוסיקלי
7.05	סקירת עתוני הבוקר
7.15	זמר ומר לך
7.55	"אור ירוק"
8.10	בוקר טוב
10.05	לעפרת הבית
11.40	לאו הערב
12.05	במשעו יוצר
12.30	בחצי היום — פזמונים ותרשות

הרשות
רשת ב'

9.00	8.00	7.00	6.05
14.00	13.00	12.00	10.00
18.00	17.00	16.00	15.00
24.00	23.00	22.00	21.00
			01.00

תשדורת בלועזית
רשת ד'
באנגלית:
20.30 13.30 7.00
בצרפתית:
20.45 14.00 7.15

08.10 "קונצרט בוקר" [illegible]

הגל הקל

14.10 [illegible]

גלי צה"ל

16.50 [illegible]

טלוויזיה

17.30 [illegible]

בטלוויזיה הלימודית

[illegible]

תורנות רופאים לפי המקומות

תל-אביב
[illegible]

תורנות בתי חולים

תל-אביב
[illegible]

ירושלים
• ביקור חולים (ניתוח), הדסה (פנימית — ילדים — כירורגית — עיניים).
חיפה
• רוטשילד (כירורגית — פנימית — תאונות — נשים — ילדים), רמב"ם, (נוירוכירורגית).

תורנות בתי מרקחת

תל-אביב
• הנביאים, המלך ג'ורג' 62, טל' 225040; [illegible]
[illegible]

הודעות

• מחר, יום ה', 17.8 באמפיתיאטרון [illegible]

קבלנים

• בכפר סבא ובהוד השרון [illegible]
[illegible]

וילות ובתים

[illegible]

• בואו ראו והתרשמו: מיכנת הקוטג'ים בני השרון [illegible]
• האיש ידועים כי דרושה [illegible]
• הרצליה פיתוח קוטג' [illegible]

דירות

• ברחובות תבחר בדירות צבר, [illegible]
• בר"ג 1½ 45,000, 1½ 3 80,000, 3½ 90,000, 4 110,000, 185,000 [illegible]

דירות למכירה

• בכתיים, דירות מפוארות במחירים סבירים [illegible]
• בכתיים, בראשון לציון [illegible]

דירות בדמי מפתח

• 2 גדולים בעלייה 18,000 [illegible]

דירות מרוהטות

• תייר משעונין לשכור דירת [illegible]

דירות בשכר חודשי

[illegible]

חדרים מרוהטים

[illegible]

ביקוש דירות

[illegible]

• 2 חדרים במעונות-אביב [illegible]
• דירה 3 חדרים ק"א [illegible]

מגרשים

• נותרו מספר מגרשים באזור [illegible]

ביקוש עבודה

• "עבארי-כל" [illegible]

הכשרה לעבודה

• קורסים [illegible]

הצעות עבודה

• דרושה מטפלה [illegible]

חנויות

• במרכז בתים הגות [illegible]

בתי מלאכה

[illegible]

אולמות

[illegible]

משרדים

[illegible]

עסקים

[illegible]

• בית מלאכה לעבודות [illegible]
• נתניה — ללקוחות אנגלים [illegible]
• בראשון לציון בהזדמנות [illegible]

מכוניות

• למכירה הילמן [illegible]

• דרוש דמי סולקולים בעל [illegible]
• דרוש צלם מוסמך [illegible]

השכרת רכב

• ב"ארו" השכרת רכב [illegible]

אופנועים וקטנועים

• כולון פיג'ו 1963 [illegible]

ביקוש רכב

[illegible]

רוצים לקנות

[illegible]

מציעים למכירה

[illegible]

בתי-ספר ושיעורים

[illegible]

שונות

[illegible] Crown Winyl [illegible]

ביטוח

● הורדת הטובה! מקבלים בטוח רכב. לפנות: סודאי, יהודה הלוי 30, ת"א.

דודי שמש וחשמל

● קרנאור. הדוד נוזל? טל' 822000 או 820010 דודי שמש והשמל, תל-אביב רח' גורלובס 24.

● היוצר דודי נוזל? טלפון 868812, 822075. הרושת דודים, רח' כלמה 10 ת"א.

● "כנרת", תיקון והחלפת דודים נוזלים תוך שעתיים. 237986, גבעתיים.

● "מירוכית" סימן מסחרי רשום. 10 שנות אחריות. במגה רשום, ציפוי פלסטיבי נאמייל, התקנות והעברות. מתקיני דודי שמש והשמל. הירקון 232, תל-אביב. טל' 441486, 441176 ירושלים. פינס 5, 234900.

● "אמקור" — שרותי "בר" לשרותך בעיר ובכפר! חייג 280033 הנגע אליה, ת"א. המלך ג'ורג' 68.

● "הבונה". הדוד נוזל? תיקוני דודי שמש והשמל מכל הסוגים תוך שעתיים. 30 שנות שרות נאמן. לרגל פעולה 6 שנים אחריות. תל-אביב, דרך השלום 7, טלפון 250750, 251394.

● "גיל", תקוני דודים מכל הסוגים באחריות מלאה. טל. 27698, דרך פתח־תקוה 80. תל-אביב.

● "קליק" תקוני דודים בכל הסוגים באחריות מלאה ע"י מומחים טל' 84153 ת"א דרך פתח־תקוה 80.

טלויזיה

● "אלקטרוסל" תיקוני טלויזיה, הרכבת ושירות. אבן גבירול. 822077.

● טלויזיות נפלאות, דגם 1972, גם ב-60 לירות לחודש. התקשר עוד היום לטלפון 240342 והמבצע בתוקף.

● פהיבואו!!! שאוב לורנץ נרץ. 1890 "אמבור", עליה 25, ת"א.

● חינם היקון טלויזיה לכבלת "באנדריטכטרוניקס" טל. 243008 ת"א.

● "באבא" סוכנות כללית לישראל מעבדה בלעדית להיי קוני טלויזיה "באבא" בכר מלכי ישראל 17 ת"א טל. 246521, 227322, 222052. הי סוכנות איננה אחראית לכל מעבדה אחרה בנוש דו.

● עקיבא — תיקוני טלויזיה בביתכם. באחריות — 228440 לפנה"צ 444-442 — אחה"צ.

● עד 1000 ל"י הנכל עבור המכשיר הישן בהחלפה לי טלויזיה "גלוריה" דגם — 72 היזרה בתשלומים נוחים. "דואב" אבן גבירול 12 — 257050.

מקררים

● מקררים הצמליים להמכי רה 2025 לחורש. גביה, כבי רה 2025 לחורש. גביה כבי טרי, דיזנגוף 124, 224627.

● מעוניינים לקנות מקררים משומשים "מרכז המקררים" ת"א צלנוב 13 טל. 821804.

● 11!! 827061 קונה מקררים משומשים משלם מחיר גבוה 827061.

● אמקור 11 אוטומטי הא הקפאה גדול למכירה מיידית 734015.

● קונה מכולה, החלפה, אמי קור 10 להזדמנות 390 ל"י ביתה לכל. חיים "פירזה רונסקוי" לוינסקי 103 ת"א טל. 829554.

● מעוניין לרכוש מקרר חשמלי משומש מיד ראשונה — 740610.

רהיטים

● למכירה בהזדמנות כם רהיטים עתיקים. 945701 כי 7.00—1.00 1.00—9.00.

● קונה רהיטים משומשים ועתיקים, פריג'ידרים, ירי שות ותיטולים. בהן 772796.

● למכירה סלון מבואר כולל צמיה פרטים בטלפון 800654.

● בהזדמנות ארון 4 דלתות במצב מצויין — 350 ל"י טלפון 25206, ת"א.

● למכירה 5 דלתות פוריקה, 300 — צור, במצב קודש 45 פעודאביב.

שרותים

● "שרותי יהב" ליטוש והברקה מרצפות ונקיון — יסודי 1צשצ.

● קם־זמונר שיפורים ושיפוצים כלליים, אבן־גבירול 442726.

● מבצע הדבקות מפמים — היקרות עץ, צביעה, סיוד. הפיכור בשלמה המלך 107 247248.

● שפוצים — ואינסטלציה. רצוף והריסה בונים והר רסים. טלפון 58170.

● "הפלסטים", הברקת מרצפות פוליש שלא מתחלקים. באחריות, טל. 240060.

● צפה ביתר בעץ אורן טכ עי. "צפה זאת בעצמך" ב מחיר 18.40 ממ"ר. היום תא. מחסן עציה, הרצל 123. פינת הסטיה 4. טל. 821793.

● ליטוש והברקה רצפות עם "וקס". גם נקיון יסודי. כוהר, 852318.

● "זהר", ליטוש והברקת מרצפות ונקיון יסודי. טל. 243042.

● ביצעתם רטובה? פלסטים ומבריקים מרצפות ושכשות ביסודיות. 220021.

● "הבריק" פלסטים ומבריקים מרצפות ושכשות עם פוליש שווצרי 243244.

● ליטוש מרצפות ונקיון יסודי, ביצוע פלילה "זהר דית" 53412 14.00—19.00.

● שיפוצים כלליים, הריסה ובניה, הרטיבה ומרצפות — "יהודית" 53412 19.00— 14.00.

סירות

● סירה דגם 420 במצב חדש + נגרר טלפון — 053-24367, 053-25489.

כלי נגינה

● בהזדמנות למחירי התלמה במות מובחרת של "אורגן כיס חשמלי" לפנות: אליהו הנביא 10 בגבעתיים טל. 787328 בשעות יוצר.

חקלאות

● למכירה מוטור־גרירים 70 די 9 ק' וגליון 104 טל' 916098.

● טרקטור רומני יו. 500 במצב חדש טל. 927787.

תריסים

● הריס לצפ, המוב והעולה על כולם, מבצע כל סוגי עבודות תריסים באחריות מלאה לשביעת המזמין. אפשרי גם בתשלומים. טלפון 912020, 916800.

● במחירים ללא תקדים תריסי הזזה עם ציפוי 78 ל"י ממ"ר במקום 90 ל"י. חלונות זכוכית 100 ל"י ממ"ר במקום 130 ל"י למבר גיבים 54 ל"י מעונה. מוצרי היצירה מפעל הצפונה מרכז הגדרי־העבדי 11 ת"א 624661.

הלוואות

● הלוואות לרוכשי ובעלי רכב. כור — מכר ורכש בע"מ, יהודה הלוי 62, ת"א. טל. 612805.

● לעובדי מדינה הלוואות נוחות!! שרות מהיר!! טל. 232019.

● הלוואות כיידיות לעובדי מדינה, הסתדרות צבא — 229052.

● 1000 ל"י מיידית לעובדי מדינה, צבא, וציבור, — 448408.

● לבעלי רוכשי רכב ברמי! הלוואות בתנאים נוחים! — 282010.

● הלוואה לעובדי מדינה — עובדים קבועים שונים עד 1500 ל"י בתנאים נוחים, רבית בנקאית, טל. 30450 בשעות הבוקר בלבד או ב כתב לת.ד. 30009 ת"א.

נופש

● מלון נוזהפלד, נהריה, טל. 23018—053, כשר, נופש. הבראה וירידבים בחדרים מסוארים עם שרותים צמו־דים. פנסיון מלא החל כ-38 ל"י בהדריהות.

● הזמנת מקומות לכל בתי מלון ובתי הבראה ללא כל הוצאות נוספות ע"י "אור". אורה ונופש. 612567—03, 246300—03, 22947—053, 226073—02, 669640—04.

● כפר הנופש הבינלאומי בראש הנקרה מציע בילוי חופשה נהדרת לכל המגילים. נותרו מקומות בודדים לסמבר ולחגים. — טלפונים 612567—03, 246306—03, 22047—053, 669640—04, 226073—02.

ציוד בנין

● למכירה פערבלי בטון כל הסוגים לפנות "המערבל" קיבוץ גלויות 116 ת"א טל. 820561.

חיות בית

● כלבה קולי למכירה, 10 חדשים + תעודות. 855450.

● גורי זאב מקסימים למכירה. טל. 414500 כל היום.

מכונות כביסה

● מכונת כביסה חדישה 1972 גם ב-50 לירות לחודש. התקשר עוד היום לטלפון 240292.

● בהז־מנות — מכונת כביסה חצי אוטומטית, קריסטל, במצב מצויין 300 ל"י לני ה־שבע ניבון ליבנה, בלום 16/12 רח' הגיבה 40 ת"א.

מכונות כתיבה

● בירוטכניקה — מכונות כתיבה, היתוש, מכירה, תיקונים והשכרה. אלנבי 94, 612865.

● השאלה, מכירה ותיקונים, דיין, סדרות רוטשילד 10, טלפון 59046.

למשרד גדול לביטוח בתל־אביב
דרושה
מפעילת נשיונל
לקביעת ראיון לפנות בטלפון 624576 לגבי דבורה.

לבוטיק אופנה
דרושה מוכרת
בעלת נסיון
ידיעת השפה האנגלית.
שעות העבודה ברציפות מ־8 עד 16.00
לפנות טלפון 04/913618 ו־04/911532

למוסך בתל-אביב
דרושים
צבעי מעולה
נערים לצבע מכונאים אחרי צבא
נער לפחחות פיברגלס טלפון 254641

הכל בכל כלול בלוח הכפול

למשרד ראה חשבון בתל־אביב
דרושה מזכירה כתבנית
בעלת נסיון
לפנות לפנה"צ בטלפון 621358

דרושות
עובדות אוברלוק וזיגגר ולמכונת לולאות
בתנאי שכר גבוה
לפנות: משי סלע בע"מ רח' שלמה 44 תל־אביב

דרוש
שרטט/ת קונסטרוקציה
בעל נסיון
לפנות אינג' א. חיימוף 240344, בערב 235322

דרוש(ה)
מנהל(ת) חשבונות
סוג ד',
ליום עבודה רצוף
עם שנה אחת נסיון
לפנות טל' 263715 או 267576 ת"א למל', בשעות 08.00 — 16.00.

לחברה לשוק דרושה
מזכירה
עברית אנגלית כולל הדפסה ב־2 השפות, ליום עבודה רצוף, להתקשר טלפונית 31160, 38220 ת"א

דרושים
בעלי מרץ ומהנדסי אתגרים להשתתף בתיאום ופיקוח על הקמת מפעל תעשייתי ענק בגבול העמק
מהנדס אזרחי
הנדסאי בנין
לפנות: שפיר שרותי הנדסה בע"מ רח' ליבריה 18 חיפה, טל. 254532 (19.00 עד 21.00)

כפר הנוער הציוני נוה-הדסה
דרושה
עובדת סוציאלית
(במשרה מלאה)
נא לפנות בכתב לפי הכתובת נוה־הדסה ד.נ. השרון התיכון לשם קביעת ראיון או בטלפון 053—99196

למשכית בבית אל על
דרושים
עוזר/ת למנהל חשבונות ראשי
למשרה מלאה בעלת אתגר ועניין
הכישורים הדרושים: ידע מקיף בהנהלת חשבונות, כושר וידע להכנת חומר למיכון (נשיונל).
מנהל/ת חשבונות
למשרה זמנית להתאמת בנקים. נדרש נסיון קודם בנושא.
לקביעת ראיון לפנות טלפונית 51540 ת"א לגבי פינקמן.
סודיות מלאה מובטחת

אלקטרה
דרושים בתל-אביב
* **טכנאי קרור**
לשרות מתקני מזוג אויר
באזור תל־אביב.
* **מנהל/ת חשבונות** סוג ד'
ליום עבודה מלא
המעונינים יפנו למחלקת כח אדם טלפון 34230, רח' השפלה 3, תל־אביב, בין השעות 08.00 — 13.00

לחברת בניה תל-אביבית
דרוש מחשב כמויות
לעבודה מלאה ו/או חלקית
בסביבות קרית גת ובאר-שבע
בדבר פרטים להתקשר: 221994 בשעות אחה"צ

לחברת
השמירה
דרושים
1) לסניפנו באילת
גברים לשמירה
דיור במקום מובטח על חשבון החברה
לפנות אישית — באילת שד' התמרים 28, או בתל־אביב בן־יהודה 77, בין השעות 08.00—16.00.
2) לסניפנו בטבריה
נהג־רוחץ אוטובוסים
תנאים טובים.
לפנות אישית לסניפנו בטבריה — בנין רסקו, בין השעות: 08.00—18.00
*
סניפים בכל רחבי הארץ.
שמירה, אבטחה, חקירות, עזרה אזעקה

למפעל מבוסס בענף
אלומניום ופלסטיק
דרוש
איש מכירות דינמי
עם השקעה של 100,000 ל"י
בתנאי שותפות (רווחים טובים)
פרטים עם נסיון בעבודה לכתוב ת"ד 384 עבור 60 פתח־תקוה

אחוד סוכנויות בטוח בע"מ
סניף חיפה
דרושים מיד:
* **קופאי**
בעל נסיון, עם ידיעה טובה בהנהלת חשבונות.
* **איש רכישה**
למחלקת פתוח העסקים.
* **כתבנית אנגלית**
רצויה ידיעת השפה העברית.
* **כתבנית פוליסות**
בשפה העברית, עם ידיעה בחישוב פרמיות.
* **חניך-נער שליח**
רצוי בוגר שנתיים תיכון.
המעונינים מתבקשים לפנות לת. ד. 1339 חיפה.

לחב' נסיעות ארצית
בעלת מוניטין
דרוש/ים
פקיד/ים להזמנות
לסניפים בחיפה ובירושלים
לבעלי נסיון (של שנתיים לפחות)
מובטחים שכר ותנאי עבודה הולמים
בצירוף קורות חיים לפנות לת.ד. 2578 ת"א
— סודיות מובטחת —

המוסד החינוכי המקצועי
ע"ש ד"ר ב. צ. מוסינזון
מגדיאל, הוד־השרון
דרושים
1. **אם בית קבוצתית**
השכלה תיכונית, נסיון בטפול בנוער מתבגר
2. **מדריך חברתי**
השכלה תיכונית נסיון בעבודה חברתית עם נוער מתבגר.
לפנות טלפונית 924283 לשם קביעת ראיון
3. **מדריך למכונאות רכב**
לפנות בכתב להנהלת בית הספר.

לניבה בע"מ
יצרני ויצואני הלבשה וכותנות אופנה
יצואן מצטיין
דרך ישר־ת"א 25, ת"א. טל. 59555
דרושים
1. **סוכן מנוסה בענף**
שעבד בארץ ובעל רכב לאזור המרכז
2. **מוכר/ת**
מנוסה במכירה סיטונאית
3. **מנהל מחלקת בקורת איכות**
בעל נסיון בקונפקציה
4. **גהצן מעולה**
למתאימים יינתנו תנאים טובים
סודיות מובטחת
לפנות למר סיני

מיקרואלקטרוניקס בע"מ
מפעל לרכיבים אלקטרוניים
דרושים
1. **טכנאי מכונות**
תפקיד: תכנון ושרטוט מתקנים, מכשירים והמכונות למחלקת ההנדסה.
כשורים: בוגר בית־ספר מקצועי, נסיון של 3 שנים לפחות.
2. **חרט מעולה**
נדרש נסיון של 5 שנים לפחות בעבודות חריטה מדויקת ועדינות.
3. **מסגר כלים**
בעל נסיון בבניית מכונות ומתקני עזר לייצור. נסיון של 5 שנים לפחות.
4. **איש אחזקה**
לביצוע עבודות באחזקת מכונות וצנרת. נסיון של 5 שנים לפחות.
תנאים טובים למועמדים המתאימים
המעונינים יפנו טלפונית למח' כח־אדם 848038 או למפעל ברחוב המפרש 4, אזור תעשיה חולון.

חברה קבלנית לעבודות עפר ובניה
מחפשת
1) **מנהלי עבודה בכירים** — בעלי נסיון
2) **מודד עצמאי** — בעל נסיון
3) **מפעיל לשופל** — בעל נסיון
לפנות: טל. 286904

חברה קבלנית גדולה
מחפשת
מהנדס ביצוע
לעבודה מעניינת בתל־אביב
מועמדים בעלי נסיון קודם יפנו בכתב לת.ד. 1334 ת"א עבור מס' ר/18106 לצורך קביעת ראיון. — סודיות מובטחת —

"אגן" יצרני כימיקלים בע"מ
למפעלנו החדש באשדוד
דרוש
פקיד יבוא וייצוא
ידיעת השפה האנגלית הכרחית
המעונינים יפנו לת.ד. 262 אשדוד טלפון 055—21321 למשרד כח־אדם.
סודיות מובטחת

אוניברסיטת תל-אביב
למחלקת המנגנון
דרוש/ה
פקיד/ת משכורות
רצוי נסיון של מספר שנים בהכנת משכורות בשיטת המיכון.
על המעונינים/ות לפנות אישית או טלפונית למספר 416111 ק. פנימי 713 או 571, מדור כח־אדם, אוניברסיטת תל־אביב, רמת אביב.

דרוש
בעל מקצוע מעולה
לבצוע והרכבות במפעל מתקדם
בענף האלומיניום והפלסטיק
עם השקעה של 100,000 ל"י
בתנאי שותפות ברווחים.
פרטים עם נסיון בעבודה לכתוב ת.ד. 384 עבור 67 פ"ת

למשרד בת־א
דרוש שליח
רצוי על קטנוע
להתקשר
טל. 267231

לחברה קבלנית
דרושים
1. **קבוצת שלד**
(דיקנים) למקלטים בראשון לציון
2. **קבוצת שלד**
למבנה תעשיתי בחולון
לפרטים לפנות לטל. 446156 ת"א
ביום חמישי וביום שני אחה"צ

לחברת בניה ארצית
דרוש
מנופאי למנוף נייד
(בגר)
לעבודה קבועה
טל. 446705 ת"א מ־8.00 עד 13.00

לחברה גדולה בשטח הביטוח והמימון
דרוש(ה) עובד(ת)
לרכוז הפעולות בסניף רמת-גן
עם סיכויים טובים לקדום בעבודה
1. בוגר(ת) תיכון אחרי שרות צבאי.
2. לעובד שיתקבל תנתן הכשרה מקצועית.
3. שעות העבודה בפיצול.
4. משכורת התחלתית כ־825.— ל"י ברוטו לרווק, בתוספת משכורת 13 ותנאים סוציאליים.
פניות בכתב לת. ד. 33157 תל־אביב עבור מס' 571 בצרוף תולדות חיים והשלכלה.
סודיות מובטחת.

"הדסה-נעורים"
בית הספר המקצועי
לשנת הלימודים תשל"ג
דרושים
● מדריך-מורה למכונאות מטוסים
● מורה לשרטוט טכני וטכנולוגיה של המתכת
● מדריך מקצועי לנגרות
● לבורנט(ית) למעבדה לכימיה
מועמדים מתבקשים לפנות בכתב לפי הכתובת "הדסה־נעורים", דאר נעורים.

למפעל מבוסס ומתקדם
בענף אלומניום ופלסטיק
דרוש
בעל מקצוע מעולה
לייצור ותכנון פנים
עם כושר בארגון עם השקעה של 100,000 ל"י.
(מאה אלף) בתנאי שותפות ברווחים.
פרטים עם נסיון בעבודה לכתוב ת.ד. 384 עבור 90 פ"ת

המועצה המקומית מגדל-העמק
לבית הספר המקיף הדתי
דרושים מורים
לאנגלית, תורה שבע"פ וביולוגיה
מועמדים מתאימים יפנו ישירות למנהל בית־הספר או טלפונית (מספר 065—40571) בהקדם.
אברהם בן־שמעון
מ"מ ראש המועצה

דרושים
למלונות שרון הרצליה — חוף־ים
עוזר מנהל חשבונות
טבחים מקצועיים צעירים
הרוצים להתקדם
בדבר פרטים נוספים נא לפנות למנהל המנגנון טל. (03)938777

למחלקת השרות של "גאלה"
דרושים
טכנאים
לביצוע תיקונים ושרותים
הכישורים הדרושים:
א. נסיון בתיקוני מכונות כביסה אוטומטיות.
ב. רשיון נהיגה או רכב.
ג. רצוי לימוד קודם בביה"ס מקצועי.
לאנשים המתאימים יתנו תנאים טובים.
לפנות במפעלי יצוא ויבוא בע"מ, החשמונאים 107 ת"א בשעות 8.00—10.00 לפנה"צ 3.00—5.00 אחה"צ.

לביה"ס אורט
ע"ש מלטון בת-ים
רמת הנשיא, המשך רח' כצנלסון
טלפון 866808
דרושים
1) **מהנדס חשמל או מכונות**
לתפקידי נהול טכני של ביה"ס
2) **מהנדס או הנדסאי חשמל**
לתפקידי הוראה
3) **הנדסאי חשמל**
לניהול מעבדה
4) **מדריך למסגרות מיכנית**
המעונינים יפנו לכתובת הנ"ל.

החברה הישראלית לטרקטורים וציוד בע"מ
מפיצי CATERPILLAR בישראל
חולון, אזור תעשיה חדש, רח' המגור 8
טלפון 856125
למתקנים המשולבים שלנו בחולון
דרוש
חשמלאי אחזקה מוסמך
לפנות לפי הכתובת: חולון, אזור תעשיה חדש, רח' המגור 8, טלפון משרד: 856125, טלפון מוסך: 859959.

כשתבואו לעבוד בנמל אילת...

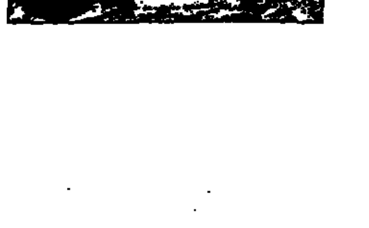

לנמל אילת דרושים עובדים עד גיל 32 אחרי שירות צבאי ובעלי כושר גופני מעולה למקצוע הסוואורות.
נמל אילת מציע לך: ☆ עבודה קבועה ומסודרת במפעל דינמי עם סיכויי קידום בעתיד ☆ בתקופת הנסיון מגורים בבית נמלן (מלון) עם ארוחות, תמורת תשלום מינימלי ☆ בשנה הראשונה זכות של 8 טיסות לתל־אביב וחזרה, על חשבון הנמל ☆ עזרה כספית ברכישת דירה בתוספת הלואה ל־10 שנים ☆ (יש צורך להמתין בתור לקבלת דירה באמצעות חברת עמידר באילת). הנחה במס הכנסה ומס אחיד.
למחוסרי נסיון בעבודת נמלים, תינתן הכשרה מתאימה והדרכה בנמל אילת.
המעוניינים לעבוד בנמל אילת ולהשתקע בעיר, יפנו למשרד הראשי: רשות הנמלים, בית מעוז דרך פתח תקוה 74, תל־אביב, קומה 11, חדר 1121 בכל יום שישי, בין השעות 9.00—12.00 ויביאו עמם תעודות זהות ופנקס מלואים; ניתן גם לפנות בכתב למדור כח אדם, נמל אילת, ת.ד. 37, אילת.

אילת הקסומה קוראת לך!

هكذا من الأصل

ראיתי שמעתי

חווה לחייל

סרן אילן עובד

קצין צה"ל סרן אילן עובד, אשר הרמטכ"ל החליט להתיר את חוזהו ול־שחררו בטרם עת מהצבא, פנה לאחרונה לבית־הדין הגבוה לצדק וזכה לקבל צו על תנאי. פנייתו של הקצין עוררה את השאלה לגבי הדרך שבה מחליטים שלטונות צה"ל להתיר חוזיהם של אנשי צבא הקבע.

מתברר כי המקרה של הקצין ה־אמור אינו יוצא דופן. ב־1971, ל־משל, התיר צה"ל את חוזיהם של 52 איש מאנשי צבא הקבע, מהם שישה קצינים. ביחס למספר אנשי צבא ה־קבע אין זה, כמובן, מספר גדול.

מרביתם של אלה שחוזיהם הותרו, שוחררו מהצבא מסיבות של אי־התאמה (21 חוגרים וארבעה קצינים). קבוצה אחרת (17 חוגרים ושני קצינים) שוחררו בגלל סיבות משמעתיות. שמונת הנותרים, כולם חוגרים, שוחררו בגלל כושר גופני לקוי. הדבר מתייחס בדרך כלל להעלמת פרטים על מצב הבריאות בעת חתימת החוזה.

נוסף לסיבות האמורות רשאים שלטונות צה"ל להתיר חוזהו של איש צבא הקבע מסיבות אלה: במקרה של עבירה על החוק שיש עמה קלון, או מאסר (להוציא מאסר עקב עבירת תנועה); אבדן או שלילת האזרחות הישראלית, וכן מסיבה הנובעת מצימצום כוחות הצבא. נוסף לכך נקבע בתקנות כי איש צבא הקבע אשר נבחר לכנסת יותר מיד חוזהו. ההצעות להתיר חוזהו של איש צבא מובאות בפני ועדה ליד ראש אכ"א. במקרה שה־חייל אינו מרוצה מההחלטה רשאי הוא להגיש ערעור לוועדת ערעורים המגישה המלצותיה לרמטכ"ל.

המשוגעים לנופש

בריכות השחייה של מכבי ברחוב הבכורים בכרמל שוקקות חיים בכל שעות היום. בנוסף לפעולות ספורטיביות של בני נוער וילדי קייטנות באים לכאן תושבים רבים לבילוי ומרגוע. במקום מגרש טניס.

המעניין שכל המפעל הזה, שהפך למרכז ספורט שכונתי נאה, הוא תולדה של יוזמה אזרחית של כמה „משוגעים לדבר", אשר הצליחו להתרים מוסדות ואנשים פרטיים. כמה מאוחזי חיפה תרמו סכומים גדולים למדי. ראש העיריה מר משה פלימן כל כך התרשם מהמפעל ההתנדבותי, שמוסיף רבות לכרמל, עד שדאג להקצבה עירונית בסך של 100,000 ל"י.

שיכון לצעירים

שנה ארוכה האזנתי לטענות זוגות צעירים בחיפה הרואים כיצד הדירות מתרחקות מהישג ידם. כאשר זכו בהגרלה שערכה העיריה בקיץ 1971 דובר על מחיר של 43,000 ל"י לדירה. כאשר תכניות העיריה עמדו להתגשם באמצעות חברת שיכון ההסתדרותית הגיע המחיר ל־51,000 ל"י. בגלל ויכוחים בין העיריה ו־שיכון נדחה העניין. כעת המחיר מגיע ל־58,000 ל"י והמחירים מאמירים והולכים.

מתברר כי קצב האמרת המחירים עולה בהרבה על גידול ההכנסות של הזוגות הצעירים, העושים כל מאמץ לעבוד ולהשתכר. כבר כעת ברור שבגלל האמרת המחירים ינשרו זוגות מועמדים רבים שנרשמו בעיריה. במקומם יבואו בוודאי כאלה שיוכלו לשאת בהוצאות, בעזרת הורים וכו'.

כך נוצר מצב ששיכון ציבורי לזוגות צעירים יביא תועלת בעיקר לבעלי אמצעים שיוכלו לגייס רבבות ל"י עד לכניסה לדירה, כלומר מהסובסידיה לא ייהנו אלו הזקוקים לה ביותר.

רו"ן

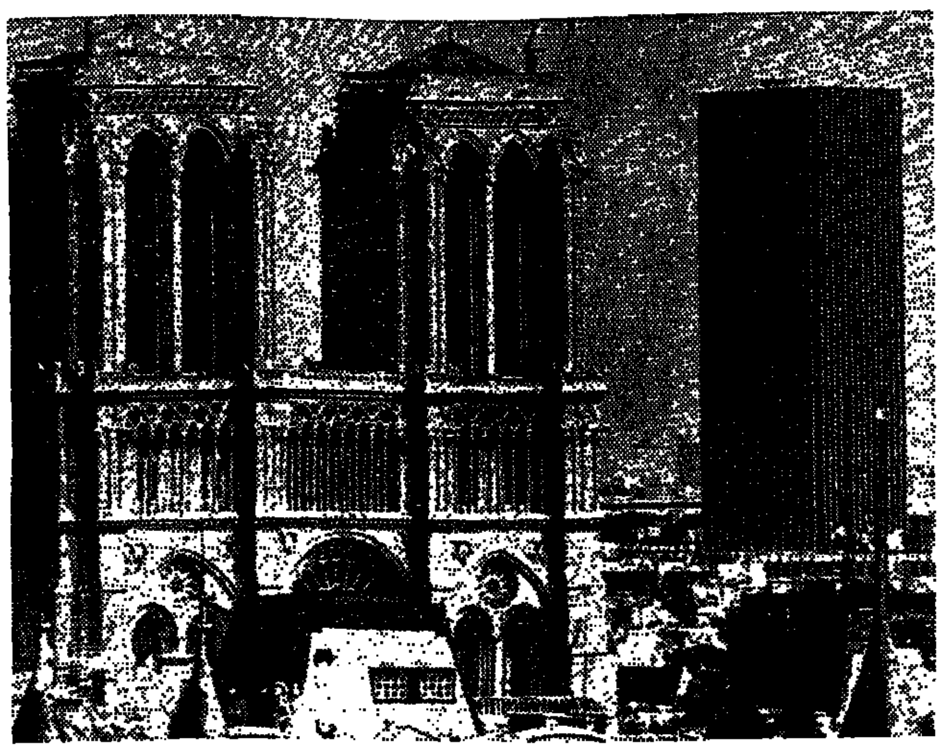
בניין האוניברסיטה למדעים בפאריס, הסמוך לכנסיית נוטר־דאם, כמוחיש כיצד אפשר לשלב בנייה חדישה בנוף עירוני, בלי לפגוע בו.

מכתבים למערכת הארץ

המתפטרים מועדת הבחירות לרבנות

במאמרו „מחול המתפטרים" („ה־ארץ" 10.8) קבע מר יעקב רוזנטל לגבי התפטרות נציגי הרבנות בוע־דת הבחירות בשנת 1960, כי „היועץ המשפטי לממשלה דאז גדעון האוז־נר חיווה דעתו, שהתפטרות בעל משרה כזאת אינה תופסת כלל. פר־שה זו הפסיקה את בג"ץ (תיקים 210/60) שפסק נגד חוות דעת זו, כי ההתפטרויות שרירות".

קביעה זו אינה מדוייקת.

בדיון הראשון התחלקו שופטי הבג"ץ בדעותיהם. השופט זילברג פסק שההתפטרות שרירה, השופט כהן קבע כי בנסיבות המקרה לא היתה כלל התפטרות ואילו השופט ויתקון, כפי שהתבטא בדיון הנוסף באותו ענין, העדיף „להימנע מנקיטת עמדה" וביסס את פסק דינו על נימוקים אחרים. לפיכך לא פסק ה־בג"ץ מאומה בענין זה, בסיבוב ה־ראשון.

לאחר מכן, בדיון נוסף בפני ח־מישה שופטים, פסק הנשיא אולשן שההתפטרות אינה תופסת. השופט אגרנט חיווה דעתו כי המתפטרים חייבים להוסיף לכהן בוועדת הבחי־רות ואילו השופט כהן חזר על דעתו כי לא היתה התפטרות. לפיכך פסק הבג"ץ כי ההתפטרות אינה תופסת.

בגלל נמוקים אלה קבע אז הבג"ץ שוועדת הבחירות יכולה להמשיך ב־מלוי תפקידה על אף „ההתפטרויות".

בעית חופש ההתפטרות מכהונה ציבורית הגיעה אח"כ לבירור מחו־דש בבית־המשפט העליון שחזר ו־קבע בהרכב של חמישה שופטים (בג"ץ 322/61, פד"י טו' ע' 2117) כי במקרה ההתפטרות יוצרת „חלל ריק" או משתקת את הגוף הציבורי הנדון, אין לה תוקף.

ח"כ גדעון האוזנר
הכנסת, ירושלים

סופרים מנותקים

דבריה של דליה רביקוביץ במאמרה „פלאגנות נפרדות" („הארץ" 11.8) על הפגישה עם ראש הממשלה הם תוך־לשונם של סופרים למיני־הם המדמים בנפשם עליונות וקונים בהבל־עטם זכות לעצמם להטיח ב־פני הרשות דברים נגד מה שבעי־ניהם נחשב ל„קיפוח" ול„עוול".

מי שמך לדבר ובשם מי? — האם הנוער שנתחנך על ברכי שי־רתך? האם הערכים שהקנית לדו־רנו?

במה „נשחתת אופיה היהודי של מדינתנו"? האם בצמידתה הנחרצת של ראש־הממשלה על אופיה היהודי של מדינתנו פשוטו כמשמעו, הנו־בעת מן התחושה של ייחוד מע־מדו של העם בין העמים, המאפיינו המבדילו מכל העמים — או במאמר־נגד שבאופנה נגד קדשי יש־ראל ומסורת ישראל? מהו המוסר אשר באיצטלתו מתכסים סופרים? מוסר יהודי? הלא אינם יודעים ל־הגדירו ואינם יודעים מה תוכן לנ־סוך בו.

אכן פלאגנות נפרדות.

מה כי נלין על סופרים אלה שבה טשטוש זהותו של העם היהודי נמשך והולך, ואין כבהירה. סופרים ומשוררים אשר באו להגן על צ־סוקים כביכול, מנותקים מרגשי לבו של העם וכרצונו לחדש תקומת יש־ראל בארצו ובמולדתו במעמד כל שליט ולא נשלט, כפי שהיה בשנות גלותו הארוכות, הדואג ראש לכל לזכויות העם היהודי לבל יהיה עוד טרף בפיהם של גויים האומות הער־לב.

שמואל יעקבסון
ירושלים

התביעה החד־צדדית של אנשי בירעם ואיקרית

צודקים אלה המגדירים את המו־ניעים מפוני בירעם כשלוחים בחש־ואה לאחרים. צודקת הדגשתם את הצורך בשינוי תנאים הנגרמים ב־עטיה של מלחמה. אבל הם טועים כאשר הם מוצאים לראוי להפנות תביעות כאלו אל ממשלת ישראל בלבד. חד־צדדיותם עשויה לחזק ולהעדיף את הערבים ולהחליש ול־הפלות את היהודים.

הם אינם מוצאים לנכון להשמיע תביעה מקבילה להחזרת אדמת יש־ראל שבעמק עיון שנקרע מאתנו. ו־כן לתבוע ממדינות ערב השכם והע־רב שינהגו ביהודים היושבים בהן כפי שישראל נוהגת בערבים היוש־בים על אדמתה.

הם טועים בהתעלמם מהעובדה ש־גם ערבים שלווים, נתונים ללחצים מצד מדינות ערביות אויבות ומ־טעם אירגונים ערביים אויבים וש־אין בהם הכוח המוסרי להתנגד ל־לחצים כאלה. ולכן, ככל שישבנו קרוב לגבול כן תגדל הסכנה לחיי יהודים.

הם מתעלמים מן העובדה שביחוד בטרם שלום, מספיק בקיע אחד של החזרה או נסיגה, כדי למוטט כל הבניין שלנו.

ממשלתנו הודיעה לממשלות ערב על רצונה לשאת ולתת עמהן על שלום; כאשר מדינות ערב יחדלו לסרב לכך, יהיו סיכויים לפתרונן של בעיות כאלו משני הצדדים.

יגאל ירון
חיפה

שיכחת הכתב

בכתבתו המאלפת „כפייה" („ה־ארץ" 7.8) שכח אבי ולנטין לציין בין הפרטים המאלפים על אונס ה־תיירת וידידה את צבע תחתוניהם של הנאנס והנאנסת.

יעקב פולק
רחובות

ארגון לקוי בלימוד מלונאות

בנו אצלנו בית ספר פרטי למלונאות בברכת הארץ והקימו בו כפר רב, אך בגלל חוסר תקציב עדיין חסרים בו מיתקנים חשובים ביותר, כגון ספריה מרכזית לתורת המלונאות בכל הכפות, מעבדה לכימיה הזנתית, מעבדה לכספה, ציוד אחר גם מצליח.

[illegible]

ש. י. ציקלאי
רמת־השרון

שי עלוב לראש־פינה

אכזבה קשה נחלו לי ולצופים רבים אחרים הרפורטז'ה בתכנית „מבט" בטלוויזיה ביום שישי 4.8 על ראש פינה.

ליובלה ה־90 של המושבה הלוחמת ההתיישבות היהודית בגליל העליון, שתרמה להתחלת ההגירה בארץ עוד בתקופה התורכית, לעליה ב', להגנה, ושממנה יצא הרוג המלכות הראשון שלמה בן יוסף הי"ד — זכתה לה הטלוויזיה הישראלית רק בצורה רפורטז'ה, המציגה אותה כעיירה נחשלת ומפגרת בלי עבר, בלי הווה ובלי עתיד.

מצער לראות כיצד מתנכרים בימינו להמונה בתולדות על חלוצי ההתיישבות היהודית בארץ. האם אין ב־טלוויזיה צוות בבקיאות וכל רפורטר היושר במיבחן יעבור?

ד"ר ישראל פנד
רמת־גן

עודפי ביצים

ברצוני להתייחס לידיעה „משרד החקלאות הבטיח קיצוב על יצורי ההר" („הארץ" 9.8).

[illegible]

[illegible]

מסיבת גת

מסיבת 'גת' חייבת להיות מסיבה מוצלחת!
בראש ובראשונה בגלל הכיבוד הטעים - שקדים ובוטנים של "גת" קלויים ללא שמן (dry roasted), זיתים פיקנטיים
מתוצרת "גת"
- מיץ אשכוליות או תפוחים;
או מיץ עגבניות צונן ומרענן.

הוסיפו למוצרי "גת"
בקבוק "מרתף"
- ברנדי היוקרה של ישראל, ו...כמה ידידים טובים -
והרי לכם מסיבה מוצלחת, מסיבת "גת".

כולכם מוזמנים להשתתף במסיבת 'גת' עם ברנדי 'מרתף'